روزنامه اقتصادی ایران

صدای بخش خصوصی ایران

جهان صنعت

سه‌شنبه ۱۱دی ۱۴۰۳ ■ ۲۹جمادی الثانی ۱۴۴۶ ■ ۳۱ دسامبر ۲۰۲۴

سال بیست و یکم ■ شماره ۵۷۰۵ ■ ۱۶ صفحه ■ قیمت ۱۰۰۰۰ تومان

جزئیات نشست بانک مرکزی با هلدینگ‌های پتروشیمی برای کنترل بازار ارز

پتروشیمی‌ها در نقش سوپرمن

صفحه ۱۳

تکه‌تکه شدن اقتصاد جهان

«جهان‌صنعت» از یک سناریوی پایه برای نظام مالی در سال ۲۰۲۵ گزارش می‌دهد

جهان‌صنعت محمد عبدالله الریان، اقتصاددان و تاجر مصری- آمریکایی است. او رییس کالج کوئینز، کمبریج و مشاور ارشد اقتصادی در آلیانز، مادر شرکتی پیمکو است که در آن مدیرعامل و مدیر سرمایه‌گذاری (۲۰۱۴-۲۰۰۷) بود. او همچنین رییس شورای توسعه جهانی باراک اوباما و ستون نویس بلومبرگ ویوو و سردبیر فایننشال‌تایمز است. از سال ۲۰۱۴، او در هیات کارشناسان داوری و انتخاب کتاب کسب‌وکار سال فایننشال تایمز/مک کینزی بوده است. او همچنین چهار سال متوالی به‌عنوان یکی از ۱۰۰ متفکر برتر جهانی فارین پالیسی نامیده می‌شود. دو کتاب پرفروش نیویورک‌تایمز از جمله تنها بازی در شهر: بانک‌های مرکزی، بی‌ثباتی و اجتناب از فروپاشی بعدی و نویسنده همکار کتاب بحران دائمی: برنامه‌ای برای اصلاح جهانی شکسته...

صفحه ۲

پایان انقباض پولی

آخرین داده‌های بانک مرکزی بررسی شد

جهان‌صنعت گزارش اخیر بانک مرکزی نشان می‌دهد که نقدینگی کشور تا آبان‌ماه به ۹۳۹۲هزار میلیارد تومان رسیده که رشد ۲۸/۱درصدی نسبت به سال گذشته را نشان می‌دهد، در حالی که رشد پایه پولی با کاهش قابل‌توجه به ۲۰/۷درصد رسیده است. تعدیل سیاست‌های انقباضی بانک مرکزی از ابتدای سال و افزایش قدرت وام‌دهی بانک‌ها، منجر به افزایش ضریب فزاینده نقدینگی از ۷/۲ به ۷/۸واحد شده است.

با وجود ثبات نسبی انتظارات تورمی و افزایش نسبت شبه‌پول به پول به ۳/۱۷ این نسبت همچنان در سطوح تاریخی پایینی قرار دارد. در مجموع، اگرچه سیاست‌های اخیر به تحریک اقتصادی کمک کرده اما خطر افزایش تورم در ماه‌های آینده، به‌ویژه در صورت بروز شوک‌های اقتصادی، همچنان قابل‌توجه است.

صفحه ۳

مجمع تشخیص مصلحت‌نظام بر ابقای دلار ۲۸۵۰۰ تومانی اصرار دارد

توقف بودجه

صفحه ۶

سرمقاله

دولت و ملت هر دو لاغر و نحیف شده‌اند

محمدصادق جنان‌صفت

مردم یا به عبارت اقتصادی مصرف کنندگان خصوصی شامل خانوارها و بنگاه‌ها سهم اساسی در تولید ناخالص دارند. خانوارها با مصرف و خرید کالاها و نیز بنگاه‌ها با خرید مواد اولیه و پرداخت مزد و نیز سرمایه‌گذاری در تولید ملی نقش و سهم دارند.

از سوی دیگر نهاد دولت نیز با مخارج خود که شامل پرداخت مزد و حقوق و نیز پرداخت‌های عمرانی است در تولید ناخالص داخلی سهم دارد. در اقتصاد ایران به دلیل اینکه نهاد دولت و نیز نهاد حکومت از نظر مخارج ملی سهم بالایی دارند کاهش یا افزایش رقم مطلق مخارج دولتی در تغییرات رشد اقتصادی نقش بااهمیتی دارد. در اقتصاد کلان و در تئوری‌های مصرف دیدگاه‌های تکمیلی قابل اعتنایی پدیدار شده‌اند. در یک مدل ساده مصرف خانواده تابعی از درآمدش است. در تئوری‌های کمی پیچیده‌تر مصرف تابعی از درآمد دائمی و درآمدهای تصادفی است. برخی اقتصاددانان تئوری مصرف را تکمیل کرده و می‌گویند مصرف هر خانواده تابعی از درآمدهای جاری و دائمی و نیز درآمدهای تصادفی به اضافه درآمد همسایه‌ها است. این تئوری آخر اشاره به چشم وهم‌چشمی دارد. همچنین در اقتصاد کلان مخارج دولت عمدتا مخارجی است که برای بخش‌هایی مثل بهداشت و آموزش و دفاع و امنیت و سرمایه‌گذاری تقسیم می‌شود. تغییرات این دو متغیر یعنی هزینه‌های مصرف نهایی بخش خصوصی و نیز هزینه‌های بخش دولتی در نیمه نخست امسال نشان‌دهنده رشدی برابر با ۳۶/۷ و ۳۶/۴ درصد است. این در حالی است که این ارقام در نیمه نخست سال ۱۴۰۲ برابر با ۵۷/۸ و ۵۰/۹ درصد است. اعداد یادشده که از سوی بانک مرکزی منتشر شده است بدون تفسیر و بدون اینکه به چرایی کاهش قابل اعتنای رشدها بپردازیم نشان می‌دهد که دولت و ملت ایران در شش‌ماهه نخست امسال نسبت‌به مدت مشابه کمتر خرج کرده‌اند.

ادامه در صفحه۳

نقدروز

لایه‌لایه‌های قدرت سیاسی

جهان صنعت- نظام جمهوری اسلامی را با این تعریف که بقای نظام بر هر خواسته دیگری برتری دارد و هیچ رخدادی نباید اصل نظام را تهدید کند، می‌توان یک نظام به‌شدت محافظه‌کار دانست. نظام سیاسی حاکم بر ایران برای این راهبرد و در قانون اساسی و نیز قانون‌های عادی و همچنین استفاده از شرع و آموزه‌های دینی در مسیر صیانت از نظام، تدبیرهایی سفت و سخت آماده کرده است. بررسی آنچه در قانون اساسی گنجانده شده است و بررسی آنچه در عمل اجرا می‌شود نشان می‌دهد این نظام در صدر نظام‌های محافظه‌کار می‌ایستد. کار تا جایی پیش رفته است که به‌طور مثال شورای نگهبان که یک نهاد برای تطبیق قانون مصوب با قانون اساسی و نیز آموزه‌های اسلامی است حالا برای خود یک هیات نظارت مرکزی دارد و این هیات در شهرهای بزرگ و کوچک زیرمجموعه درست کرده است. همچنین درحالی که بیش از ۴۶سال از تاسیس نظام جمهوری اسلامی گذشته است برخی نهادهای انقلابی باقی مانده‌اند و نیز شوراهای عالی برای یک مقوله تاسیس شده است که در برخی امور از نهاد دولت بالاتر می‌ایستد. به‌طور مثال شورای انقلاب فرهنگی برای خود اختیارات و وظایفی دارد که دولت را از سر راه برمی‌دارد. شورای عالی مجازی نیز از دولت فراتر رفته است و حتی مجلس و دیگر نهادها را دور می‌زند. در شرایطی این‌همه نهادهای جوراجور قدرت که لایه لایه تاسیس و سپس گسترده شده‌اند و بیشتر آنها نیز به بودجه عمومی سنجاق شده‌اند شاید از یک جهت برای صیانت از نظام اهمیت و ضرورت داشته باشند اما در راه پیشرفت کشور و چالاکی و سرزندگی اداره کشور بازدارنده می‌شوند. این بازدارندگی بیشتر در جایی نمود پیدا می‌کند که بسیاری از آنها تنها با ابداع و آفرینش مسائل پیچ در پیچ می‌توانند فلسفه وجودی خود را توجیه کنند. به‌طور مثال هیات عالی نظارت که در مجمع تشخیص مصلحت شکل گرفته و با عبور از مراحلی توانسته است اصل مجمع را تحت‌الشعاع فعالیت‌های خویش درآورد اکنون بودجه را با دردسر اجرایی روبه‌رو کرده است. شورای عالی مجازی نیز نمی‌تواند و نمی‌خواهد به آسانی داستان برطرف‌کردن فیلترینگ را قبول کند و با طرح مباحث راه را برای فیلترینگ باریک کرده است. ایران و ایرانیان نیاز دارند اقتصاد و سیاست را با شتاب پیش ببرند و از کاروان پیشرفت جهان و بشریت دور و دورتر نشوند اما شوربختانه در وضعیت موجود که لایه‌های قدرت به هم چسبیده راه را که باز نمی‌کنند هیچ، کار را نیز سخت‌تر کرده‌اند.

ادامه در صفحه۳

یادداشت

شاخص‌ها و نهادهای موثر در توسعه‌یافتگی

جواد راستی*

در این مقاله سعی خواهد شد با رویکردی جدیدتر و دقیق‌تر به بیان مفهوم توسعه، ابعاد، اهداف، تاریخچه، شاخص‌ها و نهادهای موثر در این امر مهم پرداخته شود.

واژه توسعه معادل لفظ Development است البته به معنای رشد، گسترش، توسعه و عمران نیز به کار می‌رود. توسعه‌یافتگی یک مفهوم نسبی به‌شمار می‌رود. به طور کلی می‌توان گفت این مفهوم بیانگر میزان پایین درآمد سرانه در مقایسه با کشورهای توسعه‌یافتگی است. با توجه به این معنا به نظر نمی‌رسد شخص یا فرهنگی مخالف آن باشد چون طبیعت انسان، همراه رشد است و انسان از وقتی متولد می‌شود روزبه‌روز کامل‌تر می‌شود و از جهت روحی و روانی نیز خواهان رشد و کمال است و همه فرهنگ‌ها نیز دنبال رشد و توسعه هستند.

در تعریف توسعه اما نکاتی را باید مدنظر داشت که مهم‌ترین آنها عبارتند از اینکه:

اولا توسعه را مقوله ارزشی تلقی کنیم، ثانیا آن را جریان چند بعدی و پیچیده بدانیم، ثالثا به ارتباط و نزدیکی آن با مفهوم بهبود توجه داشته باشیم.

«توسعه» در لغت به معنای رشد تدریجی در جهت پیشرفته‌ترشدن، قدرتمندترشدن و حتی بزرگ‌ترشدن است (فرهنگ لغات آکسفورد ۲۰۰۱). ادبیات توسعه در جهان از بعد جنگ جهانی دوم مطرح شد و مورد تکامل قرار گرفت. هدف، کشف چگونگی بهبود شرایط کشورهای عقب‌مانده (یا جهان سوم) تا شرایط مناسب همچون کشورهای پیشرفته و توسعه‌یافته است.

طبق تعریف، توسعه کوششی است برای ایجاد تعادلی تحقق‌نیافته یا راه‌حلی است در جهت رفع فشارها و مشکلاتی که پیوسته بین بخش‌های مختلف زندگی اجتماعی و انسانی وجود دارد. به عنوان مثال حتی در کشورهای پیشرفته نیز پیشرفت فکری و اخلاقی انسان با پیشرفت‌های فنی (و فناورانه) همسانی ندارد یا اینکه فرهنگ عامه با تکنیک‌های وسایل ارتباط‌جمعی هماهنگی ندارد.

ادامه در صفحه۳

صدای مدیران

نقش فناوری در کاهش ناترازی انرژی

بابک فخیم*

مساله ناترازی انرژی در ایران، با وجود منابع غنی نفت و گاز، به‌دلایل مختلفی از جمله افزایش نرخ مصرف انرژی، عدم سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها، تحریم‌ها و محدودیت‌های بین‌المللی، مدیریت ناکارآمد و سیاست‌های نادرست و کوتاه‌مدت، تلفات انرژی در فرآیند تولید و انتقال، عدم توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، فرصت‌های صادراتی محدود و مصرف غیرمنطقی داخلی و رشد اقتصادی پایین و نبود بهره‌وری انرژی بستگی دارد.

رشد نرخ جمعیت و گسترش صنایع و ساخت و توسعه روزافزون کارخانجات مصرف انرژی را به‌شدت افزایش داده است. همچنین مصرف سرانه انرژی در ایران به‌دلیل قیمت پایین و یارانه‌های گسترده نسبت‌به میانگین جهانی بسیار بالاست. از سوی دیگر بسیاری از تاسیسات تولید و انتقال انرژی در ایران فرسوده هستند و نیاز به نوسازی دارند. سرمایه‌گذاری خارجی در صنعت نفت و گاز به‌دلیل تحریم‌ها و موانع داخلی کاهش یافته که این امر توسعه ظرفیت تولید را محدود کرده است.

تحریم‌ها نیز مانع از ورود فناوری‌های پیشرفته برای بهره‌برداری بهینه از منابع انرژی شده‌اند.

محدودیت‌های مالی ناشی از تحریم‌ها بر توسعه پروژه‌های انرژی تاثیر گذاشته است. همچنین برنامه‌ریزی بلندمدت برای استفاده بهینه از منابع انرژی یا تنوع‌بخشی به منابع انرژی (مانند انرژی‌های تجدیدپذیر) وجود ندارد یا کافی نیست. از سوی دیگر عدم استفاده از فناوری‌های پیشرفته برای کاهش تلفات در پالایشگاه‌ها و نیروگاه‌ها از عوامل مهم در این حوزه به‌شمار می‌رود.

در این حال، بسیاری از صنایع در ایران از فناوری‌های قدیمی استفاده می‌کنند که در جهان منسوخ شده است و این امر بهره‌وری انرژی را کاهش می‌دهد. رشد اقتصادی کند به‌دلیل مشکلات اقتصادی و تحریم‌ها، امکان سرمایه‌گذاری بیشتر در زیرساخت‌های انرژی را محدود کرده است.

برای برون‌رفت از این وضعیت، ایران نیاز به مدیریت بهتر منابع انرژی، اصلاح سیاست‌های مصرفی، سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها و انرژی‌های تجدیدپذیر و همچنین جذب سرمایه‌گذاری خارجی دارد. بهبود بهره‌وری انرژی در صنایع و اصلاح قیمت حامل‌های انرژی نیز از راهکارهای کلیدی هستند. در حوزه مباحث ساخت‌وساز که سهم بزرگی در کاهش مصرف انرژی می‌تواند داشته باشد با تمرکز بر طراحی پایدار، فناوری‌های نوین، بازسازی ساختمان‌های قدیمی و استانداردسازی، می‌توان گام‌های مهمی برای کاهش ناترازی انرژی در کشور برداشت.

متاسفانه با گذشت چندین سال از ابلاغیه مبحث ۱۹ مقررات ملی مسکن هنوز این موضوع در کشور اجرایی نشده است.

ادامه در صفحه۳

تریبون بورس

چالش‌های صنایع صادرات‌محور در بورس ایران

علی جمالی*

صنایع صادرات‌محور در ایران، به‌عنوان یکی از ارکان اصلی اقتصاد کشور، در تامین ارز و ایجاد اشتغال نقش مهمی ایفا می‌کنند. با این حال، این صنایع با مجموعه‌ای از چالش‌ها مواجه هستند که عملکرد آنها را در بورس و به‌طور کلی در اقتصاد کشور تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. یکی از مهم‌ترین چالش‌های صنایع صادرات‌محور، نوسانات شدید نرخ ارز است. این نوسانات، پیش‌بینی‌پذیری درآمدهای ارزی شرکت‌ها را کاهش داده و برنامه‌ریزی بلندمدت را دشوار می‌سازد. چالش بعدی تحریم‌های اقتصادی است. تحریم‌های بین‌المللی علیه ایران، دسترسی این کشور به بازارهای جهانی را محدود کرده و هزینه‌های تولید و صادرات را افزایش داده است. این امر، رقابت‌پذیری محصولات ایرانی را کاهش داده و بر سودآوری شرکت‌های صادرات‌محور تاثیر منفی گذاشته است.

مشکلات لجستیکی و حمل‌ونقل، از جمله افزایش هزینه‌های حمل‌ونقل، طولانی‌شدن زمان ترخیص کالا و محدودیت‌های حمل‌ونقل، از دیگر چالش‌های پیش‌روی صنایع صادرات‌محور است. این مشکلات، هزینه تمام‌شده محصولات را افزایش داده و صادرات را با کندی مواجه کرده است. همچنین، کمبود نقدینگی در اقتصاد ایران، تامین مالی فعالیت‌های تولیدی و صادراتی شرکت‌ها را با مشکل مواجه کرده است. این امر، توانایی شرکت‌ها برای سرمایه‌گذاری در فناوری‌های جدید، توسعه محصولات جدید و افزایش ظرفیت تولید را محدود کرده است.

رقابت شدید در بازارهای جهانی یکی دیگر از موانع پیش‌رو است. صنایع صادرات‌محور ایران با رقابت شدیدی از سوی تولیدکنندگان کشورهای دیگر مواجه هستند. این رقابت، براساس کیفیت محصولات، قیمت و خدمات پس از فروش صورت می‌گیرد. شرکت‌های ایرانی برای حفظ سهم بازار خود، باید به‌طور مداوم کیفیت محصولات خود را بهبود و هزینه‌های تولید را کاهش دهند.

عدم ثبات در سیاست‌های اقتصادی، از جمله تغییرات مکرر در قوانین و مقررات، عدم شفافیت و عدم پیش‌بینی‌پذیری، بر سرمایه‌گذاری و فعالیت‌های اقتصادی شرکت‌ها تاثیر منفی می‌گذارد. این امر، موجب افزایش ریسک سرمایه‌گذاری در صنایع صادرات‌محور شده و جذابیت این صنایع را برای سرمایه‌گذاران کاهش داده است. چالش‌های مذکور، به‌طور مستقیم بر عملکرد شرکت‌های صادرات‌محور در بورس ایران تاثیر می‌گذارند. کاهش سودآوری، افزایش ریسک سرمایه‌گذاری و کاهش جذابیت این شرکت‌ها برای سرمایه‌گذاران، منجربه کاهش قیمت سهام آنها در بورس می‌شود. این چالش‌ها، بر شاخص‌های کلیدی بورس، مانند شاخص کل و شاخص صنایع، تاثیر منفی گذاشته و بر اعتماد سرمایه‌گذاران به بازار سرمایه اثر می‌گذارد.

برای بهبود وضعیت صنایع صادرات‌محور و افزایش نقش آنها در اقتصاد کشور، راهکارهای زیر پیشنهاد می‌شود

ثبات و عدم التهاب نرخ ارز: اتخاذ سیاست‌های پولی و مالی مناسب برای تثبیت نرخ ارز و کاهش نوسانات آن با استفاده ابزارهای نوین مالی مانند اوراق ارزی، طراحی پلتفرم‌های معاملات ثانویه ارزی برای ارزهای رسوب‌شده نزد مردم و...

ادامه در صفحه ۳

در صفحات دیگر بخوانید

۹ فولاد زیر سایه بی‌ثباتی ارز

۸ شارژ قیمت خودرو با نرخ ارز

۸ اهمیت بازنگری در سیاست‌های تامین مالی

۱۸ رقابت دولت با بخش خصوصی

۱۲ کاهش قدرت تجاری ایران در ترکیه

۱۱ بورس کماکان در مرحله اصلاح

۲ جیمی کارتر در ۱۰۰ سالگی درگذشت

پرسش روز

پرسش از داستان تازه فرزین درباره نرخ ارز

یکم- چرا قیمت هر دلار آمریکا در روزهای تازه سپری‌شده با جهشی تازه به بیش از ۸۲ هزار تومان هم رسید؟ درباره این رخداد بااهمیت که در صدر خبرهای اقتصاد سیاسی ایران است داستان‌های گوناگونی نوشته و گفته می‌شود اما تازه‌ترین داستان را محمدرضا فرزین، رییس بانک مرکزی روایت کرده. او درباره پشت پرده نرخ‌گذاری در کانال‌های تلگرامی برای دلار گفت: «سرورهای کانالی که هر روز ۹ صبح و وقتی معامله‌ای صورت نگرفته نرخ دلار را اعلام می‌کند، در آمریکا است.»

دوم- آیا شهروندان، فعالان سیاسی و نیز علاقه‌مندان به اقتصاد سیاسی این روایت فرزین را باور می‌کنند؟ تا اینجای داستان که یک کانالی در آمریکا اقدام به دادن نرخ می‌کند و این کانال سرورهایش در آمریکا است می‌تواند درست باشد اما پرسش این است که چرا صرافی‌های داخل کشور نیز نرخ اعلامی این کانال را مبنای قیمت‌گذاری می‌دانند. آیا این صرافی‌ها بیهوده و بدون اینکه به این سایت اطمینان داشته باشند این نرخ‌ها را می‌پذیرند؟

سوم- دیگر کجای روایت فرزین می‌تواند سست باشد؟ واقعیت این است که شهروندان می‌گویند چرا بانک مرکزی با این همه سابقه و اعتبار و کارنامه و برنامه نمی‌تواند در یک کشور دیگر مثلا در کشور چین چند کانال بزند و نرخ ارز مورد نظر بانک را روزانه اعلام کند و صرافی‌ها نیز به آن نرخ تن در دهند و قیمت مورد علاقه بانک مرکزی تعیین شود؟ ببینید، داستان به این سادگی هم نیست. شهروندان و فعالان اقتصادی می‌بینند که خود بانک مرکزی قیمت دلار نیمایی را در یک تصمیم از ۴۱هزار تومان به ۴۷هزار تومان و قیمت دلار توافقی را از ۵۰هزار تومان به ۶۶هزار تومان رساند. بنابراین می‌پذیرند که دلار آزاد نیز نرخی بالاتر دارد و نرخ اعلام‌شده قابل‌قبول است.

چهارم- چرا مردم سخنان رییس بانک مرکزی را باور ندارند؟ آقای فرزین در نخستین روز که رییس بانک مرکزی شد گفت دلار۲۸۵۰۰تومانی برای هر فعالیت تامین می‌شود که نشد. فرزین همین چند هفته پیش گفت دلار نیمایی بیشتر از ۴۷هزار تومان نمی‌شد که شد. او گفت اصولا بازار آزادی وجود ندارد و حالا می‌گوید این بازار هست اما اختیارش در دست یک کانال است که در آمریکا سرور دارد.

نوبت دوم

شرکت سرمایه‌گذاری سمند (سهامی خاص)

ایکیو

ایران خودرو

آگهی فراخوان عمومی شناسایی متقاضیان خرید سهام شرکت ایران‌خودرو

متعلق به گروه صنعتی ایران‌خودرو

باتوجه به مفاد ماده ۲۸ دستورالعمل حاکمیت شرکتی، شرکت‌های گسترش سرمایه‌گذاری ایران‌خودرو و سرمایه‌گذاری سمند در نظر دارند معادل ۱۳/۹۶درصد سهام شرکت ایران‌خودرو را به صورت تجمیعی(بلوکی) به اشخاص حقیقی یا حقوقی واجد شرایط با رعایت ضوابط و مقررات مربوطه واگذار نمایند.

متقاضیان محترم می‌توانند برای اعلام آمادگی خرید و تکمیل فرم‌های مربوطه، از تاریخ انتشار این آگهی به مدت پانزده روز به معاونت اقتصادی گروه صنعتی ایران‌خودرو واقع در کیلومتر ۱۴ جاده مخصوص کرج، شرکت ایران‌خودرو مراجعه نمایند.

حائز توجه:

- شرایط ویژه عرضه و واگذاری سهام ایران‌خودرو، پس از تکمیل فرآیند قانونی از طریق سازمان بورس و اوراق بهادار به اطلاع عموم خواهد رسید.
- واگذاری سهام مذکور پس از احراز صلاحیت و اهلیت لازم توسط مراجع قانونی، انجام خواهد شد.
- این آگهی هیچگونه حق و ادعایی را برای متقاضیان ایجاد نمی‌نماید.
- ارائه فرم‌ها صرفا از طریق روش تعریف شده در این آگهی صورت می‌پذیرد.

گروه صنعتی ایران‌خودرو

سازمان آگهی روزنامه جهان صنعت

۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴

۰۲۱-۸۸۰۵۰۶۸۴

۰۲۱-۸۸۰۵۰۲۸۶

جهان صنعت
سال بیست ویکم ■ سه‌شنبه۱۱دی ۱۴۰۳ ■ شماره ۵۷۰۵

دیپلماسی

محمد قوچانی، روزنامه‌نگار اصلاح‌طلب:

ظریف در دولت روحانی طرح مذاکره با ترامپ را تدوین کرد

انصاف‌نیوز- محمد قوچانی، روزنامه‌نگار و فعال سیاسی اصلاح‌طلب که از مشاوران رسانه‌ای حسن روحانی در دوران ریاست‌جمهوری بود، به‌تازگی ناگفته‌هایی را درخصوص آن دوران ریاست جمهوری حسن روحانی مطرح کرده و ازجمله با تاکید بر این که «در دولت روحانی طرح مشخصی برای مواجهه با ترامپ وجود داشت»، گفته است: «اوایل به قدرت رسیدن ترامپ در آمریکا از ظریف پرسیدم که آیا به نظر شما ترامپ قابل گفت‌وگو است و او در جواب گفت که من طرح این موضوع را نوشته‌ام و به‌راحتی هم می‌توانم آن را انجام دهم.» او اضافه کرد: «از نظر دولت حسن روحانی امکان به توافق رسیدن با ترامپ می‌توانست ساده‌تر از اوباما باشد.» قوچانی همچنین معتقد است: «غفلت برخی دوستان اصلاح‌طلب و شبه‌اصلاح‌طلب (کسانی مثل علی کریمی که الان دیگر ایران هم نیستند) در راه انداختن موج پشیمانم در اوایل دولت دوم روحانی باعث شد دولت تضعیف شود.» او می‌گوید: «بخشی از اصولگرایان هم در حوادث دی‌ماه ۹۶ تصور کردند با تضعیف دولت روحانی نظام تقویت می‌شود یا خودشان به قدرت می‌رسند اما در عمل کاملا برعکس این تصور رخ داد.» این روزنامه‌نگار اصلاح‌طلب همچنین می‌گوید: «مکرون تلاش بسیار زیاد و بی‌سابقه‌ای کرد برای اینکه روحانی و ترامپ گفت‌وگو کنند، این امکان بود و شاید مجوزی هم وجود داشت که در شرایطی چنین اتفاقی رخ دهد اما به دلیلی که باید در زمان خودش بازگو شود، محقق نشد.» قوچانی خاطرنشان کرد: «آن فرصت را به دلیل مشکلات درون دولت یا نبود طرحی برای مواجهه با ترامپ از دست ندادیم؛ بلکه دلیل از دست رفتن آن فرصت تضعیف دولت از طرف جناح مقابل و حتی متحدان دولت بود.» قوچانی گفت: «دولت آقای رییسی که ادعا می‌کرد باید همان روز از برجام خارج می‌شدیم هرگز از برجام خارج نشد، اصولگرایان باید این را به‌یاد داشته باشند که سه سال دولت را در اختیار خود داشتند و رییس دولت و وزیر امور خارجه اصولگرا و انقلابی بر سر کار بود و در ابتدا فکر می‌کردند می‌توانند امتیازات بیشتری بگیرند اما نه‌تنها امتیاز بیشتری نگرفتند؛ بلکه برجام را به همان صورت حفظ کردند.»

اطلاعیه وزارت ارشاد درباره بازداشت خبرنگار ایتالیایی:

چچلیا سالا به اتهام نقض قوانین جمهوری اسلامی بازداشت شد

ایسنا- اداره‌کل رسانه‌های خارجی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در رابطه با خبر بازداشت چچلیا سالا ، خبرنگار ایتالیایی، در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: «سیاست وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی همواره استقبال از سفر و فعالیت قانونمند خبرنگاران رسانه‌های مختلف بین‌المللی و افزایش تعداد رسانه‌های خارجی در کشور و حفظ حقوق قانونی آنان بوده و در دولت چهاردهم نیز این سیاست با جدیت دنبال می‌شود.

خانم چچلیا سالا، شهروند ایتالیایی در تاریخ ۲۳ آذرماه ۱۴۰۳ با روادید خبرنگاری به ایران سفر کرده و در تاریخ ۲۹ آذرماه ۱۴۰۳ به اتهام نقض قوانین جمهوری اسلامی ایران بازداشت شده است. اکنون پرونده او در مرحله تحقیقات است. بازداشت او با رعایت مقررات مربوطه صورت گرفته و سفارت ایتالیا در تهران در جریان قرار گرفته است. برای نامبرده در این مدت امکان دسترسی کنسولی فراهم شده و خانم سالا به صورت تلفنی با خانواده خود هم در تماس بوده است. در صورت صلاحدید نظام قضایی، جزئیات بیشتر، متعاقبا اطلاع‌رسانی خواهد شد.»

سردار محمدعلی جعفری، فرمانده پیشین سپاه:

بزرگ‌ترین دستاورد سوریه، ایجاد قدرت در جبهه مقاومت بود

تسنیم- سردار محمدعلی جعفری که از سال ۸۶ تا ۹۸ به‌مدت ۱۲ سال فرمانده‌کل سپاه بود، به‌تازگی در گفت‌وگویی به برخی ابعاد شخصیتی شهید سلیمانی پرداخته و ازجمله با اشاره به بحران سوریه در جریان تحولات پس از بهار عربی گفته است: «اوایل شروع شورش داعشی‌ها در دمشق و سوریه حاج قاسم زمینه‌های آمادگی برای مقابله را در آنجا ایجاد کرده بود، کسی تصورش را هم نمی‌کرد که تروریست‌ها به این سرعت فراگیر شوند و تا پشت کاخ بشار اسد در دمشق برسند.

اینجا لازم بود که بشار اسد یک تصمیم مهم بگیرد و مردم را مسلح کند. من به‌عنوان فرمانده سپاه از حاج قاسم خواستم که این را از بشار اسد بخواهد تا اجازه بدهد مردم مسلح شوند، ایشان (حاج قاسم) گفت من تا حالا چند بار به ایشان (بشار اسد) گفته‌ام اما نپذیرفته زیرا نگران ناامنی‌هایی است که بعدش ایجاد می‌شود؛ من گفتم حالا شرایط فرق می‌کند احتمالا دیگر خطر را بیخ گوشش حس کرده، یکبار دیگر بگویید و اگر لازم است من هم بیایم کمک کنم با هم برویم به او بگوییم. حاج قاسم گفت نه، من خودم یکبار دیگر می‌گویم.

با تلاش حاج قاسم و شهید همدانی این کار انجام شد و از همان موقع که مردم مسلح شدند مبارزه با داعش و مسلحان شروع شد.» او اضافه کرد: «پیروزی‌هایی که در سوریه در مقابل داعش رخ داد محصول عزم و اراده و ایمان راسخ حاج قاسم بود که ۴، ۵ سال همواره در خط اول نبرد حضوری فعال داشت و فکر نمی‌کنم فرد دیگری قادر بود مانند حاج‌قاسم با این قاطعیت و عزم و ایمان قوی آن خطر بزرگ را از جبهه اسلام و انقلاب دور کند.» سردار جعفری گفت: «بزرگترین دستاوردی که جنگ سوریه برای ما داشت، همین ایجاد هماهنگی و هم‌افزایی ده‌ها هزار نیروی عراقی، سوری، افغانی، ایرانی و لبنانی کنار همدیگر بود که موجب ایجاد یک قدرت و توانمندی بزرگ در جبهه مقاومت انقلاب اسلامی شد.»

وزیر خارجه عمان با وزیر خارجه، دبیر شعام، رییس مجلس و رییس‌جمهور ایران دیدار کرد

پیام مکتوب مسقط برای تهران

سیدعباس عراقچی: در سفر وزیر خارجه عمان، پیامی از جانب آمریکا رد و بدل نشد

گروه سیاسی- وزیر امور خارجه سلطنت عمان روز گذشته به تهران آمد و پس از دیدار با سیدعباس عراقچی، همتای ایرانی خود با دبیر شورای‌عالی امنیت ملی و البته شخص رییس‌جمهور ایران دیدار کرد؛ دیدارهایی فشرده که در عین حال به نحوی نشان از اهمیت این سفر دیپلماتیک بود. سفری رسمی که پیشتر سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی نیز از آن خبر داده و گفته بود که از سفر سید بدر البوسعیدی به تهران به منظور بررسی و تبادل نظر طرفین درباره آخرین وضعیت مناسبات دوجانبه و تحولات منطقه انجام خواهد شد، آن هم در حالی که همزمان موسی فرهنگ، سفیر جمهوری اسلامی در عمان در توئیتی که از طریق حساب کاربری رسمی خود در شبکه اجتماعی ایکس منتشر کرد، نوشت: «در آستانه سال جدید میلادی و در گرماگرم تحولات منطقه، به‌زودی و با سفر وزیر خارجه سلطنت عمان به تهران، شاهد مرحله‌ای جدید از روابط تهران- مسقط و دور جدیدی از همکاری‌های منطقه‌ای ایران و همسایگان خواهیم بود.»

■ **استقبال عراقچی از همتای عمانی**

سرانجام صبح روز گذشته وزیر امور خارجه سلطنت عمان در حالی با استقبال سیدعباس عراقچی وارد تهران شد که در ادامه پس از دیدار وزیران خارجه دو کشور و حضور در یک نشست مطبوعاتی مشترک، بدر البوسعیدی با برخی از دیگر مقام‌های عالی‌رتبه سیاسی و اقتصادی جمهوری اسلامی نیز دیدار کرد. آنچه اما علاوه‌بر برگزاری این جلسات سطح بالای دیپلماتیک بر اهمیت این سفر افزود، آن بود که وزیر امور خارجه سلطنت عمان در این سفر، حامل پیام مکتوب سلطان عمان برای رییس‌جمهوری ایران بود، آن هم در شرایطی که این کشور حاشیه خلیج‌فارس، همواره به خاطر نقشی که به‌عنوان نوعی میانجی دیپلماتیک میان تهران و واشنگتن ایفا کرده، از اهمیتی ویژه در مناسبات دیپلماتیک جمهوری اسلامی برخوردار است. بدر البوسعیدی البته آنطور که عراقچی نیز در جریان نشست مطبوعاتی مشترک خود با این دیپلمات عمانی اعلام کرد، حامل پیامی رسمی و مکتوب از جانب ایالات‌متحده نبود اما این مساله نیز انکارناپذیر است که در چنین سفر و جلساتی که در جریان آن برگزار شده، صحبتی درباره مباحث مربوط به مناسبات تهران و واشنگتن به میان نیامده باشد.

■ **تکذیب تبادل پیام میان ایران و آمریکا**

سیدعباس عراقچی که پس از استقبال از همتای عمانی خود در یک نشست مطبوعاتی مشترک با او، به تبیین و تشریح آنچه در جریان مذاکرات دو طرف رقم خورد، پرداخت، در حالی تاکید کرد «در جریان این سفر پیامی میان ایران و آمریکا رد و بدل نشده» که در پاسخ به پرسشی درباره اینکه آیا وزیر خارجه عمان حامل پیامی از جانب آمریکا برای ایران بوده، گفت: «دولت عمان همواره برای کمک به روابط ایران با برخی از کشورها آماده بوده و در مواقع لازم، ارتباطات برقرار شده است». وزیر امور خارجه ایران با بیان اینکه «نقش عمان در مذاکرات هسته‌ای، چه پیش از خروج آمریکا از برجام و چه پس از آن، روشن و مشخص است»، گفت: «از این جهت از دوستان خود در عمان تشکر و قدردانی می‌کنیم.» عراقچی همچنین با بیان اینکه «طبیعی است که اگر نیازی باشد این کار {ارسال یا دریافت پیام میان ایران و آمریکا با میانجی‌گیری عمان} انجام شود، صورت می‌گیرد»، تاکید کرد که به هر تفسیر، «در جریان این سفر، پیامی در این رابطه رد و بدل نشده است». این در حالی بود که عراقچی در ادامه در توضیحات تکمیلی در این رابطه گفت: «ما به تبادل پیام‌هایی که لازم باشد، در زمان مقتضی با طرف آمریکایی از طریق سفارت سوییس در تهران ادامه می‌دهیم و برادران ما در عمان نیز در شرایطی که نیاز باشد، به این کار مبادرت می‌کنند اما همانطور که اشاره کردم در حال حاضر چنین پیامی وجود ندارد.»

■ **تاکید عراقچی بر لزوم گسترش روابط تهران- مسقط**

وزیر امور خارجه ایران که در بخش دیگری از سخنانش در نشست مطبوعاتی مشترک با همتای عمانی خود، سفر وزیر خارجه عمان به تهران را «سفری به‌موقع» توصیف کرد، در ادامه از «برگزاری کمیسیون مشترک ایران و عمان در ماه آینده در مسقط» خبر داد و با بیان اینکه «حجم تجارت بین ایران و عمان در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۳۹۹ بیش از سه برابر شده»، گفت: «حجم تجارت ایران و عمان در سال گذشته، ۲ و نیم میلیارد دلار بوده است.» او همچنین با اشاره به «روابط رو به گسترش ایران و عمان در زمینه‌های مختلف سیاسی، اقتصادی و فرهنگی»، گفت: «همواره رایزنی مستمری را با همدیگر داشتیم.»

عراقچی همچنین درباره تحولات اخیر منطقه، به‌ویژه آنچه از بیش از یک سال پیش تاکنون در باریکه غزه در جریان است و آنچه در هفته‌های گذشته در سوریه رقم خورد و منجر به فروپاشی و سقوط حکومت بشار اسد شد، گفت: «ایران و عمان در بحث سوریه بر حفظ تمامیت ارضی این کشور، عدم دخالت در امور داخلی سوریه، احترام به همه اقوام و مذاهب و رعایت حقوق آنها و ضرورت تشکیل دولت فراگیر در این کشور تاکید دارند.» او با تاکید بر مشابهت مواضع جمهوری اسلامی و کشورهای منطقه در این رابطه گفت: «همه ما خواهان آرامش در سوریه و تشکیل دولتی فراگیر در آن متشکل از همه اقوام و اقشار سوریه هستیم و بر پایان اشغال خاک سوریه به ویژه توسط رژیم صهیونیستی تاکید داریم.» او همچنین با تاکید بر لزوم «حفظ تمامیت ارضی یمن»، ابراز امیدواری کرد که «مذاکرات صلح هرچه سریع‌تر برگزار شود و بتوانیم مانع توطئه‌هایی شویم که به دنبال بروز جنگ داخلی در یمن است».

■ **ارائه پیام مکتوب سلطان عمان به پزشکیان**

همزمان وزیر خارجه عمان در سخنانش در این نشست مطبوعاتی مشترک با همتای ایرانی خود اعلام کرد که «در جریان این سفر حامل پیام مکتوب سلطان عمان برای آقای پزشکیان هستم»؛ پیامی که به گفته بدر البوسعیدی، «در چارچوب ادامه مشورت‌های دو کشور و ادامه تاکید بر گسترش روابط بین دو کشور است». این دیپلمات ارشد عمانی همچنین با اشاره به توافق تهران و مسقط به منظور برداشتن گام‌هایی جدید به منظور افزایش سطح روابط تجاری و سرمایه‌گذاری بین دو کشور، از مذاکراتی که در ارتباط با برخی مسائل و تحولات منطقه ازجمله جنگ غزه و بحران سوریه انجام گرفته نیز خبر داد. وزیر امور خارجه عمان با تاکید بر خواست سلطنت عمان درخصوص «حفظ استقلال و تمامیت ارضی سوریه» گفت: «در چارچوب شورای همکاری خلیج‌فارس و اتحادیه عرب و سایر دوستان تلاش می‌کنیم که این اهداف محقق شود.»

■ **دیدار وزیر خارجه عمان با رییس مجلس و دبیر شعام**

وزیر خارجه عمان که بعد از ظهر دیروز و در ادامه رایزنی‌های دیپلماتیک خود در تهران، با برخی دیگر از مقام‌های ارشد سیاسی و امنیتی جمهوری اسلامی دیدار کرد، در یکی از جلسات با دبیر شورای‌عالی امنیت ملی جمهوری اسلامی نیز دیدار و گفت‌وگو کرد؛ دیداری که اگرچه دست‌کم تا زمان نگارش این گزارش در حوالی عصر روز گذشته جزئیاتی از آن منتشر نشد اما با توجه به آنچه از سوی برخی منابع اعلام شد، مباحثی همچون تحولات منطقه‌ای و به‌ویژه آنچه در سوریه، یمن و باریکه غزه در جریان بوده، از جمله موضوعات مورد بحث طرفین بوده است. این در حالی بود که او حوالی غروب روز گذشته با محمدباقر قالیباف، رییس مجلس شورای اسلامی دیدار و گفت‌وگو کرد.

■ **تاکید پزشکیان بر لزوم تداوم روابط تهران-مسقط**

با این همه اما احتمالا مهم‌ترین دیدار روز گذشته وزیر امور خارجه سلطنت عمان در تهران، دیدار او با رییس‌جمهور ایران بود؛ دیداری که ساعتی پس از اتمام نشست مطبوعاتی مشترک وزیران خارجه دو کشور و پیش از مذاکرات بدر البوسعیدی و علی‌اکبر احمدیان انجام شد و مسعود پزشکیان طی آن از «گسترش صلح و امنیت در منطقه» به عنوان «رویکرد عملی ایران» سخن گفت.

مسعود پزشکیان که در جریان دیدار وزیر امور خارجه عمان، روابط دو کشور را «دیرین»، «صمیمی» و «دوستانه» توصیف کرد، با اشاره به گسترش روزافزون این روابط در عرصه‌های متنوع و در سطوح مختلف گفت: «تداوم و گسترش بیش از پیش این روابط سازنده برای جمهوری اسلامی ایران بسیار حائزاهمیت است.»

رییس‌جمهور ایران همچنین با اشاره به توافق تهران و مسقط برای برگزاری نشست آتی کمیسیون مشترک همکاری‌های اقتصادی در آینده نزدیک گفت: «اقدامات و پیگیری‌های خوبی در جریان است تا مقدمات تسریع در اجرای توافقات گذشته و حصول تفاهمات جدید میان دو کشور فراهم شود.» پزشکیان با اشاره به اینکه «سیاست خارجی دولت چهاردهم بر گسترش روابط و تحکیم همکاری‌ها با همه کشورهای اسلامی، همسایه و دوست استوار است»، از سلطنت عمان به عنوان کشوری نام برد که در این راستا از جایگاهی ممتاز برخوردار است و بر این اساس تصریح کرد: «اینکه کشورهای منطقه و ملت‌های مسلمان با یکدیگر اختلاف داشته باشند و جنایتکاری مثل رژیم صهیونیستی از این وضعیت برای ضربه زدن به آنان سوءاستفاده کند، به هیچ‌وجه قابل قبول و مطلوب نیست.» پزشکیان بر همین اساس خواستار تعامل جدی‌تر ایران و عمان در این راستا شد.

■ **ابلاغ سلام گرم سلطان عمان به رهبری و رییس‌جمهوری**

این در حالی بود که وزیر امور خارجه عمان در این دیدار ضمن ابلاغ سلام‌های گرم سلطان این کشور به رهبری، رییس‌جمهوری و ملت ایران گفت: «دو کشور روابطی ریشه‌دار و تاریخی دارند که بر پایه اعتماد و حسن نیت شکل گرفته و گسترش و قوام یافته و سلطان عمان علاقه و تاکید زیادی بر گسترش این روابط دارد.» بدر البوسعیدی روابط دوجانبه تهران و مسقط را نمونه و الگویی از گسترش همکاری‌ها بر مبنای دوستی و اعتماد متقابل دانست و خاطرنشان کرد: «گسترش روابط با ایران بر پایه احترام و اعتماد موجود متقابل یک قاعده تغییرناپذیر برای عمان بوده است.» این دیپلمات ارشد عمانی در پایان خطاب به رییس‌جمهور ایران گفت: «ما همواره پیگیر و حامی رویکردهای حکیمانه جنابعالی در عرصه داخلی و به‌خصوص سیاست خارجی جمهوری اسلامی بوده و هستیم و بنده به سهم خود در وزارت امور خارجه عمان پیگیر عملی کردن رویکردهای مشترک دو کشور هستم.»

چهره

حتما وزارت نفت می‌داند وزیر از کدام قاچاقچی سوخت می‌خرد

شبکه اجتماعی ایکس (توئیتر)- محمد مهاجری، روزنامه‌نگار سیاسی اصولگرا: «آقای رییس‌جمهور! از آقای علیرضا سلیمی، نماینده مجلس که حرف وزیر نفت درباره خرید سوخت از قاچاقچیان را برملا کرده، تقدیر و وزیر نفت را نیز توبیخ کنید. وزیر نفت البته این ادعا را تکذیب کرده اما نماینده مجلس گفته فایل صوتی‌اش را دارد. این یک سرنخ بسیار مهم است. حتما وزارت نفت می‌داند وزیر از چه کسی خرید کرده!» علیرضا سلیمی مدعی شده که «وزارت نفت روزانه ۹میلیون لیتر سوخت از قاچاقچی‌ها می‌خرد».

مردم، نظام جمهوری اسلامی را متن دین و ناموس خود بدانند

ایلنا- آیت‌الله عبدالله جوادی‌آملی، مرجع تقلید شیعه: «خواهش ما از مردم بزرگ و بزرگوار ایران‌زمین این است که این نظام را متن دین و جزو ناموس‌شان بدانند که آسان به دست نیامده است. اگر سالار شهیدان در عاشورا فرمود که هیچ یارانی بهتر از یاران من نیستند، بجاست که امام راحل هم بفرماید طی این چندین قرن بعد از کربلا، هیچ یارانی بهتر از مردم ایران‌زمین نیستند!

خدا شاهد است این مردم خیلی خوب هستند، مردم بزرگ، شریف و عزیزند، مردم حجت خدایند.»

ملک سلمان ریق رحمت را سرکشیده اما بن‌سلمان پنهان می‌کند

شبکه اجتماعی ایکس (توئیتر)- علی‌اکبر رائفی‌پور، چهره رسانه‌ای اصولگرا: «اینطور که پیداست ملک سلمان ریق رحمت را سرکشیده و این اتفاق تا سر کار آمدن ترامپ توسط محمدبن سلمان نهان نگه داشته می‌شود. رخدادهای مهمی در پیش است.» او روز شنبه مدعی شده بود که «چند روزی است کسی از ملک سلمان اطلاعی ندارد و به جز محمدبن سلمان هیچ‌کدام از فرزندانش حق ملاقات با او را ندارند. فیلم‌هایی که اخیرا از او پخش شده، فیک {مجعول} هستند. به نظر می‌رسد یا حال او بسیار وخیم است یا کارش یکسره شده!»

روایت

جلیل رحیمی‌جهان‌آبادی جزئیات دیدار رییس‌جمهور و فراکسیون امید مجلس دهم را تشریح کرد

گلایه‌های اصلاح‌طلبانه از دولت وفاق

«**جهان‌صنعت**»- مسعود پزشکیان پیش از شامگاه یکشنبه در سالن شهید بهشتی نهاد ریاست‌جمهوری با اعضای فراکسیون امید مجلس دهم دیدار کرد و با آنها به گفت‌وگو پرداخت. مسعود پزشکیان که از نزدیک به دو دهه پیش از پیروزی در انتخابات ریاست‌جمهوری چهاردهم به عنوان نماینده تبریز در مجلس فعالیت می‌کرد، با روی کار آمدن مجلس دهم توانست چهار سال در قامت نایب رییس نخست مجلس فعالیت کند؛ به جایگاهی که نه پیش از روی کار آمدن مجلس دهم به دست آورده بود و نه پس از آن، توانست بار دیگر خود را به آن برساند. آن هم در حالی که بی‌تردید این جایگاه مهم سیاسی- پارلمانی ناشی از حضور شمار قابل توجهی از نمایندگان اصلاح‌طلب در آن دوره مجلس و تشکیل فراکسیونی به ریاست محمدرضا عارف تحت عنوان فراکسیون امید بود.

پزشکیان که از جمله اعضای اصلی فراکسیون امید مجلس دهم بود و البته برخلاف اغلب آنان در ادوار بعد نیز موفق به عبور از سد نظارت استصوابی شورای نگهبان و تثبیت کرسی نمایندگی خود در مجالس‌های یازدهم و دوازدهم شد، حال که بار دیگر با حمایت اصلاح‌طلبان به ریاست‌جمهوری رسیده، یاران روزگار نه چندان دور خود در مجلس دهم را از یاد نبرده است؛ نکته‌ای که باعث شد او شامگاه یکشنبه هفته جاری میزبان اعضای فراکسیون امید مجلس دهم باشد و پای صحبت‌های آنان بنشیند

نکته عجیب درباره برگزاری این نشست این بود که برخلاف دیگر جلسات مشابه، هیچ خبری از جزئیات آنچه در جریان این نشست از سوی رییس‌جمهور و اعضای فراکسیون امید مجلس دهم مطرح شده، رسانه‌ای نشد. با این حال یکی از اعضای فراکسیون امید مجلس دهم که از قضا در مجلس کنونی نیز عضویت دارد، جزئیاتی از این دیدار را در اختیار خبرگزاری ایلنا گذاشته است. جلیل رحیمی‌جهان‌آبادی که هم‌اکنون از جمله اعضای کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس دوازدهم است، ضمن تشریح جزئیات دیدار اعضای فراکسیون امید مجلس دهم با رییس‌جمهور گفته است: «فراکسیون امید مجلس دهم بعد از پایان دوره مجلس دهم تا به امروز به طور مرتب جلساتی را برگزار کرده و شامگاه یکشنبه نیز جلسه‌ای با رییس‌جمهور داشتیم.»

نکته جالب توجه در نشست اخیر رییس‌جمهور و اعضای فراکسیون امید مجلس دهم این بود که در این نشست، علاوه‌بر برخی چهره‌های شاخص این فراکسیون، محمدرضا عارف که ریاست این فراکسیون را برعهده داشت، غایب بود. هرچند به گفته رحیمی‌جهان‌آبادی، اعضای فراکسیون امید مجلس دهم طی چند هفته گذشته جلساتی را با عارف که هم‌اکنون معاون اول رییس‌جمهور است، داشته‌اند. این نماینده مجلس همچنین با اشاره به برخی مباحث مطرح شده در نشست اخیر اعضای فراکسیون امید مجلس دهم با رییس‌جمهور گفته است: «در این جلسه با توجه به اینکه رییس‌جمهور یکی از اعضای همین فراکسیون امید در مجلس دهم بودند، پیرامون مسائل و مشکلات کشور در عرصه‌های گوناگون ازجمله حوزه سیاست خارجی، مسائل اجتماعی، مشکلات اقتصادی مردم، ناترازی انرژی و به‌کارگیری نیروهای همراه و همفکر دولت در بخش‌های مختلف و نقد سیاست وفاق و آسیب‌هایی که در این راهبرد ممکن است وجود داشته باشد، بحث شد.» رحیمی‌جهان‌آبادی همچنین گفت: «شماری از اعضای فراکسیون امید مجلس دهم هم در این نشست پیرامون برخی مسائل و مشکلات جامعه از جمله قیمت ارز و موضوعاتی از این دست دیدگاه‌های خود را بیان کردند.» این عضو فراکسیون امید مجلس دهم همچنین تصریح کرد: «آقای رییس‌جمهور هم در خصوص مباحث مطرح شده اقداماتی که انجام شده بود و اقداماتی که قرار است انجام شود، توضیحاتی ارائه داد و برخی سیاست‌ها و دیدگاه‌های خود درباره مشکلات را بیان کرد.»

رحیمی‌جهان‌آبادی همچنین در توضیحات تکمیلی در این رابطه گفت: «صحبتی که با آقای رییس‌جمهور داشتیم، بر این اساس بود که به یک حلقه رابط بین فراکسیون امید و آقای رییس‌جمهور نیاز داریم و آقای رییس‌جمهور هم به آقای مجید انصاری معاون حقوقی خود اعلام کردند که این حلقه ارتباطی را برقرار کنند و دیدگاه‌ها و طرح‌ها و مسائلی که فراکسیون امید دارند را در اختیار رییس‌جمهور قرار دهند.» او گفت: «همچنین خانم معصومه آقاپور که مشاور اقتصادی رییس‌جمهور هستند، قرار شد به عنوان رابط فراکسیون با مجموعه ریاست‌جمهوری عمل کنند و دیدگاه‌هایی که اعضای فراکسیون دارند را پیگیری کنند.» رحیمی‌جهان‌آبادی در پایان خاطرنشان کرد: «من هم یکی از کسانی بودم که درباره گلایه‌ها پیرامون چهره‌های شاخصی که در ستاد آقای پزشکیان حضور داشتند و نیروهای متخصصی بودند، صحبت و اشاره کردم که فعالان ستادی ایشان به حاشیه رانده شده‌اند.»

«جهان‌صنعت»- گزارش اخیر بانک مرکزی نشان می‌دهد که نقدینگی کشور تا آبان‌ماه به ۹۳۹۲هزار میلیارد تومان رسیده که رشد ۲۸/۱درصدی نسبت به سال گذشته را نشان می‌دهد، در حالی که رشد پایه پولی با کاهش قابل‌توجه به ۲۰/۷درصد رسیده است. تعدیل سیاست‌های انقباضی بانک مرکزی از ابتدای سال و افزایش قدرت وام‌دهی بانک‌ها، منجر به افزایش ضریب فزاینده نقدینگی از ۷/۲ به ۷/۸واحد شده است. با وجود ثبات نسبی انتظارات تورمی و افزایش نسبت شبه‌پول به پول به ۳/۱۷ این نسبت همچنان در سطوح تاریخی پایینی قرار دارد. در مجموع، اگرچه سیاست‌های اخیر به تحریک اقتصادی کمک کرده اما خطر افزایش تورم در ماه‌های آینده، به‌ویژه در صورت بروز شوک‌های اقتصادی، همچنان قابل‌توجه است.

■ مختصات پولی کشور

بانک مرکزی پس از چند ماه وقفه، داده‌های مربوط به کل‌های پولی را تا آبان‌ماه امسال منتشر کرد. براساس آمارهای منتشر شده، نقدینگی کل کشور در پایان آبان به بیش از ۹۳۹۲هزارمیلیارد تومان رسید که نسبت به ماه مشابه سال گذشته ۲۸/۱درصد افزایش پیدا کرده است. این میزان نرخ رشد نسبت به ماه مشابه سال گذشته افزایش ۱/۱ واحد درصدی را نشان می‌دهد. همچنین نرخ رشد نقدینگی نسبت به ابتدای سال افزایش چهارواحد درصدی را نشان می‌دهد. بنابراین هرچند رشد نقدینگی نسبت به اوج سال‌های گذشته فروکش کرده اما از ابتدای سال روند نسبتا صعودی به خود گرفته است.

رشد پایه پولی نیز در آبان‌ماه برابر با ۲۰/۷درصد گزارش شده که نسبت به ماه مشابه سال گذشته کاهش قابل‌توجه ۱۶/۵واحد درصدی را نشان می‌دهد. همانند نقدینگی، رشد پایه پولی نیز هرچند نسبت به اوج خود کاهش محسوسی پیدا کرده اما باید توجه داشت که در شهریورماه امسال رشد پایه پولی به ۱۷/۷درصد رسیده بود. افزایش دارایی‌های خارجی بانک مرکزی بیشترین نقش را در افزایش پایه پولی داشته است که این موضوع به دلیل تغییر نرخ تسعیر است. پس دارایی‌های خارجی، اضافه برداشت بانک‌ها بیشترین نقش را در افزایش پایه پولی داشته است.

■ چرا روند کاهشی رشد نقدینگی متوقف شد؟

همانگونه که اشاره شد، بررسی روند نرخ رشد نقدینگی از ابتدای سال حاکی از افزایش نسبی است. بررسی داده‌های بانک مرکزی نشان می‌دهد که این افزایش به تعدیل سیاست‌های انقباضی بانک مرکزی بازمی‌گردد. بانک مرکزی طی دوسال اخیر برای کنترل نرخ رشد نقدینگی، وام‌دهی نظام بانکی و افزایش ذخایر بانکی را محدود کرده بود. نمود این موضوع را می‌توان در روند نرخ رشد نقدینگی و پایه پولی و همچنین تغییرات ضریب فزاینده به‌خوبی مشاهده کرد؛ جایی که از اواسط سال ۱۴۰۱ عملا نرخ رشد پایه پولی بیش از نرخ رشد نقدینگی بود. حتی در فروردین سال گذشته در حالی رشد پایه پولی به ۴۵درصد رسید که نرخ رشد نقدینگی حدود ۳۳درصد بود. مقایسه این اعداد به‌خوبی نشان از سیاست انقباضی بانک مرکزی و کاهش خلق پول توسط بانک‌ها را نشان می‌دهد. همین موضوع منجر به کاهش شدید ضریب فزاینده نقدینگی در این بازه زمانی شد. آمارها نشان می‌دهد که ضریب فزاینده نقدینگی از اوج ۸ واحدی در ابتدای سال ۱۴۰۱ به ۷/۲ واحد در ابتدای امسال رسید.

حالا به نظر می‌رسد بانک مرکزی از ابتدای امسال از سیاست‌های انقباضی خود عقب‌نشینی کرده باشد. نمود این موضوع را می‌توان در تغییرات رشد نقدینگی و پایه پولی و همچنین روند ضریب فزاینده مشاهده کرد. در حالی که تا ابتدای امسال رشد پایه پولی بیش از نقدینگی بود، در آبان ماه امسال رشد نقدینگی ۷/۴ واحد درصد بیش از رشد پایه پولی است. همچنین ضریب فزاینده از ۷/۲ واحد در ابتدای سال به ۷/۸ واحد در آبان‌ماه رسیده که نمودی از افزایش قدرت وام‌دهی و خالق اعتبار بانک‌هاست.

هر چند افزایش میزان اعتباردهی بانک‌ها به دلیل تشدید ریسک رکود اقتصادی در دوسال گذشته اجتناب‌ناپذیر به نظر می‌رسد اما با توجه به اینکه از یک‌سو همچنان نرخ رشد نقدینگی در سطح بالایی نسبت به رشد اقتصادی قرار دارد و از سوی دیگر، در ماه‌های گذشته تورم گارد صعودی به خود گرفته، می‌توانند منجر به افزایش بیشتر شیب قیمت‌ها در ماه‌های آینده شود.

■ تعدیل نسبی انتظارات تورمی

براساس آمارهای منتشر شده نسبت شبه‌پول به پول از ابتدای سال روند نسبتا با ثباتی را تجربه کرده است که این موضوع تا حدودی حاکی از کنترل نسبی انتظارات تورمی در این بازه زمانی است. برآوردها نشان می‌دهد که نسبت شبه‌پول به پول در آبان‌ماه امسال به ۳/۱۷ واحد رسیده که نسبت به ۳/۱۱ واحد ابتدای سال تا حدودی افزایش پیدا کرده است. البته باید توجه داشت که این نسبت که شاخصی از انتظارات تورمی است، همچنان در کمترین سطوح تاریخی خود قرار دارد. برای درک این موضوع در نظر داشته باشید که نسبت شبه‌پول به پول در سال ۱۳۹۶ که اقتصاد ایران تورم تک‌رقمی را تجربه کرده بود به بیش از ۷/۷واحد افزایش پیدا کرده بود. به بیان دیگر، هر چند انتظارات تورمی نسبتا پایدار باقی مانده اما همچنان شرایط نگران‌کننده‌ای را تجربه می‌کند و هر شوک می‌توان دوباره منجر به هجوم نقدینگی به اقتصاد و تشدید التهابات شود. نمود این موضوع را به‌خوبی می‌توان در شرایط این روزهای بازار ارز مشاهده کرد.

■ از تسهیل اعتباری تا نگرانی از تورم

بررسی داده‌های اخیر بانک مرکزی نشان می‌دهد که متغیرهای پولی کشور در ماه‌های اخیر تغییرات قابل‌توجهی داشته‌اند که می‌تواند نشان‌دهنده یک دوره تحول در سیاست‌های پولی و تاثیر آن بر آینده تورم باشد. افزایش ۲۸/۱درصدی نقدینگی نسبت به سال گذشته و رشد نسبی پایه پولی، با وجود کاهش آن در مقایسه با سطوح بالاتری که در گذشته تجربه شده، بیانگر این است که سیاست‌های پولی به سمت تسهیل شرایط مالی سوق یافته‌اند. این تغییر ممکن است در پاسخ به نیازهای تحریک اقتصادی باشد، به‌ویژه در شرایطی که اقتصاد با چالش‌های رکودی و تبعات ناشی از بحران‌های اقتصادی مواجه است.

از طرف دیگر، هر چند افزایش نقدینگی می‌تواند به تحریک تقاضا و رشد اقتصادی کمک کند اما این موضوع خطر افزایش نرخ تورم را نیز به همراه دارد. نرخ بالای رشد نقدینگی می‌تواند نشان‌دهنده فشارهای تورمی باشد که در صورت عدم مدیریت صحیح، به کاهش قدرت خرید عمومی و بی‌ثباتی اقتصادی منجر خواهد شد. بانک مرکزی باید تعادلی دقیق میان تشویق رشد اقتصادی و کنترل تورم ایجاد کند. اگر این تعادل به‌درستی حفظ نشود، ممکن است در ماه‌های آتی شاهد افزایش شدید نرخ تورم باشیم که می‌تواند به چالش‌های جدیدی برای سیاستگذاری پولی و اقتصاد کلان منجر شود.

«جهان‌صنعت» آخرین داده‌های بانک مرکزی را بررسی کرد

پایان انقباض پولی

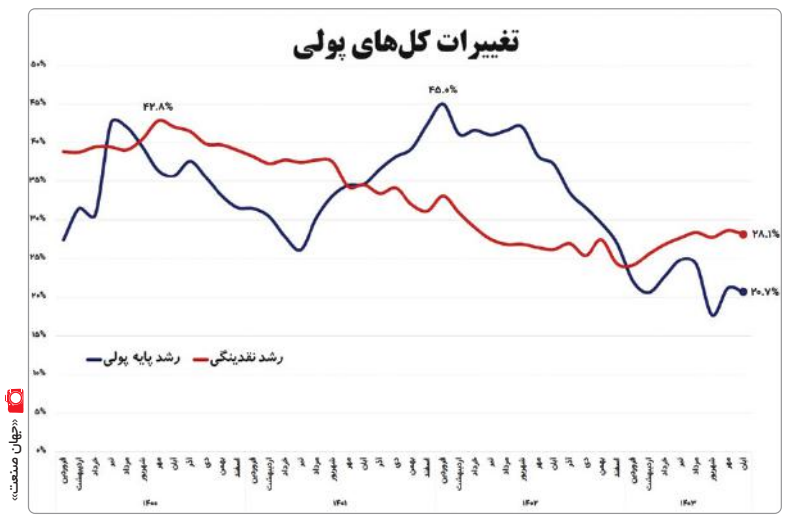

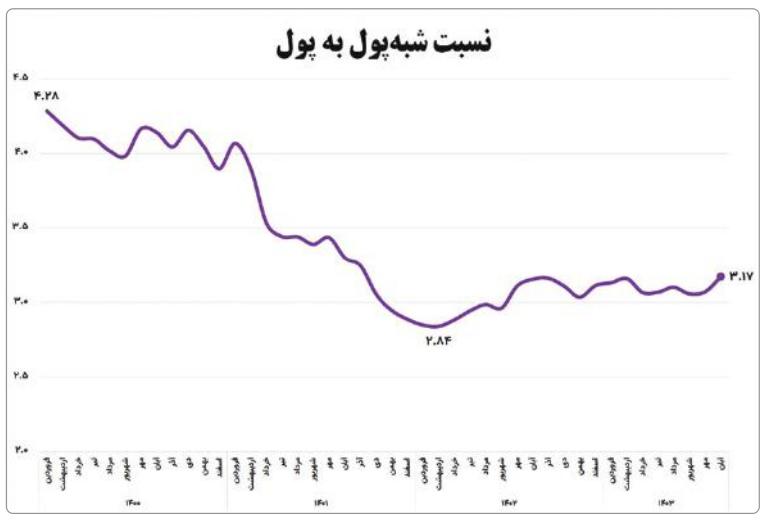

«جهان صنعت»

ادامه یادداشت

شاخص‌ها و نهادهای موثر در توسعه‌یافتگی

به هر تقدیر امروز تلقی ما از مفهوم توسعه، فرآیندی همه‌جانبه است (نه فقط توسعه اقتصادی) که معطوف به بهبود تمامی ابعاد زندگی مردم یک جامعه (به عنوان لازم و ملزوم) است.

ابعاد مختلف توسعه ملی عبارتند از: توسعه اقتصادی، توسعه سیاسی، توسعه فرهنگی و اجتماعی و توسعه امنیتی (دفاعی). مناسب نیست بدون توجه به کلیه ابعاد توسعه، صرفا به یک جنبه اولویت بخشید و دیگر بخش‌ها را در دستور کار آینده قرار داد.

هدف از توسعه و پیشرفت؛ رسیدن به آرامش، آسایش و رفاه انسان‌هاست و توسعه‌ای که این ملاک‌ها و ارزش‌ها در آن نادیده گرفته می‌شود، جز نگرانی بشر ثمری به همراه ندارد و خروجی رفاه و آسایش بیشتر، افزایش رضایت عمومی جامعه خواهد بود و خروجی و برآیند رضایت نیز به فرآیند توسعه‌یافتگی آن جامعه کمک خواهد کرد و یک چرخه صحیح و معقولی را شاهد خواهیم بود. بروکفلید در تعریف توسعه می‌گوید: توسعه را باید برحسب پیشرفت به سوی اهداف رفاهی نظیر کاهش فقر، بیکاری و نابرابری تعریف کنیم.

زنده‌یاد دکتر حسین عظیمی از بزرگان و صاحب‌نظران برجسته توسعه، «توسعه» را به معنای بازسازی جامعه براساس اندیشه‌ها و بصیرت‌های تازه تعبیر می‌کند. این اندیشه‌ها و بصیرت‌های تازه در دوران مدرن، شامل سه اندیشه «علم‌باوری»، «انسان‌باوری» و «آینده‌باوری» است. به همین منظور باید برای نیل به توسعه، سه اقدام اساسی درک و هضم اندیشه‌های جدید، تشریح و تفضیل این اندیشه‌ها و ایجاد نهادهای جدید برای تحقق عملی این اندیشه‌ها صورت پذیرد.

مفهوم توسعه به مرور زمان تکامل یافته است. از دهه ۱۹۷۰ به بعد ابعاد توسعه از اقتصاد فراتر رفته و از دهه ۱۹۹۰ میلادی با مطرح شدن توسعه انسانی، در ادبیات جهانی مفهومی جدید پیدا کرده است. در سپتامبر سال ۲۰۰۰ میلادی، از سوی سازمان ملل یک راهبرد جدید در ادبیات توسعه مطرح و اعلام شد که سال ۲۰۱۵ آخرین مهلت برای دستیابی به اهداف هشت‌گانه توسعه هزاره تعیین شده است.

بنابراین نتیجه تکامل مفهومی توسعه رسیدن به مفهوم جدیدی به نام توسعه پایدار در سطح جهان بود که این مفهوم در قالب اهداف هشت‌گانه توسعه هزاره نیز به خوبی بیان شده است.

اهداف هشت‌گانه توسعه هزاره عبارتند از:

۱) ریشه‌کنی فقر و گرسنگی همگانی
۲) دستیابی به آموزش ابتدایی همگانی
۳) ارتقای برابری جنسیتی و توانمند کردن زنان
۴) کاهش مرگ و میر کودکان
۵) بهبود بهداشت مادران
۶) مبارزه با ایدز، مالاریا و سایر بیماری‌ها
۷) ایجاد محیط‌زیست پایدار
۸) گسترش مشارکت جهانی برای توسعه (هینز، ۱۳۹۰: ۷۶)

تاریخچه پیشگامی غرب به شرق در توسعه‌یافتگی

بیشتر ثروت جهان از سال ۱۸۰۰ تاکنون ایجاد شده و حدود یک‌سوم آن در مالکیت اروپاییان و آمریکاییان است، در حالی که آنها کمتر از ۲۰درصد جمعیت جهان را تشکیل می‌دهند. در سال ۱۵۰۰میلادی، میزان ثروت متوسط یک فرد چینی کمی بیشتر از یک آمریکایی بود. وقتی به دهه ۱۹۷۰ می‌رسیم، یک آمریکایی ۲۰برابر ثروتمندتر از یک چینی است اما چرا؟

بسیاری تلاش کرده‌اند که این موضوع را به امپریالیسم نسبت دهند که به دو دلیل اشتباه است. امپریالیسم اصلا اختراع اروپاییان نبود. امپراطوری‌ها مثل مغول و عثمانی پیش از آن هم مدام به بقیه حمله می‌کردند. همچنین، اوج تفاوت ثروت غرب و شرق حدود دهه ۱۹۷۰ اتفاق می‌افتد یعنی سال‌ها پس از برچیده‌شدن امپراطوری‌ها.

*ساموئل جانسون در کتابش تاریخ راسلاس در ۱۷۵۹ می‌نویسد: «چرا و چگونه است که اروپاییان تا این حد قدرتمند هستند؟ آنها می‌توانند به سادگی برای تجارت یا هجوم به آسیا و آفریقا بروند اما آسیایی‌ها و آفریقایی‌ها قادر به به حمله به مرزهای آنها نیستند.»

* ابراهیم متفرقه ادیب و محقق عثمانی در کتابش در ۱۷۳۱ می‌نویسد: «چرا کشورهای مسیحی که در گذشته تا این حد ضعیف‌تر از ملل مسلمان بودند قادر به تسلط به این همه سرزمین شده و حتی ارتش پیروز عثمانی را شکست دادند؟» او سپس اینگونه پاسخ می‌دهد: «زیرا آنها قوانین و مقرراتی دارند که برمبنای منطق ساخته شده‌اند.»

* شاید فکر کنید که می‌توان تفاوت ثروت ملل را براساس جغرافیا توضیح داد اما دو آزمون طبیعی بزرگ قرن بیستم خلاف آن را به ما ثابت می‌کنند: جدایی آلمان به بخش شرقی و غربی پس از جنگ جهانی دوم و تقسیم کره به بخش شمالی و جنوبی، یکی ذیل کمونیسم و دیگری کاپیتالیسم. این یعنی نه جغرافیا و نه خصوصیات یک ملت اهمیت چشمگیری ندارند. دلیل اصلی ایده‌ها و نهادها هستند.

در سال ۱۷۷۶ آدام اسمیت در کتاب ثروت ملل می‌نویسد: «به نظر می‌آید که چین مدت‌هاست که رشد چشمگیری نداشته و سطح ثروتی که سال‌ها پیش کسب کرده احتمالا متناسب با ذات قوانین و مقررات آن کشور است اما با توجه به خاک، اقلیم و شرایط آن، قوانین و مقرراتی متفاوت احتمالا می‌توانست نتیجه‌ای بسیار بهتر به بار آورد.»

شاخص‌های مهم توسعه‌یافتگی:

الف) میزان تولید و درآمد سرانه ملی به همراه زیرساخت‌های اقتصادی پویا و دانش‌بنیان:

از مهم‌ترین شاخصه‌هایی که می‌توان از آن به عنوان معیاری برای سنجش توسعه‌یافتگی در یک جامعه یاد کرد میزان سرانه تولید در آن کشور است، مازاد تولیدی که در یک کشور به دست می‌آید معیاری برای سنجش رشد یک کشور به حساب می‌آید.

رشد اقتصادی مداوم می‌تواند باعث قدرت یافتن یک یا چند صنعت مادر در جامعه شود و در نهایت زمینه برای به‌وجود آوردن و توسعه دادن زیرساخت‌های اقتصادی جدید را فراهم می‌آورد بنابراین میزان توسعه‌یافتگی و پویایی اقتصادی که توان رقابت با بازارهای جهانی را داشته باشد یکی از مهم‌ترین عوامل سنجش میزان توسعه‌یافتگی در یک کشور است و این نمی‌تواند تحقق یابد مگر در سایه صنایعی که دانش‌بنیان باشند.

ب) میزان درآمد افراد و سطح رفاه عمومی افراد در جامعه:

درآمدهای افراد در یک جامعه به عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل سنجش توسعه‌یافتگی در یک کشور محسوب می‌شود چراکه هرچه درآمد افراد یک خانوار بالاتر باشد افراد خانوار از سطح زندگی بهتر و به تبع آن پس‌انداز بیشتر برخوردار خواهد بود که مجموع این عوامل را می‌توان به عنوان میزان سطح رفاه عمومی در جامعه برشمرد، هرچه میزان سطح رفاه عمومی در جامعه کمتر باشد چهره خشن فقر در کشور کمتر نمایان می‌شود از این روست که می‌توان میزان استاندارد موجود در یک کشور را با کشورهای در حال توسعه‌یافته سنجید، هرچه سطح این استاندارد به کیفیت مطلوب نزدیک‌تر باشد سطح توسعه‌یافتگی بیشتر خواهد بود.

ج) کوچک شدن دولت و نهادهای مدنی و سطح نهادینگی این نهادهای در یک اجتماع:

نهادهای مدنی در جوامع امروزی به عنوان یکی از شاخصه‌های مهم توسعه‌یافتگی به حساب می‌آیند. کارکرد این نهادها به عنوان بخشی از خدمات اجتماعی در یک جامعه میزان مشارکت تک‌تک آحاد جامعه را در تعیین سرنوشت خود فراهم می‌آورد به‌طوری که بخش عظیمی از خدمات اجتماعی و فعالیت‌های فرهنگی و اقتصادی و سیاسی از دوش دولت‌ها برداشته شده و به بخش‌خصوصی که در ارتباط مستمر با دولت و مردم قرار دارند گذاشته می‌شود.

کوچک شدن دولت و دخالت مردم در بخش‌های مختلف اجتماع سبب کاهش در صرف هزینه‌های دولتی شده و این بخش‌های اجتماعی که به صورت موسسات غیرانتفاعی دست به فعالیت می‌زنند با سهیم کردن مردم بخش‌های خدماتی امور را به صورت منطقه‌ای یا موردی مورد رصد قرار داده و در هر بخش یا منطقه به خدمت‌رسانی مشغول می‌شوند. برای مثال می‌توان از نهادهای حفظ محیط‌زیست یاد کرد که می‌توانند با مشارکت مردم به عنوان همیار دولت در بهینه‌سازی محیط‌های زندگی شهری یارای دولت‌ها باشند یا سازمان‌های خدماتی که به بخش سالمندان کمک‌رسانی می‌کنند یا نهادهایی که در بخش سلامت فعالیت دارند همه اینها در جهت افزایش سطح رفاه عمومی و کیفی کردن استانداردهای زندگی می‌توانند برنامه‌ریز و مجری خوبی در جهت کمک به پیشبرد سیاست‌های بخش اجرایی کشور باشند. از این رو نقش این سازمان‌ها در کشورهای توسعه‌یافته نقش چشمگیری است و هرچه این نهادها از جایگاه مستحکم‌تری در یک جامعه برخوردار باشند یا به قولی نهادینه‌تر باشند آن جامعه از توسعه بیشتری برخوردار خواهد شد.

د) موقعیت یک کشور در نظام جهانی:

توسعه‌یافتگی زمانی می‌تواند تجلی یابد که کشورهای توسعه‌یافته یا در حال توسعه بتوانند از میزان مشارکت در نظام جهانی سهم بیشتری دریافت کنند از این رو مشاهده می‌کنیم که کشوری که از استانداردهای بالاتر و اقتصاد توسعه‌یافته‌تری برخوردار باشد می‌تواند در نظام جهانی از جایگاه بالاتری برخوردار شود و در سیاستگذاری‌های نظام جهانی حضور پررنگ‌تری داشته باشد.

* شش نهاد وجود دارند که باعث تفاوت بزرگ غرب و شرق شده‌اند:

۱- رقابت:

در سال ۱۵۰۰ در اروپا نه‌تنها صدها واحد سیاسی مختلف وجود داشتند بلکه درون هر کدام از این واحدها بین بیزینس‌ها و قدرت‌های سیاسی نیز رقابت وجود داشت. پدر مفهوم شرکت مدرن یعنی منطقه سیتی در لندن در قرن دوازدهم میلادی به وجود آمد اما هیچ چیزی مانند این در چین وجود نداشت، به جز یک دولت قدرتمند که هر شخصی که تمایل به پیشرفت داشت باید از درون آن سیستم می‌گذشت.

۲- انقلاب علمی:

انقلاب علمی غرب تفاوت‌های بسیار مهمی با نوع شرقی آن داشت. علم در غرب با استفاده از روش‌های تجربی به انسان قدرت غلبه بر طبیعت را داد. یک نمونه جالب کاربرد فیزیک نیوتنی توسط بنجامین رابینز برای افزایش دقت توپخانه بود. در همین زمان در امپراطوری عثمانی که فاصله چندانی نیز با اروپا ندارد نه‌تنها انقلاب علمی صورت نمی‌گیرد بلکه حتی آنها رصدخانه استانبول را نابود می‌کنند زیرا به نظرشان تلاش برای خواندن ذهن خدا کفرآمیز بود.

۳- حقوق مالکیت:

دموکراسی نیست که اهمیت دارد بلکه حکومت قانون برمبنای حقوق مالکیت است که باعث مثلا تفاوت آمریکای شمالی و جنوبی می‌شود. بیشتر مردم آمریکایی شمالی تا سال ۱۹۰۰ مالک حداقل مقداری زمین هستند در حالی که همزمان در آمریکای لاتین بیشتر زمین‌ها در دست جمعیت بسیار کوچک نوادگان فاتحان اسپانیایی و پرتغالی بود.

۴- پزشکی مدرن:

داروهای مدرن در اواخر قرن نوزدهم پیشرفت‌های بزرگی برای درمان بیماری‌های عفونی مهم کردند که امید به زندگی را تا دو برابر افزایش دادند و این تاثیر خود را در مستعمرات اروپایی نیز نشان می‌دهد. جالب توجه است که میزان رشد امید به زندگی در این کشورها پس از استقلال از کشورهای استعمارگر سریع‌تر نمی‌شود.

۵- جامعه مصرفی:

جامعه مصرفی لازمه وجود انقلاب صنعتی است. مردم باید بخواهند که لباس‌های زیادی داشته باشند. این جامعه مصرفی است که باعث تحریک رشد اقتصادی و حتی تغییرات تکنولوژیک می‌شود. ژاپن اولین کشور غیرغربی بود که این مدل را پذیرفت.

دیدگاه مقابل آن مهاتما گاندی در هند و تشویق و نهادینه کردن فقر بود. امروزه هندی‌های کمی هستند که آرزو می‌کنند ای‌کاش کشورشان مسیر گاندی را دنبال می‌کرد.

۶- اخلاق کاری:

مکس وبر بر این تصور بود که دلیل آن مذهب پروتستان است. او اشتباه می‌کرد و هر فرهنگی قادر به بهبود اخلاق کاری است اگر بتواند نهادهایی بسازد که باعث ایجاد انگیزه کار و فعالیت شوند. این موضوع امروز برای ما روشن است زیرا اخلاق کاری جهان کنونی ما دیگر یک پدیده غربی پروتستان نیست.

* پژوهشگر ارشد اقتصاد سیاسی توسعه

ادامه صدای مدیران

نقش فناوری در کاهش ناترازی انرژی

دلایل متعددی در عدم اجرای کامل مبحث۱۹ مقررات ملی ساختمان در ایران وجود دارد، همچنین فاصله ایران با استانداردهای جهانی در این حوزه بسیار قابل توجه است.نبود نظارت کافی، هزینه‌های اولیه بالا، کمبود آگاهی عمومی و تخصصی، نبود سیاست‌های تشویقی و تنبیهی، اقتصاد یارانه‌ای انرژی و ضعف در استانداردسازی مصالح و تجهیزات از عمده دلایل اجرایی نشدن مبحث۱۹ مقررات ملی ساختمان به‌شمار می‌رود.برای جلوگیری از هدررفت انرژی نیازمند ترکیبی از فناوری‌های نوین، اصلاحات ساختاری، سیاستگذاری‌های دقیق و فرهنگ‌سازی عمومی هستیم. اگر هریک از این راهکارها به‌درستی پیاده‌سازی شوند، می‌توان مصرف انرژی را به شکل قابل‌توجهی کاهش داد و ناترازی انرژی در کشور را بهبود بخشید، در واقع به منظور جلوگیری از اتلاف و هدررفت انرژی، به‌ویژه در ساختمان‌ها و زیرساخت‌ها، مجموعه‌ای از راهکارهای عملی و سیاستی در نظر گرفته می‌شود که می‌توان آنها را در سه بخش طراحی و ساخت‌وساز (عایق‌کاری حرارتی، پنجره‌های دوجداره، طراحی اقلیمی)، استفاده از مصالح نوین، فناوری و مدیریت و فرهنگ‌سازی و سیاستگذاری دسته‌بندی کرد. الزام سازندگان به رعایت مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان و سایر استانداردهای انرژی، ایجاد جرایم برای اتلاف انرژی در ساخت‌وسازهای جدید و واحدهای مسکونی و تجاری باید مورد توجه قرار گیرد. همچنین ارائه وام‌های کم‌بهره یا یارانه برای نصب سیستم‌های بهره‌ور انرژی و کاهش مالیات یا ارائه تخفیف برای ساختمان‌هایی که بهینه‌سازی انرژی را رعایت می‌کنند. از طرف دیگر، فرهنگ‌سازی عمومی و افزایش قیمت واقعی انرژی، ادغام انرژی‌های تجدیدپذیر در ساختمان همه این عوامل می‌تواند تاثیرگذار باشد.در این حال، بازار پروژه‌های تعمیرات و نگهداری صنایع، در ایران با چالش‌هایی همچون صنایع قدیمی و زیرساخت‌های فرسوده مواجه است. این بازار پتانسیل بالایی برای رشد دارد اما با چالش‌هایی نیز مواجه است. بازار تعمیرات و نگهداری صنایع در ایران ظرفیت بسیار مناسبی برای رشد دارد اما برای تحقق این پتانسیل، نیاز به تغییرات بنیادین در رویکردهای مدیریتی، سیاستگذاری‌های دولتی و توسعه نیروی کار تخصصی وجود دارد. سرمایه‌گذاری در فناوری، فرهنگ‌سازی، نگهداری پیشگیرانه و حمایت از تولید داخلی می‌تواند گام‌های موثری برای رفع چالش‌ها باشد. رشد تقاضا، کمبود سرمایه‌گذاری، نیروی کار تخصصی، تحریم‌ها و محدودیت‌های واردات از عمده راهکار برای برون‌رفت از این چالش‌ها است.

***بازرس هیات‌مدیره سندیکای شرکت‌های تاسیساتی و صنعتی ایران**

ادامه نقد روز

دولت و ملت هر ۲ لاغر و نحیف شده‌اند

اگرچه مدیران دولت ایران سیزدهم بارها با افتخار از صادرات بیشتر نفت نسبت‌به دولت دوازدهم گفته‌اند اما متاسفانه پیامد این صادرات بیشتر نفت در بخش هزینه‌های دولت که بخشی از آن به سرمایه‌گذاری‌های زیربنایی مربوط می‌شود کم‌اثر و ناپیداست. دولت سیزدهم حتی در خرج‌کردن برای کارمندان خود خسیس بوده است. از سوی دیگر خانواده‌های ایرانی که کارگران و کارمندان بخش اصلی آن را تشکیل می‌دهند به دلیل اینکه حقوق و مزدشان زیر نرخ تورم اعلام‌شده رسمی تعیین شده است توانایی خرید را در سطح ملی از دست داده و لاغر شده‌اند.

ادامه تریبون بورس

چالش‌های صنایع صادرات‌محور در بورس ایران

تسهیل صادرات: سادەسازی فرآیندهای صادراتی، کاهش هزینه‌های گمرکی و حمل‌ونقل و حمایت از شرکت‌های صادرات‌محور به حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی

توسعه زیرساخت‌ها: سرمایه‌گذاری در توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل، انرژی و ارتباطات برای بهبود بهره‌وری و کاهش هزینه‌های تولید

حمایت از تحقیق و توسعه: حمایت از تحقیق و توسعه در صنایع صادرات‌محور برای ارتقای کیفیت محصولات و ایجاد محصولات جدید با ارزش افزوده بالا

توسعه بازارهای جدید: شناسایی و توسعه بازارهای جدید صادراتی، به‌ویژه در کشورهای همسایه و منطقه‌ای

اهمیت دادن به بورس کالا و تعمیق بازار سرمایه: ورود کالاهای استراتژیک به بورس کالا و ایجاد تنوع در تعداد عرضه‌کنندگان و خریداران کالا در بورس کالا و توسعه رینگ‌های صادراتی برای محصولات مختلف دارای مزیت نسبی جهت صادرات

جمع‌بندی اینکه، صنایع صادرات‌محور در ایران با چالش‌های متعددی مواجه هستند که عملکرد آنها را در بورس و به‌طور کلی در اقتصاد کشور تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. برای رفع این چالش‌ها، نیاز به اتخاذ سیاست‌های جامع و هماهنگ در سطح کلان و همچنین حمایت از شرکت‌های صادرات‌محور در سطح خرد است. با رفع این چالش‌ها، می‌توان به رشد و توسعه پایدار صنایع صادرات‌محور و بهبود عملکرد بورس ایران امیدوار بود.

*** کارشناس بازارهای مالی**

دوردنیا

هدیه ۲/۵میلیارد دلاری بایدن به اوکراین

«**جهان صنعت**»- رییس جمهور آمریکا روز گذشته (دوشنبه) بسته کمکی بـه ارزش ۲/۵میلیارد دلار به اوکراین را اعلام کرد. «جـو بایدن» رییس‌جمهور آمریکا اعلام کـرد: «امروز مفتخرم که بسـته امنیتی به ارزش ۲/۵میلیارد دلار برای اوکراین را اعلام کردم.»

کاخ سفید به نقل از بایدن گزارش کرد: «این کمک میلیاردی برای این است که مردم اوکراین به دفاع از استقلال و آزادی خود در جنگ با روسیه ادامه می‌دهند.»

رییس‌جمهـور آمریکا گفت پنتاگون در حـال انتقال صدها هزار گلوله توپ و موشـک به کی‌یف است. پیشتر رسانه‌های آمریکایی از قول مقام‌های این کشور که خواستند نامشان فاش نشود، گزارش کرده بودند که واشنگتن بسته جدیدی از کمک‌های نظامی را برای اوکراین ارائه خواهد داد. این بسته جدید کمک‌های نظامی به اوکراین درست سه هفته پیش از ترک کاخ سفید توسط بایدن اعلام شده است

در شرایطی که مدت زیادی تا پایان دولت بایدن زمان باقی نمانده است، آمریکا این کمک میلیاردی را اعلام و آماده ارسال می‌کند. براساس گزارش آسوشیتدپرس، بسته کمکی شامل طیف گسترده‌ای از مهمات، از جمله برای سامانه‌های موشکی پیشرفته سطح به هوا و سامانه دفاع هوایی هاوک و همچنین موشک‌های استینگر و گلوله‌های توپخانه ۱۵۵میلی‌متری و ۱۰۵میلی‌متری خواهد بود.

جنگ اوکراین از تاریخ ۲۴ فوریه ۲۰۲۲ آغاز شـده و بیش از دو سـال و نیم از شـروع این جنـگ می‌گذرد و بزرگ‌ترین حامی مـالی اوکراین در این جنگ ایالات‌متحده آمریکاست. ایالات‌متحده به‌همراه کشورهای دیگر ناتو، کمک‌های نظامی و مالی قابل توجهی به اوکراین ارائه داده‌اند. این کمک‌ها شامل تسلیحات، تجهیزات نظامی و حمایت‌های انسانی است.

کمک‌های نظامی آمریکا به کی‌یف در شـرایطی انجام می‌شود که تحولات میدان نبرد به نفع روسیه پیش می‌رود. در همین حال «دونالد ترامپ» رییس‌جمهور منتخـب آمریکا بر احتمال قطع کمک‌های نظامی کشـورش به اوکراین و آغاز گفت‌وگوهای صلح اشاره کرده است.

سرمایه‌گذاری ۱۴میلیارددلاری ترکیه در مناطق کردنشین

ایسنا- ترکیه طرح توسعه منطقه‌ای بـه ارزش ۱۴میلیـارد دلار را با هدف کاهش شـکاف اقتصـادی بین منطقه کردنشیـن جنوب شـرق و دیگر نقاط کشور اعلام کرد.

این خبر در میانه افزایش امیدها برای پایان یک دهه اقدامات از سـوی حزب کارگران کردستان ترکیه (پ.ک.ک) در جنوب شرق ترکیه و همچنین روی کار آمدن دولت جدید در سـوریه که روابط صمیمانه با آنکارا دارد، منتشر شده است. به نقل از خبرگزاری رویترز، استان‌های شرقی و جنوب شرق ترکیه در بخش‌های اقتصادی از جمله تولید ناخالص داخلی و بیشـتر به‌دلیل فعالیت‌های شبه‌نظامیان پ.ک.ک از دیگر استان‌های این کشور عقب مانده‌اند.

وزیر صنایع ترکیه در شهر شانلی‌اورفا در جنوب شرق این کشور گفت، دولت در مجموع ۱۴/۱۵ میلیارد دلار در ۱۹۸پروژه در سراسر منطقه و در بازه زمانی تا ۲۰۲۸ هزینه می‌کند. وی افزود: «با تحقق و اجرای این پروژه‌ها، ما پیش‌بینی می‌کنیم که ۱۴۰۰دلار افزایش درآمد سرانه سالانه در منطقه داشته باشیم.»

دو قانونگذار ترکیه‌ای با توجه به دورنمای صلح در جنوب شرق این کشور روز شنبه با عبدالله اوجالان، رهبر محبوس پ.ک.ک دیدار داشتند که نخستین دیدار در طول یک دهه بود و از قول وی گفتند که شاید آماده باشد از شبه‌نظامیان این گروه بخواهد تا سلاح بر زمین بگذارند. این دیدار در پی درخواست یکی از متحدان نزدیک به رجب طیب اردوغان، رییس‌جمهور ترکیه از اوجالان برای پایان دادن به ۴۰سال شورش پ.ک.ک و کشته شدن بیش از ۴۰هزار نفر انجام شد.

درگیری بین آنکارا و پ.ک.ک که مرکزیت آنها اکنون در شمال عراق است، در گذشته بیشتر به‌سمت جنوب شرق ترکیه معطوف بود.

معاون اردوغان نیز در مراسمی در شانلی‌اورفا گفت: «تروریسم ضربه سختی بر مناطق جنوب شرق و شرق ترکیه وارد کرده است. ترکیه عاری از تروریسم یک منفعت بزرگ برای منطقه خواهد بود.» وی همچنین در ادامه به تحولات اخیر در سوریه اشاره کرد؛ جایی که جنبش تحریرالشام در ماه جاری میلادی پس از سقوط دولت دمشق، زمام امور سوریه را به دست گرفته است. معاون رییس‌جمهور ترکیه افزود: «فرصت‌هایی که در دوره جدید سوریه می‌آید، رفاه تمامی کشور را به‌دنبال دارد. منطقه جنوب شرق ترکیه بیش از همه از این تحولات نفع خواهد برد.»

جیمی کارتر در ۱۰۰ سالگی درگذشت

یورونیوز- جیمی کارتر، سی‌ونهمین ریاسـت‌جمهوری آمریکا که در دوران انقلاب ایـران رهبـری ایالات‌متحده را برعهده داشـت در سـن ۱۰۰سالگی درگذشت. کارتر که در میان روسای‌جمهور پیشیـن آمریکا بیشـترین طول عمر را داشت روز یکشنبه، پس از ۲۲ماه پس از مراقبت‌های پزشکی در خانه‌اش در شهر کوچک پلینز، ایالت جورجیا که بیشتر عمر خود را همراه با همسرش رزالین، در آن گذرانده بود، درگذشت.

کارتر در طول زندگی‌اش نقش‌هایی متنوع از جمله تاجر، افسر نیروی دریایی، مبلغ مذهبی، سیاستمدار، نویسنده، نجار و یک فعال جهانی ایفا کرد و سرانجام در یکی از حساس‌ترین برهه‌های تاریخی آمریکا به ریاست‌جمهوری این کشور رسید

جیمی کارتر، سیاسـتمدار دموکرات و میانه‌رو، فرماندار ایالت جورجیا بود و در انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۱۹۷۶ پا به عرصه رقابت‌ها گذاشت. او با برنامه‌های عمـلی برگرفته از تحصیلات مهندسی خود، کارزار انتخاباتی راه انداخت. کمپین او پس از رسوایی واترگیت و شکست آمریکا در جنوب شرق آسیا، توانست اعتماد مردم را جلب کند و او را به ریاست‌جمهوری ایالات‌متحده برساند.

کارتر بارها در سـخنرانی‌هایش می‌گفت: «اگر روزی به شـما دروغ بگویم یا حرفی گمراه‌کننده بزنم، دیگر شایسته ریاست‌جمهوری نخواهم بود و به من رای ندهید.» همین وعده‌ها باعث شد او در رقابتی نزدیک، جرالد فورد، رییس‌جمهوری جمهوری‌خـواه وقت را که به دلیل عفو نیکسـون محبوبیتش کاهش یافته بود، شکست دهد. کارتر در دوران ریاست‌جمهوری خود با چالش‌هایی چون فشارهای جنگ سرد، بحران‌های نفتی و تحولات اجتماعی ناشی از مبارزات حقوق مدنی، حقوق زنان و تغییر نقش جهانی آمریکا مواجه شد. اما مهم‌ترین دستاورد او، توافق تاریخی میان انور سادات، رییس‌جمهوری مصر و مناخم بگین، نخست‌وزیر رژیم اسرائیل در سال ۱۹۷۸ بود. با این حال، دوران ریاست‌جمهوری کارتر با مشکلاتی نظیر تورم بالا، صف‌های طولانی بنزین و بحران ۴۴۴روزه گروگان‌گیری در ایران تضعیف شد. تلخ‌ترین لحظه دوران او زمانی رقم خورد که در عملیات ناموفق نجات گروگان‌ها در طبس در آوریل ۱۹۸۰، هشت سرباز آمریکایی جان خود را از دست دادند. این شکست، همراه با چالش‌های دیگر، زمینه‌ساز شکست سنگین او در برابر رونالد ریگان، نامزد جمهوری‌خواهان شد. کارتر سال‌ها بعد در کتاب خاطرات خود با عنوان «دفتر خاطرات کاخ سفید» که در سال ۲۰۲۰ منتشر شد، اذعان کرد که گاهی بیش از حد بر جزئیات متمرکز می‌شده و شیوه مدیریتی‌اش بیش از اندازه خودرای بوده است. او همچنین از فاصله گرفتن از رسانه‌ها و لابی‌گران واشنگتن یاد کرد و اذعان داشت که این رویکرد، تاثیر منفی زیادی بر موقعیت سیاسی‌اش گذاشته بود

«جهان‌صنعت» از یک سناریوی پایه برای نظام مالی در سال ۲۰۲۵ گزارش می‌دهد

تکه تکه شدن اقتصاد جهان

«**جهان‌صنعت**»- محمـد عبدالله الریان، اقتصاددان و تاجر مصری- آمریکایی اسـت. او رییس کالج کوئینز، کمبریج و مشاور ارشد اقتصادی در آلیانز، مادر شـرکتی پیمکو اسـت که در آن مدیرعامل و مدیر سرمایه‌گذاری (۲۰۱۴-۲۰۰۷) بود. او همچنین رییس شـورای توسـعه جهانی باراک اوباما و سـتون نویـس بلومبرگ ویوو و سردبیر فایننشال‌تایمز است. از سال ۲۰۱۴، او در هیات کارشناسان داوری و انتخاب کتاب کسب‌وکار سال فایننشـال تایمز/مک کینزی بوده است. او همچنین چهار سال متوالی به‌عنوان یکی از ۱۰۰ متفکر برتر جهانی فارین پالیسی نامیده می‌شود. دو کتاب پرفروش نیویورک‌تایمز از جمله تنها بازی در شهر: بانک‌های مرکزی، بی‌ثباتی و اجتناب از فروپاشی بعدی و نویسـنده همکار کتاب بحران دائـمی: برنامه‌ای برای اصلاح جهانی شکسـته (همراه با گوردون براون، مایکل اسپنس و رید لیدو، انتشارات سایمون و شوستر، ۲۰۲۳) از آثار اوست

یکی از سـنت‌های رایج در ماه آخر هر سال، بررسی سـالی است که رو به پایان است و تفکر درباره آنچه ممکن است پیش‌رو باشد. این زمان از سال فرصتی برای بررسی تقاطع اقتصاد، سیاست ملی و ژئوپلیتیک جهانی اسـت. مطلب زیر نگاه محمد الریان برای سال ۲۰۲۵ است.

در سـال ۲۰۲۴، ژئوپلیتیـک جهـانی و سیاسـت‌های ملی دچار تحولات قابل‌توجهی شـده‌اند و اقتصـاد جهـانی هـم ضعف‌های چشمگیری مانند وضعیت اروپا و چین و هم نقاط روشـن قابل‌توجهی، به‌ویژه در ایالات‌متحده داشـته است. در سال آینده میلادی یعنی سال ۲۰۲۵، دامنه نتایج ممکن حتی بیشتر گسترش خواهد یافت.

وی مطرح می‌کند اگر در ابتدا انتظار داشـته باشید که این سـه حوزه باهم همسو باشند، قابل درک است. در نهایت، این حوزه‌ها عمیقا به یکدیگر مرتبط هستند و تعاملات خود تقویت‌کننده‌ای را پیشنهاد می‌دهند. اما سال ۲۰۲۴ انحرافی غیرعادی در این رابطه نشان داد که در طول سال بیشتر از آنکه کاهش یابد، افزایش یافت.

محمـد عبدالله الریان، با ژئوپلیتیک شـروع می‌کند. در سال ۲۰۲۴، روسیه در جنگ اوکراین نسـبت به پیش‌بینی‌های اجماعی سال گذشته موفقیت بیشتری کسب کرد.

به‌طور مشـابه، رنج انسانی و تخریب فیزیکی ناشی از جنگ رژیم صهیونیستی و حماس در غزه از پیش‌بینی‌های تیره بسیاری از ناظران فراتر رفت و به کشورهای دیگر، مانند لبنان گسترش یافت. به نظر می‌رسد مصونیت ظاهری قدرت‌های قوی و نبود ابزارهای موثر برای جلوگیری از بحران‌های انسـانی وخیم، برای بسیاری این حس را تقویت کرده است که نظم جهانی اساسا نامتوازن و فاقد ضمانت‌های اجرایی است.

در مورد سیاسـت داخلی، آشـفتگی ویژگی بسیاری از کشورها بوده است. دولت‌ها در فرانسه و آلمان- بزرگ‌ترین اقتصادهای اروپا- سـقوط و اتحادیـه اروپـا را بدون رهبـری سیاسی رها کرده‌اند. پس از پیروزی دونالد ترامپ در انتخابات ریاست‌جمهوری ماه گذشته، ایالات‌متحده در حال آماده‌شـدن برای انتقال سیاسی است که احتمالا تاثیر سیاسی یک «ضدنخبگان» جدید را به‌شدت افزایش خواهد داد.

در همین حال، یک «محور مصلحتی» متشکل از چین، ایران، کره‌شمالی و روسیه تلاش دارد نظم بین‌المللی تحت سـلطه غرب را به چالش بکشد. تحولات اخیر- از اعلام ناگهانی حکومت نظامی توسـط رییس‌جمهور برکنارشده کره‌جنوبی (که به‌سرعت لغو شـد) گرفته تا فروپاشی رژیم بشار اسد در سـوریه- این تصور را تقویت کرده است که ما در دوره‌ای از بی‌ثباتی استثنایی ژئوپلیتیکی و سیاسی زندگی می‌کنیم.

سال گذشـته همچنین شاهد برخی تحولات نگران‌کننده در عرصه کلان اقتصادی بود. بحران اروپا عمیق‌تر شـده اسـت، زیرا کشورها با رشد پایین و کسـری بودجه‌های بزرگ دست‌وپنجه نرم می‌کنند و چین نتوانسته است پاسخ معتبری به خطر آشکار و قریب‌الوقوع «ژاپنی‌شدن» بدهد. ترکیبی از جمعیت‌شناسی نامطلوب، انباشت بدهی و رکود طولانی‌مدت در بازار املاک، رشد اقتصادی، کارایی اقتصـادی و اعتمـاد مصرف‌کنندگان را تضعیف کرده است.

با این حال، بازارهای سهام نسبتا پایدار مانده و بازدهی بالایی ارائه داده‌اند، از جمله نزدیک به ۶۰رکورد جدید برای شـاخص S&P . عملکرد اسـتثنایی اقتصاد ایالات‌متحده دلیل اصلی این وضعیت است. برخلاف پیش‌بینی اکثر اقتصاددانان مبنی‌بر تضعیف اقتصاد، ایالات‌متحده حتی بیشتر از پیش جلو افتاد. با توجه به میزان سرمایه خارجی که ایالات‌متحده جذب می‌کند و مقیاس سرمایه‌گذاری آن در عوامل آینده‌ساز بهره‌وری، رقابت‌پذیری و رشد، انتظار می‌رود این کشور در سال ۲۰۲۵ نیز عملکرد بهتری نسبت‌به سایر اقتصادهای بزرگ داشته باشد.

یکی از پیامدهای این موفقیت این اسـت که فدرال‌رزرو ایالات‌متحده کاهش تسـکین‌دهنده ۱/۷۵ تـا ۲ درصدی نرخ بهره که بازارها سـال گذشته انتظار داشتند را ارائه نکرد. این روند نیز ادامه خواهد داشت: در نشست سیاستگذاری ماه دسامبر، فدرال‌رزرو کاهش‌های کمتری برای سال ۲۰۲۵ و نرخ نهایی (بلندمدت) بالاتری را پیش‌بینی کرد.

اما بی‌ثباتی سیاسی و ژئوپلیتیکی- و چشم‌انداز محدود بهبودهای قابل‌توجه- تهدیدی برای تداوم عملکرد استثنایی اقتصاد ایالات‌متحده محسوب می‌شـود. حتی اگر ایالات‌متحـده، همانطور که انتظار می‌رود، همچنـان از همتایان خود پیشی بگیـرد، دامنه نتایج ممکن از نظر رشـد و تورم افزایش یافته اسـت. در واقـع، نتایج اقتصادی و سیاست‌گذاری جهانی اکنون به‌دلیل رشد خطرات نزولی و نوآوری‌های مثبت- مانند پیشـرفت در هوش‌مصنـوعی، علوم زیسـتی، امنیت‌غذایی، مراقبت‌های بهداشـتی و دفاعی- که می‌توانند بخش‌ها را متحول کرده و دستاوردهای بهره‌وری را تسریع کنند، با مجموعه‌ای گسترده‌تر از احتمالات مواجه هستند.

در غیاب یک بازنگری بزرگ در سیاست‌گذاری، سناریوی پایه من برای ایالات‌متحده شامل نرخ رشد پایین‌تر در کوتاه‌مدت است، حتی با وجود اینکه اقتصاد همچنان از همتایان خود بهتر عمل می‌کند و تورمی که به سـختی کاهش می‌یابد. این امر فدرال‌رزرو را با یک انتخاب روبه‌رو می‌کند: پذیرش تورمی بالاتر از هدف یا تلاش برای کاهش آن و خطر انداختن اقتصاد به رکود.

در سـطح جهانی، تکه‌تکه شـدن اقتصادی ادامه خواهد یافت و برخی کشـورها را به سمت متنوع‌سـازی ذخایر خود دورتر از دلار آمریکا و بررسی جایگزین‌هایی برای سیستم‌های پرداخت غربی سوق خواهد داد. بازده اوراق قرضه ده‌ساله دولـت ایالات‌متحده- که معیار جهانی اسـت- افزایش خواهد یافت و عمدتا در محدوده ۴/۷۵ تا ۵درصد معامله خواهد شد. اما برای بازارهای مالی، حفظ جایگاه خود به عنوان «خانه‌ای امن» در یک محله اقتصادی چالش‌برانگیز دشوارتر خواهد بود

در انتها یادآوری می‌کند این تصویری است که اکنون دیده می‌شود. اما فراتر از شناسایی دامنه گسترده‌تر نتایج اقتصادی ممکن در سال ۲۰۲۵، بسیار مهم اسـت که به طور منظم سـناریوی پایه‌ای را که انتخـاب کرده‌اید در برابر تحولات واقعی آزمایش کنید.

تحلیل

آیا دیپلماسی پاندا دوباره کارساز می‌شود؟

آماده‌باش «شی» در مقابل «ترامپ»

بازگشـت «دونالد ترامپ» به کاخ سـفید، رهبـران پکن را درخصوص احتمال تکرار رویارویی دو بازیگر اصلی اقتصاد بین‌الملل در صحنه‌هایی مانند جنگ تعرفه‌ها نگران کرده است. به‌کارگیری «دیپلماسی پانـدا» در برابر متحدان آمریکا به‌خصوص در حوزه آسیا-پاسیفیک، شاید بتواند در دوره دوم ریاست‌جمهوری ترامپ، از بار فشار بر چینی‌ها بکاهد.

ترامپ به قدرت بازگشته از دل انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۲۴ آمریکا، به دنبال رهایی از درگیری در خاورمیانه اسـت. او تاکنون بارها بر ضرورت پایان جنگ در این منطقه تاکید کرده است، با این امید که با خیال راحت به سـراغ تقابل با چین برود که مهم‌ترین رقیب و عامل به چالش کشیدن هژمونی اقتصادی آمریکا است.

این تصمیم ترامپ، گام گذاشـتن در مسیر راهبردی است که سـال ۲۰۱۱ «باراک اوباما» تحت عنـوان راهبرد «ثقل آسیایی (The American Pivot to Asia) برای چرخش تمرکز سیاست خارجی آمریکا به حوزه آسیا- پاسیفیک اعلام کرد.

این در حالی است که چین هم برای گسترش نفوذ در نیمکره شرقی و بهبود روابط با متحدان آمریکا بیکار ننشسته است. پیگیری «دیپلماسی پاندا» (Panda diplomacy) در قبال کشورهایی مانند استرالیا از جمله اقدامات چین برای توسعه مناسبات دوجانبه و بهره‌گیری از آن در راستای کاهش تقابل با ترامپ و متحدان اوست

■ **دیپلماسی پاندا**

درحالی‌که آمریکا برای مقابله با نفوذ چین در کشورهای واقع در اقیانوس آرام برنامه منسـجمی دارد و استرالیا به‌عنوان یکی از مهم‌ترین متحدان واشنگتن در منطقه سال‌ها همکاری قابل قبولی در این زمینه داشـته، اما دیپلماسی پاندای چینی‌ها تحقق اهداف واشنگتن را سخت کرده است.

به گزارش ایرنا، لی کیانگ، نخست‌وزیر چین اوایل ماه ژوئن سال جاری میلادی از باغوحش آدلاید استرالیا که محل زندگی دو پاندای غول‌پیکر چینی است، بازدید و اعلام کرد چین به همکاری تحقیقاتی مرتبط با پاندا ادامه خواهد داد.

از نگاه کارشناسان، پکن با این اقدام نشان داد که برای روابط با کانبرا (پایتخت استرالیا) ارزش ویژه‌ای قائل است. بسیاری برنامه چین در ارسال پاندا به استرالیا را ذیل مفهوم دیپلماسی پاندا تفسیر می‌کنند. چین می‌کوشد دامنه نفوذ خود را در جنوب اقیانوس آرام بیشتر کند و روابط امنیتی و اقتصادی خود را با کشورهای جزیره‌ای که به‌طور سنتی متحد استرالیا هستند، گسترش دهد.

ناظران می‌گویند عمل‌گرایی و حسن‌نیت دولت فعلی استرالیا، همکاری‌های دوجانبه را بیشتر خواهد کرد؛ گشایشی که با روی کار آمدن حزب کارگر در سال۲۰۲۲ در این کشور علنی شده است

روابط دو کشور در سال۲۰۲۰، پس از یک مناقشه دیپلماتیک تیره شد. پس از آن بود که چین بر صادرات محصولات کشاورزی و معدنی اسـترالیا محدودیت‌هایی اعمال کرد. درحالی‌که برخی اختلافات فی‌مابین همچنـان وجود دارد ولی دو طرف اکنون بر جلوگیری از تشدید اختلافات متمرکز هستند.

نخست‌وزیر چین تاکید کرده پانداها به عامل دوستی چین و استرالیا و نماد دوستی عمیق بین دو ملت تبدیل شده‌اند و تا زمانی که هر دو طرف آن را گرامی بدارند، همکاری بین چین و استرالیا می‌تواند از اقیانوس آرام عبور کند، اختلافات را پشت سر بگذارد و به منافع متقابل و نتایج برد- برد دست یابد.

ارسال پاندا به‌عنوان هدیه‌ای دیپلماتیک در سیاست خارجی چین سبقه‌ای طولانی دارد و از دیرباز به‌عنوان یکی از ابزارهای نمادین سیاسی برای این کشور کارکرد داشته است.

پانداها طی سال‌ها به‌مثابه سفیران دوستی چین نقش‌آفرینی کرده‌اند. جمهوری خلق چین از زمان تاسیس در ۱۹۴۹، از هدیه یا قرض دادن پاندا برای تقویت وجهه بین‌المللی خود استفاده کرده است. چین برای تحکیم روابط با متحدان سوسیالیست خود در دهه ۵۰ میلادی، دو پاندا به اتحاد جماهیر شوروی و پنج پاندای دیگر را بین سال‌های ۱۹۶۵ تا ۱۹۸۰ به کره‌شمالی هدیه کرد.

در سـال ۱۹۷۲ در جریان سفر «ریچارد نیکسون» به چین، دو پاندا به ایالات‌متحده آمریکا هدیه داده شـد؛ این اقدام نشانه عادی‌سـازی روابط چین و آمریکا و لحظه‌ای مهم برای سیاست خارجی چین بود.

چین از سـال ۱۹۸۴ هدیه دادن پانداهـا را به خاطر کاهش تعدادشان متوقف و به‌جای آن به قرض دادن آنها به باغوحش‌های خارجی اقدام کرد.

سابقه استفاده از پانداها برای پاداش دادن به شرکای تجاری هم در کارنامه سیاست خارجی چین موجود است. یک مطالعه در «دانشگاه آکسفورد» نشـان می‌دهد زمان اجاره دادن پانداهای چینی به سایر کشورها از جمله سنگاپور، مالزی و تایلند با امضای قراردادهای تجارت آزاد همزمان شده است.

گاهی هم از پانداها برای ابراز نارضایتی چین از یک دولت هم استفاده شده است. در سال۲۰۱۰ پس از آنکه پکن در مورد ملاقات برنامه‌ریزی‌شده اوباما و «دالایی لاما» رهبر جدایی‌طلبان تبت به واشنگتن هشدار داد، خواستار استرداد دو پاندای متولد شده در آمریکا شد. پانداییِ هم که حدود ۲۰سال پیش به آمریکا قرض داده شده بود، پس از تنش روابط دو کشور در آوریل ۲۰۲۳ به چین بازگردانده شد. در نوامبر گذشته هم چهار پاندای دیگر از آمریکا رفتند. با این حال «شی جین پینگ» پس از دیدار اواسط پاییز پارسال با «جو بایدن» اعلام کرد که آماده ارسال پانداهای بیشتر به آمریکا است؛ سخنانی نشانه تمایل چین برای بهبود روابط با آمریکا تلقی شد.

■ **آیا دیپلماسی پاندا کارساز است؟**

از نگاه ناظران چالش‌های روابط چین با کشـورهای منطقه آسیا- پاسیفیک همچنان پابرجا و عمیق‌تر از آن است که تنها با مبادله پاندا به‌طور ریشه‌ای پایان یابد.

در چند دهه گذشته نگرانی از صدور سیستم اقتدارگرای چین به کشورهای کوچک به‌عنوان راهبرد کلان این کشور در توسعه نفوذ سیاسی-اقتصادی همواره از سوی منابع و رسانه‌های غربی مطرح شده است. البته پکن همواره اتهامات ارائه‌شده را ابزار غرب برای وقفه در پیشرفت خود تفسیر کرده است.

مطلب چندی پیش «شورای آتلانتیک» (پژوهشکده مستقر در واشنگتن) که مدعی است بر اساس ۱۶۹۱ پرونده مرتبط با وزارت بازرگانی چین بین سـال‌های ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۲ تهیه شده، می‌گوید پکن تلاش دارد سیستم اقتدارگرای خود را به کشورهای کوچک و شرکای عمده تجاری‌اش تحمیل کند.

به ادعای تهیه کنندگان این گزارش، ۷۹۵مورد از این اسـناد به‌نوعی نشانگر وجود یک برنامه نظام‌مند مرتبط با آموزش و تبلیغ برنامه مقام‌های چین هسـتند. به بیان دیگر، این اسناد به‌صورت سـازمان‌یافته‌ای ایده‌ها و عملکرد مدل اقتصای چین را در میان کشورهای اروپای شـرقی، آمریکای لاتین، آفریقا و آسیا تبلیغ می‌کنند. با اینکه مقامات چینی بارها تاکید کرده‌اند پکن برنامه‌ای برای صدور سیسـتم سیاسی خود ندارد، اما غربی‌ها با استناد به مجموعه‌ای از اسناد دولتی اصرار دارند که چینی‌ها تلاش می‌کنند از قابلیت‌های نظامی اقتصادی خود به‌عنوان ابزار صدور سـاختار سیاسی در کشورهای کوچک بهره‌برداری کنند.

به ادعای غربی‌ها ترویج این سیسـتم به کشورهای دیگر در سراسـر جهان راهی برای ایجاد یک بلوک سیاسی اقتدارگرایانه است؛ رویکردی که می‌تواند به پکن کمک کند تا نهادهای جهانی را تغییر دهد و تلاش‌های غرب برای منزوی کردنش با تحریم‌های اقتصادی را ناکارآمد کند.

با وجود چنین فضاسـازی‌های ضدچیـنی، لی چیانگ اولین نخست‌وزیر چینی بود که در ۲۰۲۴ پس از هفت سال به استرالیا سفر و همزمان تعرفه برخی کالاهای استرالیایی را در جریان سفر خردادماه امسال خود به کانبرا لغو کرد. سفر او بر جنبه‌های مثبت روابط دو جانبه از جمله پانداهای بزرگ امانی و تجارت متمرکز بود

جالب توجه اسـت که مجموعه‌ای از تحولات که تحت‌تاثیر قدرت‌گیـری حزب کارگر در اسـترالیا در همراهی با چین انجام می‌گیرد، با برنامه‌های واشـنگتن سـازگاری ندارد. در این میان، دیپلماسی پاندا ممکن است به چین برای غلبه بر چالش‌های تقابل با واشنگتن در منطقه آسیا پاسیفیک کمک کند. با این حال باید دید دیپلماسی اژدهای زرد با پیاده‌نظام‌هایی مانند پاندا در قبال دیگر متحدان آمریکا در منطقه ماننـد کره جنوبی یا ژاپن هم کارایی خواهد داشت یا خیر؟

دیدگاه

وال‌استریت ژورنال گزارش داد

الجولانی بدون روتوش

نشریه آمریکایی وال‌استریت‌ژورنال در گزارشی با اشاره به سوابق همکاری و وابستگی گروه تحریرالشام در سوریه با القاعده و تقدیر سرکرده آن از رهبران این گروه ترویستی خاطرنشان کرد: اگرچه جولانی تلاش می‌کند خود را از گذشته‌اش جدا کند، او هنوز یک فرد میانه‌رو به‌شمار نمی‌آید و ایالات‌متحده نباید در برقراری تعامل با او عجله کند. «احمد الشرع» معروف به «ابومحمد الجولانی» که زمانی رییس شاخه القاعده در سوریه بود، اکنون به قدرتمندترین مرد این کشور تبدیل شده است. او سرکرده هیات تحریرالشام است، گروهی که توسط ایالات‌متحده تروریستی شناخته شده و «بشار اسد» رییس‌جمهور سوریه را برکنار کرد. رهبران غربی با خونسردی نسبی به این تحولات واکنش نشان می‌دهند زیرا می‌گویند که جولانی ظاهرا در سال۲۰۱۶ از القاعده جدا شد.

اما آیا این رهبر جدید واقعا آنچه را القاعده مطرح می‌کند کنار گذاشته و روابط خود را با شبکه گسترده القاعده قطع کرده است؟ او در یک سخنرانی در سال ۲۰۱۶ هرگونه وابستگی به هر نهاد خارجی را رد کرد. بسیاری از خبرنگاران و تحلیلگران این اظهارنظر را به‌عنوان انکار القاعده تفسیر کردند. همچنین یکی از رهبران بلندپایه القاعده پیش از آن، تغییر نام جولانی را تایید کرد.

به گزارش ایرنا، روزنامه وال‌استریت‌ژورنال با بیان این مطلب نوشت: این یک حقیقت است که جولانی با رقبای وابسته به القاعده درگیر شده و درحالی‌که قلمرو خود را در شمال غرب سوریه ایجاد می‌کند، به خودمختاری موثر دست یافته اما او همچنان به اقدامات مسلحانه و افراط‌گرایی متعهد است. تا به امروز، چندین سازمان با زیربنای القاعده تحت پرچم هیات تحریرالشام او فعالیت می‌کنند.

■ **تمجید از الظواهری**

در این میان، گزارش‌ها حاکی از آن اسـت که مقامات دولت «جو بایدن» رییس‌جمهور آمریکا در حال بحث در مورد حذف گروه جولانی از لیسـت سازمان‌های تروریستی خارجی هستند. به نظر می‌رسد که انجام این کار، اقدامی زودهنگام خواهد بود. ایالات‌متحده نباید حذف نام ترور و تحریم‌های مرتبط با آن را در نظر بگیرد، مگر اینکه جولانی علنا القاعده را محکوم و نظامی‌گری را رد کند و اطمینان دهد که سوریه به پناهگاه تروریست‌ها تبدیل نمی‌شود.

به نوشته این نشریه آمریکایی، بعید است که این اتفاق بیفتد، چراکه جولانی فردی میانه‌رو نیست. او در سخنرانی سال ۲۰۱۶، در جریان صحبت‌هایی که ظاهرا نشان می‌داد از القاعده جدا شده، از «ایمن الظواهری» که در طراحی حملات ۱۱ سپتامبر کمک کرد و پس از سال ۲۰۱۱ جانشین «اسامه بن لادن» به عنوان سرکرده القاعده شد، قدردانی کرد. جولانی همچنین رهبری الظواهری را مبارک شمرد و او را به‌خاطر اجرای اصولی که بن لادن تعلیم داده بود، تحسین کرد. جولانی در زمان طرح این اظهارات خود فرمانده جبهه النصره، شاخه سوری القاعده بود. وی لغو کامل تمامی عملیات تحت عنوان جبهه النصره را اعلام کرد و از جایگزینی آن با ائتلافی کوتاه‌مدت خبر داد که شش‌ماه بعد با دیگر گروه‌های شورشی ادغام و به هیات تحریرالشام تبدیل شد.

جولانی می‌گوید که این نـام را تغییر داده زیرا حضور یکی از شاخه‌های وابسته به القاعده در سوریه بهانه‌ای بوده است که تحت آن ایالات‌متحده و روسیه می‌توانند مسلمانان سوری را بمباران و آواره کنند. بنابراین جبهه النصره را با ائتلافی که اسما به هیچ نهاد خارجی وابسته نیست، جایگزین کرد.

در این گزارش آمده «باید توجه داشت که جولانی هرگز از بیعت یا سوگند وفاداری خود به ظواهری صرف‌نظر نکرد و القاعده را هم به‌عنوان یک نهاد خارجی معرفی نکرد.»

■ **آمریکا می‌گوید فریب نمی‌خورد**

وال‌استریت‌ژورنال در ادامه نوشته است: بنابراین جای تعجب نیست که دولت ایالات‌متحده مفهوم گسست بین جولانی و القاعده را رد کرد. وزارت امور خارجه آمریکا در ماه مه ۲۰۱۸، فهرست خود را اصلاح کرد تا هیات تحریرالشام را به‌عنوان نام مستعار برای جبهه النصره و یکی از شاخه‌های وابسته به القاعده در سوریه درج کند.

مقام ارشد مبارزه با تروریسـم وزارت امور خارجه آن زمان در بیانیـه‌ای گفت: ایالات‌متحده فریب تلاش این گروه وابسـته به القاعده برای تغییر نام خود را نمی‌خورد و هر نامی که انتخاب کند، ما همچنان آن را از منابعی که برای پیشبرد اهداف خشونت‌آمیز خود به دنبال آن است، محروم خواهیم کرد. این رسانه آمریکایی نوشته جولانی از زمان برکناری دولت سوریه با این ادعا که به اقلیت‌های قومی و مذهبی سوریه احترام خواهد گذاشت، به آمریکا و اروپا فشار می‌آورد تا تحریم‌های خود علیه سوریه را لغو کنند. نماینده سازمان ملل در دمشق نیز همین‌طور است. در همین حال، دولت بایدن جایزه ۱۰میلیون دلاری برای جولانی را لغو و هیاتی را نیز برای دیدار با دولت موقت این کشور به سوریه اعزام کرده است.

وال‌اسـتریت‌ژورنال در ادامه تصریح کـرد: باید امیدوار بود که واشنگتن برای تعامل با گروه جولانی عجله نکند. در عوض، باید منتظر بماند و ببیند که آیا آنها به پناه‌دادن به سازمان‌های تروریستی خارجی ادامه می‌دهند یا خیر.

■ **سوال‌های اساسی**

سوالات بسیاری باقی مانده است: اینکه حاکمان جدید چگونه با نیروهای کرد سوریه که مورد حمایت آمریکایی‌ها هستند، رفتار خواهد کرد؟ آیا جولانی با نیروهای نیابتی ترکیه که از قبل با کردها می‌جنگند، متحد خواهد شـد؟ آیا حکومت او به مسیحیان و سایر اقلیت‌ها حقوقی مشابه مسلمانان خواهد داد؟ آیا این مردان مسلح به مردم سـوریه اجازه خواهند داد که دولت خود را از طریق یک انتخابات آزاد و منصفانه انتخاب کنند؟ یا حکومت او به معنای یک دیکتاتوری دیگر خواهد بود؟

اولین جلسه کمیته علمی همایش ملی تامین مالی جمعی برگزار شد

اهمیت بازنگری در سیاست‌های تامین مالی

مهدی ممدی- «جهان صنعت»

گروه بورس- همایش ملی تامین مالی جمعی که قرار است در ۳۰ بهمن‌ماه ۱۴۰۳در اتاق ایران برگزار شود به‌عنوان یک رویداد مهم در حوزه کارآفرینی و تامین منابع مالی برای پروژه‌ها و کسب‌وکارها در ایران، با همکاری اتاق ایران و سازمان ملی کارآفرینی برنامه‌ریزی شده است. یکی از ارکان مهم همایش تامین مالی جمعی، کمیته علمی است که ماهیت و چگونگی محتوای ارائه شده در این رویداد را تبیین می‌کند.

محمدهادی موقعی، رییس کمیسیون تامین مالی کارآفرینی و رییس همایش در آغاز جلسه کمیته علمی همایش ملی تامین مالی جمعی گفت: این کمیته با بررسی و تعیین سرفصل‌های محتوای همایش و طبقه‌بندی آنها، محتوای تخصصی و علمی همایش را شکل می‌دهد و در اختیار برگزارکنندگان قرار می‌دهد. پس از این مرحله، متخصصان کمیته علمی به این مطالب می‌افزایند و آنها را تکمیل می‌کنند. علاوه‌براین، ویژه‌نامه‌ای نیز برای همایش در نظر گرفته شده است که پس از تکمیل، تمام مطالب از فیلتر کمیته علمی عبور کرده و پس از تایید نهایی، منتشر می‌شود.

میثم دهقانی‌منش، دبیر همایش و رییس کارگروه تامین مالی جمعی کمیسیون، سرفصل‌های این همایش را به این صورت بیان کرد: اولین همایش ملی تامین مالی جمعی قرار است در تاریخ ۳۰ بهمن‌ماه در اتاق ایران و با همکاری اتاق ایران و سازمان ملی کارآفرینی برگزار شود. همچنین دو جلسه شورای راهبردی برگزار شده است که در آنها ۱۵ نفر از ذی‌نفعان حوزه تامین مالی جمعی حضور دارند و ساختار کلی همایش در این جلسات به تصویب رسیده است. همچنین تا روز همایش برنامه‌ریزی شده تا جلسات پیش‌همایش با برخی از ذی‌نفعان این حوزه برگزار شود که در همین راستا در روز دوشنبه ۳ دی‌ماه جلسه‌ای با حضور مدیران سکوهای تامین مالی جمعی در محل اتاق ایران برگزار شد تا نقطه نظرات این عزیزان برای ساختار همایش مشخص شود. یکی از مهم‌ترین درخواست‌های مدیران سکوها، ترویج موضوع تامین مالی جمعی و افزایش آگاهی جامعه نسبت به این ابزار در همایش ۳۰ بهمن بود.

دهقانی‌منش در ادامه افزود: چهار کمیته اصلی تحت‌عناوین کمیته علمی، کمیته تبلیغات، کمیته اجرایی و کمیته تامین مالی طرح‌ها ذیل دبیرخانه این همایش فعالیت می‌کنند. همزمان با پیشبرد فرآیند برگزاری همایش، بنا داریم اطلاع‌رسانی گسترده‌ای به تشکل‌های اقتصادی، اعضا و شرکت‌های عضو اتاق انجام گیرد تا اگر سرمایه‌پذیرانی علاقه‌مند به جذب سرمایه از طریق سکوهای تامین مالی جمعی هستند، بتوانند درخواست خود را از طریق سایت همایش ثبت کنند. این درخواست‌ها پس از بررسی و احراز شرایط متقاضیان، از طریق سکوها تامین مالی خواهند شد.

دبیر همایش تاکید کرد: موارد مهمی که در کمیته علمی باید تصمیم‌گیری شود عمدتا در سه حوزه دسته‌بندی شود: چارچوب محتواهای خبری همایش؛ محتوای سخنرانی‌ها و پنل‌های روز همایش و در نهایت محتوای ویژه نامه تخصصی همایش که پس از همایش به سازمان‌ها و حوزه‌های فعال اقتصادی در کشور ارسال خواهد شد.

■ **ادغام سکوها و صندوق‌ها**

زارع مهرجردی، عضو کمیته علمی همایش تامین مالی جمعی در مورد تلاش‌هایی که برای سهولت انجام فرآیند تامین مالی جمعی شکل گرفته است گفت: در صندوق نوآوری و شکوفایی دو ابزار برای تسهیل فرآیند تامین مالی جمعی طرح‌های شرکت‌های دانش‌بنیان شکل گرفته است که بنا داریم این موارد را از همین همایش به طور ویژه برای شرکت‌های دانش‌بنیان در دستور کار قرار دهیم. اول اینکه؛ صندوق متعهد به تکمیل منابع طرح‌های دانش‌بنیان در سکوهای طرف قرارداد با خود خواهد بود که این موضوع می‌تواند به کاهش نرخ تامین مالی جمعی کمک کند.

دوم اینکه؛ صندوق نوآوری و شکوفایی به عنوان ضامن اتکایی برای ضمانتنامه‌های صادره از سوی صندوق‌های پژوهش و فناوری را در طرح‌هایی که روی سکو قرار خواهد گرفت را خواهد داشت که این موضوع ریسک نقدشوندگی ضمانتنامه‌ها را در صورت نکول از بین خواهد برد.

■ **تامین مالی جمعی؛ ابزاری کارآمد در تامین مالی طرح‌ها**

دلیری، عضو کمیته علمی همایش تامین مالی جمعی دلایل لزوم بازنگری در سیاست‌های سازمان بورس را این‌گونه بیان کرد: با وجود اینکه روش‌های نوین تامین مالی در کشور ما در دوره‌های مختلف نتوانستند جایگاه مناسبی پیدا کنند، تامین مالی جمعی توانسته به‌عنوان یک جایگزین مناسب برای برخی از روش‌های سنتی مطرح شود. در ابتدا، سازمان بورس نسبت به تامین مالی جمعی تردید داشت اما پس از آن که نمونه‌های موفق را مشاهده کرد، متوجه شد که این روش، روشی بسیار مؤثر و کارآمد است. از آنجایی که سرمایه‌گذاری خرد به‌طور معمول ساختار مشخصی ندارد، تامین مالی جمعی برای سرمایه‌گذاران خرد بسیار جذاب و امیدوارکننده است. به‌تدریج، پروژه‌های اولیه اجرا شدند و اعتماد مردم جلب شد و در نهایت، ساختار این حوزه شکل گرفت.

وی افزود: یک نکته مهم که باید مورد توجه قرار گیرد، بررسی چالش‌های موجود در این حوزه است. باوجود اینکه سازمان بورس همچنان نسبت به تامین مالی جمعی تردید دارد، گاهی اوقات با اجرای آیین‌نامه‌ها و تنظیمات جدید، این حوزه را با خطراتی مواجه می‌کند چرا که تامین مالی جمعی در مسیر صحیحی قرار دارد و تاخیر در تسویه مبلغ برخی طرح‌ها نباید مانع توسعه این حوزه شود. یکی از محدودیت‌های فعلی برای سکوها، کارمزدهای تعیین شده از سوی فرابورس است که نیاز به بازتعریف دارد و باید به طور منطقی و منصفانه تنظیم شود. همچنین در صورتی که پروژه‌ای با نکول مواجه شود، باید محدودیت‌هایی برای آن اعمال شود اما در حال حاضر، حتی پروژه‌هایی که با نکول مواجه نشده‌اند نیز تحت محدودیت‌ها قرار دارند.

در این راستا، پیشنهاد می‌شود که یک پنل با حضور ذی‌نفعان و سیاستگذاران این حوزه برگزار شود تا این موارد به بحث و بررسی گذاشته شود تا در نهایت بتوان برخی از این دغدغه‌ها را برطرف کرد.

■ **لزوم حضور سازمان بورس در رویدادها**

در ادامه، فریدوند، عضو کمیته علمی همایش تامین مالی جمعی به لزوم تبیین رابطه بین ریسک و بازده برای حضار و همچنین طراحی ابزارهای جدید ضمانت پرداخت. لازم است سازمان بورس و فرابورس به کمیته‌ها، پنل‌ها و سخنرانی‌های همایش وارد شوند چراکه اگر قرار است تغییر و بهبودی را در این حوزه شاهد باشیم، این تغییرات باید از سوی این دو نهاد صورت گیرد. ظرفیت‌های موجود در مصوبه هیات وزیران این امکان را فراهم کرده است که با استناد به آن، نهادهای مالی زیرنظر سازمان بورس قادر به سرمایه‌گذاری در پلتفرم‌ها باشند اما این موضوع تاکنون محقق نشده است و چند صندوق نیز بیان کرده‌اند که مشکلاتی برای سرمایه‌گذاری در این حوزه دارند. با توجه به اینکه ظرفیت این حوزه بسیار بالا است اگر بتوانیم جریان سرمایه‌گذاری نهادهای مالی را در پلتفرم‌ها تسهیل کنیم، اتفاقات بزرگی در این زمینه خواهد افتاد. بسیاری از پلتفرم‌ها، به‌خصوص آن دسته که به‌تازگی وارد این حوزه شده‌اند، با چالشی جدی مواجه هستند که عبارت است از نبود سرمایه‌گذار پیش از برندینگ. یکی دیگر از نگرانی‌های سازمان بورس این است که با توجه به اینکه فرآیند تامین مالی جمعی معمولا در انتهای پروژه تسویه می‌شود، ممکن است سرمایه‌پذیر باوجود دریافت ضمانتنامه از صندوق، به دلایلی در انتهای فرآیند نتواند مبالغ سرمایه‌گذاران را پرداخت کند. در چنین شرایطی، یکی از راه‌های مدیریت این مشکل، مدیریت ریسک است. در صورتی که فردی ریسک‌پذیر نباشد، باید در صندوق‌های با درآمد ثابت سرمایه‌گذاری کند. در نتیجه یکی از مباحث مهم در همایش باید اشاره به رابطه بین ریسک و بازدهی باشد. علاوه‌براین، ضروری است که به تنوع ابزارهای ضمانت نیز پرداخته شود چراکه بانک‌ها در صدور ضمانتنامه‌ها با مشکلاتی مواجه هستند. بنابراین، در این همایش باید به بررسی ابزارهای متنوع تضمین پرداخته شود تا راهکارهای جدیدی برای این چالش‌ها ارائه شود.

■ **لزوم ایجاد گفت‌وگوی موثر برای کنترل‌گری ابزار تامین مالی جمعی**

عمیدی، عضو کمیته علمی همایش تامین مالی جمعی نیز به لزوم گفت‌وگوی بیشتر درخصوص قوانین در این حوزه اشاره کرد. ایشان اعلام کرد: نرخ سود در سکوها براساس نوع طرح، نوع ضمانت و میزان ریسک تعیین می‌شود و در عمل، ابزار تامین مالی جمعی در رقابت با بازار غیررسمی فعالیت می‌کند و نگرانی‌های سایر نهادها بدون گفت‌وگو و پیدا کردن راه‌حل‌های اساسی ریسک اثرات مخرب برخی قوانین را بیشتر می‌کند.

■ **ترویج فرهنگ تامین مالی جمعی: اولین هدف**

میرحسینی، عضو کمیته علمی همایش تامین مالی جمعی در این نشست به لزوم ایجاد آگاهی در مورد تامین مالی جمعی پرداخت. رویکرد باید اشاعه تامین مالی جمعی باشد و مردم باید به این باور برسند که در مقابل سرمایه‌گذاری انجام شده، ریسک‌هایی را متحمل خواهند شد. این پیام باید به تمام دستگاه‌های اجرایی، نهادهای مسوول و مردم برسد که ابزاری به اسم تامین مالی جمعی وجود دارد به شرطی که ریسک آن پذیرفته شود، همگام با تورم پیش می‌رود. در دوره‌های بعدی همایش لازم است چالش‌ها و قوانین بررسی شوند. شرایط فعلی به ضرر تامین مالی جمعی است و سکوها و بعد صندوق‌های ضمانت با ریسک‌های زیادی مواجه هستند. برای مثال اگر پروژه‌ای به دلایلی مثل وجود بحران انرژی، قطعی آب و برق و ... براساس طرح کسب‌وکار خود پیش نرود و در پرداخت سودها دچار مشکل شود، به علت اینکه هیچ اطلاع‌رسانی درستی در مورد تامین مالی جمعی صورت نگرفته، سرمایه‌گذار متوجه ریسک‌های موجود نیست. در نتیجه هدف اول این همایش باید ترویج فرهنگ تامین مالی جمعی باشد.

■ **تامین مالی جمعی دوستدار پروژه‌های خرد**

در ادامه، حمیدی، مدیر دبیرخانه همایش تامین مالی جمعی در این نشست از معایب ورود سکوهای تامین مالی به پروژه‌های ملی صحبت کرد. به نظر می‌رسد که برخی از بازیگران، از بانک‌ها گرفته تا بازار سرمایه، ماموریت خود را به‌درستی انجام نمی‌دهند و بار سنگینی بر دوش پلتفرم‌های تامین مالی جمعی افتاده است. گویی این پلتفرم‌ها مسوولیت تامین مالی شرکت‌های بزرگ را برعهده گرفته‌اند و پروژه‌های ملی بزرگ از طریق تامین مالی جمعی و با استفاده از منابع مردم باید به انجام برسند، در حالی که این نوع کارکرد برای پروژه‌های پرریسک با سرمایه‌های خرد و بدون تضمین مناسب است.

وی افزود: با توجه به ضعف‌های موجود در اکوسیستم تامین مالی کشور، این تفکر غلط به‌وجود آمده که پلتفرم‌ها باید ضمانتنامه دریافت کرده و نرخ‌های خاصی را رعایت کنند. پلتفرم‌ها در حال تبدیل شدن به ابزاری مشابه بانک یا شبه‌بانک هستند. این در حالی است که خود سکوها باید جایگاه و مأموریت خود را مشخص کنند. اگر پلتفرم‌ها می‌خواهند به سمت تامین مالی پروژه‌های بزرگ حرکت کنند، باید بدانند که نهاد ناظر مانند بانک مرکزی، تامین مالی جمعی را به‌عنوان یک ابزار بانکی می‌شناسد. بنابراین، اگر قصد داریم از نظارت‌های فرابورس و نهاد ناظر دور شویم، باید به سمت پروژه‌های کوچک‌تر و خردتر حرکت کنیم. علاوه‌براین، معرفی مدل‌های مختلف تامین مالی و بررسی چالش‌های مدیریتی از دیدگاه بانک مرکزی، بورس و فرابورس ضروری است. از سوی دیگر، حضور نمایندگان شرکت‌هایی که از تامین مالی جمعی استفاده کرده‌اند و اکنون موفق عمل می‌کنند، می‌تواند تاثیر زیادی بر دیدگاه نهادهای ناظر و فرهنگ عمومی داشته باشد. این امر می‌تواند به ایجاد اعتماد بیشتر در این حوزه کمک کند و نگرش‌های نهادهای نظارتی را بهبود بخشد.

■ **لزوم همپایی دغدغه‌ها با پژوهش‌ها**

علیقلی‌پور، عضو کمیته علمی همایش تامین مالی جمعی در این نشست به اهمیت هم‌راستا بودن دغدغه‌های سکوها با مطالعات و پژوهش‌های علمی پرداخت. در خصوص تامین مالی جمعی، نگرانی چندانی وجود ندارد زیرا این ابزار جایگاه مناسبی در اقتصاد پیدا کرده و از نیازهای واقعی جامعه نشأت می‌گیرد. همایش می‌تواند به محلی برای انتقال دغدغه‌ها تبدیل شود و با یک چارچوب علمی و تخصصی، به تامین مالی جمعی عمق بیشتری ببخشد. در حال حاضر، این فرآیند چها سال است که در حال اجراست اما هنوز ابزار کمکی جدیدی به آن افزوده نشده است. به‌عنوان مثال، لازم است ابزاری برای تضمین میان سکوها ایجاد شود تا روند تامین مالی جمعی پایدارتر شود. اگر دغدغه‌ها به‌طور تخصصی و در کنار یک کوشش علمی مطرح شوند، نتیجه بهتری حاصل خواهد شد. به‌طور خاص، دغدغه نکول یکی از مسائل جدی است که باید به‌طور سیستماتیک به آن پرداخته شود. در شرایط کنونی، برخی نهادها سعی می‌کنند از پاسخگویی در قبال این مشکلات اجتناب کنند، به همین دلیل ارائه راهکارهایی برای مدیریت ریسک ضروری به نظر می‌رسد. مطالعات پژوهشی و میدانی می‌تواند به‌عنوان یکی از ابزارهای مفید در این زمینه مطرح شود. در بسیاری از مواقع، تصمیم‌گیرندگان از ایده‌های ارائه شده در همایش‌ها بهره می‌برند. بنابراین، ضروری است که راهکارهایی ارائه شود که مسوولان و تصمیم‌گیرندگان بتوانند از آنها در فرآیند سیاستگذاری استفاده کنند. این رویکرد نه‌تنها به بهبود وضعیت موجود کمک می‌کند، بلکه به توسعه پایدار تامین مالی جمعی در کشور نیز می‌انجامد.

■ **لزوم بیان چالش‌های تامین مالی جمعی**

میثم دهقانی‌منش، دبیر همایش در پایان گفت: چالش‌های اصلی باید مطرح و به تصمیم‌گیری و فضاسازی منجر شود تا با استفاده از قدرت رسانه بتوان چالش‌ها را حل کرد. یکی از مهم‌ترین دغدغه سکوها در حال حاضر این است که در کارگروهی که تصمیم‌گیری می‌شود، نماینده‌ای وجود ندارد. فعالان این حوزه معتقد هستند که قانون‌گذاری باید در حضور فعالان صنف انجام شده و از آنها نظرخواهی شود. همچنین یکی از مطالباتی که تاکنون محقق نشده، ایجاد بازار ثانویه است. این موضوع دغدغه بسیاری از سکوهاست که لازم است با مدیریت ریسک‌ها و ارائه راهکارها، بازار ثانویه ایجاد شود. در حال حاضر فرصتی در سازمان وجود دارد که بسیار متفاوت از سال گذشته است و به بهبود اوضاع منجر شده است. در نتیجه امید است با برگزاری این همایش و مساعدت مسوولان اوضاع تامین مالی جمعی در کشور بهبود یابد.

■ **محوریت همایش با هدف حل مشکلات**

موقعی، رییس کمیسیون تامین مالی کارآفرینی محورهای اصلی همایش را پیشنهاد کرد و گفت: چهار موضوع بسیار مهم در این حوزه وجود دارد که باید به دقت بررسی شوند. یکی از این موضوعات، آسیب‌شناسی و مطالعات تطبیقی است که اهمیت زیادی دارد. برخی همایش‌ها به آینده‌پژوهی و نوآوری می‌پردازند، در حالی که برخی دیگر به ترویج رویکردهای جدید معطوف هستند. همچنین، یکی از گرایش‌های رایج در همایش‌ها، تنظیم‌گری و چالش‌های فضای کسب‌وکار است. با این حال، نمی‌توان در یک روز به تمامی این چهار موضوع پرداخت و بر همه نیز متمرکز شد. به همین دلیل، پیشنهاد می‌شود که دو گرایش از این میان انتخاب شود و دو پنل مفصل به آنها اختصاص یابد. به‌عنوان مثال، آسیب‌شناسی و مطالعات تطبیقی می‌تواند در یک پنل با ماهیت علمی و آکادمیک بررسی شود و چالش‌های فضای کسب‌وکار در پنل دیگری مورد بحث قرار گیرد. بخش‌های نظارتی در اقتصاد ایران شامل دو مجموعه اصلی هستند. یکی از این مجموعه‌ها، نهادهایی هستند که به موجب قانون از ابتدا تحت نظارت قرار گرفته‌اند، مانند بانک‌ها که طبق قانون پولی و بانکی کشور و جدیدا قانون بانک مرکزی، از ابتدا تحت نظارت بانک مرکزی قرار دارند، یا بازار بورس و سهام که تحت نظارت سازمان بورس قرار دارد. نوع دیگر نظارت، مربوط به مجموعه‌هایی است که بعدا تحت نظارت نهادهای خاص قرار گرفته‌اند. یکی از بزرگ‌ترین آسیب‌ها در حوزه نظارت این است که نظارت بر تامین مالی جمعی از ابتدا تحت نظارت سازمان بورس نبوده است. این خلأ باعث شده که مجموعه‌هایی که بعدها وارد سیستم نظارتی شده‌اند، از بسیاری از قوانین خوب، تنظیم‌گری و نظارت‌های عمیق و تخصصی محروم باشند. تنظیم‌گری و نظارت دقیق بر تامین مالی جمعی بسیار مهم است. در نتیجه پیشنهاد می‌شود که تمرکز همایش بر روی دو موضوع اصلی باشد و به این دو موضوع به اندازه کافی پرداخته شود تا از نتیجه‌گیری جامع و مؤثر اطمینان حاصل شود.

در پایان جناب دکتر دلیری نیز به عنوان رییس کمیته علمی اولین همایش ملی تامین مالی جمعی انتخاب شد.

بازارنما

نماگر کلی بازار طلا و ارز

عنوان	نرخ	رشد/ کاهش
سکه امامی	۵۶۶۴۵۰۰۰	۰/۰۶ درصد
سکه تمام بهار آزادی	۵۴۵۸۵۰۰۰	۰/۳۰- درصد
نیم سکه طلا	۳۱۳۱۰۰۰۰	۰/۴۸ درصد
ربع سکه طلا	۱۸۲۵۰۰۰۰	۰/۶۱ درصد
سکه یک گرمی	۸۷۶۰۰۰۰	۰/۳۴ درصد
هر گرم طلا	۵۲۲۳۳۰۰	۱/۵۳ درصد
دلار آزاد	۸۱۰۲۰۰	۱/۷۴ درصد
یورو	۸۵۰۷۰۰	۱/۴۱ درصد
شاخص کل بورس در آخرین روز معاملاتی	۲۷۳۴۸۴۲۲۸	۱/۵۴- درصد
شاخص کل هم‌وزن در آخرین روز معاملاتی	۸۴۷۰۹۳۷۵	۰/۷۲- درصد

شاخص کل بورس در ۵ روز گذشته

شاخص کل	عدد شاخص
سه‌شنبه	۲۸۴۷۱۶۷
چهارشنبه	۲۸۴۸۸۹۴
شنبه	۲۸۲۷۴۱۹
یکشنبه	۲۷۷۷۷۳۴
دوشنبه	۲۷۳۴۸۴۲

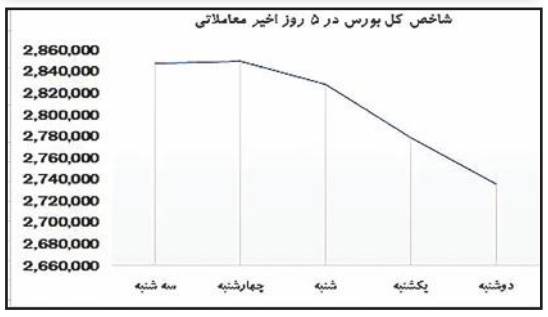

آموزش

داستان نسبت‌های اهرمی

نسبت‌های اهرمی یکی از ابزارهای کلیدی در تحلیل مالی شرکت‌ها به‌شمار می‌آیند که توانایی یک شرکت را در استفاده از بدهی برای تامین مالی فعالیت‌های خود بررسی می‌کنند. این نسبت‌ها به سرمایه‌گذاران و تحلیلگران کمک می‌کنند تا میزان ریسک مالی شرکت و توانایی آن در مدیریت بدهی‌ها را ارزیابی کنند. در بازار بورس، تحلیل نسبت‌های اهرمی یکی از عوامل تعیین‌کننده در تصمیم‌گیری برای سرمایه‌گذاری در سهام یک شرکت است.

نسبت‌های اهرمی نشان‌دهنده ساختار مالی شرکت هستند و اطلاعاتی در مورد میزان استفاده از بدهی در تامین مالی دارایی‌ها ارائه می‌دهند. یکی از مهم‌ترین نسبت‌های اهرمی، نسبت بدهی به حقوق صاحبان سهام (Debt-to-Equity Ratio) است. این نسبت نشان می‌دهد که به ازای هر واحد از سرمایه‌گذاری صاحبان سهام، چه مقدار بدهی در شرکت وجود دارد. نسبت بالای بدهی به حقوق صاحبان سهام ممکن است نشان‌دهنده ریسک بالا باشد زیرا شرکت به میزان زیادی متکی به بدهی است و ممکن است در مواجهه با مشکلات مالی، با چالش‌های بیشتری روبه‌رو شود اما از سوی دیگر، این نسبت در صنایعی که نیاز به سرمایه‌گذاری سنگین دارند، مانند صنعت ساخت‌وساز یا انرژی، می‌تواند به طور طبیعی بالاتر باشد و لزوما نشان‌دهنده ریسک غیرمعمول نیست.

یکی دیگر از نسبت‌های مهم، نسبت بدهی به دارایی‌ها (Debt-to-Assets Ratio) است که میزان بدهی شرکت را نسبت به کل دارایی‌های آن نشان می‌دهد. این نسبت بیانگر این است که چه‌درصدی از دارایی‌های شرکت با استفاده از بدهی تامین مالی شده است. نسبت بالاتر معمولا به معنای ریسک بیشتر برای سرمایه‌گذاران است، زیرا شرکت باید تعهدات بیشتری را در قالب بازپرداخت بدهی انجام دهد.

یکی دیگر از نسبت‌های کلیدی، نسبت پوشش بهره (Interest Coverage Ratio) است. این نسبت توانایی شرکت در پرداخت هزینه‌های بهره بدهی‌های خود را ارزیابی می‌کند و نشان می‌دهد که سود عملیاتی شرکت چند برابر هزینه بهره است. نسبت بالای پوشش بهره نشان‌دهنده آن است که شرکت به‌خوبی قادر به پوشش هزینه‌های مالی خود است، در حالی که نسبت پایین می‌تواند نشان‌دهنده مشکلات بالقوه در پرداخت بدهی‌ها باشد.

تحلیل نسبت‌های اهرمی نیازمند توجه به ویژگی‌های خاص صنعت و وضعیت اقتصادی است. در برخی صنایع، استفاده از بدهی به دلیل مزایای مالیاتی یا نیاز به تامین مالی بلندمدت پروژه‌های بزرگ، امری رایج است اما در صنایع دیگر، که ریسک و نوسان‌های درآمدی بیشتر است، شرکت‌ها معمولا ترجیح می‌دهند از بدهی کمتری استفاده کنند تا در برابر شوک‌های اقتصادی مقاوم‌تر باشند.

برای تحلیل دقیق‌تر نسبت‌های اهرمی، توجه به روند تاریخی این نسبت‌ها در شرکت ضروری است. اگر یک شرکت در طول زمان نسبت بدهی به حقوق صاحبان سهام یا نسبت بدهی به دارایی‌های خود را افزایش داده باشد، ممکن است نشان‌دهنده آن باشد که شرکت به دلیل محدودیت‌های مالی به بدهی بیشتری متکی شده است. در مقابل، کاهش این نسبت‌ها معمولا به معنای مدیریت مالی بهتر و کاهش ریسک مالی است.

مقایسه این نسبت‌ها با میانگین صنعت یا رقبا می‌تواند دیدگاه بهتری ارائه دهد. اگر نسبت بدهی یک شرکت به‌طور قابل‌توجهی بالاتر از میانگین صنعت باشد، ممکن است نشان‌دهنده ریسک بالاتر باشد اما در صورتی که این نسبت‌ها در حد استانداردهای صنعت باقی بمانند، می‌توان اعتماد بیشتری به عملکرد مالی شرکت داشت. نسبت‌های اهرمی در ترکیب با سایر نسبت‌های مالی، مانند نسبت‌های سودآوری و نقدینگی، می‌توانند تصویر جامعی از وضعیت مالی شرکت ارائه دهند. بنابراین، سرمایه‌گذاران باید این نسبت‌ها را به‌عنوان بخشی از تحلیل کلان‌تر مالی در نظر بگیرند با توجه به شرایط اقتصادی و اهداف سرمایه‌گذاری خود، تصمیمات آگاهانه‌ای بگیرند. بررسی دقیق این نسبت‌ها نه‌تنها به ارزیابی ریسک کمک می‌کند، بلکه در شناسایی فرصت‌های سرمایه‌گذاری و پیش‌بینی عملکرد آتی شرکت نیز نقش بسزایی دارد.

نوبت دوم

آگهی فراخوان عمومی شناسایی تولیدکنندگان حوزه پنجره دو جداره آلومینیومی ترمال بریک
شرکت معدنی و صنعتی چادرملو

شرکت معدنی و صنعتی چادرملو در نظر دارد نسبت به شناسایی و ارزیابی شرکت‌های واجد شرایط جهت تولید انواع پنجره‌های دو جداره آلومینیومی ترمال بریک با شرایط مذکور اقدام نماید:

۱- شرکت‌کنندگان ملزم به ارائه پروانه بهره‌برداری می‌باشند
۲- شرکت‌کنندگان ملزم به ارائه مستندات کنترل کیفیت محصولات تولیدی می‌باشند.
۳- شرکت‌کنندگان ملزم به ارائه رزومه و سوابق کاری می‌باشند.
۴- گواهی مالیات بر ارزش‌افزوده
۵- ارائه توضیحات لازم درخصوص نحوه خدمات نصب و گارانتی
۶- شرکت در فراخوان به منزله تایید آن شرکت نبوده و پس از بررسی موارد فنی، استعلام از شرکت‌های تایید شده انجام می‌گردد. برای شرکت در فراخوان، حداکثر به مدت یک هفته از تاریخ انتشار آگهی، نامه رسمی درخواست همکاری را به شرکت معدنی و صنعتی چادرملو به آدرس تهران- خیابان آفریقا- خیابان عاطفی شرقی- کوچه رفیع- کوچه شبنم- پلاک ۲۸- کدپستی ۱۹۱۷۷۹۵۶۷۰ یا آدرس رایانامه Commercial@chadormalu.com ارسال نمایند.

متقاضیان می‌توانند برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۷۹۴۶۳۱۸۶- ۰۲۱ تماس حاصل فرمایند.

وزارت نیرو
شرکت مدیریت منابع آب ایران
شرکت سهامی آب منطقه‌ای فارس

آگهی فراخوان ارزیابی کیفی و مناقصه

شرکت سهامی آب منطقه‌ای فارس در نظر دارد «خدمات بهره‌برداری، نگهداری و تعمیرات شبکه‌های آبیاری و زهکشی استان فارس حوضه آبریز رودخانه کر (تالاب طشک- بختگان)» را از طریق مناقصه عمومی یک‌مرحله‌ای همزمان با ارزیابی کیفی با مشخصات زیر بر اساس قانون برگزاری مناقصات به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.

۱) شرح کارهای موضوع مناقصه: بهره‌برداری، نگهداری و تعمیرات شبکه‌های آبیاری و زهکشی و تاسیسات آبی استان فارس در حوضه آبریز الف) رودخانه کر با وسعت بالغ بر ۹۵ هزار هکتار
ب) رودخانه‌های سیوند و سایر سرشاخه‌های حوضه تالاب طشک- بختگان با وسعت بالغ بر ۱۵ هزار هکتار
۲) محل پروژه: استان فارس- شهرستان‌های اقلید، بیضاء، کامفیروز، مرودشت، زرقان، خرامه، سیوند (خرم بید و...)
۳) اعتبار پروژه از محل اعتبارات جاری شرکت سهامی آب منطقه‌ای استان فارس تامین گردیده است. پرداخت‌ها به صورت نقدی می‌باشد.
۴) برآورد پایه عملیات موضوع مناقصه: مبلغ ۴۲۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
۵) مدت اجرای پروژه **۲۴** ماه می‌باشد.
۶) مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: مبلغ ۲۱،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ (بیست و یک میلیارد) ریال که می‌بایست طبق شرایط تعیین شده در اسناد مناقصه تهیه و در پاکت «الف» پیشنهاد ارائه گردد.
۷) صلاحیت مورد نیاز: مناقصه‌گران دارای گواهینامه تشخیص صلاحیت **بهره‌برداری و نگهداری از شبکه‌های آبیاری و زهکشی** صادره از شرکت مدیریت منابع آب ایران با **پایه یک (۱)** یا صلاحیت پیمانکاری معتبر در رشته **آب** با **حداقل پایه ۵** و دارا بودن سوابق اجرایی معتبر مجاز به شرکت در فرآیند مناقصه می‌باشند.
۸) ارزیابی کیفی مناقصه مطابق با آئین‌نامه اجرایی بند (ج) ماده ۱۲ قانون برگزاری مناقصات و اصلاحات آن صورت می‌پذیرد.
۹) دریافت اسناد ارزیابی کیفی و مناقصه از ساعت ۱۰:۰۰ صبح روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۱۱ لغایت ساعت ۱۴:۰۰ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۱۸ صرفاً از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.Setadiran.ir و با پرداخت هزینه ۱،۰۰۰،۰۰۰ ریال امکان‌پذیر می‌باشد
۱۰) آخرین مهلت بارگذاری نسخه الکترونیکی مدارک ارزیابی کیفی و پیشنهاد مناقصه در سامانه ستاد و تحویل نسخه فیزیکی پاکت (الف) پیشنهاد به مناقصه‌گزار (با رعایت موارد مندرج در اسناد)، ساعت ۱۴:۰۰ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۰۲ می‌باشد.
۱۱) محل تحویل نسخه فیزیکی پاکت (الف) پیشنهاد، آدرس: شیراز، بلوار ارم، شرکت سهامی آب منطقه‌ای فارس، مدیریت قراردادها اتاق ۳۶۲ می‌باشد.
۱۲) جلسه مناقصه با حضور نمایندگان مناقصه‌گرانی که مایل به حضور باشند (همراه داشتن معرفی‌نامه الزامی است)، در ساعت ۱۰:۰۰ صبح روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۰۷ برگزار خواهد شد. تنها پاکات پیشنهاد مناقصه‌گرانی که در ارزیابی کیفی حایز امتیاز لازم شده باشند، گشوده خواهد شد.
۱۳) در صورت ابهام در اسناد، مناقصه‌گران می‌توانند با مدیریت قراردادهای شرکت سهامی آب منطقه‌ای فارس به آدرس: شیراز- بلوار ارم مکاتبه نمایند و یا با شماره تلفن ۰۷۱۳۲۲۵۰۷۰۲ تماس حاصل نمایند
۱۴) وبسایت جهت بازبینی آگهی فراخوان به آدرس WWW.FRRW.IR و IETS.MPORG.IR و WWW.SETADIRAN.IR می‌باشد.

شناسه آگهی: ۱۸۵۴۷۵۲

مدیریت قراردادهای شرکت سهامی آب منطقه‌ای فارس

جهان صنعت
سال بیست و یکم ■ سه‌شنبه۱۱دی ۱۴۰۳ ■ شماره ۵۷۰۵

مجمع تشخیص مصلحت‌نظام بر ابقای دلار ۲۸۵۰۰ تومانی اصرار دارد

توقف بودجه

«**جهان صنعت**»–قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران وجود مجمع تشخیص مصلحت نظام را برای اینکه بتواند به مقام رهبری در صورت ارجاع کار مشورت دهد و نیز با هدف برطرف کردن اختلاف نهاد دولت و نهاد مجلس تاسیس شده است. اعضای این نهاد به‌ویژه افراد حقیقی آن از سوی مقام رهبری تعیین می‌شوند. برخی اعضای این نهاد نیز به‌دلیل داشتن مقام و منصب رسمی به طور خودکار عضو مجمع تشخیص مصلحت می‌شوند. این مجمع در جریان فعالیت خود توانسته است با تاسیس نهاد عالی نظارت بر فعالیت‌های قانونگذاری کشور نظارت کند. کار نظارت این هیات عالی به مرور گسترش یافته است. به این ترتیب که هیات عالی نظارت برای خود حق قانونی را رسمیت بخشیده است که قانون‌های مصوب مجلس باید با سیاست‌های کلی نظام که از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام تهیه می‌شود سازگار باشد. این وظیفه و اختیار البته در همین سال‌های تازه سپری شده به طرح برخی مباحث انجامیده است. به این معنی که دولت و مجلس باور دارند این هیات در حال قانونگذاری است.

■ **تازه‌ترین نمونه**

خبرگزاری حکومتی تسنیم که در روزهای تازه سپری شده تحرک فوق‌العاده‌ای درباره سیاست‌های ارزی با هدف سست کردن سیاست تک‌نرخی کردن ارز در پیش گرفته است درباره تصمیم هیات عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام گزارش داده است: با توجه به بررسی‌های انجام‌شده توسط هیات عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام، بحث افزایش نرخ ارز ترجیحی کالاهای اساسی در بودجه سال ۱۴۰۴، در تضاد با سیاست‌های ثبات ارزی برنامه هفتم توسعه تشخیص داده شده اســت و باید تغییر کند. این گزارش اضافه شده است با توجه به تصویب بخش اول لایحه بودجه ســال ۱۴۰۴ در مجلس شورای اسلامی، مصوبه مجلس در هیات عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام مورد بررسی قرار گرفته است و به گفته نایب‌رییس کمیسیون تلفیق مجلس، مصوبه مجلس با ایراداتی از سوی این هیات مواجه شده است. محسن زنگنه، نایب‌رییس کمیسیون تلفیق مجلس با اشاره به ایرادات هیات عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام به مصوبات بودجه سال ۱۴۰۴، گفت: هیات عالی نظارت مجمع تشــخیص مصلحت نظام، مصوبات مجلس را بر مبنای دو رویکرد؛ نخست «عدم انطباق با سیاست‌های کلان کشور» و دوم؛ «مغایرت با برنامه» بررسی می‌کند. به گفته این نماینده مجلس، از ۱۳ مورد عدم انطباق مدنظر قرار گرفته از سوی مجمع، هفت مورد آن رای لازم را کسب نکرد و شش مورد آن واجد عدم انطباق با سیاست‌های کلی شناخته شد

بر همین اساس یکی از بندهایی که از جمله مواردی که در مجمع تشخیص مصلحت نظام در تضاد با برنامه هفتم توسعه تشخیص داده شده است، بحث ارز و سیاست‌های ارزی دولت در بودجه سال ۱۴۰۴ است. بحث ثبات نرخ ارز در بند ۲ برنامه هفتم توسعه مورد اشاره قرار گرفته است، به همین جهت اعضای مجمع معتقد بودند نوع سیاست‌های ارزی که در لایحه دولت و همچنین مصوبات مجلس آمده است، موجب ثبات نرخ ارز نمی‌شود.

ضمن اینکه اعضای هیات عالی نظارت افزایش نرخ ارز ترجیحی، افزایش نرخ مرکز مبادله و همچنین ایجاد بازار ارز توافقی را نیز منطبق با سیاست ثبات بازار ارز ندانستند و این موضوع نیز رد شد.

■ **ضرورت تغییر سیاست افزایش**

باید به این موضوع توجه داشــت که یکی از سیاست‌های پرانتقاد دولت در بودجه سال ۱۴۰۴، افزایش ۳۰درصدی نرخ ارز ترجیحی کالاهای اساسی از ۲۸۵۰۰ تومان به ۳۸۵۰۰ تومان بود که سبب افزایش حدود ۳۰درصدی قیمت کالاهای اساسی که سهم اصلی را در سبد خوراک خانوارها دارد، می‌شد.

دولت قصد داشــت افزایش نرخ ارز ترجیحی را در بودجه عمومی لحاظ کند اما مجلــس تعیین کرد که منابع حاصل از افزایــش ۳۰درصــدی نرخ ارز ترجیحی مجــددا به مردم پرداخت شــود. بر همین اساس نایب‌رییس کمیسیون تلفیق بودجــه۱۴۰۴ اعلام کــرد که دولت تصمیــم گرفته بود ارز ترجیحی را افزایش دهــد، رقم مدنظر دولت حدود ۳۸هزار و ۵۰۰تومان اســت که تا سال آینده به ۴۰هزار تومان می‌رسد اما یک تصمیم که با تدبیر خود ریاســت مجلس و اعضای کمیسیون تلفیق هم انجام شد این است که درآمدی را که دولت از محل افزایش قیمت ارز ترجیحی به دست می‌آورد، محاسبه کنیم که تقریبا نزدیک به ۱۲۰هزار میلیارد تومان می‌شود، بندی در بودجه آورده شد که دولت مکلف است یک ردیف ایجاد کند و منابع حاصل از افزایش ارز ترجیحی را داخل این ردیف واریز کند که صرف جبران کاهش قدرت خرید مردم، برای خانوارهای کم‌درآمد و دهک‌های پایین که همان کالابرگ است، می‌شود

با این حال و با توجه به اشــکال مدنظر مجمع تشخیص مصلحت نظام درخصوص افزایش نرخ ارز ترجیحی در سال آینده، باید انتظار داشت که این افزایش نرخ در سال آینده متوقف شود

■ **توقف بودجه؟**

در صورتی که گزارش‌های تسنیم درباره تصمیم هیات عالی نظارت درباره ابقای دلار ۲۸۵۰۰تومانی که برای واردات دارو و نهاده‌های دامی و کالاهای اساسی در نظر گرفته شده است با اصرار مجمع برپا بماند بخش مهمی از قانون بودجه باید دوباره از سوی دولت تهیه و به مجلس ارائه شود تا اینکه شورای نگهبان و هیات عالی نظارت آن را تایید کنند. این بخش مهمی از قانون بودجه به حساب می‌آید و بخشی از درآمدهای دولت از محل مابه‌التفاوت دلار ۲۸۵۰۰تومانی تا دلار ۳۷۵۰۰تومانی نیست می‌شــود. دولت به ویژه سازمان برنامه و بودجه و نیز مجلس قانونگذاری دراین باره هنوز چیزی نگفته‌اند.

■ **هواشدن سیاست ارزی**

بانک مرکزی و وزارت اقتصاد با همراهی نهاددولت و نهاد ریاســت جمهوری با سختی و عبور از تک‌نرخی کردن ارز در پایان امســال و نیز حذف دلار ترجیحی با قیمت ثابت راهی برای افزایش درآمد دولت را در پیش گرفته و می‌خواستند که با یکســان کردن نرخ ارز از مسیر سامانه جامع دادوستد ارزی کنترل نرخ ارز را در اختیار بگیرند. در سیاست ارزی تازه دولت نرخ ترجیحی ثابت سهمی ندارد اما حال به صخره هیات عالی نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام برخورده است. آیا بانک مرکزی راه رفته شده این ماه‌ها در مسیر تک نرخی کردن ارز را قبول می‌کند؟ در صورتی که سخن مجمع پیش برود باید منتظر تغییرات سیاست ارزی باشیم.

■ **هراس از تورم**

واقعیت این است که در این روزها که قیمت دلار در بازار توافقی روند فزاینده گرفته است و نیز همزمان با این افزایش شاهد رشد قیمت دلار در بازار آزاد هستیم نوعی نارضایتی در میان شهروندان و نیز فعالان اقتصادی دیده می‌شود. نهادهای حکومتی در ایران هراس دارند حذف دلار ۲۸۵۰۰تومانی راه را برای رشد شتابان قیمت‌ها باز کند و در حالی که دلار نیمایی نیز وجود ندارد قیمت همه کالاها علاوه برقیمت کالاهای اسای نیز پرش داشــته باشد. این یک هراس واقعی است و مجمع تشخیص مصلحت نظام می‌خواهد جلوی رفتارهای ناشناس از سوی شهروندان را بگیرد.

در نودونهمین گزارش «پایش تحولات تجارت جهانی» بررسی شد

انتشار اوراق قرضه ۲میلیارد دلاری چین در عربستان

در نودونهمین گزارش از سلسله گزارش‌های «پایش تحولات تجارت جهانی» مجموعه‌ای از تحولات اخیر در دو لایه جهانی و منطقــه‌ای محیط ژئواکونومیک ایران و خلاصه‌ای از آخرین گزارش‌ها و انتشــارات بین‌المللی در قالب بخش پژوهش‌ها و کتاب‌های جدید، ارائه شده است.

در بخش تحولات جهانی بــه اولویت‌های تجاری دونالد ترامپ پرداخته شده است. ترامپ پیشنهاد کرده که تعرفه تمام واردات، ۱۰درصد افزایش یابد. این سیاست مبتنی بر اعمال تعرفه ۶۰درصدی بر واردات چینی است و به منظور رسیدگی به عدم تعادل تجاری و مقابله با آنچه دولت آمریکا به‌عنوان سیاست‌های ناعادلانه تجاری چین می‌بیند، در نظر گرفته شــده است. این سیاست ترامپ صرفا برای چین تنش‌زا نخواهد بود بلکه اتحادیه اروپا نیز نگرانی‌هایی در این زمینه دارد.

طبق داده‌های کمیسیون اروپا، اتحادیه اروپا در سال ۲۰۲۳ بیش از ۵۰۰میلیارد یورو کالا به ایالات‌متحده صادر کرده است که ماشین‌آلات، خودروها و مواد شیمیایی عمده‌ترین صادرات فرا آتلانتیکی را تشکیل می‌دهند. ترامپ در دوره نخست خود تعرفه‌هایی به میزان ۲۵درصد بر فولاد و ۱۰درصد بر آلومینیوم وارداتی از اتحادیه اروپا اعمال کرد و این اقدام را به دلایل امنیت ملی توجیه کرد. اکنون رهبران اروپایی نگران تکرار یا تشدید چنین اقداماتی هستند چراکه اعمال این سیاست‌ها می‌تواند به کاهش رشد تولید ناخالص داخلی در سراسر منطقه یورو منجر شود.

در تحولات منطقه‌ای، عربستان سعودی از یک راهبرد جامع ســرمایه‌گذاری ۱۰۰میلیارد دلاری برای قرار گرفتن در جایگاه رهبری جهانی در حوزه هوش‌مصنوعی خبر داد. این ابتکار که به نام «پروژه تعالی» شناخته می‌شود، بر توسعه زیرساخت‌های پیشرفته هوش مصنوعی، از جمله مراکز داده مدرن و حمایت از استارتاپ‌های نوظهور تمرکز دارد. هدف کلیدی این پروژه جذب شــرکت‌های برجسته فناوری برای فعالیت در داخل عربستان ســعودی و تقویت توانایی‌های هوش مصنوعی به‌ویژه برای زبان عربی است.

چین تصمیم گرفته است برای نخستین‌بار در سه سال گذشته، اوراق قرضه دلاری خود را در عربستان سعودی منتشر کند که این اقدام نشان‌دهنده تعمیق روابط مالی بین دو کشور است. براساس گزارش‌ها، شــورای دولتی چین با انتشار اوراق قرضه دلاری به ارزش دومیلیارد دلار در ریاض موافقت کرده است.

عراق اخیرا اعلام کرد فهرستی از ۱۱شرکت کشتیرانی را برای رقابت در قرارداد بهره‌برداری از بندر بزرگ فاو تهیه کرده است و تصمیم نهایی در مورد انتخاب برندگان این قرارداد در ژانویه ۲۰۲۵ اتخاذ خواهد شد. بندر فاو قرار است در سال ۲۰۲۸ با حداکثر ظرفیت برای دریافت ۳/۵میلیون کانتینر فعالیت کند.

بندر بزرگ فاو بخشی از مجموعه پروژه‌هایی است که با هدف ایجاد یک کریدور حمل‌ونقل کوتاه‌تر بین خاورمیانه و اروپا طراحی شده است. عراق پروژه‌ای به ارزش ۱۷میلیارد دلار موسوم به جاده توسعه را در سال ۲۰۲۳ برای اتصال بندر اصلی کالایی خود در ساحل جنوبی به مرز ترکیه از طریق راه‌آهن و جاده آغاز کرد.

هدف این پروژه تغییر وضعیت اقتصادی این کشور است که دهه‌ها درگیر جنگ‌ها و بحران‌ها بوده است. بندر فاو به‌عنوان یک مرکز محوری برای هدایت تجارت جهانی به اروپا از طریق ترکیه عمل خواهد کرد و طرح «جاده توسعه عراق» که بندر جنوبی فاو را به ترکیه متصل می‌کند، قصد دارد عراق را به یک مرکز ترانزیتی تبدیل کرده و با کانال سوئز رقابت کند.

شرکت مخابراتی عربستان و شرکت مخابرات مصر، قرارداد همکاری برای ایجاد نخستین کابل زیردریایی که عربستان سعودی و مصر را به یکدیگر متصل می‌کند، امضا کردند. این کابل که به طور کامل در مالکیت شرکت موبایلی است، از دریای سرخ عبور کرده و مسیرهای جدیدی برای توسعه و دسترسی بهتر به اروپا از طریق گزینه‌های متنوع ارتباطی فراهم خواهد کرد.

در سیزدهمین نشست شورای تجاری قزاقستان–فرانسه که در تاریخ ۴ نوامبر در پاریس برگزار شــد، دو کشور ۱۲ توافقنامه بین‌دپارتمــانی و ۱۲ قرارداد تجاری به ارزش ۲/۲میلیارد دلار به امضا رساندند. این نشست از منظر برخی رسانه‌های قزاقستانی نقطه عطفی در توسعه روابط اقتصادی و تجاری میان دو کشور محسوب می‌شود. رییس کمیته سرمایه‌گذاری وزارت امور خارجه قزاقستان(اسپانکولوف)، در این نشست تاکید کرد تاکنون ۳۱ پروژه مشترک به ارزش ۴/۴میلیارد دلار امضا شده است.

قزاقستان و چین در جریان سفر کاری بکتنوف (نخست‌وزیر قزاقستان) به شانگهای در تاریخ ۴نوامبر، هشتتوافقنامه تجاری به ارزش ۲/۵میلیارد دلار امضا کردند. این توافق‌ها در حوزه‌های متنوعی ازجمله متالورژی، انرژی، ماشین‌آلات، خودروســازی، شیمی کربن، کشاورزی و داروسازی منعقد شده است. در حال حاضر، نزدیک به ۵۰۰۰پروژه مشترک بین قزاقستان و چین در حال اجرا هستند.

■ **اولویت‌های سیاست تجاری ترامپ**

گزارش‌های رسانه‌ای حکایت از آن دارد که مشاوران تجاری ترامپ در حال تدوین یک راهبرد تجاری تهاجمی برای ۱۰۰روز نخست ریاست‌جمهوری است. این راهبرد بر افزایش قابل توجه تعرفه‌ها و اصلاحات جامع در تجارت تمرکز دارد. اجزای کلیدی راهبرد تجاری را به صورت ذیل می‌توان دسته‌بندی کرد.

تعرفه‌های عمومی: ترامپ پیشنهاد وضع ۱۰درصد تعرفه بر تمام واردات را ارائه کرده است. هدف این اقدام تقویت تولید داخلی و کاهش وابستگی به کالاهای وارداتی است. این رویکرد تلاش می‌کند شرکت‌ها را به تولید در داخل ایالات‌متحده تشویق کند. ترامپ مدعی است این اقدام ایجاد اشتغال و تحریک اقتصادی را به دنبال دارد.

تعرفه‌های هدفمند بر چین: عنصر اصلی این راهبرد اعمال تعرفه ۶۰درصدی بر واردات چینی اســت. این اقدام به منظــور رسیدگی به عدم تعادل تجاری و مقابله با آنچه دولت آمریکا به‌عنوان سیاست‌های ناعادلانه تجاری چین می‌بیند در نظر گرفته شــده است. این تعرفه بالا به منظور فشار به چین برای دستیابی به توافق‌های تجاری مطلوب‌تر و حفاظت از صنایع آمریکایی در برابر رقابت کالاهای برخوردار از حمایت یارانه‌ای چین طراحی شده است.

ترامپ در دور اول ریاست جمهوری تلاش کرد تا با آنچه که وی مجموعه‌ای از سوءاستفاده‌های اقتصادی چین می‌نامد، مقابله کند. سرقت مالکیت فکری، دستکاری ارزی یارانه‌های صادراتی و سایر یارانه‌ها و جاسوسی اقتصادی او می‌گوید که اقدامات تهاجمی برای حفاظت از کارگران آمریکایی و کاهش کسری تجاری بزرگ ایالات‌متحده ضروری است.

ترامپ معتقد است که سیاست‌هایش وابستگی به چین در تمامی حوزه‌های حیاتی مانند الکترونیک فولاد و داروسازی را به طور کامل از بین خواهد برد. در دوره قبل، او یک جنگ تجاری با چین به‌راه انداخت و تعرفه‌هایی را اعمال کرد که اکنون به طور متوسط ۱۸درصد بر صدها میلیارد دلار کالاهای چینی است. او اعلام کرده است این تعرفه‌ها را سه برابر خواهد کرد.

وی اظهار داشته که وضعیت ملت بهین دوست چین را لغو خواهد کرد وضعیتی که ایالات‌متحده به چین در ســال ۲۰۰۱ هنگام پیوستن به سازمان تجارت جهانی (WTO) اعطا کرد. او می‌گوید که برنامه‌ای چهارساله برای حذف تدریجی واردات کالاهای ضروری از چین را به اجرا خواهد گذاشــت. وی تاکید کرده که این تعرفه‌ها و محدودیت‌های وارداتی حتی بر داروهای ضروری مانند پنی‌سیلین که به گفته وی باید در ایالات‌متحده تولید شود نیز اعمال خواهد شد. دولت اول ترامپ سیاست صنعتی تحت هدایت دولت پکن را که به‌دنبال رهبری جهان در فناوری‌های پیشرفته است، محکوم کرد. او در دوران تصدی خود کنترل‌های صادراتی بر نیمه‌هادی‌ها و تجهیزات ساخت چین را وضع کرد تا از دستیابی چین به این فناوری‌ها جلوگیری کند.

ترامپ از اصلاحات ۲۰۱۸ که به ناظران ایالات‌متحده قدرت بیشتری برای بررسی خریدهای خارجی از سوی چین و دیگر کشــورها می‌دهد، حمایت کرد و چندین تلاش برای فروش شرکت‌های فناوری ایالات‌متحده به شرکت‌های چینی را متوقف کرد. او محدودیت‌ها بر غول مخابراتی چینی(هواوی) را افزایش داد زیرا نگران بود که چین شرکت‌هایی توسط ارتش چین حمایت شوند اما اخیرا با ممنوعیت احتمالی تیک‌تاک مخالفت کرده است

در توافقات تجاری دولــت او برنامه دارد توافقات تجاری موجود مانند توافق ایالات‌متحده مکزیک کانادا (USMCA) را بازنگری کند. ترامپ تمایل خود را برای استفاده از بند مذاکره مجدد شش ســاله در USMCA به منظور به‌دست آوردن شرایطی که به نفع ایالات‌متحده باشد به‌ویژه در رابطه با تولید خودرو و استانداردهای کارگری، ابراز کرده است.

تقویت زنجیرهای تامین داخلی، راهبرد جدید تجاری ترامپ شــامل ابتکاراتی برای کاهش وابستگی به زنجیرهای تامین خارجی به‌ویژه برای صنایع حیاتی مانند فناوری و داروســازی اســت. این اقدامات شامل تشویق شرکت‌ها برای انتقال تولید به ایالات‌متحده و سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های داخلی برای حمایت از این صنایع می‌شود.

انتظار می‌رود دولت با اقدامات اجرایی سریع و در صورت لزوم همکاری با کنگره این سیاست‌ها را پیاده‌سازی کند. تمرکز اصلی بر تاثیرات اقتصادی فوری و تحقق وعده‌های انتخاباتی در زمینه احیای صنعت آمریکا و کاهش کسری‌های تجاری است. منتقدان هشدار می‌دهند که افزایش شدید تعرفه‌ها ممکن است منجر به افزایش قیمت مصرف‌کننده و جنگ‌های تجاری بالقوه شده و ثبات اقتصاد جهانی را تحت‌تاثیر قرار دهد اما حامیان او معتقدند که این اقدامات برای حفاظت از مشاغل و صنایع آمریکایی در برابر رقابت ناعادلانه خارجی ضروری هستند.

■ **تایید چارچوب تجــارت بین‌المللی کربن در COP ۲۹ باکو توسط سازمان ملل**

در بیســت‌ونهمین کنفرانس طرف‌های معاهده تغییرات اقلیمی (COP۲۹) که در باکو برگزار شد، یک گام بزرگ در سیاستگذاری جهانی آب‌وهوا برداشته شد زیرا یک نهاد نظارتی چارچوبی برای تجارت بین‌المللی کربن تحت ماده ۶ توافقنامه پاریس را تصویب کرد. این چارچوب تازه تاسیس، دستورالعمل‌هایی برای بازار جهانی کربن تعیین می‌کند که به کشورها اجازه می‌دهد برای دستیابی به اهداف کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای خود اعتبارات کربنی را مبادله کنند. این اقدام با هدف ترویج کاهش هزینه‌های انتشار به‌ویژه در بخش‌هایی که کاهش کربن دشوار است و همچنین حمایت از کشورهای در حال توسعه در تلاش‌های کاهش تغییرات اقلیمی آنها صورت گرفته است.

■ **شعله‌ور شدن نگرانی‌های تجاری اتحادیه اروپا با بازگشت ترامپ**

انتخاب مجدد دونالد ترامپ رییس‌جمهور پیشین ایالات‌متحده موجی از نگرانی را در اتحادیه اروپا ایجاد کرده که یادآور جنگ‌های تجاری پیشین وی اســت و نگرانی‌ها را در مورد موج جدیدی از تعرفه‌هــا که صنایع کلیدی این بلوک را هدف قرار می‌دهد، برانگیخته است. اتحادیه اروپا که همچنان با چالش‌های اقتصادی و تنش‌های ژئوپلیتیکی دست‌وپنجه نرم می‌کند، اکنون با احتمال رویارویی مجدد با واشنگتن تحت رهبری ترامپ مواجه است.

ترامپ در دوره نخســت ریاست‌جمهوری خود تعرفه‌هایی بــه میزان ۲۵درصد بر فولاد و ۱۰درصد بر آلومینیوم وارداتی از اتحادیه اروپا اعمال کرد و این اقدام را به دلایل امنیت ملی توجیه کرد. اکنون رهبران اروپایی نگران تکرار یا تشدید چنین اقداماتی هستند. رییس‌جمهور منتخب وعده داده است که تعرفه‌ای ۱۰ تا ۲۰درصدی بر واردات و تعرفــه‌ای ۶۰درصدی بر کالاهای وارداتی از چیــن اعمال کند. اتحادیه اروپا که از چنین اقدامات حمایتی‌ای نگران شده است برای مقابله با تعرفه‌ها و تلاش‌های دیپلماتیک برای مذاکره با ترامپ آماده می‌شود. با این حال، رییس کمیسیون اروپا(اورزولا فون‌در‌لاین) با ارسال پیامی مصالحه‌آمیز بر همکاری‌های جدید فراآتلانتیکی و تاکید بر منافع اقتصادی مشترک تاکید کرد.

تمرکز خاص ترامپ بر بخش خودروسازی آلمان که نقش مهمی در اقتصاد این قاره دارد، نگران‌کننده است. داده‌های اخیر کسری تجاری نگرانی‌ها را تشدید کرده و صادرات خودروهای آلمانی هدف اصلی تعرفه‌های احتمالی قرار گرفته است. فدراسیون صنعت آلمان (BDI) هشــدار داد که روابط فراآتلانتیکی در برابر تغییرات دوره‌ای قرار دارد و تاکید کرد که تعرفه‌ها نه‌تنها به اتحادیه اروپا بلکه به اقتصاد ایالات‌متحده نیز آسیب خواهند رساند. تحلیلگران پیش‌بینی می‌کنند که تولید ناخالص داخلی آلمان ممکن است در بدترین سناریوهای تجاری تا ۲/۲درصد کاهش یابد.

سیاست‌های تجاری ترامپ می‌تواند پیامدهای گسترده‌ای داشته باشد. طبق داده‌های کمیسیون اروپا اتحادیه اروپا در سال ۲۰۲۳ بیش از ۵۰۰میلیارد یورو کالا به ایالات‌متحده صادر کرده است که ماشین‌آلات خودروها و مواد شیمیایی عمده‌ترین صادرات فراآتلانتیکی را تشکیل می‌دهند. تعرفه‌ها به‌شدت این بخش‌ها را تحت‌تاثیر قرار می‌دهند و می‌توانند به کاهش رشد تولید ناخالص داخلی در سراسر منطقه یورو منجر شوند. تحلیلگران بانک ABN Amro برآورد می‌کنند که تعرفه‌ها می‌توانند رشد اروپا را ۱۵درصد کاهش دهند و این منطقه را تا ۲۶۰میلیارد یورو متضرر کنند.

■ **تصمیم جدید بانک مرکزی روسیه**

بانک مرکزی روسیه نرخ بهره کلیدی را ۲۰۰واحد پایه افزایش داد و به سطح بی‌سابقه ۲۱درصد رساند تا با تورم فزاینده مقابله کند؛ تورمی که همچنان در سطوح بالایی قرار دارد. این بانک در بیانیه‌ای که اخیرا منتشر کرد افزایش تقاضای داخلی نسبت به ظرفیت تولیدی اقتصاد را از عوامل این اقدام عنوان کرد. این تصمیم در حالی اتخاذ شد که نرخ تورم از پیش‌بینی‌های قبلی فراتر رفته است. قیمت مصرف‌کننده در ماه سپتامبر به صورت تعدیل شده فصلی ۹۸درصد نسبت به سال قبل افزایش یافت در حالی که در ماه اوت این میزان ۷۵درصد بود. بانک مرکزی اکنون پیش‌بینی می‌کند که تورم کل ســال به ۸ تا ۸۵درصد برسد که به مراتب بالاتر از هدف ۴درصدی دولت است.

بانک مرکزی روسیه افزایش هزینه‌های بودجه‌ای و کسری بودجه گســترده‌تر را از دلایل اصلی فشارهای تورمی برمی‌شمرد. برای مقابله با این وضعیت بانک مرکزی تاکید کرد که نیاز به سیاست‌های پولی ســخت‌گیرانه‌تر وجود دارد تا نرخ تورم را به ســطح هدف ۴۵ تا ۵درصد در ســال ۲۰۲۵ کاهش داده و در نهایت به هدف ۴درصدی در ســال ۲۰۲۶ برسد. این افزایش نرخ بهره بخشی از یک چرخه سختگیری پولی گسترده‌تر است که طی آن در ماه‌های جولای و سپتامبر نیز نرخ بهره کلیدی به ۱۹درصد افزایش یافته بود. رییس بانک مرکزی روسیه اعلام کرد سیاست‌های این نهاد از افزایش بیشتر تورم جلوگیری کرده است اما به احتمال افزایش ۲۰۰واحد پایه دیگر در نشست بعدی در ماه دسامبر اشاره کرد. این سطح فعلی نرخ بهره بالاتر از نرخ ۲۰درصدی اعمال شــده در سال ۲۰۲۲ در اوج تنش‌ها بر سر درگیری اوکراین و تحریم‌های غربی است. نرخ بهره کلیدی پیش از این در سال ۲۰۰۳ به ۲۱درصد رسیده بود. در یک تحول مرتبط صندوق بین‌المللی پول (IMF) اخیرا جایگاه روسیه را به چهارمین اقتصاد بزرگ جهان براساس شاخص برابری قدرت خرید (PPP) ارتقا داده است. براساس گزارش این صندوق تولید ناخالص داخلی روسیه در سال ۲۰۲۴ معادل ۳۵۵درصد از تولید ناخالص داخلی جهانی به صورت PPP خواهد بود که این کشور را پس از چین، ایالات‌متحده و هند قرار می‌دهد.

■ **سرمایه‌گذاری ۱۰۰میلیارد دلاری عربستان در هوش‌مصنوعی**

عربستان ســعودی از یک راهبرد جامع ســرمایه‌گذاری ۱۰۰میلیارد دلاری برای قرار گرفتن در جایگاه رهبری جهانی در حــوزه هوش مصنوعی (AI) خبر داد. این ابتکار که به نام «پروژه تعالی» شناخته می‌شود بر توسعه زیرساخت‌های پیشرفته هوش‌مصنوعی از جمله مراکز داده مدرن و حمایت از استارتاپ‌های نوظهور تمرکز دارد. هدف کلیدی این پروژه جذب شرکت‌های برجسته فناوری برای فعالیت در داخل عربستان سعودی و تقویت توانایی‌های هوش مصنوعی به ویژه برای زبان عربی است.

در فوریه ۲۰۲۴ این کشــور شرکت «الات» یک شرکت فناوری و هوش مصنوعی که توســط صندوق سرمایه‌گذاری عمومی (PIF) پشتیبانی می‌شود را راه‌اندازی کرد. این شرکت قصــد دارد تا ســال ۲۰۳۰ در پروژه‌های مختلــفی برای قرار دادن عربستان ســعودی در جایگاه رهبر جهانی در حوزه‌های هوش‌مصنوعی صنعت طراحی و تولید سرمایه‌گذاری کند

راهبرد هوش مصنوعی عربستان سعودی شامل مشارکت با غول‌های فناوری بین‌المللی و سرمایه‌گذاران خطرپذیر برای تســهیل جریان پویا از تخصص و نوآوری اســت. برای مثال صندوق سرمایه‌گذاری عمومی عربستان در حال مذاکره با شرکت سرمایه‌گذاری آندریسن هوروویتز در سیلیکون برای تاسیس یک صندوق هوش‌مصنوعی به ارزش ۴۰میلیارد دلار است. علاوه بر این دولت عربستان شراکت «گایا» را با یک شرکت سرمایه‌گذاری خطرپذیر آمریکایی به نام NewNative با ارزش ۱۰میلیارد دلار ایجاد کرده اســت تا به استارتاپ‌ها سرمایه اولیه و منابع محاسباتی ارائه کند.

این اقدامات در راســتای برنامه چشم‌انداز ۲۰۳۰ عربستان سعودی برای تنوع‌بخشی به اقتصاد و کاهش وابستگی به نفت از طریق ســرمایه‌گذاری در فناوری و نوآوری قرار دارد. هدف این کشــور قرار گرفتن در میان ۱۵ کشور برتر جهان در حوزه هوش‌مصنوعی طی پنج ســال آینده اســت. به طور خلاصه، سرمایه‌گذاری ۱۰۰میلیارد دلاری عربستان سعودی در هوش مصنوعی شامل توسعه زیرساخت‌ها ایجاد مشارکت با شرکت‌های فناوری جهانی و پرورش زیست‌بوم محلی برای قرار دادن این کشور در جایگاه قدرت جهانی در حوزه هوش مصنوعی است.

■ **چین اوراق قرضه دلاری در عربستان منتشر می‌کند**

چین تصمیم گرفته است برای نخستین‌بار در سه سال گذشته اوراق قرضه دلاری خود را در عربستان سعودی منتشر کند. این اقدام نشان‌دهنده تعمیق روابط مالی بین دو کشور است. براساس گزارش‌ها شورای دولتی چین با انتشار اوراق قرضه دلاری به ارزش سه‌میلیارد دلار در ریاض موافقت کرده است. این تصمیم در راستای حمایت از برنامه چشم‌انداز ۲۰۳۰ عربستان سعودی است که با هدف کاهش وابستگی به نفت و تقویت جایگاه اقتصادی جهانی این کشور طراحی شده است. این اقدام پس از آن صورت می‌گیرد که عربستان سعودی به طور فزاینده‌ای از انتشار اوراق قرضه دلاری بین‌المللی برای تامین مالی پروژه‌های بزرگ خود استفاده کرده است. همچنین چین به دنبال بهره‌برداری از فرصت‌های موجود در بخش انرژی خورشیدی عربستان سعودی است؛ به‌ویژه در شرایطی که بازار املاک داخلی چین با چالش‌هایی مواجه است. انتشار این اوراق قرضه به‌عنوان یک همکاری راهبردی تلقی می‌شود که می‌تواند به‌عنوان معیاری برای سرمایه‌گذاری و تسهیل یکپارچگی بیشتر مالی بین دو کشور عمل کند. در ماه‌های اخیر، صندوق سرمایه‌گذاری عمومی عربستان سعودی توافقنامه‌هایی به ارزش ۵۰میلیارد دلار با بانک‌های چینی امضا کرده است که هدف آن ترویج جریان‌های سرمایه‌ای دو طرفه از طریق بدهی و سهام است. علاوه‌براین یک شرکت سرمایه‌گذاری خصوصی سعودی چینی با حمایت شرکت علی بابا و صندوق سرمایه‌گذاری عمومی برنامه‌هایی برای ایجاد یک منطقه اقتصادی ویژه در ریاض به منظور جذب سرمایه‌گذاری‌های تولیدی چین دارد. این تحولات نشان‌دهنده تقویت روابط اقتصادی و مالی بین چین و عربستان سعودی است که می‌تواند به توسعه پروژه‌های مشترک و افزایش سرمایه‌گذاری‌های دوجانبه منجر شود.

■ **رونمایی امارات از راهبرد سرمایه‌گذاری ۲۰۳۱**

شیخ‌محمدبن‌راشد آل‌مکتوم، نایب‌رییس امارات و حاکم دوبی اخیرا از راهبرد سرمایه‌گذاری امارات ۲۰۳۱ رونمایی کرد و اهداف جاه‌طلبانه‌ای را برای سه برابر کردن سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) به ۲/۲تریلیون درهم (۶۹۹میلیارد دلار) تا سال ۲۰۳۱ تعیین کرد. این رویداد در جریان نشست‌های سالانه دولت امارات ۲۰۲۴ و (۵ و ۶ نوامبر ۲۰۲۴ در ابوظبی برگزار شد) صورت گرفت

این راهبرد به‌دنبال دو برابر کردن سرمایه‌گذاری‌های مستقیم خارجی بین سال‌های ۲۰۲۵ تا ۲۰۳۱ است که به حدود ۳۰درصد از کل حجم سرمایه‌گذاری‌های کشور می‌رسد. شیخ‌محمد ضمن اشاره به رشد چشمگیر سرمایه‌گذاری خارجی در امارات خاطرنشان کرد که این رقم در سال ۲۰۲۳ با رشد ۳۵درصدی به ۱۱۲/۶میلیارد درهم (۳/۶میلیارد دلار) رسید و از روند کاهشی سرمایه‌گذاری‌های خارجی در ســطح جهان فراتر رفت. شیخ‌محمد تاکید کرد که این راهبرد ملی برمبنای دســتاوردهای گذشته و با تمرکز بر برنامه‌های تحول‌آفرین بنا شده تا امارات را به‌عنوان یک مرکز اصلی سرمایه‌گذاری جهانی معرفی کند. این راهبرد با چشم‌انداز «امارات ۲۰۳۱ » همسو است و هدف آن تبدیل امارات به‌عنوان رهبر در بخش‌های اقتصادی آینده و صنایع نوظهور است. محمد السویدی، وزیر سرمایه‌گذاری امارات نقش برجسته این کشور در عرصه سرمایه‌گذاری جهانی را مورد تاکید قرار داد. از سال ۲۰۱۵، سهم امارات در جریان سرمایه‌گذاری‌های جهانی ۵۵ برابر شده و نرخ رشــد ۱۷/۳درصدی را در این دوره تجربه کرده است که در مقایسه با کاهش ۵/۳درصدی جهانی بسیار قابل توجه است.

السویدی، اهداف اصلی این راهبرد را مطرح کرد که از جمله آنها تبدیل امارات به مرکز جهانی برای اقتصاد جدید با تمرکز بر نقش پیشرو در بخش‌ها و صنایع آینده‌نگر است. وی همچنین به تنوع اقتصادی رقابت‌پذیری در حوزه فناوری و زیســت‌بوم غنی از استعدادها به‌عنوان عوامل کلیدی در جذب سرمایه‌های خارجی اشاره کرد. امارات جایگاه تجاری خود را در سطح جهانی با ۱۱۲ معاهده سرمایه‌گذاری دوجانبه و ۱۸ توافقنامه جامع شراکت اقتصادی تثبیت کرده است. راهبرد سرمایه‌گذاری امارات ۲۰۳۱ بر استفاده از نقاط قوت امارات و تقویت نوآوری در بخش‌خصوصی متمرکز است. السویدی تاکید کرد این راهبرد بر رویکرد اقتصادی جدیدی استوار است که با ترکیب روندهای جهانی با موتورهای رشد داخلی استفاده از موفقیت شرکت‌های ملی برجسته و ارتقای همکاری رقابتی به منظور شتابدهی به نوآوری به‌دنبال رهبری اقتصادی امارات است. با رونمایی از این راهبرد امارات بر آن است تا جایگاه خ

«جهان‌صنعت» از ضرورت محافظت در برابر کلاهبرداری‌های آنلاین گزارش می‌دهد

تله‌های تاریک سایبری

گروه فناوری– در دنیایی که هر کس یک گوشی هوشمند در جیب دارد، مرز میان زندگی واقعی و مجازی به باریکی یک خط ناپیدا تبدیل شده است. تلفن همراه، یار همیشگی روزگار مدرن، حالا دیگر صرفا یک ابزار نیست بلکه دروازه‌ای است که از آن، دنیای اطلاعات شخصی، مالی و حتی هویت ما در معرض دید جهان قرار می‌گیرد اما پشت این دروازه، همیشه هم امنیت و آسایش نیست. در کمین هر کلیک اشتباه، هر دانلود غیرضروری و هر اعتماد نابجا، سایه‌هایی ایستاده‌اند که هدفشان تنها یک چیز است؛ دسترسی به اطلاعاتی که برای شما ارزشمند است. کلاهبرداران معمولا با ارسال ایمیل‌ها یا پیام‌های جعلی سعی می‌کنند اطلاعات حساس شما را که شامل رمز عبور و شماره کارت بانکی است، به دست آورند. در این روش آنها پیوندهایی را به شما ارسال می‌کنند که شما را به وب‌سایت‌های تقلبی هدایت می‌کند. این وب‌سایت‌ها به‌گونه‌ای طراحی‌شده‌اند که شبیه وب‌سایت‌های اصلی به نظر برسند. آدرس‌های این وب‌سایت‌ها معمولا کمی تغییر کرده‌اند تا قابل‌تشخیص نباشند به همین دلیل، کاربران ممکن است به‌راحتی فریب بخورند و جزئیات حساب خود را وارد کنند. برای جلوگیری از این کلاهبرداری‌ها، همیشه باید از صحت منابع و لینک‌ها اطمینان حاصل کنید. به عنوان‌مثال، اگر رمز عبور وب‌سایت شما با پسوند IR باشد، در ایمیل‌های فیشینگ ممکن است لینک‌ها با پسوندهای COM یا ORG طراحی شوند. متاسفانه، بسیاری از کسب‌وکارها بدون توجه به این جزئیات روی این لینک‌ها کلیک می‌کنند و به راحتی قربانی کلاهبرداری می‌شوند.

آنچه امروز در فضای مجازی اتفاق می‌افتد، چیزی فراتر از یک‌سری اقدامات ساده مجرمانه است. ما با شکارچیانی حرفه‌ای مواجهیم که ابزار کارشان نه سلاح‌های سرد و گرم بلکه هوش، فریب و فناوری است. این افراد با بهره‌گیری از روانشناسی انسان، مهندسی اجتماعی و ابزارهای پیچیده تکنولوژیکی، دقیقا همان جایی را هدف می‌گیرند که ما احساس امنیت بیشتری می‌کنیم. تصور کنید که یک پیامک دریافت کرده‌اید: «کاربر گرامی، حساب بانکی شما مسدود شده است. برای فعال‌سازی مجدد، به لینک زیر مراجعه کنید.» در کمتر از چند ثانیه، ترس از دست دادن دسترسی به حساب‌تان شما را به سمت کلیک روی لینک هدایت می‌کند اما آیا می‌دانستید که همین کلیک می‌تواند تمام اطلاعات بانکی، رمز عبور و حتی هویت دیجیتالی شما را در اختیار فردی ناشناس قرار دهد؟ رشد روزافزون کلاهبرداری‌های آنلاین دلایل متعددی دارد: بسیاری از مردم، از انجام خریدهای روزمره گرفته تا مدیریت حساب‌های بانکی و فعالیت‌های شغلی، همه را از طریق گوشی انجام می‌دهند. این وابستگی، فرصت‌های بیشتری برای نفوذگران ایجاد کرده است. همچنین بسیاری از کاربران همچنان تفاوت میان لینک‌های ایمن و مخرب را تشخیص نمی‌دهند یا به راحتی فریب پیام‌های فیشینگ را می‌خورند. همیشه به آدرس وب‌سایت‌ها توجه کنید. در کشور ما، اکثر سایت‌های دولتی و بانکی با پسوند ir شناخته می‌شوند. این پسوند نشان‌دهنده اعتبار و رسمی بودن سایت است. قبل از کلیک روی لینک‌های موجود در ایمیل‌ها یا پیام‌های مشکوک، حتما آدرس را با دقت بررسی کنید. کلاهبرداران ممکن است از آدرس‌های مشابه استفاده کنند تا شما را فریب دهند. اگر آدرس سایت به شکل غیرمعمولی باشد یا پسوند آن متفاوت باشد، بهتر است از ورود به آن سایت خودداری کنید. این اقدام می‌تواند از سرقت اطلاعات شخصی و مالی شما جلوگیری کند. گوشی‌های هوشمند چیزی فراتر از ابزارهای ارتباطی ساده هستند؛ آنها تبدیل به گنجینه‌ای از اطلاعات حساس ما شده‌اند که زندگی شخصی، حرفه‌ای و حتی مالی ما را در خود جای داده‌اند. از پیام‌های خصوصی گرفته تا جزئیات حساب‌های بانکی، همه و همه در فضایی ذخیره می‌شوند که اگرچه با پیشرفت فناوری ایمن‌تر شده اما همچنان به‌طور جدی در معرض تهدیدات سایبری قرار دارد. افزایش کلاهبرداری‌های آنلاین را می‌توان زنگ خطری جدی برای جامعه دیجیتال دانست. این تهدیدها، تنها به‌خاطر پیشرفته شدن ابزارهای کلاهبرداران رخ نداده است بلکه عدم آگاهی کاربران و نبود فرهنگ امنیت دیجیتال نیز سهم قابل‌توجهی در این بحران دارد. ما، به عنوان کاربران این فناوری، گاهی به‌سادگی در دام پیام‌های جعلی، اپلیکیشن‌های تقلبی و لینک‌های مخرب می‌افتیم. این در حالی است که هر کلیک اشتباه می‌تواند بهایی سنگین مانند از دست رفتن اطلاعات حساس یا حتی هویت ما را به همراه داشته باشد. امنیت در فضای دیجیتال نه یک امتیاز لوکس بلکه ضرورتی است که با هوشیاری و رعایت اصول ساده می‌توان به آن دست یافت. مثلا تصور کنید که به‌جای کلیک بی‌درنگ روی هر لینک مشکوکی، ابتدا آن را بررسی کنید یا به جای استفاده از برنامه‌های غیررسمی، فقط از منابع معتبر اپلیکیشن دانلود کنید. چنین اقداماتی ساده به نظر می‌رسند اما می‌توانند درصد زیادی از خطرات را کاهش دهند. در عین حال، نباید فراموش کنیم که امنیت یک مسوولیت جمعی است. شرکت‌های فناوری باید سیستم‌های خود را ایمن‌تر کنند، دولت‌ها باید قوانین سختگیرانه‌تری علیه کلاهبرداری‌های سایبری وضع کنند و کاربران نیز باید آگاهی خود را نسبت به این تهدیدات افزایش دهند. همانطور که دنیای مجازی به سرعت در حال رشد و پیچیده‌تر شدن است، ما نیز باید با همان سرعت، دانش و مهارت‌های خود را در زمینه امنیت ارتقا دهیم. در پایان هر قدمی که برای حفاظت از اطلاعاتمان برمی‌داریم، گامی است به سوی ایمنی بیشتر در دنیایی که هر روز به سمت دیجیتالی‌تر شدن پیش می‌رود.

رمزارز

فعالان اقتصادی:

مسدود ماندن درگاه صرافی‌های رمزارز بازارهای زیرزمینی را داغ می‌کند

«جهان‌صنعت»– در روزهای اخیر درگاه‌های پرداخت صرافی‌های رمز ارز به صورت کامل مسدود شد که بسیاری از فعالان این صنعف معتقد هستند که تداوم این سیاست منجر به گسترش بازار سیاه رمز ارز و زیرزمینی می‌شود. روز گذشته نشست خبری «سکوهای تبادل رمزارز» پیرو مسدودی درگاه‌های پرداخت صرافی‌های رمز ارز در اتاق بازرگانی ایران با حضور فعالان و صرافی‌های حوزه رمز ارز برگزار شد. در این نشست، رضا قربانی، عضو هیات‌مدیره سازمان نظام صنفی رایانه‌ای تهران گفت: کسب‌وکارهای رمز ارزی در سال‌های پایانی دهه ۹۰ فعالیت خود را آغاز کردند و فعالیت آنها به رسمیت شناخته شد که برخی از آنها امروز تا چند میلیون کاربر دارند. در سال‌های گذشته اکوسیستم رمز ارزی ایران، موضوع تنظیم‌گری در حوزه رمز ارز را دنبال کرده است و مهم‌ترین خواسته از جانب حاکمیت و بانک مرکزی بر جلوگیری از پولشویی و خالی‌فروشی بوده که اکوسیستم رمز ارزی تمام تلاش خود را برای تحقق این موضوع انجام داده است. او افزود: از آنجایی که در سال‌های اخیر دنیای دیجیتال رشد سریعی داشته، فضای اکوسیستم رمز ارز در کشورهای همجوار رشد سریعی را تجربه کرده است. اما از روز پنجشنبه هفته گذشته به صورت ناگهانی درگاه پرداخت صرافی‌های رمز ارز مسدود شد و هنوز به طور کاملا واضح و رسمی دلیل انسداد این صرافی‌ها اعلام نشده است. این عضو سازمان نظام صنفی رایانه‌ای تهران تاکید کرد: خواسته امروز صرافی‌ها به صورت واضح باز شدن حساب صرافی‌های رمز ارز است. اگر این اتفاق تداوم داشته باشد بی‌شک بستر معاملات ریزمینی رمز ارز گسترده خواهد شد. نیما قاضی، رییس انجمن تجارت الکترونیک در این جلسه گفت: امروز به خاطر تصمیمات ناگهانی، بساط بسیاری از بازارهای سیاه و زیرزمینی شکل گرفته است. اگر قرار باشد بازاری که به صورت رسمی فعالیت می‌کند محدود شود، فضای معاملات زیرزمینی و غیرشفاف بیشتر می‌شود که متاسفانه قابل کنترل و مدیریت نخواهد بود. متاسفانه نهادهای تنظیم‌گر در سال‌های اخیر قوانین مشخصی را در برخی حوزه‌ها تدوین نکرده و ناگهان به صورت یک طرفه برخی محدودیت‌ها را اتخاذ می‌کنند در حالی که به‌جای ایجاد محدودیت نیازمند تدوین مقررات شفاف و بهنگام هستیم. در ادامه این نشست، مهدی شریعتمداری، رییس انجمن فین‌تک ایران گفت: صرافی‌های رمز ارز بسترهایی هستند که خدمات دیجیتال سرمای‌گذاری را فراهم می‌کنند. در سال‌های گذشته شکایاتی در رابطه با صرافی‌های رمز ارز مطرح نشده و حتی در سال گذشته ۲۰هزار درخواست استعلام قضایی از سوی پلتفرم‌های رمز ارز به دستگاه قضایی پاسخ داده شد که به صورت شفاف آمار آن به دستگاه قضایی ارائه داده شد بنابراین نمی‌توان موضوع پولشویی را به عنوان برچسب به این پلتفرم‌ها نسبت داد. با این حال در سه ماه گذشته یک‌بار شاهد مسدو شدن حساب برخی صرافی‌ها بودیم اما در روزهای اخیر به صورت کامل درگاه پرداخت و شریان حیاتی صنف رمز ارزها مسدود شده است.

هوش مصنوعی

آزمایشگاه ملی هوش‌مصنوعی راه‌اندازی می‌شود

«جهان‌صنعت»– دبیر ستاد هوش‌مصنوعی، لیزر و کوانتوم از راه‌اندازی آزمایشگاه ملی هوش‌مصنوعی خبر داد و گفت: چاره‌اندیشی درخصوص ناترازی انرژی، آلودگی هوا و هر آنچه زیست روزمره مردم را تهدید می‌کند، کارویژه این آزمایشگاه است. بهروز مینایی هدف از راه‌اندازی این آزمایشگاه چاره‌اندیشی درخصوص سهم هوش‌مصنوعی در مرتفع کردن مسائلی است که زیست روزمره مردم را تهدید می‌کند. وی افزود: در این راستا می‌کوشیم تا همه توان دانشگاهی، آزمایشگاهی و هیات علمی‌ها، دانشجوها و بخش‌خصوصی، دانش‌بنیان و غیردانش‌بنیان را روی مسائل کشور همچون آلودگی هوا و ناترازی انرژی متمرکز کنیم. او ادامه داد: رفتن به سمت انرژی‌های پاک از برنامه‌هایی است که در بحث ناترازی انرژی در دستور کار داریم و این مهم را با همکاری ستاد توسعه اقتصاد دانش‌بنیان آب، انرژی و محیط‌زیست پیش می‌بریم. به گفته وی، یکی از پیش‌شرط‌های استفاده از انرژی‌های پاک، ایجاد شهر هوشمند است و در این راستا، در رایزنی‌هایی با دکتر پیغامی، رییس منطقه آزاد قشم، منطقه‌ای برای ایجاد یک پایلوت شهر هوشمند در نظر گرفته شده است.

دبیر ستاد هوش‌مصنوعی، لیزر و کوانتوم با بیان اینکه در توکنایز کردن (روشی برای تبدیل دارایی‌های دنیای واقعی به توکن دیجیتال در بستر بلاکچین) زمین، جذب سرمایه بخش‌خصوصی و مردمی از داخل و خارج کشور به همکاری بانک مرکزی نیاز داریم، افزود: برای ایجاد پایگاه شهر هوشمند باید تمام اطلاعات در دیتا سنترهای ویژه، ذخیره و کپی دیجیتالی این شهر مثل حمل‌ونقل‌ها، مصرف انرژی‌ها، خرید و فروش‌ها، تفریح و سرگرمی و... در دسترس باشد. مینایی همچنین خاطرنشان کرد: پروژه شهر هوشمند توسط کشورهای عضو بریکس هم پشتیبانی می‌شود و آفریقای‌جنوبی، چین و روسیه ما را در ایجاد این مهم همراهی می‌کنند. از طرف دیگر برنامه ملی اقتصاد دریامحور از دیگر بخش‌هایی است که در این پروژه با ستاد هوش‌مصنوعی، لیزر و کوانتوم همکاری دارد چراکه یکی از عناصری که این برنامه در دستور کار خود دارد و پیگیری می‌کند، موضوع بندر هوشمند است. به گفته او، شهر قشم در نقطه حساس کشور قرار دارد و به نوعی گذرگاه نفتی در تنگه هرمز محسوب شده و نزدیک به یک‌چهارم نفت جهان از آن رد و بدل می‌شود، از این رو، تامین نیازهای این کشتی‌ها و موقعیت استراتژیکی‌اش، آن را به گزینه اصلی شهر هوشمند بدل کرده است تا از رهگذر ایجاد شهر هوشمند هم یک درآمدزایی چشمگیر برای کشور رقم بخورد و هم اینکه در بعد جهانی توانمندی‌های علمی و فناورانه ایران در حوزه هوش‌مصنوعی به نمایش گذاشته شود. به نقل از معاونت علمی ریاست‌جمهوری، مینایی ضمن اشاره به اینکه با همکاری چند دستگاه بزرگ کشور، برنامه‌ریزی برای ایجاد شهر هوشمند را تا چند ماه آینده کلید خواهیم زد، تصریح کرد: به نتیجه رسیدن این برنامه، طراحی و شروع کار مشروط به تامین بودجه اولیه آن، تا انتهای ۱۴۰۴ محقق خواهد شد و نکته دیگر اینکه ایجاد شهر هوشمند تنها منحصر به شهر قشم نیست، این پایلوت در جاهای مختلف کشور هم شبیه‌سازی می‌شود.

خبر

وزیر ارتباطات:

توسعه فیبرنوری در اولویت دولت وفاق است

«جهان‌صنعت»– وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات گفت: «توسعه فیبرنوری با اصلاح برخی سیاست‌ها و شاخص‌ها در اولویت دولت وفاق است.» فیبرنوری اکنون بخش مهمی از تجهیزات ارتباطی زیرساختی در جهان را تشکیل داده است؛ فناوری اصلی‌ای که طی سال‌های گذشته در بخش ارتباطات ثابت ایران کمتر به کار گرفته شده بود. این طرح که از مهم‌ترین پروژه‌های ارتباطی کشور محسوب می‌شود، طبق گفته مسوولان در دولت چهاردهم با بازنگری‌هایی ادامه پیدا می‌کند اما باید نگاه مبتنی بر ایجاد پوشش را به نگاه مبتنی بر اتصال تغییر داد. به‌دلیل اهمیت این موضوع اعلام شد حساب توسعه شبکه فیبرنوری با سرمایه اولیه هزار میلیارد تومان ایجاد می‌شود. با گذشت یک‌سال از این موضوع روز یکشنبه سخنگوی شورای نگهبان از تایید اساسنامه صندوق توسعه شبکه تار (فیبر) نوری خبر داد. به گفته وی، اساسنامه صندوق توسعه شبکه تار (فیبر) نوری در جلسه شورای نگهبان بررسی شد و مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد. در این راستا سید ستارهاشمی، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با انتشار پستی در یک شبکه اجتماعی(ایکس) اظهار کرد: از حمایت و همراهی مجلس و شورای نگهبان ممنونم. توسعه فیبرنوری با اصلاح برخی سیاست‌ها و شاخص‌ها در اولویت دولت وفاق است. او افزود: اولین گام اختصاص هدفمند، حساب شده و با نظارت دقیق و مبتنی‌بر شاخص‌های عملیاتی و کارشناسی از منابع صندوق فیبرنوری است. گفتنی است به دلیل اهمیت توسعه شبکه ملی اطلاعات در لایحه بودجه سال ۱۴۰۲ اعلام شده بود صندوقی تحت عنوان صندوق توسعه شبکه ملی اطلاعات ایجاد می‌شود اما مجلس شورای اسلامی اواخر سال ۱۴۰۱ درتبصره ۷ لایحه بودجه سال۱۴۰۲ عنوان «صندوق توسعه شبکه ملی اطلاعات» را به «حساب توسعه فیبر نوری» تغییر داد.

اتصال مستقیم اینترنت ماهواره‌ای به موبایل در اوکراین

رویترز– «کیف استار» اپراتور موبایل اوکراین توافقنامه‌ای با ایلان ماسک امضا کرده تا قابلیت ارتباط ماهواره‌ای direct-to-cell را فراهم کند. دستگاه‌هایی که از سرویس direct-to-cell بهره می‌برند به ماهواره‌های مجهز به مودم تجهیز می‌شوند که مانند برج مخابراتی عمل می‌کنند و سیگنال‌های موبایل را از فضا به تلفن‌های هوشمند می‌فرستند. پیش‌بینی می‌شود «کیف استار» سرویس‌های مذکور را با قابلیت ارسال پیام در سه ماهه آخر ۲۰۲۵میلادی عرضه کند. این اپراتور سرویس‌های انتقال صوت و داده را در مراحل بعدی برای مشترکان عرضه خواهد کرد. البته اطلاعات مالی این توافقنامه نیز فاش نشده است. استارلینک که به شرکت اسپیس ایکس تعلق دارد، ارتباط اینترنتی را برای ارتش این کشور فراهم می‌کند و نخستین مجموعه از ماهواره‌ها با قابلیت direct-to-cell را در اوایل سال‌جاری میلادی (۲۰۲۴) به مدار زمین فرستاد. این شرکت با تهیه‌کنندگان سرویس‌های مخابراتی در آمریکا و هفت کشور دیگر از جمله ژاپن و نیوزیلند قراردادهایی امضا کرده است. قابلیت Direct to Cell، یکی از ویژگی‌های جدیدی است که استارلینک در نظر دارد ارائه دهد. با استفاده از این ویژگی، کاربران می‌توانند بدون نیاز به تجهیزات خاصی مانند آنتن یا دیش، مستقیما از طریق گوشی‌های همراه خود به اینترنت ماهواره‌ای استارلینک متصل شوند.

حذف «تتر» از بازار اروپا؟

ایسنا– بیت‌کوین به پایین‌ترین سطح ماهانه رسید و ضرر آلت‌کوین‌ها نیز افزایش یافت، همچنین ممکن است تتر به دلیل عدم انطباق با مقررات جدید، از بازار اروپا حذف شود. قیمت ارزهای دیجیتال تحت فشار باقی ماند زیرا بیت‌کوین نزدیک به پایین‌ترین میزان ماهانه خود سقوط کرد. «تتر»، بزرگ‌ترین استیبل کوین از نظر ارزش بازار، ممکن است به دلیل عدم انطباق با مقررات جدید از صرافی‌های اروپایی حذف شود و مهلت انطباق در ۳۰دسامبر ۲۰۲۴ باعث ایجاد عدم اطمینان در بین فعالان بازار شده است. آلت‌کوین‌ها نیز همچنان با کاهش مواجه شدند که نشان‌دهنده روند نزولی در سراسر بازار ارزهای دیجیتال است. در زمان نگارش این خبر بازار جهانی کریپتو تقریبا ۱/۵درصد کاهش یافته و به ۳/۲۹تریلیون دلار رسیده است. با این حال، حجم معاملات ۱۲درصد افزایش یافت و به ۹۰میلیارد دلار رسید. بیت‌کوین با کاهش ۱/۳درصدی در ۹۳هزار و ۴۰۰دلار معامله شد. پایین‌ترین و بالاترین قیمت آن در ۲۴ساعت به ترتیب ۹۳هزار و ۷۹ و ۹۵هزار و ۳۴۱دلار بوده است. با این حال، حجم معاملات ۴۰درصد افزایش یافت و به ۳۲میلیارد دلار رسید. قیمت اتریوم در ۳۴۲۱دلار معامله شد که نشان‌دهنده افزایش یک‌درصدی در ۲۴ساعت گذشته است. پایین‌ترین و بالاترین قیمت آن در ۲۴ساعت به ترتیب ۳۳۲۷ و ۳۴۳۴دلار بوده است. مجموع ارزش بازار جهانی ارزهای دیجیتال در حال حاضر ۳/۲۹تریلیون دلار برآورد می‌شود که این رقم نسبت‌به روز قبل ۱/۲۳درصد کمتر شده است. در حال حاضر ۵۶/۴۹درصد کل بازار ارزهای دیجیتال در اختیار بیت‌کوین است که ۰/۰۲درصد افزایش روزانه را ثبت کرده است. حجم کل بازار ارزهای دیجیتال در ۲۴ساعت گذشته ۱۰۱/۳۸میلیارد دلار بوده که ۲۵/۶۷درصد افزایش داشته است. حجم کل در امور مالی غیرمتمرکز در حال حاضر ۸/۰۶میلیارد دلار است که ۷/۹۵درصد از کل حجم ۲۴ساعته بازار ارزهای دیجیتال بوده و حجم تمام سکه‌های پایدار اکنون ۹۳/۳۱میلیارد دلار است که ۹۲/۰۴درصد از کل حجم ۲۴ساعته بازار ارزهای دیجیتال را تشکیل می‌دهد.

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۳۶۰۳۳۱۰۵۵۰۰۶۱۲۲ مورخ ۱۴۰۳/۹/۱۴ هیات اول/ دوم موضوع قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک نظرآباد تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای/ خانم روح‌اله بذرپاچ فرزند مرتضی به شماره شناسنامه ۵۷۳ صادره از ساوجبلاغ در نسبت به هفتاد و پنج صدم دانگ از ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۱۷۵۶/۷۵مترمربع از پلاک شماره فرعی از ۴۳ اصلی از مالکیت حسن بذرپاچ موضوع سند ۱۱۱۳۲ مورخ ۱۳۴۲/۱۲/۱۱ دفترخانه ۳ کرج واقع در شیخ حسن محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۳/۱۰/۱۱
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۳/۱۰/۲۶
مهدی خان‌اشنا– رئیس ثبت اسناد و املاک
شناسه آگهی: ۱۸۵۵۷۴۳– م‌الف ۱۹۳۳

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۳۶۰۳۳۱۰۵۵۰۰۶۱۲۳ مورخ ۱۴۰۳/۹/۱۴ هیات اول/ دوم موضوع قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک نظرآباد تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای/ خانم حسین فرهادی‌راد فرزند حسن به شماره شناسنامه ۱۱۴۴ صادره از نظرآباد در نسبت به ۳/۷۵ دانگ از ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۱۷۵۶/۷۵مترمربع از پلاک شماره فرعی از ۴۳ اصلی از مالکیت حسن بذرپاچ موضوع سند ۱۱۱۳۲ مورخ ۱۳۴۲/۱۲/۱۱ دفترخانه ۳ کرج واقع در شیخ حسن محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۳/۱۰/۱۱
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۳/۱۰/۲۶
مهدی خان‌اشنا– رئیس ثبت اسناد و املاک
شناسه آگهی: ۱۸۵۵۷۴۹– م‌الف ۱۹۳۴

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین‌نامه قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

برابر رای شماره ۱۴۰۳۶۰۳۳۱۰۵۵۰۰۶۱۲۱ مورخ ۱۴۰۳/۹/۱۴ هیات اول/ دوم موضوع قانون تعیین‌تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک نظرآباد تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای/ خانم پری بذرپاچ فرزند حسن به شماره شناسنامه ۱۰۰۰ صادره از نظرآباد در نسبت به یک و نیم دانگ از ششدانگ یک قطعه زمین مزروعی به مساحت ۱۱۷۵۶/۷۵مترمربع از پلاک شماره فرعی از ۴۳ اصلی از مالکیت حسن بذرپاچ موضوع سند ۱۱۱۳۲ مورخ ۱۳۴۲/۱۲/۱۱ دفترخانه ۳ کرج واقع در شیخ حسن محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۳/۱۰/۱۱
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۳/۱۰/۲۶
مهدی خان‌اشنا– رئیس ثبت اسناد و املاک
شناسه آگهی: ۱۸۵۵۷۵۱– م‌الف ۱۹۳۵

آگهی مفقودی

برگ سبز خودرو سواری پژو پارس مدل ۱۴۰۱ به شماره انتظامی ۹۴-۱۹۲م۴۴ و شماره موتور ۱۳۹۰۳۰۴۸۸۱ و شماره شاسی ۴۸۵۹۹۲ NH متعلق به زهرا فخاری مفقود گردیده و اعتبار ندارد.
یزد

آگهی مفقودی

برگ سبز خودرو سواری پژو ۴۰۵ مدل ۱۳۹۸ به شماره انتظامی ۹۴-۲۸۳ص ۳۹ و شماره موتور ۱۲۴K۱۳۹۶۶۱۳ و شماره شاسی ۲۴۷۹۲۴ KK متعلق به عبدالرضا علی‌زاده مفقود گردیده و اعتبار ندارد.
یزد

آگهی مفقودی

برگ سبز خودرو سواری پیکان مدل ۱۳۵۸ به شماره پلاک ۵۴۷ص۲۷ ایران ۹۶ به شماره موتور ۸۰۶۰۱۸۳۶۸۷ و شماره شاسی ۱۲۳۶۳۷۳۲ مفقود گردیده و از اعتبار ساقط می‌باشد.
شاهرود

جهان صنعت
سال بیست ویکم ■ سه‌شنبه۱۱دی ۱۴۰۳ ■ شماره ۵۷۰۵

خبر

با حکم وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی

حجت میرزایی، مدیرعامل صندوق بازنشستگی کشوری شد

«**جهان‌صنعت**»- وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در حکمی حجت میرزایی را به‌عنوان مدیرعامل صندوق بازنشستگی کشوری منصوب کرد. به گزارش مرکز روابط‌عمومی و امور بین‌الملل وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، احمد میدری خطاب به میرزایی نوشته است: «نظر به مراتب تعهد، تخصص و تجارب ارزشمند جناب‌عالی و با استناد به قانون اصلاح ماده (۱۱۳) قانون مدیریت خدمات کشوری و چگونگی تعیین مدیریت سازمان تامین‌اجتماعی و صندوق‌های بازنشستگی و بیمه‌های درمانی، بنا به پیشنهاد هیات‌امنای سازمان تامین‌اجتماعی و صندوق‌های تابعه و تاییدیه سازمان اداری و استخدامی کشور، به‌موجب این حکم به‌عنوان «مدیر عامل صندوق بازنشستگی کشوری» منصوب می‌شوید.»

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در این حکم از مدیرعامل جدید صندوق بازنشستگی کشوری توجه مستمر به مفاد «سوگندنامه کارگزاران دولت وفاق ملی» و «میثاق‌نامه رفع تعارض منافع کارگزاران دولت چهاردهم» را خواستار شده است. پیش از این وحید محمودی، سرپرست مدیرعاملی صندوق بازنشستگی کشوری بود.

حجت میرزایی، دانش‌آموخته دکتری اقتصاد و عضو هیات‌علمی دانشگاه علامه طباطبایی است. میرزایی در دولت حسن روحانی معاونت اقتصادی و برنامه‌ریزی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی را بر عهده داشته است. در کارنامه کاری او مسوولیت‌هایی چون معاونت برنامه‌ریزی و توسعه شهری شهرداری تهران (۱۳۹۷ – ۱۳۹۶)، معاونت دانشگاه علامه طباطبایی، معاونت اقتصادی و برنامه‌ریزی استانداری سیستان‌وبلوچستان و... دیده می‌شود. میرزایی اخیرا ریاست مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی ایران را برعهده گرفته بود.

اهداف سند چشم‌انداز باید قابل اندازه‌گیری باشد

رییس کمیسیون صنعت اتاق ایران با بیان اینکه اهداف سند چشم‌انداز باید قابل اندازه‌گیری و دارای مسوول مشخص باشد، گفت: در چشم‌انداز ۱۴۳۰ حداقلی‌ترین هدف‌گذاری در حوزه اقتصاد باید تبدیل ایران به اقتصاد سوم منطقه باشد.

علیرضا کلاهی صمدی، رییس کمیسیون صنعت اتاق ایران در گفت‌وگو با اتاق ایران‌آنلاین، با اشاره به عدم تحقق اهداف سند چشم‌انداز۱۴۰۴ و برنامه‌های توسعه نوشته‌شده بر مبنای آن، ادامه داد: در مدیریت سازمانی که در ابعاد کوچک‌تر و قابل مشاهده‌تری اجرا می‌شود، برای هر هدف سازمان مسوولی تعیین می‌شود تا در دوره‌های مشخص، توسط یک کمیته راهبری دلیل تحقق و عدم تحقق آن پایش شده و در صورت نیاز خود هدف بازنگری می‌شود. او افزود: متاسفانه در تدوین و اجرای سند ۱۴۰۴، مشخص نیست مسوولیت تحقق اهداف با چه کسی یا کسانی است و تنها در پایان دوره با یک نگاه رو به عقب اعلام می‌شود که این اهداف محقق نشده‌اند. در صورتی که باید با نگاه رو به جلو، اهداف و مسوولیت‌ها در چشم‌انداز روشن باشد. کلاهی صمدی با بیان اینکه اهداف سند چشم‌انداز باید بلندپروازانه باشد اما این به معنای تخیلی بودن اهداف نیست، اظهار کرد: اهداف سند چشم‌انداز، نباید سهل‌الوصول باشد اما در عین حال نباید بیش از اندازه هم غیرواقعی دیده شوند. مثلا اگر توان تولید در یک کارخانه ۱۵هزار تن است نمی‌توان هدف سال بعد این کارخانه را ۳۰هزار تن تعیین کرد. چشم‌انداز آینده هر کشوری بستگی به عملکرد گذشته‌اش دارد و نمی‌تواند چندان از آن جدا باشد. رییس کمیسیون صنعت اتاق ایران با اشاره به «باید»های تدوین سند چشم‌انداز ۱۴۳۰ بیان کرد: به نظر می‌رسد، با توجه به نیازهای کشور، باید بر توسعه زیرساخت‌ها و توسعه پایدار تمرکز ویژه شود. بدون زیرساخت کارآمد نمی‌توانیم هیچ نوع فعالیت اقتصادی کارآمدی را متصور باشیم. با وضعیت فعلی زیرساخت‌های کشور اگر در گام اول به این موضوع نپردازیم، باید فاتحه توسعه را در کشور بخوانیم. او ادامه داد: در کنار اصلاح و به‌روزرسانی زیرساخت‌ها، باید به‌شدت مراقب باشیم توسعه متوازن اتفاق بیفتد. مثلا در طول اجرای سند ۱۴۰۴، در حوزه پتروشیمی سرمایه‌گذاری‌های بسیار سنگینی انجام دادیم. اما همه این سرمایه‌گذاری‌ها در حوزه پتروشیمی‌های گازخور و با کمترین ارزش‌افزوده انجام شد که متناسب با آن نیز تولید گاز کشور افزایش نیافت. درحالی‌که یک برنامه‌ریزی متوازن عقلانی نیمنگاهی به تولید گاز با توجه به نیاز صنایع داشت و همین‌طور پتروشیمی‌ها را متوازن طراحی می‌کرد. در نتیجه الان ما تولیدکننده متانول با کمترین ارزش‌افزوده هستیم اما در خیلی از پلیمرهای پیشرفته کمبود داریم. کلاهی صمدی با تاکید بر اینکه در آینده باید توجه ویژه‌ای به توسعه معادن و تولید فلزات در کشور شود، افزود: اما این‌بار باید این اقدامات پایدار و متوازن باشد و در تله خودااستعماری گرفتار نشویم. در برخی طرح‌ها در همکاری با چین متاسفانه مسیر نادرستی را طی می‌کنیم. مثلا به‌تازگی در طرحی که طرف چینی قرار است برای توسعه زنجیره مس در ایران سرمایه‌گذاری کند، دولت طرف ایرانی را ایمیدرو در نظر گرفته درحالی‌که باید گروهی متوازن و چندوجهی را قرار دهد. ایمیدرو در طرح خود قید کرده که تولید کاتد مس اقتصادی نیست و باید منابع چینی‌ها را صرف توسعه معادن کرده و کنسانتره تولید کنیم و به چین بدهیم و این روند سودآور است. در حالی که سود باید همه‌جانبه دیده شود؛ ضربه اقتصادی یک فعالیت، اشتغالزایی آن، صنایع پایین‌دستی که تغذیه می‌کند و ارزش‌افزوده‌ای که برای کل اقتصاد ایجاد می‌کند در نظر گرفته شود. به‌علاوه تولید کنسانتره در ایران یعنی صرف منابع تجدیدناپذیر و مصرف عمده آب اینجا اتفاق بیفتد، آلودگی‌های محیطی ناشی از این استخراج هم سهم ایران باشد اما ارزش‌افزوده در کشور دیگر اتفاق بیفتد. این استعمار نوین است. کلاهی صمدی با بیان اینکه مشاهدات اولیه من در تدوین سند ۱۴۳۰ نشان می‌دهد صداهای مختلف در تدوین آن شنیده می‌شود، ادامه داد: این کافی نیست و این سند در طول اجرا باید مرتب پایش شود. اگر قرار است در ۲۶سال دیگر به هدفی برسیم باید از الان نمودار دسترسی به هدف و جایگاه ما در هر سال نسبت به هدف ترسیم و برای آن مسوول مشخص تعیین شود تا هر لحظه که از مسیر خارج شدیم یا به دنبال اصلاح مسیر و یا تغییر هدف متناسب با واقعیت‌ها باشیم. او با اشاره به اینکه در سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ قرار بود ایران قدرت اول اقتصادی منطقه باشد، اظهار کرد: متاسفانه امروز خیلی از این چشم‌انداز عقب هستیم. ما با عدم رشد اقتصادی و کاهش تولید نفت و اثرگذاری در زنجیره‌های جهانی در حال تبدیل شدن به یک کشور بی‌ربط و کم‌اهمیت هستیم.

کلاهی صمدی افزود: در سال۱۹۸۸ بعد از پایان جنگ تحمیلی و خسارت‌های ناشی از انقلاب، کماکان رتبه اول تولید ناخالص داخلی در منطقه بودیم. اما امروز فاصله چند برابری با رقبای منطقه‌ای خود مثل عربستان و هند داریم و حتی تولید ناخالص داخلی ما از تولید ناخالص داخلی کشور کوچکی مثل امارات هم کمتر است. این در بلندمدت یعنی کم‌اهمیت شدن کشور که خودش تهدید امنیتی نیز محسوب می‌شود. ادامه این روند باعث می‌شود وضع ما در معادلات منطقه‌ای چیزی شبیه به وضع امروز افغانستان شود.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه

انجمن صنفی کارفرمایی تولیدکنندگان تخته فیبر و اوراق فشرده

بدینوسیله از کلیه اعضای محترم انجمن صنفی دعوت می‌شود تا در **جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه** که در روز **دوشنبه** مورخه **۱۴۰۳/۱۱/۲۹** راس ساعت **۱۰ صبح** در آدرس **تهران، خیابان نلسون ماندلا (جردن)، خیابان مهیار، پلاک ۱۰، طبقه اول (به صورت حضوری)** برگزار می‌گردد، شرکت نمایند.

دستور جلسه:

۱- استماع گزارش عملکرد هیئت‌مدیره، بازرس و تصویب آنها
۲- گزارش خزانه‌دار و ارائه تراز مالی انجمن، منتهی به پایان سال مالی و تصویب آن
۳- انتخاب بازرس اصلی و علی‌البدل

هیئت‌مدیره

اثر تحولات ارزی اخیر بر سرنوشت صنعت خودرو بررسی شد

شارژ قیمت خودرو با نرخ ارز

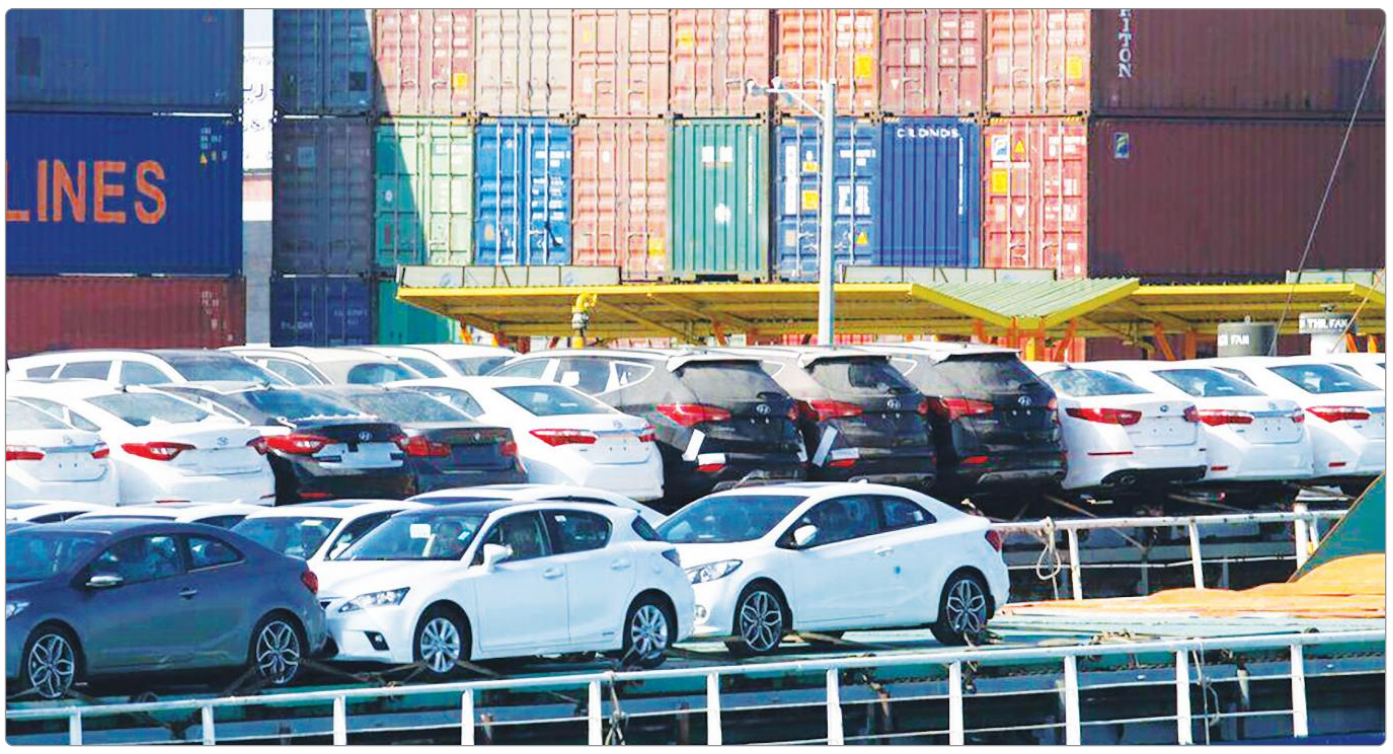

«**جهان‌صنعت**»- سیاست ارزی جدید بانک مرکزی تحولات متعددی را در مناسبات اقتصادی و اجتماعی ایران ایجاد کرده است. مخالفان این سیاست عبور نرخ ارز از مرز ۸۰هزار تومان را به آن ربط می‌دهند و تلاطم در بخش حقیقی اقتصاد را پیامد حذف ارز نیمایی ارزیابی می‌کنند. تلاطم‌ها و نوسان‌هایی که منجر به توقف و تعطیلی برخی بنگاه‌های اقتصادی و تولیدی شده، فرآیندها و سیکل‌های مربوط به اغلب فعالیت‌های اقتصادی را دچار اختلال کرده است و از همین‌رو، روز یکشنبه گروهی از کسبه بازار تهران نسبت‌به افزایش نرخ ارز و حاکمیت رکود در بازار اعتراض کردند. موافقان سیاست جدید ارزی بانک مرکزی که به لزوم تک‌نرخی شدن ارز باور دارند اما ضمن تایید ارتباط بخشی از این نوسان‌ها با این سیاست ارزی جدید، با توجه به نگاه بلندمدت‌تری که نسبت‌به تحولات اقتصادی دارند، از این سیاست که به نوعی مقدمه تک‌نرخی شدن ارز ارزیابی می‌شود، استقبال کرده‌اند. کارشناسان صنعت خودرو برخلاف کسبه بازار تهران، از گروه دوم هستند و با علم به اینکه تحت‌تاثیر سیاست جدید، قیمت خودروها دست‌کم ۲۵درصد افزایش می‌یابد، این سیاست را به‌نفع صنعت خودروسازی می‌دانند. موافقان سیاست جدید ارزی بانک مرکزی بخش قابل‌توجهی از جهش‌های ارزی هفته‌های اخیر را ناشی از تشدید نااطمینانی‌های ناشی از عرصه‌های غیراقتصادی می‌دانند.

■ به‌نفع کل صنعت خودرو

در همین رابطه، محمدرضا نجفی‌منش، عضو هیات نمایندگان اتاق ایران گفت: تغییر محل ارز اختصاصی به واردات مواد اولیه تولید قطعات خودرو از نیمایی به بازار توافقی هرچند افزایش حدود ۲۵درصدی قیمت خودرو را در پی دارد اما ما از این تغییر نه به گرانی بلکه به اصلاح قیمت خودرو و واقعی شدن آن یاد می‌کنیم!

عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران درباره پیامدهای تغییر ارز تخصیصی به واردات مواد اولیه تولید خودرو از ارز نیمایی به ارز بازار توافقی گفت: قیمت ارز نیمایی با قیمت ارز در بازار توافقی حدود ۵۰درصد فاصله دارد و با این تغییر قیمت ارز اختصاصی به صنعت خودرو از حدود ۴۰هزار تومان به حدود ۶۰هزار تومان صعود کرده است و بی‌تردید تغییر نرخ ارزی که به واردات مواد اولیه صنعت خودرو اختصاص پیدا می‌کند می‌تواند تا ۲۰درصد تا ۲۵درصد به افزایش قیمت تمام‌شده تولید خودرو و در ادامه قیمت محصول نهایی بینجامد. با این حال آنچه در پی تغییر قیمت ارز در قیمت خودرو حادث می‌شود را نمی‌توان افزایش قیمت نامید بلکه آنچه در این زمینه رخ می‌دهد تعدیل قیمت است و در واقع اکنون قطعات خودرو و در ادامه خودرو با قیمت واقعی عرضه می‌شود.

نجفی‌منش در گفت‌وگو با ایلنا افزود: بنابراین ما از این افزایش به‌عنوان اصلاح قیمت خودرو یاد می‌کنیم و سیاستگذار نیز در تعیین نرخ دستوری برای خودرو باید این اصلاحات را در نظر داشته باشد در غیر این صورت این تغییر در نرخ ارز ضرر و زیان خودروساز را در بر خواهد داشت.

رییس انجمن قطعه‌سازان اظهار کرد: این تغییر در نرخ ارز تخصیصی سبب می‌شود خودروسازانی که ارزبری کمتری دارند بهتر رشد کنند. همچنین در پی این اتفاق خرید خارجی صنعت خودرو متعادل‌تر از میزان کنونی شود، اکنون در شرایطی به سر می‌بریم که شماری از قطعات به‌طور مثال لنت خودرو هر چند در داخل تولید می‌شوند و در تولید آن‌هم مازاد وجود دارد اما همچنان واردات آن برقرار است.

وی یادآور شد: تعدیل قیمت ارز تخصیصی به واردات قطعات می‌تواند مانع از تکرار مواردی از این دست شود و تغییر نرخ ارز سبب می‌شود تولید داخل نسبت‌به واردات مواد اولیه تولید قطعات خودرو مقرون به صرفه‌تر باشد. این در حالی است که اکنون برای شماری واردات نسبت‌به تولید داخل ارجحیت دارد و در واردات جذابیتی وجود دارد که در تولید داخل نیست.

نجفی‌منش تصریح کرد: شکل‌گیری بازار توافقی ارز را می‌توان حرکتی به سوی تک‌نرخی شدن ارز در کشور قلمداد کرد و این تک‌نرخی شدن به نفع کل صنعت خودرو است و چنانچه همواره گفته‌ام باز هم تاکید دارم درصورتی‌که شکل‌گیری این بازار به ایجاد ارز تک‌نرخی در کشور بینجامد می‌تواند سیاست موفقی باشد. چندنرخی بودن ارز ام‌الفساد است و واردات و صادرات با ارز ارزان مفسده‌های بسیاری را به بار می‌آورد.

■ رانت خودرو حذف می‌شود!

در همین حال، امیرحسن کاکایی، کارشناس صنعت خودرو با اشاره به تصمیم دولت چهاردهم در زمینه حذف رانت ناشی از چندنرخی بودن ارز، گفت: این اقدام سبب توزیع عادلانه ثروت در جامعه خواهد شد. کاکایی در گفت‌وگو با ایرنا، با بیان اینکه حذف ارز نیمایی کاری بسیار واجب بود که باید انجام می‌شد، افزود: کشور به جایی رسیده است که در برخی مسائل باید تکلیف را روشن کند که یکی از آن حل مشکل چندنرخی بودن ارز است که رانت کلانی را ایجاد کرده بود.

وی گفت: چندنرخی بودن در کالاهای مختلف اثرگذار است، از جمله اینکه خودرو را تبدیل به کالایی سرمایه‌ای کرده و به ویژه برای محصولات دو شرکت ایران‌خودرو و سایپا باعث شده صف‌های طولانی ایجاد شود و برای کسب رانت سنگین اختلاف قیمت کارخانه و بازار اجازه نمی‌دهند که محصولات این دو شرکت به دست مشتری واقعی برسد. کاکایی ادامه داد: طبیعی است با حذف ارز نیمایی در کوتاه‌مدت، به طور موقت قیمت‌ها افزایش پیدا کند، اما اگر به‌درستی و واقعی مدیریت شود، درآمد و رفاه مردم را نیز افزایش خواهد داد و بخش رانتی جامعه حذف و ثروت در جامعه به‌طور درست‌تری توزیع خواهد شد

وی با اشاره به اختلاف قیمت ارز نیمایی اختصاص‌یافته به تولید با قیمت ارز در بازار آزاد، اظهار کرد: این اختلاف در بازارهای مختلف از جمله دارو، خودرو و ... سبب ایجاد رانت سنگینی شده بود که به زیان مردم بود که با حذف این رانت و یکی شدن قیمت‌ها دسترسی مردم به نیازهایشان نیز راحت‌تر انجام می‌شود.

کاکایی درخصوص تاثیر حذف ارز نیمایی از فرآیند تولید خودرو نیز تصریح کرد: در خصوص خودروهای مونتاژی باید گفت در گذشته نیز شرکت‌های مونتاژکار از ارز نیمایی استفاده چندانی نمی‌کردند و بنابراین حذف این ارز تاثیری در قیمت محصولات این شرکت‌ها نخواهد داشت.

وی افزود: شرکت‌های ایران‌خودرو و سایپا نیز به دلیل اینکه به‌تازگی اقدام به افزایش قیمت محصولاتشان کرده‌اند، دست‌کم تا چند ماه آینده دولت مجوز جدیدی برای اصلاح قیمت‌ها به آنها نخواهد داد.

این کارشناس صنعت خودرو تصریح کرد: باید تاثیرات مثبت حذف ارز نیمایی و رانت را در اقتصاد کلان کشور در ماه‌های آینده مشاهده کرد.

■ مرور نوسان‌های ارزی اخیر

به گزارش «جهان‌صنعت»، در ابتدای شهریورماه سال جاری، یعنی زمانی که کابینه مسعود پزشکیان از مجلس رای اعتماد گرفت و فعالیت خود را به‌طور رسمی آغاز کرد، هر دلار آمریکا در بازار آزاد ۵۸هزار و ۴۱۰تومان قیمت خورد، حالا اما پس از گذشت چهارماه و چند روز، با ۳۸درصد رشد به بالای ۸۰هزار تومان رسیده است که نشان‌دهنده نوسان شدید نرخ‌هاست و «تعادل»های سابق در بازارهای پایین‌دستی و بالادستی تولید را به‌هم زد. از آنجا که از تولید تا مصرف همواره فاصله زمان معینی وجود دارد، در نتیجه جهش‌های شدید و ناگهانی قیمت مواد اولیه و نهاده‌های تولید موجب اختلال در فرآیند و سیکل تولید می‌شود. در این شرایط، تولیدکننده باید مواد اولیه را با قیمت‌های بالاتر خریداری کند و از همین‌رو، نیازمند نقدینگی بیشتر است اما نمی‌تواند در کوتاه‌مدت میزان سرمایه در گردش خود را افزایش دهد و مواد اولیه مورد نیاز خود را از بازار خریداری کند، در نتیجه بالاجبار میزان تولید خود را کم و کالای کمتری را به بازار عرضه می‌کند. البته این در حالی است که صنعتگر با یکبار جهش ارز مواجه شده باشد اما در چهارماهه گذشته، بارها نرخ ارز رکوردهای تاریخی متعددی را ثبت کرده و از همین رو، به تعداد جهش‌های ارزی، نرخ‌های ریالی مواد اولیه مورد نیاز او نیز افزایش یافته است. در نتیجه انتظار می‌رود، با هربار جهش قیمت مواداولیه، تعادل‌های جدیدی شکل بگیرد اما در عالم واقع، این‌گونه نیست و بنیه مالی صنعتگر ایرانی به‌ویژه درپی بیش از یک دهه تحریم و تورم، اجازه هماهنگ شدن با این تغییرات شدید را به او نمی‌دهد. در نتیجه تعطیلی یا توقف فعالیت‌های تولیدی تنها راه گریزناپذیر پیش‌روی تولیدکنندگان خواهد بود.

این در حالی است که هم‌اینک علاوه‌بر مصائب نرخ ارز، فعالیت‌های تولیدی و صنعتی به‌علت کمبود برق و گاز در معرض انواع ریسک‌ها قرار گرفته است، به‌طوری‌که در این شرایط، به علت قطعی برق و گاز، فعالیت شهرک‌های صنعتی به نصف کاهش یافته است.

■ علل تشدید نوسان ارزی

بررسی‌های آماری نشان می‌دهد، در پایان اسفندماه سال گذشته، نرخ هر دلار آمریکا حدود ۶۰هزار تومان بود اما درپی وقوع یک سلسله‌رویدادهای غیراقتصادی در ایران و در منطقه خاورمیانه، نااطمینانی‌های اقتصاد کشور به‌طرز چشمگیری بیشتر شد. سقوط بالگرد رییس‌جمهور سابق، برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری، ترور شهید هنیه در روز تحلیف رییس‌جمهور جدید در تهران، شهادت حسن نصرالله در لبنان و سنوار در غزه، پیروزی ترامپ در انتخابات آمریکا، تسلط گروه نظامی تحریرالشام بر سوریه، افزایش حملات اسرائیل به سوریه و یمن همگی پیام‌های منفی به اقتصاد ایران مخابره کردند به این معنی که چشم‌انداز گشایش در بازارهای جهانی برای ایران را تیره‌تر از قبل به‌نمایش گذاشتند و به این ترتیب، پیش‌بینی‌ها از میزان فروش نفت در ماه‌های آتی بیش از پیش کاهش یافت. فروش کمتر نفت و افت درآمدهای نفتی ایران به معنی تشدید کسری بودجه بیشتر و در نتیجه اجبار دولت به خلق اعتبار بدون پشتوانه برای گذران امور کشور خواهد بود؛ مساله‌ای که منجربه رشد نقدینگی، افزایش حجم پول و در نهایت جهش تورم می‌شود. تورم نیز روی قیمت همه کالاها و ازجمله نرخ دلار اثر می‌گذارد و منجر به افزایش آن می‌شود. این در حالی است که در این سناریو، عرضه دلار(های نفتی) نیز به اقتصاد ایران کاهش می‌یابد و از این کانال نیز بار دیگر شاهد افزایش نرخ دلار خواهیم بود. بدیهی است که این شرایط که از نظر اقتصادی، «بی‌ثبات» خوانده می‌شود، توان برنامه‌ریزی و تهیه سرمایه در گردش لازم را از تولیدکنندگان و صنعتگران سلب می‌کند و رکود و کسادی بر بازارهای تولیدی و مصرفی سایه می‌افکند.

■ اثر حذف ارز نیمایی

در میان سلسله‌رویدادهای خارج از عرصه اقتصاد که به آنها اشاره شد، بانک مرکزی با هدف کاهش نرخ ارز دولتی و نرخ ارز آزاد، اقدام به حذف ارز نیمایی و ایجاد سامانه ارز تجاری کرد، سامانه‌ای که پس از دوماه فعالیت آزمایشی، به طور رسمی از ۲۶ آذرماه سال جاری فعالیت خود را آغاز کرد. رویدادی که با استقبال مشروط صنعتگران و تولیدکنندگان مواجه شد اما همزمان با اجرای این سیاست، موتور رشد نرخ ارز از ناحیه تحولات غیراقتصادی روشن بود و همچنان روشن مانده است. تهدیدات نظامی اسرائیل علیه ایران و متحدان منطقه‌ای آن همچنان ادامه دارد و افزون بر این، ناروشن بودن رویکرد دولت ترامپ نسبت‌به ایران، فضای غبارآلود نااطمینانی‌ها را مبهم‌تر و تارتر کرده است.

گزارش ۲

صنایع چگونه از ناترازی گاز خلاص شوند؟

«**جهان‌صنعت**»- درحالی‌که طی روزهای اخیر، طرح تولید برق خورشیدی در محل فعالیت صنایع کوچک و متوسط رونمایی شد، یک کارشناس اقتصادی در طرحی مشابه، پیشنهاد کرد صنایع، گاز مورد نیاز خود را ذخیره‌سازی کنند تا از این طریق ناترازی انرژی در کشور کاهش یابد. طرح تولید برق خورشیدی نسبت‌به این طرح جزئیات بیشتری نیز داشت و پیشنهاد کرده بود، وام ۱۶۰میلیون تومانی برای تجهیز صنایع به پنل‌های خورشیدی اعطا شود

به گزارش مهر، گاز در تامین سوخت صنایع نقش کلیدی دارد؛ به‌طوری‌که در حال حاضر بیش از ۹۰درصد صنایع و نیروگاه‌ها وابسته به گاز هستند و بیش از ۳۰ هزار واحد صنعتی بزرگ و مهم کشور که ۹۰درصد محصولات کشور را تولید می‌کنند، از گاز استفاده می‌کنند.

با این حال، به دلیل عدم توسعه زیرساخت‌ها سال به سال به کسری گاز و برق اضافه شده و واحدهای تولیدی مجبور به استفاده از سوخت‌های جایگزین یا تعطیل کردن واحدهای خود هستند؛ وضعیت در این بخش به گونه‌ای جلو رفته که به گفته کارشناسان سال گذشته صنایع از قطع برق متحمل ۱۱میلیارد دلار خسارت شده‌اند.

■ راهکار جلوگیری از عدم‌النفع میلیاردی

در این ارتباط، سپهر مهرابی، کارشناس اقتصاد توسعه گفت: کشور ما که دارای یکی از بزرگترین ذخایر گاز طبیعی در سطح جهان است، در مدیریت منابع گازی خود به ویژه در ماه‌های سرد که مصرف به اوج می‌رسد، با چالشی مداوم مواجه است. این ناترازی گاز، مشکلات قابل‌توجهی را ایجاد می‌کند و بخش‌های مختلف، به‌ویژه صنایع صادرات‌محور را که زیان ده‌ها میلیارد دلاری را گزارش کرده‌اند، تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. حل این مساله در وهله اول با همکاری خود صنایع در سرمایه‌گذاری استراتژیک در زیرساخت‌های ذخیره‌سازی گاز و ایجاد مخازن ذخیره‌سازی گاز بستگی دارد.

وی اظهار کرد: بنابراین یکی از موضوعات اساسی در زمینه حل معضل ناترازی مقطعی گاز در ماه‌های سرد سال در ایران، تمرکز بر ذخیره‌سازی گاز است. این رویکرد راهبردی در سرمایه‌گذاری جهت ذخیره‌سازی گاز در شرایطی که برخی صنایع صادرات‌محور ما از محل ناترازی گاز بیش از چند ده میلیارد دلار آسیب می‌بینند، بسیار ضروری است.

این کارشناس اقتصاد توسعه با اشاره به لزوم سرمایه‌گذاری صنایع در زمینه ایجاد مخازن ذخیره‌سازی گاز و جلوگیری از عدم‌النفع ۱۵ تا ۲۰میلیارد دلاری سالیانه خود از محل تامین نیاز گازی خود از طریق گاز ذخیره‌سازی‌شده، اظهار کرد: سرمایه‌گذاری برای ایجاد مخازن ذخیره‌سازی گاز توسط صنایع تنها یک بار انجام خواهد شد ولی هرساله نفعی چند ده‌میلیارد دلاری برای صنایع خواهد داشت و دیگر شاهد توقف تولید نخواهیم بود زیرا صنایع با ایجاد مخازن ذخیره‌سازی امکان ذخیره‌سازی تمام نیاز صنایع در پیک مصرفی گاز را خواهند داشت و به این ترتیب بدون نیاز به توقف تولید، تولیدات صنعتی تداوم پیدا خواهد کرد.

مهرابی با اشاره به مزیت‌ها و صرفه اقتصادی حاصل از ذخیره‌سازی گاز برای صنایع اظهار کرد: نکته بسیار مهم در زمینه حل ناترازی گاز، سیاست سرمایه‌گذاری دولت و صنایع در زمینه توسعه ظرفیت ذخیره‌سازی و ایجاد مخازن جدید است که نه‌تنها ناترازی گاز را حل خواهد کرد بلکه در دوره قیمت پایین گاز، امکان ذخیره‌سازی گاز وجود دارد و در دوره اوج ناترازی و پیک مصرف امکان تامین نیاز گازی صنعت و نیروگاه از طریق گاز ذخیره‌سازی‌شده فراهم خواهد شد.

وی گفت: تمرکز بر ذخیره‌سازی گاز یک راه‌حل استراتژیک برای رسیدگی به موضوع مبرم عدم تعادل گاز در ایران در ماه‌های سرد ارائه می‌دهد. با سرمایه‌گذاری در تاسیسات ذخیره‌سازی گاز، این کشور می‌تواند تولید صنعتی بی‌وقفه را ارتقا دهد، از صنایع صادرات‌محور خود در برابر ضررهای فلج‌کننده محافظت کند و تاب‌آوری اقتصادی کلی خود را افزایش دهد. همکاری دولت چهاردهم و صنایع خصوصی و توسعه استراتژی‌های جامع با هدف افزایش ظرفیت ذخیره‌سازی گاز ضروری است.

مهرابی تاکید کرد: در نهایت، تقویت سیستم ذخیره‌سازی گاز قوی نه‌تنها بازار داخلی را تثبیت می‌کند، بلکه ایران را به عنوان یک بازیگر رقابتی در عرصه انرژی جهانی قرار می‌دهد و پتانسیل کامل منابع گاز طبیعی خود را آزاد می‌کند

به گزارش «جهان‌صنعت»، سهم بخش خانگی از مصرف کل گاز کشور ۲۵درصد است و در ماه‌های سرد سال به ۴۵ – ۴۰درصد می‌رسد. در این حال، سهم بخش صنعت ۳۴درصد و نیروگاه‌ها ۳۴درصد و سایر بخش‌ها مانند کشاورزی و... سهم بسیار ناچیزی دارند.

در این حال، براساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، سهم بخش صنعت از مصرف برق به ۳۶درصد رسیده است. بعد از آن بخش خانگی ۳۱درصد و سایر بخش‌ها نظیر کشاورزی و عمومی نیز به ترتیب ۱۴ و ۱۰درصد در مصرف برق نقش دارند. دراین حال، با وجود مزایای اقتصادی صادرات برق تنها یک‌درصد از کل مصرف برق کشور در بخش صادرات قرار دارد.

از سال ۱۳۹۲، به‌تدریج فاصله میان تقاضای برق در زمان اوج و توان تامین‌شده در زمان اوج بیشتر شد. این فاصله به مرور افزایش یافت تا جایی که در سال گذشته به ۱۲هزار مگاوات و امسال تا این لحظه به بیش از ۱۶هزار مگاوات ناترازی برق رسیده‌ایم. این میزان ناترازی معادل تولید ۱۶نیروگاه اتمی بوشهر است.

به گزارش «جهان‌صنعت»، به‌تازگی دولت وعده داده که زمینه جذب سرمایه برای تولید ۳۰هزار مگاوات تا پایان دوره فعالیت دولت چهاردهم را فراهم کند. آنگونه که رییس انجمن انرژی‌های تجدیدپذیر ایران گفته، در حال حاضر تنها یک واحد تولیدی در کشور می‌تواند سالانه ۱۰۰۰مگاوات پنل خورشیدی تولید کند. با این حساب، وعده دولت نه چهار سال که به ۳۰سال زمان نیاز دارد. مگر اینکه دولت رویکرد خود در روند جذب سرمایه‌گذاری را اصلاح کند.

«جهان‌صنعت» تاثیر افزایش قیمت دلار بر صنعت فولاد را بررسی می‌کند

فولاد زیر سایه بی‌ثباتی ارز

منیر حضوری- این روزها صنایع کشـور از خرد و کلان تحت‌تاثیر افزایش لجام‌گسیخته نرخ ارز قـرار گرفته‌اند، صاحبان صنایع و تولیدکننده‌ها نیز با نگرانی به چشم‌انداز مبهم بازار ارز می‌نگرند و در خوشـبینانه‌ترین حالت ممکن نیز امیدی به آینده صنعت کشـور ندارند. این افزایش بی‌محابا تاثیرات منفی گسـترده‌ای بر بازارهای مختلف از جمله بازار فولاد گذاشته است. آثار کوتاه‌مدت این مسـاله افزایش سریع قیمت محصولات فولادی، نوسان در عرضه و تقاضا و کاهش عرضه در بازار داخلی بوده و کاهش سـرمایه‌گذاری داخلی برای توسعه خطوط تولید، فرسودگی تجهیزات، کاهش رقابت‌پذیری از جمله پیامدهای بلندمدت آن است اما مساله به همین جا ختم نمی‌شود و تنها صنعت فولاد از این امر آسیب نمی‌بیند بلکه با گران شدن قیمت‌ها، صنایع مصرف‌کننده دیگر مانند خودرو، لوازم‌خانگی، ساختمان و... نیز دچار افزایش هزینه و در نهایت کاهش توان تولید خواهند شد؛ موضوعی که بر رشـد اقتصادی تاثیر منفی خواهد گذاشت و منجر به رکود در بازار داخلی کشور نیز می‌شود.

مسـاله این اسـت که صنعت فولاد هم مانند سایر صنایع در تامین برخی کالاها از قبیل قطعات، تجهیزات خطوط تولید و مواد اولیه به واردات وابسته است. برخی شرکت‌های فولادی برای نوسازی یا توسـعه خطوط تولید خود به واردات دستگاه‌ها و قطعات پیشرفته خارجی وابسـته هستند. حال با افزایش نرخ دلار، هزینه سرمایه‌گذاری واحدهای فولادی نیـز افزایش پیدا می‌کند. در این بین، اگر هزینه‌هـای کمبود تامین انـرژی از جمله برق و گاز، دستمزد نیروی کار و... را هم در نظر بگیریم، متوجه می‌شویم سیاست‌ها در شرایط فعلی باعث شـده که تولید فولاد در کشور گران تمام شود و قیمت نهایی به طور مداوم با افزایش نرخ دلار سیر صعودی را طی کند.

در این شرایط بغرنج تولیدکننده برای حمایت از تولید خود به ناچار به فکر توسعه صادرات می‌افتد و البته عقلانی هم هست که درآمد دلاری کسب کند چراکه تبدیل دلار به ریال در شـرایط فعلی حاشیه سـود بالاتری را نصیـب او خواهد کرد؛ موضوعی که به باور کارشناسـان هرچند ممکن اسـت در کوتاه‌مدت به سود صادرکنندگان فولاد کشور باشد اما در بلندمدت آنها هم ضرر خواهند کـرد و از گزند افزایش نرخ دلار پنهان نخواهند ماند. دلیل این مساله هم این است که درصورت کمبود عرضه در بازار داخلی، شاهد نوسانات شدید قیمت خواهیم بود. از طرفی باید گفت که با دیدی خوشـبینانه اگر صادرات برای فولادی‌ها سودآور باقی بماند، صنعت فولاد بیش از پیش بر صادرات تکیه خواهد زد؛ نکته‌ای که به دلیل عدم حمایت همه جانبه دولت در قالب سیاسـت‌های عوارض صادراتی و... با شکست مواجه خواهد شد. در ضمن اینکه چالش ورود به بازارهای جهانی، تعرفه‌ها و موانع تجارت بین‌الملل نیز مشکل چندان کوچکی نیست و نیازمند تغییر سیاست‌های دولت است. حالا با توجه به این مشکلات، «جهان‌صنعت» در این گزارش سـعی کرده جایگاه ارز در زنجیره تولید فولاد در ایران را بررسی کند.

■ تاثیر افزایش قیمت دلار بر فولاد

سیدرضا شهرسـتانی، عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران با اشاره به نقش دلار در تسـعیر درآمدهای ارزی به «جهان‌صنعت» گفت: ایران بخش قابل‌توجـهی از درآمدهای خود را از محل صادرات نفت، گاز، پتروشیمی و محصولات معدنی و فولادی به دسـت می‌آورد. درآمدهای حاصل از این صادرات عموما به دلار یا سایر ارزهای خارجی محاسبه و سپس به ریال تبدیل می‌شوند بنابراین افزایش قیمت دلار می‌تواند در این قالب قابل فهم باشد.شهرستانی در ادامه اظهار کرد: یکی از موارد مهم در این زمینه کاهش ارزش ریال است. هنگامی که قیمت دلار در برابر ریال افزایش می‌یابد، عملا ارزش ریال کاسته می‌شود و هزینه‌های تولیدکننده و مصرف‌کننده متاثر از این مهم می‌شود.

او سپس با اشاره به افزایش هزینه واردات مواد اولیه و تجهیزات خاطرنشـان کرد: اگرچه بخش بزرگی از زنجیره تامین فولاد در ایران با مواد اولیه داخلی (سنگ‌آهن، گاز، برق و...) تامین می‌شود اما تجهیزات خاص یا برخی آلیاژهای فولادی تخصصی و افزودنی‌هـای شیمیایی همچنـان از خارج وارد می‌شوند بنابراین افزایش قیمت ارز هزینه‌های این اقلام وارداتی را بیشتر کرده است.

عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران همچنین تاکید کرد: برخی شرکت‌های فولادی برای نوسازی یا توسعه خطوط تولید به دستگاه‌ها و قطعات پیشرفته خارجی وابسته هستند. درنتیجه افزایش نرخ دلار باعـث افزایش هزینه سـرمایه‌گذاری در بهره از تکنولوژی روز شده است.

او سپس با اشاره به افزایش تورم و هزینه‌های تولید داخلی تصریح کرد: با گران شدن ارز، فضای کلی تورمی در اقتصاد ایجاد می‌شود و هزینه دستمزد، حمل‌ونقل، انرژی و سایر نهادهای تولید هم ممکن است بالاتر برود. درنتیجه این موضوع به‌طور مستقیم روی قیمت نهایی فولاد تاثیر می‌گذارد.

■ افزایش رقابت‌پذیری صادرات

عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران با اشاره به اینکه در این شـرایط صادرات رونق می‌گیرد، گفت: کاهـش ارزش ریال در برابـر دلار هزینه صـادراتی صادرکنندگان را (نسـبت به بازارهای جهانی) پایین‌تر نشـان می‌دهد و درنتیجه انگیزه صادرات بیشتر می‌شود. از طرف دیگر، هنگامی که قیمت دلار افزایش پیدا می‌کند، دریافت درآمدهای دلاری از صادرات برای واحدهای فولادی جذابیت خود را نشان می‌دهد چراکه تبدیل دلار به ریال با نرخ بالاتر، حاشیه سود بالاتری ایجاد خواهد کرد. البته این عامل ممکن است در کوتاه‌مدت به سود صادرکنندگان فولاد کشور تمام شود اما در بلندمدت، درصورت کمبود عرضه در بازار داخلی و کنترل دولتی قیمت‌ها، مشکلاتی مانند کمبود محصول در بازار داخل یا نوسانات شدید قیمت را پدید خواهد آورد.

■ آثـار افزایـش قیمـت دلار بر صنعت فولاد

شهرستانی در ارتباط با آثار کوتاه‌مدت این مهم بر صنعت فولاد تصریح کرد: در ابتدا شاهد افزایش سریع قیمت محصولات فولادی در بازار داخلی به واسطه رشد هزینه‌های تولید و تمایل تولیدکنندگان به صادرات پرسودتر خواهیم بود اما در ادامه شاهد نوسـان در عرضه و تقاضا هستیم. به این صورت که باتوجه به فشار هزینه‌ها، برخی مصرف‌کنندگان خرد و صنایع پایین‌دستی (مثل ساختمان‌سازی یا خودروسـازی) ممکن است خریدشان را به تعویق بیندازند که این مساله به رکود در بازار منجر خواهد شـد. او ادامه داد: مورد نهایی افزایش سود اسمی تولیدکنندگان صادرکننده است چراکه درآمد ریالی آنها از محل تبدیل ارز افزایش پیدا کرده است.

شهرستانی در ادامه به آثار بلندمدت این مهم پرداخت و تصریح کرد: در بلندمدت شاهد کاهش سـرمایه‌گذاری داخلی برای توسعه خطوط تولید در صورت تداوم بی‌ثبـاتی ارزی خواهیم بود زیرا پیش‌بینی‌ناپذیری قیمت دلار و هزینه‌های واردات، تصمیم‌گیری برای طرح‌های توسعه را دشوار می‌کند

عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران با اشاره به مورد دیگر یعنی افزایش وابستگی به بازارهای صادراتی خاطرنشان کرد: اگر دلار گران و صادرات سـودآور باقی بماند، صنعت فولاد بیش از پیش بر صادرات تکیه خواهد زد. با این‌حال، چالش ورود به بازارهای جهانی، تعرفه‌ها و موانع تجارت بین‌الملل نیز نیازمند حمایت و دیپلماسی اقتصادی قوی است

او در ادامه کاهش قـدرت خرید صنایع پایین دستی را مورد مهم دیگر دانست و اعلام کرد: با گران شدن فولاد، صنایع مصرف‌کننده مانند خودروسازی، لوازم خانگی، نفت و گاز، ساختمان و... دچار افزایش هزینه و کاهش توان تولید می‌شوند که در نهایت این موضوع بر رشد اقتصادی تاثیر منفی می‌گذارد

■ نقش دولت و سیاست‌های احتمالی

عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران با اشاره به سیاست‌های ارزی گفت: دولت ممکن است برای کنترل نوسانات، مکانیزم‌هایی نظیر بازار متشکل ارزی، تعیین نرخ‌های متعدد ارز (ارز نیمایی، ارز آزاد و...) را اعمال کند که این مسـاله تاثیر مستقیم بر هزینه تولید و صادرات فولاد می‌گذارد.

او در ادامه به قیمت‌گذاری دستوری و سهمیه‌بندی در بورس کالا اشاره و اعلام کرد: دولت برای حمایت از مصرف‌کنندگان و کنترل تورم، گاهی سیاسـت قیمت‌گذاری دستوری یا سهمیه‌بندی را در بورس کالا اعمـال می‌کند. این امر می‌تواند باعث فاصله گرفتن قیمت واقعی فولاد از بهای تمام‌شـده شود که پیامدهایی نظیر عدم تمایل تولیدکننده به عرضه در بازار داخلی، کاهش کیفیت و... را به دنبال دارد.

عضو انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران سپس به سیاست حمایت از صادرات اشاره و عنوان کرد: با توجه به نقش استراتژیک فولاد در رشد اقتصادی و ارزآوری، دولت‌ها گاهی با اتخاذ سیاسـت‌های تشویقی (کاهش عوارض صادرات یا پرداخت یارانه به حمل ونقل) به گسترش صادرات کمک می‌کنند

شهرستانی تصریح کرد: پایداری و رشد صنعت فولاد نیازمند ثبات اقتصادی و ارزی، حمایت دولت از سرمایه‌گذاری در تجهیزات و فناوری‌های پیشرفته، سیاست‌های مشوق صادرات همراه با تضمین تامین بازار داخلی و جلوگیری از رانت‌های ارزی است. در صورت رعایت این مـوارد، صنایع فولادی ایران می‌تواننـد از فرصت‌های ارزی برای بهبود جایگاه بین‌المللی خود بهره ببرند و زمینه‌ساز رشد اقتصادی داخلی نیز باشند.

خبر

اعتراض انجمن فولاد به تعرفه‌های صادراتی

سـنا- یک عضو انجمن فولاد اعلام کرد: فولادسازان در نامه‌ای و به شکل مکتوب نسبت به اعمال عوارض صادراتی بر زنجیره فولاد اعتراض خواهند کرد.

احسان دشتیانه گفت: با توجه به اینکه تناسب تعرفه‌ها در زنجیره فولاد رعایت نشده‌اند و از آنجا که تعرفه فولاد اسفنجی از تعرفه گندله بیشتر است، این تعرفه‌ها قابل اعتراض و ابطال هستند.

این عضو انجمن فولاد اعلام کرد: انجمن به تعرفه‌های صادراتی فولاد اعتراض دارد و خواستار حذف آنهاست.

به گفته دشتیانه، انجمن فولاد نامه‌ای برای ارسال به نهادهای ذی‌ربط تدوین کرده است. در این نامه که به‌زودی منتشر خواهد شد، درخواست حذف تعرفه‌های صادراتی مطرح شده است.

خط اعتباری روسیه برای ورود تجهیزات حفاری و استخراج معادن

ایراسین- معاون برنامه‌ریزی و توانمندسـازی سـازمان توسعه و نوسازی معـادن و صنایع معدنی گفت: ورود تجهیزات و ماشین‌آلات حفاری و اسـتخراج معادن جزو نیازهای اصلی بخش معدن ایران هسـتند که با اسـتفاده از این خط اعتباری قابلیت ورود دارند.

سـمیه خلوصی با اشاره به خط اعتباری روسیه برای شرکت‌های ایرانی گفت: ورود تجهیزات و ماشین‌آلات حفاری و استخراج معادن جزو نیازهای اصلی بخش معدن ایران هستند که با استفاده از این خط اعتباری قابلیت ورود دارند.

خلوصی در جلسه برخط با مدیر عامل شرکت خدمات صنعتی بازرگانی اظهار داشت: با توجه به علاقه برخی شرکت‌های بزرگ در اوراسیا برای استفاده از سیستم تولید فولاد به روش ایرانی پرِد (PERED)، باید از شرایط موجود بتوان حداکثر استفاده را برای این زنجیره به‌عمل آورد. احیای مستقیم به روش پرد (PERED) فرآیند احیای مستقیم پرد، گندله‌های اکسید آهن را به آهن فلزی (آهن اسفنجی) تبدیل می‌کند که برای فولادسازی با کیفیت بالا مفید است.

وی ادامه داد: کشـورهایی اوراسیا که مرز مشـترک با ایران دارند از پتانسیل قابل‌توجهی برای ورود تولیدات و خدمات فنی و مهندسی شـرکت‌های معدن و صنایع معدنی کشورمان برخوردارند و در این میان کشورهای هم مرز با ایران در اولویت هستند.

خلوصی یادآور شد: شرکت‌هایی که در استان‌های همجوار با اعضای اتحادیه اوراسیا واقع شده‌اند، شرایط مناسب‌تری برای تحقق این هدف دارند.

وی خواسـتار تهیه گزارشی از سوی شرکت خدمات صنعتی بازرگانی شد که شرایط توسعه همکاری با این کشورها را هموار کند.

وی تاکید کرد: این شـرکت همچنین پیگیر تفاهمنامه استفاده از سیستم پرِد با طرف روسی باشد.

در این جلسـه جمشید ملأ رحمان، عضو هیات عامل ایمیدرو بر اسـتفاده از پتانسیل‌های صـادرات معدن و صنایع معدنی به حوزه اوراسیا تاکید کرد و اظهار داشت: با توجه به عضویت ناظر ایران در اتحادیه اوراسیا و وجود پتانسیل‌های توسعه روابط معدنی و صنایع معدنی با کشورهای عضو، ضروری است گام‌های اولیه برای تحقق این امر برداشته شود.

عضو هیات عامل ایمیدرو با اشاره به سیاست‌های دولت و وزارت صمت برای استفاده از ظرفیت این حوزه ادامه داد: با به‌روزآوری مطالعات توسعه روابط با این اتحادیـه، می‌توان بخشی از تولیدات صنایع معدنی شـرکت‌های ایرانی را روانه بازارهای هدف در این منطقه کرد.

ملأ رحمان ادامه داد: یکی از ماموریت‌های اسـاسی شـرکت خدمات صنعتی بـازرگانی (ICS) بررسی روش‌های تقویت صادرات تولیدات معدنی و نیز صدور خدمات فنی و مهندسی شرکت‌های ایرانی است.

گفتنی است سند مربوط به عضویت ناظر جمهوری اسلامی ایران در اتحادیه اقتصادی اوراسیا ششم دی‌ماه ۱۴۰۳ به امضای سران پنج کشور عضو این اتحادیه رسید؛ این سند در آیینی در پایان نشست شورای‌عالی اتحادیه اقتصادی اوراسیا که با حضور سیدمحمد اتابک وزیر صنعت، معدن و تجارت در سـن‌پترزبورگ برگزار شـد، توسط سران کشورهای عضو امضا شد. در این آیین، حدود ۱۷سند از جمله تصمیم برای اعطای وضعیت ناظر ایران در اتحادیه اقتصادی اوراسیا امضا شد.

بین‌الملل

رشد مثبت تولید فولاد ترکیه به دلیل افزایش تقاضای داخلی در نوامبر ۲۰۲۴

فولادبان- صنعت فولاد ترکیه در نوامبر ۲۰۲۴ و برای ۱۱ماه اول سال پویایی مثبتی در تولید فولاد نشـان داده که نشان‌دهنده بهبود مستمر تقاضای داخلی در صنعت ساختمان، اجرای پروژه‌های زیرساختی در مقیاس بزرگ و محیط خارجی مطلوب برای صادرات فولاد ترکیه بوده است.

در نوامبر ۲۰۲۴، شرکت‌های فولادی در ترکیه تولید فولاد را ۰/۷درصد نسبت به مدت مشابه سال۲۰۲۳ افزایش دادند و به ۳/۰۱۰میلیون تن رساندند.

این رقم نسبت به ماه قبل ۰/۴درصد افزایش داشته است. تولید فولاد در ژانویه تا نوامبر نیز به ۳۳/۹۱میلیون تن رسید که ۱۱/۲درصد نسبت‌به مدت مشابه سال ۲۰۲۳ افزایش داشت.

صنعت فولاد ترکیه در نوامبر ۲۰۲۴ و برای ۱۱ماه اول سـال پویایی مثبتی در تولید فولاد نشـان داده که نشـان‌دهنده بهبود مستمر تقاضای داخلی در صنعت ساختمان، اجرای پروژه‌های زیرساختی در مقیاس بزرگ و محیط خارجی مطلوب برای صادرات فولاد ترکیه بوده است.

بازتاب

همگام با کاهش تقاضای فولاد رخ خواهد داد

ادامه رکود نسبی بازار جهانی سنگ‌آهن در سال ۲۰۲۵

ایراسین- طبق بررسی‌های انجام شـده، سنگ‌آهن بدترین عملکرد را در میان مواد معدنی در سال۲۰۲۴ داشته و قیمت آن در ماه نوامبر ۲۰۲۴ بیش از ۲۰درصد کاهش را نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۲۳ تجربه کرده است. بر همین اساس، انتظار می‌رود روند نزولی قیمت سـنگ‌آهن در سال۲۰۲۵ در بحبوحه کاهش حجم تقاضا برای فولاد تداوم پیدا کند.

بازار سـنگ‌آهن یکی از تاثیرپذیرتریـن بازارها در مواجهه با کاهش سرعت رشد اقتصادی چین بوده چراکه بخش بازار املاک و مسـتغلات این کشور بخش عمده‌ای از سهم حجم تقاضا برای فولاد را به خود اختصاص داده است. بازار سنگ‌آهن چین به‌عنوان بزرگ‌ترین مصرف‌کننده این ماده معدنی در جهان، در سال۲۰۲۴ با مشـکل کاهش حجم تقاضا دست‌وپنجه نرم می‌کند. همچنین رکود اقتصادی نسـبی چین به ویژه در بخش املاک و مستغلات در این کشـور، بر بازار سنگ‌آهن و سایر فلزات صنعتی در مقیاس جهانی تاثیر منفی گذاشته است. در همین رابطه می‌توان به سهم ۴۰درصدی حجم تقاضای سنگ‌آهن در بخش املاک و مستغلات چین اشاره کرد.

بر همین اسـاس دولت چین در اواخر ماه سپتامبر۲۰۲۴، بسته جامع حمایتی را به منظور افزایش سرعت رشد اقتصادی این کشور ارائه داد. با این حال آنطور که به نظر می‌رسـد، بسـته تشـویقی حمایتی معرفی شده تاثیرگذاری مدنظر را در بخش صنایع مختلف به خصوص بازار فلزات این کشور نداشته است.

به نظر می‌رسـد دولت چین بسـته حمایتی ارائه شـده را که جامع‌ترین بسـته تشویقی از زمان آغاز همه‌گیری کرونا محسوب می‌شود، با هدف کاهش نرخ بهره بانکی و تقویت بخش املاک و مستغلات این کشور معرفی کرده است.

از سـوی دیگر، حجم تقاضا برای فولاد در بازار داخلی چین از ابتدای سـال۲۰۲۴ تاکنون، حدود ۲۰درصد نسبت به مدت مشابه سـال۲۰۲۳ کاهش یافته و به‌نظر می‌رسـد ایـن روند نزولی در سال۲۰۲۵ نیز تداوم پیدا کند. بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهد که بسـته حمایتی اخیر به جای افزایش ظرفیت تولید سنگ‌آهن، بر عرضه ذخایر این ماده معدنی در انبارها متمرکز شده است و به همین دلیل، بسـته حمایتی مذکور تاثیر ناچیزی بر روند تقاضای فولاد در بازار چین خواهد داشت.

وضعیت رکود نسبی در بازار داخلی فولاد چین باعث شده است تقاضا برای صادرات این فلز در سـال‌جاری میلادی افزایش پیدا کند. بر همین اساس، حجم صادرات فولاد چین در حال حاضر به بالاترین سطح خود از سال۲۰۱۶ رسیده و بیش از ۲۰درصد افزایش را تجربه کرده است. روند افزایش صادرات فولاد چین به سایر مقاصد هدف باعث شده است کشورهای مختلف محدودیت‌هایی در قالب افزایـش تعرفه‌های گمرکی بر محموله‌های وارداتی از مبدا چین وضع کنند. حتی برخی کشورها تحقیقاتی درباره وضع تعرفه‌های آنتی دامپینگ را به بهانه تخصیص یارانه‌های دولتی به محموله‌های فولادی صادراتی از چین آغاز کرده‌اند. چنین اتفاقاتی موجب شده است حجم تقاضا برای سنگ‌آهن از سوی بسیاری از تولیدکنندگان فولاد با کاهش همراه شود.

■ حجم صادرات فولاد چیـن به بالاترین میزان رسید

طبق گزارش انجمن جهانی فولادانتظار می‌رود حجم تقاضای داخلی فولاد چین در سال‌جاری میلادی با ۳درصد کاهش، به حدود ۸۶۹میلیون تن برسد که حاکی از ثبت روند نزولی برای چهارمین سال متوالی است. از سوی دیگر، در گزارش مذکور حجم تقاضای جهانی برای فولاد در سـال۲۰۲۴ با ثبت رشد ۱/۲درصدی، رقمی حدود ۸۸۲میلیون تن اعلام شده است.

در گزارش مذکور، به کاهش سهم چین از حجم تقاضای جهانی فولاد برای اولین‌بار در شش سال گذشته به کمتر از ۵۰درصد اشاره شـده است. براسـاس گزارش انجمن جهانی فولاد، این سهم در سال۲۰۲۵ کاهش بیشتری را تجربه خواهد کرد زیرا احتمال می‌رود روند حجم تقاضای نزولی برای فولاد در بخش املاک و مستغلات چین همچنان ادامه پیدا کند. به نظر می‌رسد دولت چین برای تقویت سرعت رشد اقتصادی، تمرکز خود را بر تولید محصولات فناورمحور پیشرفته و توسعه فناوری‌های سبز قرار دهد.

■ قیمت فولاد چین کاهش خواهد یافت

به نظر می‌رسـد کاهش حجـم تقاضا برای سـنگ‌آهن در بخش املاک و مسـتغلات چین همچنان بیشـترین تاثیرپذیری را در کوتاه‌مدت خواهد داشـت. طبق ارزیابی‌های انجام شده، بازار سـنگ‌آهن همچنان تاثیرپذیری و وابستگی خود به محرک‌های اقتصـادی چین را حفظ خواهد کرد و با توجه به اینکه هنوز راهی طولانی به منظور بازیابی اقتصاد چین در پیش اسـت بنابراین در آینده نزدیک احتمالا قیمـت این ماده معدنی در یک محدوده‌ای خاص در نوسان خواهد بود.

آنطور که ارزیابی‌های انجام شـده نشان می‌دهد، تا زمانی که اهداف در نظر گرفته شـده برای بازیـابی اقتصادی چین محقق نشـود، قیمت سـنگ‌آهن در بلندمدت افزایش قابل‌توجهی را به ثبت نخواهد رساند.

■ احتمال افزایش حجم عرضه سنگ‌آهن در بازار

روند صعودی ظرفیت تولید سنگ‌آهن توسط چهار تولیدکننده بزرگ این ماده معدنی در سال‌جاری میلادی در مقایسه با سال۲۰۲۳ باعث شده است که قیمت‌ها در بازار افت پیدا کند و از سوی دیگر حجم ذخایر سنگ‌آهن در انبارهای گمرک چین، به بالاترین مقدار خود در یک‌سال گذشته برسد.

در همین راسـتا، مجموع میزان تولید سنگ‌آهن از سوی چهار شرکت بزرگ تولیدکننده این ماده معدنی یعنی شرکت«Vale»، شـرکت«Rio Tinto»، شـرکت «BHP» و شـرکت «Fortescue» حدود ۲۵۹میلیون تن در نیمه نخست سال۲۰۲۴ سال اعلام شـد که ۱/۴درصد نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۲۳ افزایش را به ثبت رساند، همچنین میزان تولید سنگ‌آهن از سوی این چهار شـرکت در سه ماهه سوم سال۲۰۲۴ نیز نسبت‌به مدت مشابه سال قبل از آن افزایش را تجربه کرد.

بر همین اسـاس انتظار می‌رود این چهار تولیدکننده بزرگ در جهان، روند افزایش ظرفیت تولید سنگ‌آهن خود را در سال ۲۰۲۵ نیز حفظ کنند. اعتقاد بر این است که ایجاد ثبات در بخش عرضه سنگ‌آهن و نوسانات در روند تقاضا در چین، احتمالا افزایش قیمت این ماده معدنی را به همراه خواهد داشت.

حجم ذخایر سـنگ‌آهن در انبارهای گمرک چین، همچنان به روند افزایشی خود ادامه می‌دهد. در همین راستا، حجم ذخایر این ماده معدنی در انبارها با توجه به روند افزایشی واردات محموله‌های دریایی سنگ‌آهن به چین به بیش از ۱۵۰میلیون تن رسیده است. افزایش حجم ذخایر سـنگ‌آهن در انبارهای گمرک چین به علت نبود تعادل در روند عرضه و تقاضا و افت حجم تقاضا برای این ماده معدنی از سوی بخش فولاد را برجسته می‌کند.

■ تداوم روند افزایشی حجم ذخایر سنگ‌آهن در انبارهای گمرک چین

طبق آمار ارائه شده از سوی اداره گمرک چین، حجم واردات سنگ‌آهن به کشـور نامبرده در نیمه نخست سال۲۰۲۴، حدود ۶درصد نسبت به مدت مشابه سال۲۰۲۳ افزایش را به ثبت رسانده اسـت. در همین رابطه، حجم واردات سنگ‌آهن به چین در ماه نوامبر۲۰۲۴ حدود ۱۰۳میلیون و ۸۰۰هزار تن اعلام شد که نشان از ادامـه روند افزایش واردات به مدت دهمین ماه متوالی به این کشـور دارد، با این حال رشد حجم تقاضا برای سنگ‌آهن هنوز در حدی نیست که بتواند این افزایش حجم واردات را جذب کند. علاوه‌بر این، با توجه به افزایش میزان دسـترسی به سنگ‌آهن در بازار چین، قیمت ماده معدنی مذکور همچنان روند نزولی خود را حفظ خواهد کرد.

انتظار می‌رود قیمت سـنگ‌آهن در سـال۲۰۲۵ در بحبوحه چشـم‌انداز نزولی تقاضـا برای فولاد، تداوم رشـد ظرفیت تولید سنگ‌آهن و افزایش ذخایر ماده معدنی نامبرده در انبارهای گمرکی به ویژه چین، همچنان تحت فشار نزولی قرار داشته باشد. پیش‌بینی می‌شود، تحولات در بازار سنگ‌آهن چین همچنان به عنوان یک عامل بسیار تاثیرگذار بر نوسـانات قیمت ایـن ماده معدنی باقی بماند، همچنین ایجاد تعادل در روند عرضه و تقاضای سـنگ‌آهن در بازار جهانی تا حد زیادی به چشـم‌انداز آتی روند تقاضای فولاد در چین بستگی خواهد داشت. به‌علاوه بازیابی در بخش املاک و مستغلات چین می‌تواند تاثیر بسیار زیادی بر افزایش حجم تقاضا برای سنگ‌آهن و فولاد بگذارد.

تخمین زده شـده است قیمت سنگ‌آهن در سه ماهه نخست سـال۲۰۲۵ پیش از فرا رسیدن تعطیلات سـال نو چینی در اواخر ماه ژانویـه همزمان با افزایش حجم ذخایـر انبارها در کمرگ با افزایش همراه شود. با این حال، این روند صعودی قیمت‌ها چندان قابل‌توجه نخواهد بود.

بازارهای جهانی

چشم‌انداز طلا و نقره در آستانه سال ۲۰۲۵

ایسـنا- مردم هزاران سال است که تجارت نقره و طلا را انجام می‌دهند. مصریان در حدود ۱۵۰۰سال قبل از میلاد شروع به تولید سـکه‌های حاوی طلا کردند، سکه‌های نقره تقریبا ۷۰۰سـال بعد ظاهر شدند و ما هنوز هم تا به امروز از آنها استفاده می‌کنیم و این قدرت ماندگاری جدی است.

شرکت مورگان استنلی اعلام کرد که طلا و نقره می‌توانند در شرایط رکود اقتصادی یا بازار و در دوره‌های افزایش تورم، پوششی برای سبد سرمایه‌گذاران ایجاد کنند.

تقاضا برای نقره در زمان رشـد اقتصادها، افزایش می‌یابد اما نقره می‌تواند نوسانات بیشتری نسبت به طلا داشته باشد. طلا می‌تواند تنوع‌دهنده قوی‌تری نسبت به نقره باشد و کمتر تحت تاثیر افت اقتصادی قرار می‌گیرد.

براسـاس نظرسنجی جهانی، نیمی از تمام نقره در صنایع سنگین و فناوری بالا، از جمله گوشی‌های هوشمند، تبلت‌ها، سیسـتم‌های الکتریکی خودرو، سلول‌های پنل خورشیدی و بسیاری از محصولات و برنامه‌های کاربردی دیگر اسـتفاده می‌شـود. ایـن کاربرد گسـترده نقره را نسـبت به طلا که کاربردهای محدودی فراتر از جواهرات و سرمایه‌گذاری دارد، نسبت به تغییرات اقتصادی حساس‌تر می‌کند. هر دو فلز گرانبها در سال۲۰۲۴ عملکرد خوبی داشتند.

یک‌سـال پیش، هر اونس طلا حـدود ۲۰۲۲دلار معامله می‌شـد. در آخرین بررسی، این قیمت بـا ۲۷درصد افزایش به ۲۶۳۱دلار و ۹۰سـنت رسید. نقره در پایان سال۲۰۲۳ به قیمت ۲۴/۰۹دلار در هر اونس فروخته شـد و در حال حاضر ۲۹/۹۶۸دلار قیمت دارد. این رقم نسـبت به سـال گذشته ۲۴درصد افزایش یافته است.

تحقیقات گلدمن سـاکس نشـان داد، پیش‌بینی می‌شود طلا بالاتـر از حد انتظار صعود کند زیرا بانک‌های مرکزی در بازارهای نوظهور خرید را افزایش داده‌اند. طلا معمولا مطابق با نرخ بهره معامله می‌شود. تحلیلگران گلدمن ساکس اظهار کردند، خریدهای بانک مرکزی نیروی قدرتمندی بوده و سطح قیمت طلا را از سال۲۰۲۲ به بالاترین سطح بازگردانده است.

گلدمن ساکس پیش‌بینی می‌کند قیمت طلا تا پایان سال۲۰۲۵ به ۳۰۰۰دلار در هر اونس خواهد رسید.

اول و مهم‌تر از همه، سهم بیشتری از تقاضا در حال حاضر توسـط بانک‌های مرکزی ارائه می‌شـود. براساس داده‌های صندوق بین‌المللی پول، سهم چین از تقاضای بانک مرکزی از سال ۲۰۲۲ از ۱۱درصد قبل به ۴۸درصد افزایش یافته است. به جز سال۲۰۲۰ که با همه‌گیری محدود شده، تقاضای جهانی جواهرات امسال ممکن است کمترین میزان از سال۱۹۸۹ باشد

دویچه بانک آلمان، میانگین قیمت طلا در سـال۲۰۲۵ را ۲۷۲۵دلار در هر اونس پیش‌بینی کرده است که محدوده آن بین ۲۴۵۰ تا ۳۰۵۰ دلار در هر اونس خواهد بود.

در ادامه درباره وضعیت نقره ماریا اسـمیرنوا، مدیر ارشـد شرکت اسـپرات در تورنتو کانادا گفت: چندین عامل کلیدی این ماده درخشـان را در سال‌جاری از جمله تقاضای صنعتی قوی در مواجهه با کسـری عرضه مـداوم و افزایش علاقه سرمایه‌گذاری در میان عدم اطمینان اقتصادی تقویت کرده‌اند.

اسـمیرنوا گفت بازار نقره در مقایسه با سایر کالاها مانند مس و طلا نسـبتا کوچک است و همین امر باعث می‌شود که ذاتا نوسانات بیشتری داشته باشد و حتی تغییرات جزئی در عرضه یا تقاضا تاثیر زیادی بر قیمت آن داشته باشد.

او گفت کـه عرضه نقره در دهه گذشـته با چالش‌هایی مواجـه بوده و حتی بـا افزایش مداوم تقاضـا، تا حد زیادی راکد مانده اسـت. عرضه جهانی نقره از سـال۲۰۱۴ افزایش قابل‌توجهی نداشـته که منجر به کسـری عرضه شده است. نتایج کاهش یک‌درصدی عرضه را در سـال۲۰۲۴ پیش‌بینی و تاکید می‌کند که بدون اکتشـافات یا توسـعه معادن جدید، تولید نقره ممکن اسـت برای پاسـخگویی به تقاضای رو به رشد مشکل داشته باشد.

براسـاس این گزارش، نقره از زمان پیـروزی ترامپ در انتخابات ریاسـت‌جمهوری آمریکا با صحبت در مورد کاهش ریاضـت اقتصادی و تعرفه‌های تجاری بیشـتر که دلار را به شدت بالاتر می‌برد، ۱۰درصد از دست داده است.

جهان صنعت
سال بیست و یکم ■ سه‌شنبه ۱۱ دی ۱۴۰۳ ■ شماره ۵۷۰۵

«جهان‌صنعت» دلایل خروج دهک‌های یارانه‌بگیر از چرخه خرید واحدهای مسکونی را بررسی کرد

سایه سنگین تورم بر مسکن

گروه مسکن- تهیه خانه در سال‌های گذشته به دغدغه‌ای غیرقابل حل برای بخش عمده‌ای از مردم ایران تبدیل شده است. تورم سرسام‌آور، کاهش قدرت خرید و بی‌ثباتی‌های اقتصادی باعث شده‌اند تا نه‌تنها دهک‌های پایین درآمدی بلکه حتی بخش‌هایی از طبقه متوسط نیز از چرخه خرید مسکن حذف شوند. این معضل که از یک بحران اقتصادی به یک بحران اجتماعی گسترده بدل شده، نیازمند بررسی دقیق دلایل و پیامدهای آن است.

■ تورم؛ بلای جان اقتصاد خانوارها

یکی از اصلی‌ترین دلایل حذف دهک‌های پایین از بازار مسکن، تورم افسارگسیخته‌ای است که سال‌هاست گریبانگیر اقتصاد ایران شده است. افزایش مداوم قیمت کالاها و خدمات، به‌ویژه مسکن، در مقابل رشد بسیار اندک یا حتی ثابت ماندن درآمدها، قدرت خرید مردم را به‌شدت کاهش داده است. در حال حاضر، میانگین قیمت هر مترمربع مسکن در شهرهای بزرگ به حدی رسیده که حتی اگر یک خانواده از دهک‌های پایین تمام درآمد سالانه خود را پس‌انداز کند، همچنان قادر به خرید کوچک‌ترین واحد مسکونی نخواهد بود. در شرایطی که درآمدها توانایی همپایی با افزایش قیمت‌ها را ندارند، تورم به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم فشار زیادی را بر دهک‌های پایین وارد می‌کند. این دهک‌ها که بخش عمده‌ای از درآمدشان صرف هزینه‌های اساسی مانند خوراک، پوشاک و درمان می‌شود، دیگر توانایی پس‌انداز برای خرید مسکن را از دست داده‌اند.

■ فشار مضاعف بر مستاجران

در کنار مشکل خرید مسکن، بحران دیگری به نام افزایش اجاره‌بها، زندگی مستاجران را به‌شدت تحت تاثیر قرار داده است. بسیاری از دهک‌های پایین که توان خرید مسکن را ندارند، به اجاره‌نشینی روی آورده‌اند اما رشد بی‌رویه اجاره‌بها، آن هم در شرایطی که بخش قابل‌توجهی از درآمد خانوارها صرف این هزینه می‌شود، زندگی آنها را دشوارتر کرده است. این وضعیت به‌ویژه در شهرهای بزرگ و کلانشهرها نمود بیشتری دارد، جایی که اجاره‌بها در مقایسه با میانگین درآمد ماهانه، به شکل غیرمنطقی بالا رفته است.

■ کاهش ارزش پول ملی و افزایش مشکلات معیشتی

یکی دیگر از عوامل کلیدی در بحران مسکن، کاهش ارزش پول ملی است. با افت مداوم ارزش ریال، هزینه واردات مواد اولیه ساخت‌وساز، دستمزدها و سایر هزینه‌های مرتبط با بخش مسکن به‌شدت افزایش یافته است. از سوی دیگر، کاهش ارزش پول ملی باعث شده است که درآمدهای مردم به‌شدت تضعیف شود و توانایی آنها برای خرید یا حتی اجاره مسکن کاهش یابد.

مشکلات معیشتی ناشی از تورم و کاهش ارزش پول ملی، دهک‌های پایین را در شرایطی قرار داده که اولویت‌های اساسی زندگی مانند تامین خوراک و پوشاک بر نیاز به مسکن پیشی گرفته است. بسیاری از این خانوارها، به دلیل عدم توانایی در پرداخت هزینه‌های سرسام‌آور اجاره‌بها، به مناطق حاشیه‌ای شهرها نقل مکان کرده‌اند، جایی که امکانات رفاهی و زیرساخت‌های لازم برای زندگی به‌شدت محدود است.

■ پیامدهای اجتماعی بحران مسکن

حذف دهک‌های پایین از چرخه خرید مسکن پیامدهای اجتماعی گسترده‌ای را به دنبال داشته است. از یک‌سو، افزایش نابرابری اجتماعی و کاهش اعتماد عمومی به سیاست‌های اقتصادی دولت را شاهد هستیم. از سوی دیگر، مهاجرت‌های داخلی به مناطق حاشیه‌ای، گسترش سکونتگاه‌های غیررسمی و افزایش آسیب‌های اجتماعی را در پی داشته است

علاوه‌بر این، جوانان که به‌طور سنتی بزرگ‌ترین گروه متقاضیان مسکن هستند، به دلیل عدم توانایی در خرید یا حتی اجاره مسکن، با چالش‌های جدی در زمینه ازدواج و تشکیل خانواده روبه‌رو شده‌اند. این مساله می‌تواند تاثیرات منفی بلندمدتی بر ساختار جمعیتی و اجتماعی کشور داشته باشد.

■ سبقت تورم از درآمدها

رییس اتحادیه مشاوران املاک تهران گفت: با توجه به مشکلات معیشتی و سبقت تورم از حقوق و درآمد اقشار ضعیف، قیمت مسکن برای این اقشار بالاست که رشد تعداد خانوارهای مستاجر فقیر را دامن زده است. در این زمینه تسهیل شرایط برای انبوه‌سازان و خرده سازان راهگشا خواهد بود.

کیانوش گودرزی با اشاره به گزارش سیاستی سوم وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با موضوع رفع فقر مسکن در کشور و رشد ۴۸درصدی تعداد خانوارهای مستاجر درگیر فقر در کشور افزود: تورم موجود در کشور با افزایش درآمدها یا حقوق اقشار آسیب‌پذیر تناسبی ندارد و بسیار بیشتر از آن است.

او بیان داشت: امروز دهک‌های یارانه‌بگیر از چرخه خرید مسکن خارج شده‌اند و با رشد اجاره‌بها، سهم آن در سبد هزینه‌های خانوارها از ۴۰درصد در گذشته به حدود ۷۰درصد افزایش یافته است.

این مقام صنفی ادامه داد: این وضعیت سبب شده تا در سال‌های گذشته بسیاری افراد از خرید مسکن خارج شوند و حتی از اجاره مسکن در شهرهای بزرگ ناتوان باشند بنابراین ناگزیر به شهرهای اقماری کلانشهرها نقل مکان می‌کنند که مشکلات خاص خود را دارد.

■ ایرادات طرح مسکن مهر

گودرزی با اشاره به طرح‌های مختلف حمایتی که در سال‌های گذشته درخصوص مسکن اجرایی شده است، خاطرنشان کرد: طرح مسکن مهر در برهه‌ای از زمان موفقیت‌هایی را به دنبال داشت اما نباید در شهرهای کوچک اجرایی می‌شد زیرا در این شهرها مشکلات ساخت یا اجاره مسکن به مراتب کمتر بود

وی اضافه کرد: ای کاش مسوولان وقت به‌جای بسط و توسعه این طرح ملی در جای‌جای کشور، آن را در ۱۰ تا ۱۲ کلانشهر کشور متمرکز می‌کردند

گودرزی گفت: در نهضت ملی مسکن هم، وقتی با شرایط کمبود آب، برق و ناترازی انرژی مواجهیم، انتظار می‌رود که ساخت مسکن در ادامه با مشکلاتی مواجه شود، ضمن اینکه هم اکنون و به دلیل مشکلات معیشتی و سبقت تورم از حقوق و درآمد این اقشار، قیمت مسکن برای اقشار ضعیف در این طرح بالاست.

■ لزوم توجه به اصل ۴۴ قانون اساسی

رییس اتحادیه مشاوران املاک تهران تصریح کرد: با توجه به اینکه دولت چتر حمایتی خود را بر اقشار آسیب‌پذیر می‌گستراند، باید بتواند سهم مدیریتی و رگولاتوری خود را بالاتر برده و کار را به شرکت‌های خصوصی بسپارد و همانطور که در اصل ۴۴ قانون‌اساسی آمده، انبوه‌سازان و خردسازان را به این سمت و سو سوق دهد.

او افزود: اینکه دولت خود مجری طرح‌های عظیم مسکن می‌شود اشتباه است زیرا ضمن اینکه همه فکر و ذکر مسوولان به این مهم مشغول می‌شود، نیروی انسانی کافی برای پیشبرد آن در اختیار ندارد و از نظر تامین بودجه نیز با مشکل مواجه می‌شود که نتیجه آن نارضایتی عمومی خواهد بود.

گودرزی تاکید کرد: در این زمینه، تسهیل شرایط برای ورود شرکت‌ها و سازمان‌های خصوصی برای ساخت مسکن و از سویی ارائه تسهیلات بیشتر به این منظور راهگشاست.

■ انتقاد از بی‌توجهی به صنعت اجاره در ایران

گودرزی با انتقاد از اینکه در کشورمان صنعت اجاره راه‌اندازی نشده است، ادامه داد: تاکنون هر آنچه ساخته شده به مردم فروخته شده در حالی که زمین یک سرمایه ملی است و در نتیجه این اقدام در ادامه مالکیت‌ها نیز خرد شده است.

این مقام صنفی گفت: امروز کنترل خاصی روی ساختمان‌های اجاره‌ای نداریم، بانک اطلاعاتی جامع از آنها در اختیار نداریم و حتی نمی‌دانیم با گذشته ۲۰ تا ۳۰سال از عمر آنها، چگونه باید بازسازی شوند. در این زمینه نیازمند یک آیین‌نامه دقیق هستیم. او به ایرنا گفت: هرچند به‌تازگی سامانه اسکان از سوی وزارت راه‌وشهرسازی راه‌اندازی شده اما اگر به عنوان یک ضرورت به مردم شناسانده می‌شد، با استقبال بیشتری مواجه می‌شد.

گودرزی تاکید کرد: باید براساس همین بانک اطلاعاتی، راهبردی ایجاد شود تا دیگران برای ورود به مقوله ساخت مسکن یا ساخت مسکن اجاره‌ای انگیزه داشته باشند.

او معتقد است: باید همچون سایر نقاط دنیا، از خانه‌های سرمایه‌ای به سمت سرپناه حرکت کرد.

البته این مساله با اینکه عده‌ای در گذشته ساخت مسکن ۲۵مترمربعی را تبلیغ می‌کردند نباید اشتباه گرفته شود زیرا معتقدم چنین سیاستی از اصل اشتباه است و برای یک زوج در کلانشهری همچون تهران دست‌کم به ۳۵ تا ۴۰متر مربع مسکن نیاز است.

رییس اتحادیه مشاوران املاک تهران در خاتمه تاکید کرد: علاوه بر تسهیل ورود بخش‌خصوصی به ساخت مسکن، امروز نیازمند ساماندهی انتقال و فروش مسکن در کشور هستیم.

■ ناکارآمدی طرح‌ها در حل مشکل فقر مسکن کشور

گزارش سیاستی سوم وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با موضوع رفع فقر مسکن در کشور، نشان می‌دهد در حد فاصل سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۱، تعداد خانوارهای مستاجر درگیر فقر در کشور رشدی ۴۸درصدی داشته است.

در ایران تاکنون سیاست‌های متعددی برای تامین مسکن برای خانوارهای درگیر فقر اجرا شده است. این سیاست‌ها طیف متنوعی را از پروژه‌های پرهزینه‌ای چون طرح مسکن مهر یا احداث شهرهای جدید تا طرح‌هایی چون تعیین سقف اجاره‌بها و اعطای وام ودیعه مسکن در سال‌های اخیر در برمی‌گیرند. با این‌حال نتایج بررسی‌ها نشان می‌دهد که هیچ‌یک از این طرح‌ها نتوانسته‌اند مشکل فقر مسکن در کشور را رفع کنند.

فرزانه صادق، وزیر راه‌وشهرسازی نیز به تازگی با تایید این موضوع که دسترسی همه افراد به خصوص اقشار کم درآمد ومتوسط به مسکن بسیار مشکل است، گفته: در برنامه هفتم باید ۱/۵میلیون مسکن حمایتی ساخته شود که تاکنون تعهد بیش از ۸۰۰هزار واحد داده شده و برای ۷۰۰هزار واحد باقی‌مانده باید برنامه‌ریزی شود.

■ سخن پایانی

بحران مسکن در ایران به نقطه‌ای رسیده که نیازمند مداخله فوری و همه‌جانبه است. حذف دهک‌های پایین از بازار خرید مسکن نه‌تنها نشانه‌ای از مشکلات عمیق اقتصادی کشور است بلکه می‌تواند به تشدید نابرابری‌ها و آسیب‌های اجتماعی منجر شود. حل این معضل نیازمند سیاستگذاری‌های مدبرانه، مدیریت منابع و تقویت زیرساخت‌های اقتصادی است تا بار دیگر امید به خانه‌دار شدن در دل دهک‌های پایین جامعه زنده شود.

خبر

مقام مسوول شرکت راه‌آهن:

میانگین سن واگن‌های مسافری به ۳۰سال رسیده است

«جهان‌صنعت»- معاون مسافری راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران با بیان اینکه متوسط سن واگن‌های مسافری به ۳۰سال رسیده است، گفت: عدم جذابیت سرمایه‌گذاری برای بخش‌خصوصی و قیمت‌گذاری دستوری، دو عامل اساسی عدم توسعه کافی واگن‌های مسافری در سال‌های گذشته بوده است.

میرحسن موسوی به تشریح اولویت‌ها و سیاست‌های شرکت راه‌آهن پرداخت و افزود: ارائه خدمات مطلوب به مردم و مشتریان صنعت ریلی، رویکرد اصلی راه‌آهن و بزرگ‌ترین وظیفه و اولویت راه‌آهن است.

او بیان داشت: در حال حاضر سهم راه‌آهن در حمل بار کل کشور، حدود ۸درصد است و باید تلاش کنیم با کمک یکدیگر و با جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی، سهم حمل‌ونقل ریلی بار را برای کمک به اقتصاد کشور به ۳۰درصد برسانیم.

موسوی سهم راه‌آهن در جابه‌جایی مسافر را نیز حدود ۱۰درصد اعلام و تاکید کرد: به دلیل عدم جذابیت سرمایه‌گذاری برای بخش‌خصوصی و قیمت‌گذاری دستوری، اقدامات کمتری در بخش توسعه واگن‌های مسافری انجام شده به‌گونه‌ای که تعداد سالن‌های مسافری از ۲هزار و ۲۰۰ دستگاه در سال ۱۳۸۹ به ۹۳۰دستگاه در سال ۱۴۰۳ رسیده و متوسط سن واگن‌های مسافری نیز به ۳۰سال رسیده است

به گفته این مقام مسوول، دومین رویکرد شرکت راه‌آهن، ارتقای ایمنی است زیرا ایمنی، برند و نشان راه‌آهن است و باید با نظارت بر امور و رفتار نیروی انسانی و برنامه‌ریزی خوب، سفر ایمن و خاطره‌انگیزی برای مسافران و زائران امام رضا(ع) رقم بزنیم.

پیشتر جبارعلی ذاکری، مدیرعامل راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران بیان داشت: اقتصاد ضعیف حوزه مسافری راه‌آهن ناشی از پایین بودن نرخ بلیت در بخش مسافری، تمایل شرکت‌های خصوصی برای سرمایه‌گذاری را کاهش داده است زیرا سرمایه‌گذاری در بخش ریلی برای آنها صرفه اقتصادی ندارد.

دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی:

مشکلات صنعت حمل‌ونقل هوایی ساختاری است

«جهان‌صنعت»- دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی گفت: مشکلات ناوگان حمل‌ونقل هوایی، مشکلاتی ساختاری است که از گذشته نیز وجود داشته است.

مقصود اسعدی‌سامانی اظهار کرد: شرکت‌های هواپیمایی در تلاش برای سرخط آوردن هواپیماهای زمین‌گیر و همچنین افزایش ناوگان خود هستند.

این مقام صنفی بیان داشت: به‌تازگی وزارت راه‌وشهرسازی جلساتی با صندوق توسعه ملی به‌منظور اخذ تسهیلات برای حمل‌ونقل داشته که تخصیص بخشی از این تسهیلات برای افزایش تعداد ناوگان حمل‌ونقل هوایی می‌تواند ناترازی موجود در عرضه و تقاضا را برطرف کند.

او معتقد است: مشکلات ناوگان حمل‌ونقل هوایی، مشکلاتی ساختاری است که از گذشته نیز وجود داشته و بخشی از آن نیز به دلیل قیمت‌گذاری دستوری بوده است

اسعدی‌سامانی ابراز داشت: رایزنی‌های وزارت راه‌وشهرسازی و سازمان هواپیمایی کشوری با صندوق توسعه ملی به نتیجه خوبی رسیده و امیدواریم بخش‌خصوصی که در گذشته مورد کم‌توجهی قرار گرفته بود، در کانون توجهات قرار بگیرد تا بتواند نقش خود را در افزایشه ناوگان هوایی ایفا کند.

دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی از تعاملات و ارتباطات خوب این انجمن با سازمان هواپیمایی کشوری خبر داد و گفت: در تلاشیم با همفکری و تعامل با دولت مشکلات موجود را کاهش دهیم.

او یادآور شد: در جهان خرید هواپیما به صورت نقدی نیست و به‌طور معمول شرکت‌های هواپیمایی از خدمات لیزینگ استفاده می‌کنند یعنی شرکت‌هایی هستند که هواپیما را به صورت اجاره در اختیار شرکت‌های هواپیمایی قرار می‌دهند اما کشورمان به‌دلیل تحریم‌ها نمی‌تواند از این سازوکار جهانی استفاده کند و در داخل کشور نیز چنین ساختاری وجود ندارد.

اسعدی ادامه داد: سرمایه‌گذاری در این عرصه و خرید هواپیما بسیار سنگین است اما به‌دلیل تحریم‌ها و همچنین عدم توجه کافی دولت‌ها در گذشته به صنعت حمل‌ونقل هوایی، بخش‌خصوصی خود به تنهایی باید سرمایه مورد نیاز این مهم را تامین می‌کرد.

دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی در ادامه خاطرنشان کرد: با حکم دیوان عدالت اداری که بر اجرای قانون برنامه پنجم توسعه تاکید دارد، امیدواریم عقب‌ماندگی‌ها در حوزه افزایش ناوگان به‌تدریج جبران شود.

او با بیان اینکه اصلاح قیمت بلیت پروازها و کنار گذاشته شدن قیمت‌گذاری دستوری آثار خود را به‌تدریج در این زمینه نیز خواهد گذاشت، گفت: هرچند این موضوع در کوتاه‌مدت امکان‌پذیر نیست و کمی زمان خواهد برد اما امیدواریم عقب‌ماندگی‌ها جبران شود و تعداد هواپیماهای فعال در کشور افزایش یابد.

این مقام صنفی خاطرنشان کرد: اصلاح قیمت بلیت پروازها در همین مدت کوتاه تاثیر خود را گذاشته است به طوری که موجب از بین رفتن دلالی و بازار سیاه شده و بلیت به‌راحتی در دسترس افراد قرار گرفته و تعداد پروازها افزایش یافته است.

مدیرعامل سازمان نوسازی شهر تهران:

عدم همکاری بانک‌ها، پاشنه آشیل نوسازی بافت‌های فرسوده است

ساختمان آنلاین- مدیرعامل سازمان نوسازی شهر تهران همکاری ضعیف بانک‌ها در ارائه تسهیلات را از جمله چالش‌های اصلی احیای بافت‌های فرسوده دانست و در عین حال خواستار همکاری بیشتر دولت برای تسریع در نوسازی بافت‌های فرسوده شد.

سید مهدی هدایت اظهار داشت: با توجه به قوانین موجود، وظایف شهرداری و دولت در زمینه نوسازی بافت‌های فرسوده مشخص شده است. با این حال، شهرداری در انجام برخی وظایف کلیدی تنها مانده و با چالش‌هایی روبه‌رو است

او گفت: شهرداری وظیفه دارد عوارض ساخت‌وساز در این بافت‌ها را کاهش داده و تشویق‌هایی برای نوسازی و بازسازی ارائه دهد. در همین راستا، شهرداری تلاش کرده است با شناسایی دقیق محدوده‌های ناکارآمد، پروژه‌های خدماتی متعددی را به اجرا بگذارد، از جمله پروژه‌های آموزشی، درمانی و ورزشی اما مشکلاتی همچون عدم تامین تسهیلات بانکی و ناتوانی در اجرای برخی وظایف مهم مانند مقام‌سازی مدارس و توسعه زیرساخت‌های درمانی، عملکرد شهرداری را در احیای بافت‌های فرسوده محدود کرده است.

این مقام مسوول در عین حال با اشاره به سخنرانی اخیر وزیر راه‌وشهرسازی ابراز امیدواری کرد که سیاست‌های حمایتی دولت تحولی در روند احیای بافت‌های فرسوده ایجاد کند. هدایت گفت: همکاری و هماهنگی بیشتر میان دولت و شهرداری می‌تواند به بهبود وضعیت موجود و افزایش سرعت نوسازی در بافت‌های فرسوده بینجامد. در عین حال انتظار می‌رود که دولت با انجام تعهدات خود از جمله جبران تخفیف‌های عوارض و افزایش تسهیلات بانکی، نقش فعال‌تری در بازسازی این مناطق ایفا کند. او در پایان اظهار امیدواری کرد که با حمایت دولت و برنامه‌ریزی دقیق‌تر، پروژه‌های بیشتری در سال آینده به اتمام برسد و شرایط زندگی در این بافت‌ها بهبود یابد.

انعکاس

تسنیم- در حالی معاون وزیر راه وعده افتتاح حدود ۳۵۰۰واحد از پروژه‌های مسکن پردیس را تا پایان سال داده که برخی پیمانکاران مدعی کُند بودن تسویه طلب خود از دولت هستند. با احتساب واحدهای نهضت ملی مسکن و باقی‌مانده‌های مسکن مهر، در زمان حاضر حدود ۱۳هزار واحد نیمه‌تمام در شهر جدید پردیس وجود دارد.

اواخر آبان‌ماه امسال فرزانه صادق، وزیر راه‌وشهرسازی از پروژه‌های مسکن شهر جدید پردیس بازدید کرد. در این بازدید یکی از سازندگان مسکن مهر و نهضت ملی مسکن پردیس با بیان اینکه پروژه‌ها دیگر نه آورده مردمی دارد و نه تسهیلات بانکی و تمام شده است، خطاب به وزیر راه‌وشهرسازی گفت: این یک بار سنگینی است که به دوش دولت افتاده است.

او با بیان اینکه ۱۹ماه از قرارداد ما می‌گذرد، اضافه کرد: پیمانکاران حدود ۱۰۰میلیارد تومان بابت آماده‌سازی پروژه‌ها طلب دارند. قرار بود خردادماه امسال از منابع صندوق ملی مسکن به ما پول بدهند ولی تا الان این اتفاق نیفتاده است. او تصریح کرد: به همین دلیل مشکلات تشدید شده و الان با ۵درصد ظرفیت کار می‌کنیم.

پیمانکاران مسکن پردیس:

تسویه طلب ما از دولت گند است

در حاشیه این بازدید مدیرعامل شرکت عمران شهرهای جدید ایران نیز گفته بود: در شهر جدید پردیس، ۲۰۴۳ واحد از طرح نهضت ملی مسکن با پیشرفت فیزیکی ۶۷درصد در حال اجراست. پیش‌بینی شده تا پایان سال‌جاری، ۴۳۲واحد به متقاضیان تحویل شود.

شهرام ملکی افزود: از ۱۱هزار و ۵۹۲ واحد مسکن مهر نیز تا بهمن امسال ۳۰۰۰ واحد افتتاح و آماده بهره‌برداری خواهد شد. افزون بر این، ۱۷۷۷واحد نیازمند رفع نقص نیز تا خردادماه ۱۴۰۴ تکمیل و به مالکان واگذار می‌شود. او یادآور شد: این واحدها شامل بخش‌هایی هستند که یا نیاز به رفع نقص داشته یا هنوز در حوزه ساخت تکمیل نشده است. به استثنای حدود ۱۷۷۰واحد که تکمیل آنها برای بهمن سال آینده برنامه‌ریزی شده است، سایر واحدها تا خرداد سال آینده به بهره‌برداری خواهند رسید البته، تکمیل این پروژه‌ها به تامین منابع مالی وابسته است که این موضوع در دستور کار مجلس قرار دارد.

او تاکید کرد: تمام تلاش ما بر این است که کارگاه‌های عمرانی فعال باقی بمانند و هیچ‌گونه توقفی در فعالیت آنها روی ندهد. براساس دستور وزیر راه‌وشهرسازی، تامین مالی این پروژه‌ها از طریق صندوق ملی مسکن و دیگر ظرفیت‌های موجود انجام می‌شود. ما تمام امکانات را به کار گرفته‌ایم تا پروژه‌ها متوقف نشوند.

مدیرعامل شرکت عمران شهرهای جدید ایران بیان کرد: جلوگیری از توقف پروژه‌های نهضت ملی مسکن و مسکن مهر از وظایف اصلی ماست و با برگزاری جلسات منظم در سطح ملی، این هدف را به‌طور جدی پیگیری می‌کنیم.

پیگیری‌ها حاکی از آن است که حدود ۸۰۰میلیارد تومان منابع مالی از محل صندوق ملی مسکن برای پروژه‌های مسکن شهر پردیس تامین شده است.

چهل و پنج روز از سخنان معاون وزیر راه‌وشهرسازی در خصوص جلوگیری از توقف ساخت و تکمیل پروژه‌های نهضت ملی و مسکن مهر می‌گذرد اما به دلیل کُندی تسویه به‌موقع طلب پیمانکاران، تکمیل پروژه‌های مذکور کُند شده است.

حاج‌اصغری یکی از پیمانکاران مسکن پردیس در این‌باره به تسنیم گفت: پس از بازدید وزیر راه‌وشهرسازی، از منابع صندوق ملی مسکن مبالغی را به پیمانکاران پرداخت کردند اما پیمانکاران همچنان طلبکار هستند. تماسی برای پیگیری این موضوع با احمد مرزبان سرپرست شرکت عمران پردیس صورت گرفت که نتیجه‌ای به دنبال نداشت.

ریل

ایلنا- برای نخستین‌بار، مسیر تجاری ریلی میان چین و افغانستان از خاک ایران فعال شد و اولین قطار حامل محموله ترانزیتی از این مسیر عبور کرد و بار چین از مسیر ایران از مبدا بندرعباس به ایستگاه روزنک هرات افغانستان رسید.

این قطار حامل ۱۰۰۰ تن ورق آهن از مبدا کشور چین است که ابتدا توسط کشتی به بندر جبل علی و سپس به بندرعباس منتقل شده و در نهایت از طریق شبکه ریلی ایران (مسیر بندرعباس-خواف-هرات) به ایستگاه روزنک در افغانستان طی مسیر کرد.

از زمان آغاز بهره‌برداری از کریدور ریلی خواف هرات در سال‌جاری تاکنون، با مدیریت کنسرسیوم ریلی افغانستان و پشتیبانی وزارت راه و شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی ایران، بیش از ۳۰هزار تن بار صادراتی و ترانزیتی بین ایران و افغانستان و بالعکس به صورت ریلی حمل شده است.

عبور اولین قطار ترانزیتی چین به افغانستان از خاک ایران

به طور قطع با بهره‌برداری از این کریدور تراز تجاری دوکشور با امنیت بیشتر افزایش یافته و هزینه حمل‌ونقل برای تاجران و تولیدکنندگان کاهش خواهد یافت. پیش‌بینی می‌شود ایجاد کریدور ریلی چین-ایران-افغانستان و عبور اولین بار ترانزیتی از این مسیر، سرآغاز دوره‌ای جدید در همکاری‌های ترانزیتی میان چین و افغانستان از مسیر ایران باشد. کریدور خواف-هرات با اتصال شبکه ریلی ایران به هرات در غرب افغانستان، نقش کلیدی در ارتباطات منطقه‌ای ایفا می‌کند. علاوه بر این، راه‌آهن خواف-هرات به عنوان بخشی از کریدور ریلی شرق به غرب جهان، مسیری ۲هزار کیلومتری را از چین، قرقیزستان، تاجیکستان، افغانستان، ایران، ترکیه و اروپا تکمیل خواهد کرد. این خط ریلی علاوه بر افزایش امنیت حمل‌ونقل بار، موجب کاهش ۱۰درصدی در هزینه و زمان انتقال کالا شده و جذابیت بیشتری برای تاجران منطقه فراهم آورده است.

«جهان‌صنعت» به بررسی روز گذشته بازار می‌پردازد

بورس کماکان در مرحله اصلاح

گروه بورس- بازار روز گذشته در شرایطی آرام و نسبتا متفاوت از روزهای گذشته قرار داشت. حرکت‌های روز گذشته، به‌نوعی شبیه به یک استراحت کوتاه در میان یک روند طولانی‌تر است. این استراحت، نه به معنای رکود، بلکه بیشتر نوعی آرامش نسبی در دل تغییرات بازار است. با این حال، این وقفه در روند بازار را باید از جنبه‌ای متفاوت تحلیل کرد، چراکه در مقایسه با دوره‌های مشابه گذشته، به نظر می‌رسد هم از لحاظ زمانی، هم از لحاظ مکانی و هم از منظر قیمتی، فضا تغییر کرده است. اما در دل این آرامش، پیام‌های ویژه‌ای نهفته است که باید به آن توجه کرد. یکی از این پیام‌ها این است که هنوز هیچ تحول غیرمنتظره‌ای در بازار رخ نداده و در صورت عدم بروز اخبار منفی و غیرمنتظره، می‌توان انتظار داشت که فشار فروش در بسیاری از سهم‌ها کاهش یابد. به عبارتی، فضا آماده تغییر و تحولات مثبت است، هرچند این تغییرات ممکن است به سرعت و شدت گذشته نباشد. برای درک بهتر شرایط کنونی، لازم است به روند بازار در ماه‌های اخیر نگاهی دقیق‌تر داشته باشیم. در ماه‌های شهریور و مهر، بازار در شرایطی بسیار منفی قرار داشت. در آن زمان، جو بدبینی در بازار به حدی شدید بود که بسیاری از تحلیلگران نیز در پیش‌بینی‌های خود به اشتباهات متعددی گرفتار شدند. این وضعیت، شبیه به آن است که فردی در آستانه یک تصمیم مهم زندگی قرار دارد، اما با اضطراب و استرس فراوان وارد آن می‌شود و هر قدمی که برمی‌دارد، با ترس و تردید همراه است. بسیاری از سهامداران در آن زمان تصمیم به فروش گرفتند و امیدی به بازگشت رشد و رونق نداشتند. این وضعیت به‌نوعی مشابه به روزهایی است که فرد درگیر مقدمات یک تغییر مهم در زندگی است؛ همه‌چیز پر از سوالات و نگرانی‌هاست، اما پس از مدتی، این دوره دشوار به پایان می‌رسد

اما از آبان‌ماه، به‌دنبال انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا، اوضاع به‌طور چشمگیری تغییر کرد. به‌عبارت دیگر، بازار وارد یک دوره جدید شد که مشابه دوران ماه عسل در زندگی افراد است؛ همه‌چیز به نظر خوب و دلپذیر می‌آید و امیدها برای رشد و بازدهی بالا، دوباره جان می‌گیرد. این دوره که از آبان‌ماه تا هفته گذشته ادامه داشت، برای بسیاری از فعالان بازار، بسیار خوشایند و پرثمر بود. در این مدت، بازار رشد چشمگیری را تجربه کرد و بسیاری از سهم‌ها به سطوح قیمتی بالاتر رسیدند اما باید توجه داشت که این دوران خوش، همواره محدود است و به‌طور طبیعی، یک روز باید به پایان برسد. مانند ماه عسل که سرانجام به پایان می‌رسد و زندگی واقعی با مشکلات و چالش‌های جدید آغاز می‌شود.

■ بازار از دید آمار

آمار روز گذشته بازار سرمایه نشان‌دهنده کاهش در شاخص‌های اصلی و تغییرات معناداری در ارزش معاملات بود. شاخص کل بورس با کاهش ۴۲۸۹۱ واحدی معادل ۱/۵۴درصد به عدد ۲۷۳۴۸۴۳ رسید. در همین حال، شاخص هم‌وزن نیز با کاهش ۶۱۴۶ واحدی معادل ۰/۷۲درصد به سطح ۸۴۷۰۹۸ واحد رسید. این کاهش‌ها بیانگر تداوم فشار فروش در برخی نمادهای بزرگ بازار بود.

ارزش معاملات در بازار سرمایه روز گذشته به ۲۱۵۳۶میلیارد تومان رسید که از این میزان، معاملات مربوط به سهام، حق‌تقدم و صکوک ۱۳۴۶۵میلیارد تومان را تشکیل داد. همچنین، ارزش معاملات صرفا مربوط به سهام و حق‌تقدم، خروج پول حقیقی به ۹۵۴۶میلیارد تومان رسید. صندوق‌های سهامی و مختلط با معاملاتی به ارزش ۴۰۹۶میلیارد تومان، نقش فعالی در بازار داشتند، درحالی‌که صندوق‌های درآمد ثابت با ارزش معاملاتی ۴۱۹۶میلیارد تومان در جریان معاملات سهم عمده‌ای داشتند. پنجاه شرکت بزرگ بازار نیز معاملاتی به ارزش ۷۸۹۱میلیارد تومان را به ثبت رساندند. در بخش صندوق‌های اهرمی، معاملات به ۱۸۴۷میلیارد تومان رسید و در نهایت، صندوق‌های کالایی با ثبت معاملاتی به ارزش ۲۱۱۰میلیارد تومان، فعالیت خود را به پایان رساندند

در زمینه ورود و خروج پول، آمارها نشان می‌دهد که خروج پول از کل بازار به ۱۱۲۴میلیارد تومان رسید. این خروج در بخش سهام، حق‌تقدم و صکوک به ۱۸۶۷میلیارد تومان افزایش یافت، درحالی‌که در معاملات صرفا مربوط به سهام و حق‌تقدم، خروج پول حقیقی به ۱۲۰۵میلیارد تومان رسید. از سوی دیگر، صندوق‌های سهامی و مختلط با خروج ۶۶۲میلیارد تومان مواجه شدند. برخلاف این روند، صندوق‌های درآمد ثابت با ورود ۷۴۳میلیارد تومان سرمایه، روز مثبتی را تجربه کردند. صندوق‌های اهرمی و کالایی نیز به ترتیب خروج‌های ۲۸۲میلیارد تومان و ۵۱میلیارد تومان را به ثبت رساندند.

این آمار نشان می‌دهد که تقابل میان بخش‌های مختلف بازار همچنان ادامه دارد. فشار فروش در برخی نمادها و جریان‌های خروج سرمایه در کنار ورود پول به صندوق‌های کم‌ریسک‌تر، بازتابی از نگرانی‌ها و احتیاط سرمایه‌گذاران نسبت‌به شرایط آتی بازار است.

■ آیا روند صعودی بازار به پایان رسیده است؟

یکی از مهم‌ترین سوالاتی که این روزها ذهن سهامداران را مشغول کرده، این است که آیا روند صعودی بازار به پایان رسیده است؟ آیا زمانی که بازار به آرامش رسیده، باید منتظر کاهش قیمت‌ها باشیم؟ در پاسخ به این سوال، باید بگوییم که نمی‌توان با قطعیت اعلام کرد که روند صعودی به پایان رسیده است. به‌طور کلی، روند صعودی بازار همیشه تحت‌تاثیر عوامل مختلف اقتصادی، سیاسی و جهانی قرار دارد و پیش‌بینی دقیق آن کار دشواری است.

با این حال، بسیاری از کارشناسان بر این باورند که در صورت عدم بروز اخبار منفی و غیرمنتظره، روند صعودی بازار همچنان ادامه خواهد داشت. البته باید این نکته را در نظر داشت که سرعت این رشد ممکن است کاهش یابد. در واقع، به نظر می‌رسد که سرعت رشد بازار در مقایسه با دو ماه گذشته، کمتر خواهد بود. این به معنای پایان رشد نیست، بلکه به این معناست که نوسانات بازار کمتر و با شدت کمتری همراه خواهد بود.

■ سرعت رشد بازار در آینده چگونه خواهد بود؟

سوالی دیگر که ذهن سهامداران را به خود مشغول کرده این است که آیا سرعت رشد بازار مشابه دو ماه اخیر خواهد بود؟ به نظر می‌رسد که در آینده نزدیک، سرعت رشد بازار کاهش خواهد یافت. با اینکه هنوز هم فضا برای رشد وجود دارد و احتمالا بازار در یک روند مثبت باقی خواهد ماند اما دیگر نمی‌توان انتظار داشت که همان شدت و سرعت رشد گذشته ادامه یابد. این به معنای کاهش شتاب رشد است، نه توقف آن. رشد بازار در آینده به‌طور تدریجی و آرام‌تر ادامه خواهد یافت و سهامداران باید برای چنین شرایطی آماده باشند.

■ شاخص هم‌وزن یا شاخص کل؟ کدام‌یک بهتر است؟

یکی دیگر از سوالات رایج در این روزها این است که آیا شاخص هم‌وزن از شاخص کل جلوتر خواهد بود؟ بسیاری از سهامداران در تلاشند پیش‌بینی کنند که آیا سهام کوچک‌تر و شرکت‌های کمتر شناخته‌شده، نسبت‌به سهام بزرگ‌تر، عملکرد بهتری خواهند داشت؟ اما در اینجا باید تاکید کنیم که تمرکز صرف بر شاخص هم‌وزن یا شاخص کل، ممکن است باعث انحراف از تحلیل‌های بنیادی بازار شود. این دو شاخص تنها نمای کلی از روند بازار را نشان می‌دهند و نمی‌توان به‌طور قطعی از آنها برای پیش‌بینی آینده بازار استفاده کرد.

مهم‌ترین نکته در تحلیل بازار، ارزیابی شرایط بنیادی و افق سودآوری شرکت‌هاست. بنابراین به‌جای اینکه خود را درگیر تحلیل شاخص‌های کلیدی کنیم، باید به وضعیت شرکت‌ها و صنایع مختلف توجه کنیم و براساس تحلیل بنیادی، تصمیمات بهتری اتخاذ کنیم. به‌عنوان مثال، نمادهای سبزی که روز گذشته در تابلوی بازار مشاهده می‌کنید، ممکن است پشت‌سر خود مشکلات و چالش‌های خاصی داشته باشند که در نگاه اول مشخص نیست.

■ چشم‌انداز آینده بازار

با توجه به شرایط کنونی، باید پذیرفت که بازار در روزهای آینده ممکن است به شکلی متفاوت از آنچه در دو ماه اخیر تجربه کردیم حرکت کند. تغییرات در سرعت رشد و نوع نوسانات بازار اجتناب‌ناپذیر است. اما باید تاکید کرد که این تغییرات به معنای بد بودن شرایط نیست بلکه می‌تواند فرصتی برای تحلیل دقیق‌تر و انتخاب سهام مناسب فراهم آورد.

با وجود این تغییرات، همچنان می‌توان به آینده بازار امیدوار بود. بسیاری از تحلیلگران بر این باورند که بازار در شرایط ارزنده‌ای قرار داشته و پتانسیل رشد معقول و منطقی در آن وجود دارد. با این حال، سهامداران باید به‌طور دقیق‌تری شرایط بنیادی بازار و چشم‌انداز آتی صنایع مختلف را بررسی کرده تا بتوانند تصمیمات بهتری اتخاذ کنند.

■ نتیجه‌گیری

بازار روز گذشته، با حرکت‌های استراحتی خود، نشان داد که هنوز هم ظرفیت رشد دارد و این روند ممکن است ادامه یابد. با این حال، باید آماده باشیم که سرعت رشد کاهش یابد و نوسانات بازار از شدت گذشته کاسته شود. مهم‌ترین نکته برای سهامداران این است که توجه خود را بر تحلیل‌های بنیادی و ارزیابی دقیق شرایط اقتصادی و سودآوری شرکت‌ها متمرکز و از تمرکز صرف بر شاخص‌های کلی بازار پرهیز کنند.

■ روند بلندمدت و کوتاه‌مدت بازار

در حال حاضر، بسیاری از فعالان بازار با پرسش‌های مختلفی در خصوص روند آینده بازار مواجه هستند. یکی از سوالات اساسی که مطرح می‌شود، این است که این جریان فعلی چقدر طول خواهد کشید؟ به نظر می‌رسد که طی دو تا سه سال آینده، مدل اقتصادی دولت به گونه‌ای خواهد بود که بازار سرمایه می‌تواند به عنوان یکی از برندگان اصلی در مقایسه با دیگر بازارها عمل کند. به عبارت دیگر، انتظار می‌رود که جریان پول از بیرون به سمت بازار سرمایه هدایت شود و به‌تبع آن، بازار سهام در این مدت می‌تواند بازدهی مناسبی را به سهامداران خود ارائه دهد. بنابراین باید این نکته را مدنظر قرار داد که وضعیت فعلی بازار، یک فضای بلندمدت و میان‌مدت مثبت را نشان می‌دهد و نباید خود را صرفا اسیر جریانات کوتاه‌مدت و نوسانی فعلی کرد. البته این فرض در صورتی معتبر است که تیم‌های اقتصادی و سیاستگذاران همچنان با عقلانیت و در چارچوب استراتژی‌های اصولی پیش بروند.

■ پیش‌بینی عبور از سقف‌های قبلی

سوالی که بسیاری از فعالان بازار به‌دنبال پاسخ آن هستند، این است که آیا بازار می‌تواند از سقف‌های قیمتی قبلی عبور کند؟ واقعیت این است که بازار در آینده‌ای نه چندان دور، احتمالا با چالش‌های زیادی مواجه خواهد شد تا بتواند از این سقف‌ها عبور کند. به‌طور قطع، این عبور به‌سادگی و با یک حرکت یک‌باره نخواهد بود. بلکه ممکن است به یک «زد و خورد» طولانی‌مدت و پر نوسان نیاز داشته باشد تا بازار بتواند به سطوح بالاتر از این سقف‌ها دست یابد. این مسیر جدیدی است که پیش‌روی بازار باز می‌شود و ممکن است در آن، فرصت‌های جدیدی برای سودآوری سهامداران فراهم آید.

■ اعتبار و صندوق‌های اهرمی: انتخابی با ریسک‌های خاص

سوالی که برای بسیاری از سرمایه‌گذاران مطرح است، این است که آیا باید با استفاده از اعتبار در بازار حرکت کنند یا به‌جای آن، صندوق‌های اهرمی را در پرتفو خود بگنجانند؟ باید گفت که استفاده از صندوق‌های اهرمی یا اعتبارات در بازار نیازمند یک دیدگاه مثبت و خوش‌بینانه به آینده بازار است. در فضایی که نوسانات بازار زیاد است و این روزها شاهد زد و خوردهای زیادی در آن هستیم، استفاده از اهرم و اعتبار کمی پرریسک به نظر می‌رسد. در این شرایط، حتی برای سرمایه‌گذاران باتجربه، استفاده از اعتبار یا صندوق‌های اهرمی ممکن است ریسک‌های زیادی داشته باشد. با این حال، نمی‌توان گفت که نقد بودن در بازار هم به‌طور کامل گزینه مناسبی است، زیرا فضا برای سرمایه‌گذاری در بازار به‌طور کلی جذاب است و نقد بودن در این فضا ممکن است منجربه از دست دادن فرصت‌های خوب برای بازدهی شود.

■ بررسی رفتار بازار و تحلیل حرکت بازیگران آن

در این شرایط پرتنش و پر از اتفاقات مختلف، باید به نکته‌ای در خصوص رفتار بازیگران بازار و متولیان آن توجه کنیم. روز گذشته، بازار با رفتار متناسب با شرایط و مطابق با حرکات منطقی خود، مسیر معقولی را طی کرد اما یکی از نکات بسیار مهمی که در تحلیل بازار باید به آن توجه داشت، مسیر حرکت قیمت‌ها در راستای چشم‌انداز درآمدی و سودآوری شرکت‌ها است. بسیاری از تحلیلگران و فعالان بازار این نکته را نادیده می‌گیرند که فضای درآمدی و شرایط سودآوری در سال جاری و سال آینده، با شرایط سال ۱۴۰۱ یا ۱۴۰۰ کاملا متفاوت است.

بیشتر تحلیلگران بر این باورند که بازار فعلی با وضعیت سال‌های گذشته قابل مقایسه نیست چراکه بسیاری از شرکت‌ها به‌ویژه در صنایع مختلف، شاهد بهبود شرایط درآمدی خود بوده‌اند. این به معنی آن است که قیمت‌ها در حال حاضر در بسیاری از نمادها برای سرمایه‌گذاران جذاب‌تر از سال‌های گذشته است. در نتیجه، هیچ‌گونه ترس عمده‌ای از سقوط شدید قیمت‌ها وجود ندارد. حتی در صورتی که قیمت‌ها به اندازه ۱۰درصد کاهش یابند، همچنان نمادهایی که در سطوح پایین‌تری قرار دارند، برای خرید مجدد و سرمایه‌گذاری جذاب خواهند بود.

■ رفتار غیرمنطقی برخی حقوقی‌ها و صندوق‌ها

با این حال، نکته‌ای که به‌ویژه در میان حقوقی‌ها و صندوق‌های سرمایه‌گذاری به چشم می‌آید، رفتارهایی است که به‌طور غیرمنطقی و در تناقض با تحلیل‌های حرفه‌ای رخ می‌دهد؛ رفتارهایی که بعضا در آنها شاهد تصمیمات هیجانی و بدون تحلیل درست هستیم، نوعی سردرگمی را در بازار ایجاد می‌کند. مثلا شاهد بوده‌ایم که در قیمت‌های فعلی بسیاری از نمادها، حقوقی‌ها و صندوق‌ها با هیجان زیادی به خرید بلوک‌ها و صف‌های خرید می‌پرداختند اما به محض کاهش قیمت‌ها، بلافاصله تصمیم به فروش گرفته‌اند و رفتارهای شتاب‌زده‌ای نشان داده‌اند. این نوع واکنش‌ها که بیشتر به رفتارهایی جوزده و غیرحرفه‌ای شباهت دارد، نه‌تنها به ضرر سرمایه‌گذاران عمده و حقیقی‌ها تمام می‌شود، بلکه موجب ایجاد ناامیدی در سهامداران نیز می‌گردد.

در واقع، انتظار فعالان بازار از حقوقی‌ها و صندوق‌ها این است که حداقل در تصمیمات خود منطق بیشتری داشته باشند و از تصمیم‌گیری‌های هیجانی و مطابق با جو بازار پرهیز کنند. باید در نظر داشت که مردم به صندوق‌ها و حقوقی‌ها اعتماد کرده و سرمایه‌های خود را در اختیار آنها قرار می‌دهند. بنابراین این صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌گذاری مسوولیت سنگینی بر دوش دارند و باید از رفتارهای غیرحرفه‌ای پرهیز کنند.

■ شفافیت بیشتر در عملکرد صندوق‌ها و حقوقی‌ها

از سوی دیگر، لازم به ذکر است که صندوق‌ها و حقوقی‌ها باید در راستای شفافیت بیشتر گام بردارند. اگر صندوقی سرمایه‌ای بیش از هزارمیلیارد تومان دارد، هیچ ایرادی ندارد که گزارش هفتگی خرید و فروش‌های خود را در اختیار سهامداران قرار دهد. شفافیت در این زمینه می‌تواند به شدت به کارایی صندوق‌ها کمک کند و باعث افزایش اعتماد عمومی نسبت‌به این نهادها شود. در غیراین صورت، تکرار چنین رفتارهای غیرحرفه‌ای و هیجانی در نهایت می‌تواند به مرگ سرمایه‌گذاری غیرمستقیم منتهی شود.

این شفافیت تنها می‌تواند منجربه کارایی بیشتر صندوق‌ها و نهادهای سرمایه‌گذاری شود. اگر قرار است مردم به این بازار دعوت شوند، باید میزبانی صادق، شفاف، حرفه‌ای و کاربلد باشد تا در مقاطع حساس بازار، چه در شرایط منفی و چه در شرایط مثبت، رفتار حرفه‌ای و منطقی از خود نشان دهد. این‌گونه می‌توان از تکرار رفتارهای هیجانی و پرریسک جلوگیری کرد و به سرمایه‌گذاران اطمینان داد که سرمایه‌هایشان در دست افرادی با تحلیل‌های منطقی و مستند است.

یادداشت

پلی به سوی آینده بازارهای مالی

نوید خیرخواه*- در دنیای امروز، فناوری بلاک‌چین در حال تغییر شکل دادن به بسیاری از جنبه‌های اقتصادی و مالی است. یکی از مهم‌ترین تحولاتی که از این فناوری نشأت گرفته، مفهوم «توکنایز کردن دارایی‌ها» است. این فرآیند نه‌تنها توانسته به بازتعریف مفاهیم سنتی در بازارهای مالی بپردازد، بلکه به‌عنوان ابزاری برای شفافیت، کارآمدی و افزایش دسترسی به سرمایه‌گذاری مطرح شده است. در این میان، توکنایز کردن دارایی‌های بورسی می‌تواند تحولی اساسی در بازارهای سرمایه ایجاد کند و فرصت‌های جدیدی برای سرمایه‌گذاران و شرکت‌ها فراهم آورد.

■ توکنایز کردن دارایی چیست؟

توکنایز کردن دارایی‌ها به زبان ساده به معنای تبدیل یک دارایی فیزیکی یا مالی به یک توکن دیجیتال در بستر بلاک‌چین است. این توکن‌ها به‌نوعی نماینده‌ای از دارایی‌های واقعی هستند و می‌توانند سهام، اوراق قرضه، املاک و مستغلات، کالاهای ارزشمند یا حتی آثار هنری را شامل شوند. برای بازار بورس، توکنایز کردن به معنای دیجیتالی کردن سهام و ابزارهای مالی است که از طریق بلاک‌چین قابل معامله و مدیریت هستند.

مزیت اصلی این فناوری در ایجاد امکان دسترسی سریع‌تر، هزینه‌های کمتر و شفافیت بیشتر است. با استفاده از توکن‌های مبتنی‌بر بلاک‌چین، سرمایه‌گذاران می‌توانند به‌جای درگیر شدن با فرآیندهای پیچیده و هزینه‌بر، دارایی‌های خود را به‌صورت دیجیتال و با سرعت بالا معامله کنند. علاوه بر این، بلاک‌چین به‌عنوان بستری امن و شفاف، به کاهش خطرات تقلب و افزایش اعتماد بین طرفین کمک می‌کند.

■ اهمیت توکنایز کردن دارایی‌های بورسی

بازار سرمایه، به‌ویژه بورس، یکی از ارکان اصلی اقتصاد هر کشور است. هرگونه بهبود در کارآمدی و شفافیت این بازارها می‌تواند به افزایش جذب سرمایه و رشد اقتصادی منجر شود. توکنایز کردن دارایی‌های بورسی، به دلایل متعددی، گامی رو به جلو در این مسیر محسوب می‌شود

■ افزایش دسترسی به سرمایه‌گذاری

یکی از بزرگ‌ترین مزایای توکنایز کردن، امکان خرد کردن دارایی‌ها به واحدهای کوچک‌تر است. این ویژگی باعث می‌شود تا سرمایه‌گذاران کوچک نیز بتوانند در دارایی‌هایی که پیشتر فقط در دسترس سرمایه‌گذاران بزرگ بود، مشارکت کنند. برای مثال، فردی با سرمایه محدود می‌تواند به‌جای خرید یک سهم کامل، بخشی از آن را در قالب یک توکن خریداری کند. این امر نه‌تنها مشارکت عمومی در بازار بورس را افزایش می‌دهد، بلکه به توزیع عادلانه‌تر ثروت نیز کمک می‌کند.

■ افزایش نقدشوندگی

توکن‌های مبتنی‌بر بلاک‌چین امکان معاملات ۲۴ساعته و بدون محدودیت جغرافیایی را فراهم می‌کنند. این ویژگی می‌تواند به افزایش نقدشوندگی دارایی‌های بورسی کمک کند. سرمایه‌گذاران دیگر نیازی به انتظار برای ساعت کاری بازار یا طی کردن فرآیندهای پیچیده برای فروش دارایی‌های خود ندارند و می‌توانند به‌صورت آنی و مستقیم معاملات خود را انجام دهند.

■ کاهش هزینه‌ها و شفافیت بیشتر

استفاده از بلاک‌چین به‌عنوان بستر اصلی برای مدیریت و معامله دارایی‌های بورسی، واسطه‌ها و هزینه‌های مرتبط با آنها را کاهش می‌دهد. در یک بازار سنتی، هزینه‌های مربوط به کارگزاری، نگهداری اسناد و تسویه‌حساب می‌تواند قابل‌توجه باشد. اما در یک سیستم توکنایزشده، این هزینه‌ها به‌طور چشمگیری کاهش می‌یابد. علاوه‌بر این، تمام تراکنش‌ها در بلاک‌چین ثبت و ذخیره می‌شوند و به همین دلیل، امکان تقلب یا سوءاستفاده به حداقل می‌رسد.

■ افزایش شفافیت و اعتماد

بلاک‌چین به‌عنوان یک دفترکل توزیع‌شده، به شفافیت بی‌سابقه‌ای در ثبت و پیگیری تراکنش‌ها کمک می‌کند. تمام اطلاعات مرتبط با دارایی‌ها، مالکان و تراکنش‌ها به‌صورت غیرقابل‌تغییر در شبکه ثبت می‌شوند. این ویژگی می‌تواند به کاهش ابهامات و افزایش اعتماد سرمایه‌گذاران کمک کند.

■ چالش‌ها و موانع پیش‌رو

اگرچه توکنایز کردن دارایی‌های بورسی دارای مزایای بی‌شماری است اما این فرآیند با چالش‌هایی نیز همراه است. یکی از اصلی‌ترین موانع، مسائل حقوقی و نظارتی است. قوانین فعلی بسیاری از کشورها هنوز برای سازگاری با مفاهیم نوین مانند توکنایز کردن آمادگی کامل ندارند. نیاز به چارچوب‌های قانونی شفاف و مشخص برای تنظیم فعالیت‌های مرتبط با توکنایز کردن، یکی از الزامات اساسی برای موفقیت این فناوری است.

پذیرش عمومی و آموزش سرمایه‌گذاران در مورد فناوری بلاک‌چین و توکنایز کردن، یکی دیگر از چالش‌های پیش‌رو است. بسیاری از افراد هنوز با مفاهیم این فناوری آشنا نیستند و ممکن است در ابتدا از پذیرش آن خودداری کنند.

■ چشم‌انداز آینده

با وجود چالش‌ها، توکنایز کردن دارایی‌های بورسی می‌تواند آینده بازارهای سرمایه را دگرگون کند. این فناوری نه‌تنها فرصت‌های جدیدی برای سرمایه‌گذاران فراهم می‌کند، بلکه به شرکت‌ها نیز اجازه می‌دهد تا از روش‌های نوین برای تامین مالی استفاده کنند. کشورهایی که پیشرو در این حوزه هستند، می‌توانند به جذب سرمایه‌های بین‌المللی و افزایش رقابت‌پذیری در بازارهای مالی دست یابند

در نهایت، توکنایز کردن دارایی‌های بورسی تنها یک ابزار نیست، بلکه یک تحول بنیادین در ساختار بازارهای مالی است. این فناوری با ایجاد شفافیت، کاهش هزینه‌ها و افزایش دسترسی، می‌تواند به یکی از ستون‌های اصلی اقتصاد دیجیتال تبدیل شود. برای رسیدن به این هدف، نیاز است تا سیاستگذاران، فعالان بازار و سرمایه‌گذاران با همکاری و هماهنگی، مسیر را برای پذیرش و توسعه این فناوری هموار کنند.

*کارشناس مالی و اقتصادی

شهرداری اهواز

آگهی مناقصه عمومی (نوبت اول)

شهرداری اهواز در نظر دارد پروژه مشروحه ذیل را از طریق مناقصه عمومی به مدت سه ماه به شرکت‌های واجد شرایط واگذار نماید.

ردیف	عنوان مناقصه	مبلغ یک سال/ ریال	مبلغ تضمین ۵٪ شرکت در مناقصه/ ریال
۱	بهسازی میدان آذربایجانی‌ها و ترمیم جداول آیلند از پل راهنمایی تا پل تختی در حوزه خدماتی منطقه چهار شهرداری	۴۴/۷۳۳/۸۹۹/۷۷۲	۲/۲۳۷/۰۰۰/۰۰۰

از پیمانکاران واجد شرایط دعوت به عمل می‌آید جهت دریافت اسناد مناقصه از تاریخ ۱۴۰۳/۱۰/۱۱ لغایت ۱۴۰۳/۱۰/۱۷ ساعت ۱۹ به سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir مراجعه نمایند.
- در شرایط یکسان اولویت با پیمانکاران بومی خواهد بود.
- آخرین مهلت قبول پیشنهادهای مناقصه‌گران از آخرین روز دریافت اسناد به مدت ۱۰ روز کاری در سامانه ستاد است، آخرین مهلت بارگذاری اسناد در سامانه ستاد تا روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۲۹ ساعت (۱۹) می‌باشد ضمناً آخرین مهلت تحویل پاکات فیزیکی تا قبل از پایان وقت اداری روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۳۰ به اداره قراردادهای مستقر در ساختمان شماره ۳ شهرداری می‌باشد.
-لازم به ذکر است مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد تا ارائه پیشنهاد قیمت می‌بایست از درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) www.setadiran.ir **به آدرس مذکور صورت پذیرد و مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی مراحل ثبت‌نام را در سایت مذکور و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی (توکن) را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.**
- پرداخت هزینه انتشار آگهی و وجوه قانونی سامانه ستاد به عهده برنده مناقصه می‌باشد.
- پیشنهاد قیمت‌ها در صورتی قابل بررسی می‌باشند که اسناد فیزیکی قبلاً در سامانه ستاد بارگذاری و مورد تایید باشند.
- شهرداری در رد یک یا تمام پیشنهادها مختار می‌باشد.
- مبلغ ضمانتنامه شرکت در مناقصه پنج درصد مبلغ اولیه می‌باشد که می‌بایست به یکی از دو طریق ذیل ارائه شود.
«الف»- فیش واریزی مبلغ فوق به حساب ۰۲۰۳۹۹۴۳۹۸۰۰۱ شهرداری اهواز نزد بانک ملی به نام شهرداری اهواز
«ب»- به صورت ضمانتنامه بانکی به نام شهرداری اهواز و به مدت سه ماه از تاریخ افتتاح پیشنهادها.
- **برندگان اول و دوم مناقصه هرگاه حاضر به انعقاد قرارداد نشوند سپرده آنان به ترتیب ضبط خواهد شد.**
- **تاریخ برگزاری کمیسیون مناقصه روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۰۱ ساعت ۱۱ صبح در محل ساختمان شماره ۳ شهرداری (اداره قراردادها) می‌باشد.**
- نتیجه کمیسیون مطابق آیین‌نامه معاملات شهرداری تهران (کلانشهرها) اعلام خواهد شد.
- به استناد بند ۵ ماده ۱۱ آیین‌نامه معاملات شهرداری تهران (کلانشهرها)، میزان تضمین حسن انجام تعهدات قرارداد معادل ۵٪ مبلغ قرارداد می‌باشد.
- شرکت در مناقصه و دادن پیشنهاد به منزله قبول شروط و تکالیف شهرداری موضوع ماده ۱۰ آیین‌نامه معاملات شهرداری تهران (کلانشهرها)
- به برنده مناقصه پیش‌پرداخت داده نخواهد شد.
- کلیه شرکت‌های محروم از اجرای کار، حق شرکت در این مناقصه را ندارند.
- سایر اطلاعات و جزئیات در اسناد مناقصه مندرج شده است.
شناسه آگهی: ۱۸۵۶۱۴۲

اداره کل ارتباطات و امور بین‌الملل شهرداری اهواز

شرکت زیرساخت فراگیر پالایشی سیراف S.F.I.C

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه به طور فوق‌العاده صاحبان سهام شرکت زیرساخت فراگیر پالایشی سیراف:

بدینوسیله از سهامداران محترم دعوت به عمل می‌آید در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه به طور فوق‌العاده شرکت زیرساخت فراگیر پالایشی سیراف که در روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۲۳ از ساعت ۱۴ لغایت ۱۶ در محل شرکت به آدرس تهران، میدان آرژانتین، خیابان احمد قصیر، خیابان هفدهم (بهزاد شفق)، پلاک ۱۶، طبقه دوم تشکیل می‌گردد حضور به هم رسانند.

دستور جلسه به شرح زیر می‌باشد:
۱) استماع گزارش هیئت‌مدیره برای سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۴۰۲
۲) استماع گزارش حسابرس و بازرس قانونی درخصوص صورت‌های مالی سال منتهی به ۲۹ اسفند ۱۴۰۲
۳) بررسی و تصویب صورت‌های مالی سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ۱۴۰۲
۴) انتخاب بازرس اصلی و علی‌البدل جهت سال مالی منتهی به ۳۰ اسفند ۱۴۰۳
۵) انتخاب روزنامه کثیرالانتشار جهت درج آگهی‌های شرکت
۶) سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی سالیانه می‌باشد.

مصطفی علی‌پور- مدیر اجرایی هیئت تصفیه

جهان صنعت
www.jahanesanat.ir
سازمان آگهی های روزنامه جهان صنعت
۰۲۱-۸۸۰۵۰۲۸۶
۰۲۱-۸۸۰۵۰۶۸۴
۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴

جهان صنعت
سال بیست و یکم ■ سه‌شنبه۱۱دی ۱۴۰۳ ■ شماره ۵۷۰۵

خبر

مشکل تامین ارز شرکت‌های بازرسی حل می‌شود

اتاق ایران آنلاین- در نشست کارگروه شورای گفت‌وگو برای تامین ارز موردنیاز شرکت‌های بازرسی، مقرر شد بخش سوم مجموعه مقررات ارزی درباره سرفصل خدمات بازنگری شود، به گونه‌ای که به این خدمات در موارد غیربازرگانی، ارز تخصیص پیدا کند.

اعضای کارگروه شورای گفت‌وگو در نشست اخیر به بررسی چالش شرکت‌های بازرسی در تامین ارز موردنیاز پرداختند و مقرر کردند بخش سوم مجموعه مقررات ارزی درباره سرفصل خدمات بازنگری شود به‌گونه‌ای که به این خدمات در موارد غیربازرگانی، ارز تخصیص پیدا کند.

در تشریح مساله موجود، نمایندگان شرکت‌های بازرسی تاکید کردند که این شرکت‌ها طبق قرارداد، معادل ریالی هزینه ارزی که بابت بازرسی در مبدأ که کشور دیگری است، انجام می‌دهند را دریافت می‌کنند. این معادل ریالی با نرخ نیمایی پرداخت می‌شود درحالی‌که شرکت بازرسی باید از بازار آزاد، ارز با نرخ بالاتر تهیه و برای بازرس در خارج از کشور حواله کند. این فرآیند چون از سوی هیچ نهاد دولتی تایید نمی‌شود، هزینه موردقبول مالیاتی نخواهد بود. بنابراین دو مشکل را برای شرکت‌های بازرسی ایجاد می‌کند؛ اول نرخ ارزی است که هزینه ارزی شرکت‌ها را پوشش نمی‌دهد و دوم اینکه هزینه ارزی صورت گرفته هزینه قابل‌قبول مالیاتی نیست. در مقابل نماینده بانک مرکزی تاکید داشت که بانک مرکزی هزینه بازرسی را جزو هزینه‌های مرتبط با ثبت سفارش می‌داند و سرفصل مجزایی برای آن تعریف نکرده است. از سوی دیگر تاکید شد: طبق قانون، بانک مرکزی برای پذیرش هزینه ارزی صورت گرفته باید یک تاییدیه از طرف یک نهاد دولتی دریافت کند

با توجه به اینکه پیشنهاد شد سازمان استاندارد این تاییدیه لازم را در اختیار بانک مرکزی قرار دهد، سازمان استاندارد و مرکز ملی تایید صلاحیت، نظارت خود را معطوف به نظارت کیفی اعلام کردند و بنابراین مرجع تاییدکننده مباحث مالی نیستند. درنهایت بعد از بحث‌هایی که صورت گرفت، مقرر شد بخش سوم مقررات ارزی در مورد سرفصل خدمات مورد بازنگری قرار گیرد و به‌گونه‌ای رفتار شود که خدمات بازرسی در موارد غیربازرگانی در این بخش دیده شود و ارز به آن تعلق بگیرد. از طرفی لازم است جامعه بازرسی طبقه‌بندی از سازمان‌ها در اختیار دبیرخانه شورای گفت‌وگو قرار دهد تا امکان انتخاب دستگاه متولی تاییدکننده برای تخصیص ارز، مشخص شود. در ادامه این نشست قرار بود موضوع دریافت مابه‌التفاوت ارز از تلورانس مجاز کسر تخلیه در واردات کالاهای فله‌ای و اساسی نیز بررسی شود که به دلیل عدم حضور نماینده وزارت جهاد کشاورزی، اعضا تصمیم گرفتند اداره تدوین مقررات بانک مرکزی نشستی را با حضور نمایندگان وزارت جهاد کشاورزی، دبیرخانه شورای گفت‌وگو و اتحادیه واردکنندگان نهاده‌های دام و طیور، ترتیب دهد تا فرم تایید قیمت‌گذاری و تایید کالا به قیمت مصوبه برپایه نرخ ارز ترجیحی معادل ۲۸۵۰۰۰ریال به ازای هر دلار (فرم پیوست شماره ۱۴) در راستای حل مشکلات فعالان اقتصادی، اصلاح شود.

آمار جدید ارز پرداختی به واردات اعلام شد

تسنیم- حجم کل معاملات سامانه ارز تجاری مرکز مبادله ایران تا ۱۰دی‌ماه، ۷۴۵میلیون درهم، ۱۱۲میلیون دلار، ۱۰میلیون یوآن و ۱/۱میلیون یورو بوده است

بانک مرکزی ضمن اعلام حجم معاملات سامانه ارز تجاری از ابتدای فعالیت تا به امروز تصریح کرد: از اول فروردین‌ماه تا ۱۰دی‌ماه امسال بیش از ۵۲میلیارد و ۸۷۳میلیون دلار ارز برای واردات کالاهای اساسی، دارو، کالاهای تجاری و بازرگانی و خدمات تامین شده است.

در این مدت برای کالاهای اساسی و دارو ۱۱میلیارد دلار و ۵۴میلیون دلار، برای کالاهای تجاری و بازرگانی مبلغ ۴۰میلیارد و ۷۴۶میلیون دلار و برای خدمات یک‌میلیارد دلار و ۷۳میلیون دلار تامین ارز صورت گرفته است.

حجم کل معاملات سامانه ارز تجاری مرکز مبادله ایران تا ۱۰دی‌ماه، ۷۴۵میلیون درهم، ۱۱۲میلیون دلار، ۱۰میلیون یوآن و ۱/۱میلیون یورو بوده است. طی این دوره هزار و ۱۳۵معامله در نتیجه هزار و ۸۷۳ ثبت سفارش به روش معاملاتی جورسازی (مچینگ) انجام گرفت. همچنین تعداد ۵۳۹ بازرگان طی دوره مذکور معاملات خود را از طریق کارگزاران یا بانک‌های عامل در این سامانه انجام داده‌اند

براساس این گزارش، بانک مرکزی برای واردات کالاهای اساسی و کشاورزی شامل گندم، دانه‌های روغنی و نهاده‌های دامی ۸میلیارد و ۷۰۴میلیون دلار و برای دارو، مواد اولیه دارویی و تجهیزات پزشکی دومیلیارد و ۳۵۰میلیون دلار ارز تامین کرده است.

شایان ذکر است بانک مرکزی در مجموع ۱۱میلیارد دلار، ۵۴میلیون دلار برای کالاهای اساسی و کشاورزی و دارو و تجهیزات پزشکی را با نرخ ۲۸۵۰۰تومان و با هدف حمایت از مصرف‌کنندگان و دسترسی اقشار جامعه به کالاهای ضروری با قیمت ارزان‌تر تامین کرده است.

این گزارش حاکی از آن است که از ابتدای سال جاری تا به امروز میزان کل تامین ارز صنایع مبلغ ۴۰میلیارد و ۷۴۶میلیون دلار بوده است. که میزان ارز تامینی برای گروه‌های «صنایع حمل‌ونقل و خودرو» ۷میلیارد و ۳۰۹میلیون دلار، «ماشین‌آلات و تجهیزات تولید» ۴میلیارد و ۸۷۰میلیون دلار، «صنایع معدنی» ۴میلیارد و ۳۶۱میلیون دلار، «صنایع تجهیزات برق و الکترونیک» ۴میلیارد و ۲۸۶میلیون دلار، «صنایع شیمیایی و پلیمری» ۴میلیارد و ۲۳۰میلیون دلار، «منسوجات و پوشاک» یک‌میلیارد و ۵۶۰میلیون دلار و «سایر صنایع» ۱۴میلیارد و ۱۳۰میلیون دلار تا پایان روز دهم دی‌ماه سال جاری بوده است.

گفتنی است، نرخ بازار توافقی نیمایی در روز دوشنبه ۱۰دی‌ماه ۱۴۰۳ شاهد مبادله دلار با نرخ ۶۴هزار و ۸۷۶ تومان، مبادله یورو با نرخ ۶۷هزار و ۶۲۱ تومان و مبادله درهم با نرخ ۱۷هزار و ۶۶۵ تومان بود. همچنین نرخ‌های متناظر با سامانه نیما در تالار اسکناس ارز، دلار با نرخ ۶۶هزار و ۶۹۲تومان، یورو با نرخ ۶۹هزار و ۵۱۵تومان و درهم با نرخ ۱۸هزار و ۱۶۰تومان مورد مبادله قرار گرفت.

ترک‌ها هم هزینه سوخت کامیون‌های ایرانی را افزایش دادند

کاهش قدرت تجاری ایران در ترکیه

«**جهان‌صنعت**»- ترکیه در اقدامی تقابلی، هزینه سوخت کامیون‌های ایرانی در این کشور را با اخذ مالیات ۱۵۵درصدی مصرف‌کننده عادی افزایش داد و به این ترتیب، هزینه حمل کالا به ترکیه از طریق این کشور افزایش یافت و به گفته صاحب‌نظران، منجر به کاهش قدرت رقابت کالاهای ایرانی در کشور همسایه شمال‌شرقی شد

آنگونه که رییس اتاق مشترک بازرگانی ایران و ترکیه گفته اخذ مالیات سوخت از کامیون‌های ایرانی توسط ترکیه به افزایش هزینه حمل برای صادرکننده می‌انجامد، در نتیجه کالا با قیمت بالاتری به دست خریدار خارجی می‌رسد و از قدرت رقابت ایران در بازار ترکیه می‌کاهد.

مهرداد سعادت‌دهقان، رییس اتاق مشترک بازرگانی ایران و ترکیه درباره تصمیم جدید دولت ترکیه برای اخذ مالیات سوخت از خودروهای تجاری ایرانی توضیح داد و اظهار کرد: متاسفانه در چند روز گذشته بنابر بخش‌نامه‌ای که ترکیه به گمرکات خود ابلاغ کرده، کامیون‌هایی که از ایران به ترکیه وارد می‌شوند برای تامین سوخت باید هزینه بیشتری پرداخت کنند، ترکیه این قانون را در واکنش به قانونی که ایران برای کامیون‌های ترکیه‌ای اعمال کرده، وضع کرده است. با این حال این تغییر در سیاست ترکیه هزینه تجارت را برای بازرگانان ایرانی بالا می‌برد و این اتفاق به افزایش هزینه حمل برای صادرکننده می‌انجامد، در نتیجه کالا با قیمت بالاتری به دست خریدار خارجی می‌رسد و از قدرت رقابت ایران در بازار ترکیه می‌کاهد.

سعادت‌دهقان در گفت‌وگو با ایلنا تاکید کرد: تاثیری که این اتفاق بر تجارت ایران با ترکیه می‌گذارد به طور مستقیم و در کوتاه‌مدت نمایان خواهد شد.

وی در ادامه از برگزاری کمیسیون مشترک ایران و ترکیه در هفته‌های گذشته خبر داد و درباره آخرین وضعیت برقراری تجارت ترجیحی بین دو کشور گفت: در کمیسیون مشترک به موضوع تجارت ترجیحی هیچ اشاره‌ای نشد، ضمن اینکه پیشنهاد اتاق مشترک ایران و ترکیه رفتن به سمت تجارت آزاد است و تجارت ترجیحی دستاوردی برای بازرگانان ایرانی در تجارت با ترکیه نخواهد داشت. با این حال اجرای تجارت آزاد هم مشروط به اراده قوی دولتمردان ایران و ترکیه و ایجاد زیرساخت‌های لازم است که مهم‌ترین آنها به برقراری تبادلات مالی و بانکی مربوط می‌شود.

سعادت‌دهقان تصریح کرد: مزیت تجارت آزاد شفافیت است، در حال حاضر حجم واردات کالا از ترکیه به ایران بیشتر از آمار و ارقام ثبت شده است اما آمار واقعی به دلیل تحریم‌ها ثبت نمی‌شود در حالی که در تجارت آزاد با داده‌های واقعی روبه‌رو هستیم و این داده‌ها در تقویت تجارت دو کشور تاثیر چشمگیری دارد زیرا طرف ترک انتظار دارد که در ازای افزایش صادرات ایران به ترکیه، آمار گویای رشد واردات ایران از ترکیه باشد.

رییس اتاق مشترک بازرگانی ایران و ترکیه یادآور شد: در این کمیسیون همچنین طرف ترکیه‌ای بر استفاده بهینه از گذرگاه‌های مرزی بین دو کشور اصرار داشت و هیچ تمایلی برای راه‌اندازی گذرگاه‌های جدیدی در ترک‌ها دیده نشد. آنها تاکید داشتند در حال حاضر باید زیرساخت‌های سه گذرگاه موجود تقویت شود. این در حالی بود که طرف ایرانی در کمیسیون مخالف ترکیه و خواهان افزایش شمار گذرگاه‌ها بود.

سعادت‌دهقان گفت: تجارت دو کشور به همان رویه سابق برقرار است و در حجم تجارت در سال جاری نسبت به سال گذشته شاهد تغییرات چشمگیری نبودیم هرچند ممکن است به دلیل افزایش قیمت ارز ارزش تجارت ایران و ترکیه از ۱۰میلیارد دلار در سال گذشته افزایش پیدا کرده باشد، با این حال دو طرف همچنان این پتانسیل را دارند که رقم یاددشده را به ۳۰میلیارد دلار برسانند.

چند روز پیش، خبرگزاری آناتولی ترکیه خبر داد دولت این کشور، قانون معافیت از پرداخت مالیات سوخت برای خودروهای تجاری و کامیون‌های ایرانی هنگام ورود به کشور را لغو کرده است.

براساس ماده قانونی منتشر شده در روزنامه رسمی ترکیه، معافیت از پرداخت مالیات سوخت به میزان حجم استاندار باک برای کامیون‌های ایرانی که پیش از این هنگام ورود به ترکیه اعمال می‌شد، لغو خواهد شد.

دولت ترکیه این تصمیم را براساس اصل عمل متقابل اتخاذ کرده است. کامیون‌های دارای پلاک ترکیه هنگام خروج از ایران (بدون توجه به پر یا خالی بودن باک سوخت) مجبور به پرداخت مالیات گمرکی به اندازه ظرفیت باک سوخت خودرو هستند.

این درحالی است که کامیون‌های ایرانی طی سال‌های گذشته هنگام ورود به ترکیه از پرداخت مالیات و عوارض گمرکی سوخت به اندازه حجم استاندارد باک خودرو معاف بودند.

با لغو معافیت مالیات سوخت برای خودروهای تجاری و کامیون‌های ایرانی توسط دولت ترکیه، اینگونه وسایط نقلیه ایرانی از این پس هنگام ورود به ترکیه باید به اندازه حجم باک سوخت خودرو مالیات پرداخت کنند.

میزان مالیات سوخت برای خودروهای تجاری و کامیون‌های ایرانی هنگام ورود به ترکیه ۱۵۵درصد مالیات ویژه مصرف‌کننده در ترکیه تعیین شده است.

باوجود این، معافیت از مالیات سوخت برای اتوبوس‌های مسافربری با پلاک ایران هنگام ورود به ترکیه کماکان پابرجا خواهد بود.

■ تخفیف شدید به ترکیه‌ای‌ها

براساس موافقتنامه‌ای که در سال ۱۳۹۳ بین ایران و ترکیه به امضا رسید، کامیون‌های ترک در هنگام عبور از مرز ایران هزینه کمتری را برای سوخت‌گیری پرداخت می‌کردند.

تا قبل از انعقاد قرارداد یادشده، به دلیل ارزان‌تر بودن سوخت در ایران، کامیون‌های ترک موظف بودند برای هر لیتر سوخت ۱/۶یورو پرداخت کنند تا از انتقال غیرقانونی سوخت جلوگیری شود اما با امضای این موافقتنامه قیمت سوخت عرضه شده به کامیون‌های ترک به ۰/۳یورو در هر لیتر کاهش یافت.

■ حجم تجارت ایران و ترکیه؟

براساس این گزارش، در حال حاضر، حجم مبالادت مرزی ایران و ترکیه به ۷/۵ تا ۱۰میلیارد دلار رسیده است. این در حالی است که براساس توافق مسوولان دو کشور باید حجم مبادلات تجاری ایران و ترکیه باید به ۳۰میلیارد دلار برسد. در این حال، جدیدترین آمار منتشره از سوی گمرک ایران حاکی از این است که ترکیه چهارمین شریک تجاری ایران به‌شمار می‌رود و در میان هفت کشور طرف تجاری کشورمان قرار دارد. براساس آماری که گمرک ایران منتشر کرده، طی ۹ماهه سال جاری میزان صادرات غیرنفتی ۱۱۶میلیون و ۳۴۸هزار تن به ارزش ۴۳میلیارد و ۱۴۰میلیون دلار و میزان واردات (با احتساب شمش طلا) ۷میلیون و ۹۴۱هزار تن به ارزش ۵۰میلیارد و ۸۸۹میلیون دلار بوده که نشان می‌دهد تراز تجاری به صورت محسوسی منفی شده و به منفی ۷میلیارد و ۷۴۹میلیون دلار رسیده است. ارزیابی مقاصد و کالاهای صادراتی در این مدت نشان می‌دهد، مانند سال‌های گذشته همچنان هفت کشور نخست خریدار کالای ایران کشورهای چین، عراق، امارات‌متحده عربی، ترکیه، افغانستان، پاکستان و هند هستند و نکته جالب‌تر در مورد کالاهای عمده صادراتی است که همچون گذشته اقلام خام و نیمه‌خام ازجمله پروپان مایع‌شده، متانول و گاز طبیعی مایع‌شده در صدر صادرات قرار دارند. این هفت کشور در مجموع ۸۲/۴۰درصد از وزن و ۸۲/۸۵درصد از ارزش کل صادرات غیرنفتی کشور را به خود اختصاص دادند.

گزارش ۲

کمیسیون فرش، هنر و صنایع‌دستی اتاق ایران بررسی کرد

لزوم توجه دولت به اقتصاد هنر

در کمیسیون فرش، هنر و صنایع‌دستی تاکید شد باید دولت و بخش‌خصوصی به اقتصاد حوزه هنر توجه کنند؛ هنر جذابیت زیادی برای سرمایه‌گذاری دارد اما لازمه توجه به این حوزه، تسهیل‌گری دولت است، نه دخالت و رفتارهای سلیقه‌ای.

در نشست کمیسیون فرش، هنر و صنایع‌دستی اتاق ایران که با حضور پیام باقری نایب‌رییس اتاق ایران، نادره رضایی معاون امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، حاضران و فعالان حوزه هنر برگزار شد ، از اقتصاد هنر و مشکلات آن گفتند.

به گزارش اتاق ایران آنلاین، در ابتدای این نشست که به ریاست مرتضی حاجی‌آقامیری برگزار شد، ندا سرمه، مسوول کارگروه موسیقی و تئاتر کمیسیون فرش، هنر و صنایع‌دستی اتاق ایران از مشکلات حوزه موسیقی و هنر گفت: در حوزه موسیقی، به دلایل متعددی میان هنرمندان دودستگی اتفاق افتاده است؛ مثلا برخی به دنبال برگزاری کنسرت‌های بدون مجوز می‌روند و دلیل آن همین است. باید معاونت امور فرهنگی و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در مسیر همدلی هنرمندان حرکت کند.

در ادامه از برخوردهای سلیقه‌ای برای حضور زنان در صحنه موسیقی گفته شد. ما سعی می‌کنیم که اقتصاد هنر رونق گیرد ولی برخوردهای سلیقه‌ای و حضور افراد غیرمتخصص آسیب‌زننده است. مثلا سلبریتی‌هایی که از سینما وارد طراحی صحنه و لباس شده‌اند، باعث از بین رفتن فرصت کار برای متخصصان شده است. باید برای فعالیت در این حوزه افراد، متخصص باشند.

سحر شریفانی، مسوول کارگروه هنرهای تجسمی کمیسیون فرش، هنر و صنایع‌دستی اتاق ایران از مشکلات هنرهای تجسمی گفت: باید زیرساخت‌ها و پایه هنرهای تجسمی سروسامان بگیرد. هنوز این حوزه به لحاظ مجوزها، استانداردسازی نشده است. گروهی به‌راحتی مجوز می‌گیرند و کار خود را رویداد ملی می‌نامند. حوزه هنر مربوط به قشر خاصی است و عموم جامعه درگیر این جریان نیستند. شاید به این دلیل که هنوز بخش‌خصوصی نتوانسته در حوزه هنر جریان‌سازی کند.

■ کاهش حجم صادرات هنری

در این نشست یکی از گالری‌دارها از مشکلات هنرهای تجسمی گفت: هند، چین، آمریکا و انگلستان ۷۰درصد بازار هنرهای تجسمی را در اختیار دارند و بقیه دنیا ۳۰درصد این بازار را. سهم خاورمیانه از این ۳۰درصد حدود دودرصد است.

در این نشست همچنین تصریح شد: در سال‌های اخیر حجم صادرات هنر از ایران کمتر هم شده است و برخی از هنرمندان به دلیل مشکلات بروکراسی و مشکلات تعامل بانکی و بازگشت ارز، آثار خود را به‌صورت غیرقانونی صادر می‌کنند. باید نهادهای دولتی از حوزه هنر حمایت کنند.

در ادامه عنوان شد: بازار هنرهای تجسمی ایران در دهه۵۰ پی‌ریزی شده اما در دوره‌های اخیر وضعیت این بازار بدتر شده است. البته مشکلات اقتصادی بر پیش آمدن این شرایط اثرگذار است اما باید با دنیای علم‌ودانش در این حوزه‌ها مرتبط شویم و استانداردهای هنر را بپذیریم. مثلا هیچ مبادی رسمی‌ای برای واسطه‌های هنری وجود ندارد. گالری‌دارها با مشکلات زیادی روبه‌رو هستند. فقط یک حراج خانه در ایران فعال است و از زیرساخت حرفه‌ای دور هستیم. در این شرایط سرمایه‌گذاران چقدر از شرایط سرمایه‌گذاری در حوزه هنر مطلع هستند؟ سرمایه‌گذارها و شرکت‌های بزرگ چقدر به حوزه گالری‌داری وارد شده‌اند. دولت به‌جای رقابت با بخش‌خصوصی به آنها، فرصت کار دهد و حمایت کند. باید برای مهیا کردن زیرساخت‌ها به‌صورت حرفه‌ای تلاش شود.

در ادامه علی همتی، کارگروه توسعه و نوآوری کمیسیون فرش، هنر و صنایع‌دستی اتاق ایران درباره رویداد «صدرا»؛ صنعت، دانشگاه و راه اشتغال گفت: در این رویداد دانشجویان متوجه شدند که کمیسیون فرش، هنر و صنایع‌دستی اتاق ایران تشکیل شده است؛ این فرصت‌ها به اتصال هنر و اقتصاد کمک می‌کند.

او ادامه داد: متاسفانه ما از توانمندی حوزه‌های دیگر مطلع نیستیم. این کارگروه پل ارتباطی است بین صنعت و دانشگاه. تلاش بر این است که این جزایر متعدد هنر بهم متصل شوند. مثلا در کارگروه مد و پوشاک کمیسیون فرش، هنر و صنایع‌دستی اتاق ایران، می‌توانیم برای ورزش‌های باستانی لباس ایرانی طراحی کنیم.

حسن تاجیک، رییس پژوهشگاه رنگ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری نیز در این نشست از اهمیت صنایع رنگ و پوشش گفت: باید برای تولید محصولات فاخر و استاندارد تلاش کنیم.

■ تاکید بر استفاده از ظرفیت بخش‌خصوصی

در بخش دوم این نشست، نادره رضایی، معاون امور هنری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به‌جایگاه بخش خصوصی گفت: در شرایطی هستیم که دولت به‌تنهایی نمی‌تواند تنگناهای موجود در اقتصاد کشور را مدیریت کند؛ برای همین لازم است حتما بخش خصوصی در کنار دولت قرار گیرد.

او با اشاره به بودجه ۴۶حوزه فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: معاونت امور هنری ۶درصد بودجه وزارتخانه را در اختیار دارد و این نشان می‌دهد که باید دست بخش خصوصی را برای همکاری فشرد.

رضایی عنوان کرد: به لحاظ قانونی باید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هم در ترکیب شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی قرار گیرد تا درباره مسائل هنری و اقتصاد این حوزه با دولت و هیات‌دولت گفت‌وگو شود. او ادامه داد: مشکلات اقتصاد هنر را در معاونت امور هنری پیگیری می‌کنیم. دولت باید کمتر کار اجرایی کند و بیشتر در کار بخش خصوصی تسهیل‌گری کند. در حوزه هنرهای تجسمی باید همه حلقه‌های اثرگذار بهم وصل شوند؛ این‌گونه است که آمار صادرات محصولات هنری بالاتر می‌رود.

او ادامه داد: ما می‌خواهیم شهر خلاق را در ایران در حوزه‌های مختلف شناسایی کنیم؛ اتاق ایران می‌تواند در این مسیر با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی همکاری کند. می‌توانیم این طرح را براساس مزیت و طرح آمایش سرزمین پیش ببریم. ما طرح‌های خود را پشتوانه و نگاه برگشت سرمایه کار می‌کنیم، نه‌فقط مسوولیت اجتماعی را.

به گفته رضایی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بخشی از زمان خود را صرف سیاستگذاری خواهد کرد. اتاق بازرگانی جایی است که ما می‌خواهیم با آنها تعامل و همکاری کنیم.

■ باید به جایگاه فرش ایرانی توجه شود

علانور توکلی، رییس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش دستباف ایران هم با اشاره به‌جایگاه فرش و مؤلفه‌های هنری به‌کاررفته در آن عنوان کرد که باید به فرش به عنوان هنری برتر و اصیل ایرانی توجه کرد و در ارتقای جایگاه آن کوشید.

رییس اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش دستباف ایران در حوزه مجوزهای صادر شده برای برگزاری نمایشگاه فرش، تعدد مراکز صادرکننده مجوز باعث بروز مشکلاتی شده است. مثلا در اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش دستباف ایران شاهد ورود فرش هندوستانی و افغانستانی به‌جای فرش ایرانی در نمایشگاه‌ها هستیم و این مسائل به جایگاه فرش ایرانی آسیب می‌زند.

در ادامه محمد شریفی، رییس مرکز نوآوری و شتاب‌دهی صادرات اتاق ایران گفت: باید پلتفرمی را راه‌اندازی کرد که بتواند حوزه‌های متعدد هنر را با جامعیت بهم پیوند دهد. مثلا می‌توان روی NFT کار کرد. البته باید فرصت‌ها و تهدیدهای این حوزه به دقت بررسی شود.

همچنین عنوان شد، قواعد و راهکار وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مانع ورود بخش خصوصی به حوزه موسیقی و تئاتر است؛ باید در این حوزه تسهیل‌گری شود. همچنین در حوزه تئاتر و سینما باید بحث آموزش را جدی گرفت. معاونت امور هنری در قواعد خود بازنگری کند تا نسل جدید و سرمایه‌گذارها وارد این حوزه شوند. بخش هنری بخش جذابی برای سرمایه‌گذاران است اما قواعد و بوروکراسی دولت ورود به این حوزه را سخت کرده است.

شرکت فولاد آلیاژی ایران (سهامی عام)
نوبت دوم

«آگهی مناقصه عمومی شماره م-ک/۱۴۰۳/۲۷»

شرکت فولاد آلیاژی ایران در نظر دارد انجام خدمات خرید غذا و اجاره رستوران را براساس شرایط و مشخصات مندرج در اسناد مناقصه به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.

متقاضیان شرکت در مناقصه می‌توانند به منظور دریافت اسناد و شرایط مناقصه به سایت شرکت فولاد آلیاژی ایران به آدرس www.iasco.ir – بخش خرید و تامین‌کنندگان- قسمت مناقصات مراجعه نمایند و در صورت تمایل به شرکت در مناقصه مذکور می‌بایست، پیشنهادات خود را حداکثر تا ساعت ۱۴ روز شنبه مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۲۲ براساس شرایط مندرج در اسناد مناقصه به دبیرخانه حراست شرکت واقع در محل کارخانه (یزد/ جاده کنارگذر یزد- کرمان/ نرسیده به پایانه باربری/ کیلومتر ۲۴ جاده فولاد آلیاژی) تحویل نمایند.

متقاضیان می‌توانند در صورت نیاز همه روزه به غیر از ایام تعطیل از ساعت ۸ لغایت ۱۷ به منظور دریافت اطلاعات تکمیلی فنی با آقای ضیایی (شماره تماس‌های ۰۳۵۳۱۲۲۲۴۲۰ - ۰۹۱۳۳۵۶۸۶۷۲) و اطلاعات بازرگانی و نحوه ارسال و تکمیل اسناد با آقای فلاح (شماره تماس‌های ۰۳۵۳۱۲۲۲۶۴۶ - ۰۹۱۳۲۵۶۰۳۵۹) تماس حاصل نمایند.

شرکت فولاد آلیاژی ایران – مدیریت امور خرید

شرکت ملی گاز ایران
شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی
نوبت اول

آگهی فراخوان مناقصه عمومی دومرحله‌ای

شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی در نظر دارد اقلام مورد نیاز خود را با شرایط ذیل به صورت برگزاری مناقصهٔ عمومی دومرحله‌ای از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) تامین نماید:

شماره فراخوان در سامانه ستاد ایران	۲۰۰۳۰۹۷۸۴۷۰۰۰۱۱۶
شماره مناقصه و تقاضا	تقاضای G-3433803293-KG مناقصه شماره ۱۴۰۳/۰۵۳
موضوع مناقصه/ شرح مختصر اقلام درخواستی	سوییچ
مبلغ تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار	۵/۰۷۰/۶۰۰/۰۰۰ریال
نوع تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار	تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار به صورت یکی از تضامین قابل قبول وفق آیین‌نامه تضمین شماره ۱۲۳۴۰۲/ت۵۰۶۵۹ ه مورخ ۹۴/۰۹/۲۲ هیات وزیران می‌باشد.
مبلغ برآوردی مناقصه	۱۰/۱/۴۱۲/۰۰۰/۰۰۰ ریال
آخرین مهلت دریافت اسناد ارزیابی کیفی در سامانه ستاد	۱۰ روز پس از درج نوبت دوم آگهی در صفحه اعلان عمومی سامانه ستاد ایران می‌باشد.
آخرین مهلت بارگذاری و ارسال مستندات ارزیابی کیفی (رزومه) در سامانه ستاد	ظرف مدت ۱۴ روز پس از انقضای مهلت دریافت اسناد می‌باشد.
آخرین مهلت بارگذاری پیشنهادات فنی/ مالی در سامانه ستاد	پس از ارزیابی کیفی مناقصه‌گران، مستندات دریافت پیشنهاد فنی و مالی به همراه برنامه زمانی از طریق سامانه ستاد ارسال می‌گردد.
آدرس مناقصه‌گزار	استان بوشهر- شهرستان عسلویه- شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی- ساختمان اداری مرکزی ستاد - مدیریت بازرگانی- اداره خرید- گروه خرید اقلام عمومی

بدیهی است کلیه فرآیند برگزاری مناقصه الکترونیکی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (سامانه ستاد) به نشانی: WWW.SETADIRAN.IR انجام می‌پذیرد و به پیشنهادهای خارج از سامانه ستاد هیچگونه ترتیب اثری داده نخواهد شد و مناقصه‌گران بایستی نسبت به ثبت‌نام در سامانه ستاد و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی اقدام نمایند مناقصه‌گران می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت WWW.SPGC.IR مراجعه و یا با شماره تلفن‌های ۲۲۵۲-۰۷۷۳۱۳۱۲۲۲۴ تماس حاصل فرمایند.

شناسه آگهی: ۱۸۵۵۰۹۲

روابط‌عمومی شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی

نخست

شرکت ملی نفت ایران پیشقدم شد

ایجاد واحد تخصصی هوش‌مصنوعی در ایران

گروه انرژی- همزمان با پیشرفت سریع به‌کارگیری هوش‌مصنوعی در صنعت نفت در دنیا، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران از برنامه‌ریزی برای ایجاد واحدی تخصصی در حوزه هوش‌مصنوعی خبر داده است.

حمید بورد در آیین اختتامیه رویداد رقابتی میدان‌های نفتی و گازی دیجیتال شهید تندگویان اعلام کرد: با وجود همه تحریم‌ها و فشارها ما در حوزه هوش‌مصنوعی توانسته‌ایم رتبه خوبی در منطقه داشته باشیم و باید این تلاش را مضاعف کنیم. در حوزه تولید علم نباید هیچ کوتاهی داشته باشیم چون جبران‌ناپذیر است.

هوش‌مصنوعی در صنعت نفت یک فناوری پیشرفته و قدرتمند است که می‌تواند نقش مهمی در بهبود عملکرد، کاهش هزینه‌ها و افزایش بهره‌وری در این صنعت داشته باشد که از جمله این کاربردها می‌تواند به پیش‌بینی تقاضا و سهولت تجارت، با استفاده از الگوریتم‌های هوش‌مصنوعی، برای محاسبه دقیق‌تر تقاضای بازار و برنامه‌های تجاری بهینه‌تری برای تامین نفت و گاز اشاره کرد.

از مزایای دیگر هوش‌مصنوعی در صنعت نفت، بهینه‌سازی عملیات استخراج نفت و گاز، تعمیرات و نگهداری تجهیزات و همچنین ارزیابی و پیش‌بینی خطرات و حوادث در صنعت نفت است. ضمن اینکه برای کاهش هزینه‌ها و افزایش بهره‌وری، می‌توان روی هوش‌مصنوعی حساب کرد که در زمان صرفه‌جویی کرده و بهره‌وری را افزایش دهد. همچنین هوش‌مصنوعی می‌تواند به شرکت‌ها کمک کند تا با تحولات و تغییرات بازار نفت و گاز برای اتخاذ تصمیمات بهتر آشنا شوند.

آنطور که حمید بورد اعلام کرده است، در راستای استفاده از هوش‌مصنوعی، شرکت ملی نفت تصمیم دارد که یک واحد تخصصی برنامه‌ریزی توسط هوش‌مصنوعی در مدیریت پژوهش و فناوری ایجاد کند که با استفاده از هوش‌مصنوعی در بخش‌هایی نظیر مطالعات مخزن، تفسیر داده‌های لرزه‌نگاری در بخش اکتشاف و کنترل پارامترهای حفاری می‌تواند سبب افزایش تولید، کاهش هزینه‌ها و ارتقای بهره‌وری شود.

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران همچنین با اشاره به شایعاتی که در فضای مجازی و رسانه‌ها درخصوص کاهش تولید نفت و گاز مطرح شده است، اظهار کرد: برخلاف این گفته‌ها، ما در تولید گاز حتی از برنامه‌های متصور خود هم جلوتر هستیم و در مدت کوتاهی حدود ۷ تا ۱۰درصد افزایش تولید هم داشته‌ایم.

■ دیجیتالی شدن ۱۵ میدان نفتی و گازی

سید مهدیا مطهری، مدیر پژوهش و فناوری شرکت ملی نفت ایران نیز در این آیین با توضیح اینکه براساس مطالبات مقام معظم رهبری ما باید در حوزه هوش‌مصنوعی جزو ۱۰کشور برتر باشیم، گفت: شرکت ملی نفت ایران در این مسیر می‌تواند پیشتاز و پیشقدم باشد و همه تلاش ما بر این است تا با برنامه‌ریزی‌هایی که انجام شده به سمت دیجیتالی کردن ۱۵میدان نفتی و گازی برویم.

وی افزود: تدوین سند حکمرانی شرکت ملی نفت ایران مبتنی بر هوش‌مصنوعی و برنامه‌ریزی برای انجام بیش از ۱۰۰فعالیت شرکت‌های تابع شرکت ملی نفت با استفاده از هوش‌مصنوعی از دیگر برنامه‌ها و فعالیت‌های شرکت ملی نفت ایران در این حوزه بوده است.

مدیر پژوهش و فناوری شرکت ملی نفت ایران گفت: هوشمندسازی مرکز مانیتورینگ و پیاده‌سازی هوش‌مصنوعی در کسب‌وکار نیز از برنامه‌های آینده شرکت ملی نفت ایران است.

■ طرح‌هایی برای دومین رویداد دیجیتال‌سازی

محمد چهاردولی، رییس دانشگاه صنعت نفت در ادامه از ارسال ۱۳۱ طرح به دبیرخانه دومین رویداد دیجیتال‌سازی میدان‌های نفتی و گازی خبر داد و اظهار کرد: این طرح‌ها از سوی ۳۰داور بررسی شدند و از میان آنها، ۵۲گروه دانشگاهی و شرکت دانش‌بنیان برای مصاحبه و معرفی گروه‌های برتر در چهار حوزه انتخاب شدند.

وی افزود: برای اینکه جزو ۱۰کشور برتر در حوزه هوش‌مصنوعی باشیم باید الزاماتی را در حوزه زیرساخت رعایت کنیم. به‌عنوان مثال از سال۲۰۱۳ تا ۲۰۲۳ عربستان در حوزه هوش‌مصنوعی ۲۰میلیارد دلار، ترکیه ۲۰۰میلیون دلار و ما فقط ۱۰میلیون دلار سرمایه‌گذاری کرده‌ایم که نیاز به توجه بیشتر در این حوزه است

جزئیات نشست بانک مرکزی با هلدینگ‌های پتروشیمی برای کنترل بازار ارز

پتروشیمی‌ها در نقش سوپرمن

گروه انرژی- به دنبال حذف ارز نیمایی، برخی صادرکنندگان از جمله پتروشیمی‌ها با ابهاماتی درباره سازوکار جدید بازار توافقی روبه‌رو بودند و همزمان خریداران بازار توافقی اعلام می‌کردند که تاخیر در دریافت ارز توسط صادرکنندگان باعث بروز مشکلاتی برای آنان شده است؛ مشکلی که ظاهرا بانک مرکزی نسبت به حل آن اقدام کرده و سخنگوی مرکز مبادله ارزی اعلام کرده است، از ماه آینده نقش بانک‌ها در مرکز مبادله حذف خواهد شد و مبادله ارز مستقیم بین صادرکننده و واردکننده صورت می‌گیرد.

عصر یکشنبه همین هفته هلدینگ‌های پتروشیمی نشستی با رییس کل بانک مرکزی برای حل مشکلات و ابهام‌های بعد از حذف ارز نیمایی داشتند. فریبر کریمایی، قائم مقام انجمن کارفرمایی پتروشیمی در تشریح مذاکرات انجام شده بین هلدینگ‌های پتروشیمی با بانک مرکزی گفت: از ابتدای بهمن همه پتروشیمی‌ها ارز حاصل از صادرات خود را در مرکز مبادله عرضه می‌کنند. با این کار بانک‌ها از حالت واسطه خارج می‌شوند

کریمایی افزود: طبق اعلام بانک مرکزی از ابتدای بهمن (شاید حتی زودتر) همه واحدهای پتروشیمی می‌توانند نسبت به عرضه ارز حاصل از صادرات خود در مرکز مبادله اقدام کنند. با این کار همانند مدل بازار سرمایه خریدارها به صورت مستقیم ارز موردنیاز خود را از فروشندگان که همان واحدهای پتروشیمی هستند، دریافت خواهند کرد

همزمان اصغر بالسینی، سخنگوی مرکز مبادله ارزی گفته که از ابتدای هفته آینده به صورت هماهنگ پتروشیمی‌ها افزایش ارز در سامانه ارز تجاری مرکز مبادله را هم به صورت همزمان انجام خواهند داد.

■ تصمیمی برای کاهش قیمت ارز؟

افزایش قیمت ارز طی یک ماه گذشته به خصوص بعد از حذف ارز نیمایی باعث افزایش قیمت ارز در بازار مبادله‌ای و بازار آزاد شد. افزایش قیمتی که موجبات نگرانی بسیاری از مردم نسبت به تاثیر این افزایش قیمت ارز را در پی داشت. در شرایط کنونی بیشتر از همه صنایع و تولیدکننده‌ها که نیاز اولیه آنها واردات کالاهای واسطه‌ای و مواد اولیه است، از این افزایش قیمت‌ها نگران هستند. نشست بانک مرکزی با هلدینگ‌ها از این جهت اهمیت دارد که می‌تواند سیگنالی به بازار ارز باشد که قیمت‌ها ممکن است روند کاهشی پیدا کند و از سویی برای پتروشیمی‌ها که بخش قابل‌توجهی از ارزآوری کشور را در اختیار دارند، یک اطمینان‌خاطر ایجاد می‌شود که سازوکار جدید بانک مرکزی برای عرضه ارز در شرایط بهتری مهیا شود.

آنطور که فریبرز کریمایی، قائم‌مقام انجمن کارفرمایی صنعت پتروشیمی به خبرگزاری بازار گفته است، در حال حاضر اختلاف قیمت دلار دولتی و بازار آزاد کمتر شده است و هر چقدر قیمت ارز واقعی‌تر باشد رانت کمتری ایجاد خواهد شد و صادرکنندگان انگیزه بیشتری برای صادرات و بازگشت ارز به کشور خواهند داشت.

کریمایی تاکید کرد: خرید و فروش ارز حاصل از صادرات در بستر مرکز مبادله مورد تایید ما بوده و از مدت‌ها قبل به دنبال اجرای این روش بودیم. با این کار بانک‌ها از حالت واسطه خارج شده و همانند بورس خواهند بود.

همزمان اصغر بالسینی، سخنگوی مرکز مبادله ارزی این تصمیم بانک مرکزی را بر بازار ارز موثر دانست و گفت:« از امروز روند کاهشی نرخ غیررسمی شروع شد و چند کانال افت داشت. وقتی یک بازار رسمی که در آن معاملات عرضه و تقاضایی است و کشف قیمت آن واقعی است، حتما به کاهش نوسانات کمک می‌کند.»

بالسینی با بیان اینکه سامانه ارز تجاری مرکز مبادله اولین بازار رسمی حواله در کشور است و هر چقدر عمق بخشی داشته باشد به کنترل نوسانات نرخ ارز در بازار غیر رسمی هم کمک می‌کند، افزود: از هفته آینده هم ارز پتروشیمی‌ها در بازار ارز تجاری عرضه می‌شود این نرخ‌ها رسمی و قابل اتکا نیست اما کشف قیمت در بازار رسمی سیگنال قیمت واقعی به بازار می‌دهد.

بالسینی یکی دیگر از تصمیمات جلسه بانک مرکزی با هلدینگ‌ها را تامین ارز شرکت‌ها دانست و افزود: اتفاق دیگر این است که از طریق مرکز مبادله تامین ارزی شرکت‌های پتروشیمی و دیگر شرکت‌ها تامین می‌شود.

■ شاگرد اول بازار ارز

گزارش‌ها نشان می‌دهد که میزان صادرات پتروشیمی ایران معمولا بین ۱۲ تا ۱۵میلیون تن در سال متغیر بوده است. صادرات پتروشیمی در سال۱۴۰۱ حدود ۱۶میلیارد دلار بوده است و در سال۱۴۰۲ معادل ۱۹/۴میلیارد دلار محصولات پتروشیمی صادر شده که نسبت به سال۱۴۰۱ از نظر ارزشی حدود ۲۸/۶درصد کاهش را نشان می‌دهد.بنا به گفته اصغر بالسینی سخنگوی مرکز مبادله ارزی، شرکت‌های پتروشیمی در هشت ماهه سال گذشته ۸/۳میلیارد دلار عرضه ارز داشتند که امسال به ۹/۳میلیارد دلار رسیده و افزایش ۱۲درصدی داشته است. در حال حاضر نزدیک ۱/۶میلیارد دلار پروژه از طرف شرکت‌های پتروشیمی در بازار ارز تجاری مرکز مبادله انجام شده و کارهای امکان‌سنجی آن پایان پذیرفته است.

به گفته وی، بازار ارز تجاری یک بازار رسمی شفاف و کارآمد است که تمام نیازهای ارزی را پاسخ می‌دهد هر چقدر به این بازار عمق بخشی داده شود کنترل نوسانات ارزی بازار غیررسمی افزایش می‌یابد.

فریبرز کریمایی، قائم‌مقام انجمن کارفرمایی صنعت پتروشیمی هم در پاسخ به این سوال که با اجرایی شدن شیوه جدید، مقدار عرضه ارز از سوی واحدهای پتروشیمی تا چه اندازه افزایش خواهد یافت، گفت: عملکرد واحدهای پتروشیمی در سال‌های گذشته کاملا شفاف و مشخص بوده و به اذعان مسوولان بانک مرکزی آنها شاگرد اول صادرات و بازگشت ارز به کشور بوده‌اند. پتروشیمی‌ها ارز حاصل از صادرات خود را به صورت تمام و کمال عرضه می‌کردند و هیچ مشکلی در این جهت وجود نداشت اما با اجرایی شدن این روش ارزهای حاصل از صادراتی که به دلیل غیرواقعی بودن ارز نیمایی به کشور بازگردانده نمی‌شد، وارد کشور خواهد شد و به نوعی ذخایر ارزی کشور شرایط بهتری را تجربه خواهد کرد.

محمدرضا فرزین، رییس کل بانک مرکزی هم درباره جلسه با هلدینگ‌های پتروشیمی اعلام کرد که «ایجاد سامانه ارز تجاری (توافقی) ضمن اینکه قرار است به گونه‌ای کار کند که نه‌تنها اطمینان حاصل شود که نیازهای ارزی کشور در یک نظام کارا و مبتنی بر بازار تامین می‌شود بلکه عرضه‌کنندگان می‌توانند با عرضه خود نیازهای صنعت خود را تامین کنند و نرخ آن نیز باید طوری باشد که هم به نفع عرضه‌کننده و هم به نفع متقاضی باشد و از طرف دیگر بستری فراهم می‌شود که واسطه‌های ارزی حذف شوند. بنابراین هر آنچه در این بازار وجود دارد یا باید برای عرضه‌کننده باشد یا برای متقاضیان خریدار ارز است.» به گفته او، همه فعالان اقتصادی کشور با پیش‌بینی‌پذیر شدن نرخ ارز در بازار ارز تجاری که کشف نرخ در آن بر مبنای عرضه و تقاضا و توافق خواهد بود منتفع خواهند شد و در این بازار حجم معاملات روزبه‌روز افزایش می‌یابد.

گزارش۲

داده‌های اقتصادی چین و آمریکا بازار را تکان می‌دهند؟

پایان امیدوارکننده ۲۰۲۵ برای نفت

گروه انرژی- قیمت نفت در معامله‌های محدود روزهای تعطیل پیش از پایان سال ۲۰۲۴ میلادی در پی تمرکز سرمایه‌گذاران بر داده‌های چین و ایالات‌متحده آمریکا با افزایش همراه شد.

قیمت نفت روز دوشنبه در معامله‌های روزهای تعطیل پیش از پایان سال۲۰۲۴ میلادی در پی انتظار معامله‌گران برای انتشار داده‌های بیشتر درباره اقتصاد چین و ایالات‌متحده آمریکا در اواخر هفته جاری به‌منظور ارزیابی رشد اقتصادی و تقاضا در دو مصرف‌کننده بزرگ نفت جهان، با اندکی افزایش روبه‌رو شد.

قیمت نفت خام شاخص برنت دریای شمال تا ساعت ۴ و ۳۰ دقیقه بامداد روز دوشنبه (دهم دی) به وقت گرینویچ با ۵سنت افزایش به ۷۴دلار و ۲۲سنت برای هر بشکه رسید در حالی که قیمت این شاخص برای تحویل در ماه مارس با سه سنت افزایش ۷۳دلار و ۸۲سنت برای هر بشکه بود.

نفت خام دابلیوتی‌آی آمریکا هم با ۳سنت افزایش، ۷۰دلار و ۶۳سنت به ازای هر بشکه داد و ستد شد.

هر دو شاخص نفتی در هفته گذشته به‌دنبال کاهش بیش از حد انتظار از ذخیره‌سازی‌های نفت‌خام آمریکا در هفته منتهی‌به ۲۰دسامبر (۳۰ آذر) حدود ۱/۴درصد افزایش یافتند. بالا رفتن مقدار بهره‌گیری پالایشگاه‌ها از ظرفیت پالایشی خود و آغاز فصل تعطیلات کریسمس و سال نو میلادی سبب افزایش تقاضا برای سوخت شد.

قیمت نفت همچنین با خوش‌بینی نسبت به رشد اقتصادی چین در سال آینده میلادی که می‌تواند تقاضای بزرگ‌ترین کشور واردکننده نفت‌خام جهان را بالا ببرد، به روند افزایشی خود ادامه می‌دهد.

تحلیلگران بازار نفت تداوم بحران‌های خاورمیانه، همچنین ادامه بحران میان روسیه و اوکراین را از جمله عوامل تقویت‌کننده قیمت نفت می‌دانند. از سوی دیگر نگرانی‌ها نسبت به وضع تقاضای جهانی و گمانه‌زنی‌ها مبنی‌بر مازاد عرضه در ماه‌های آتی، سبب کاهش یا تثبیت قیمت در سطوح کنونی می‌شود.

■ از تحریک تقاضا در چین تا تهدید ترامپ

قیمت هر بشکه نفت در هفته پایانی ۲۰۲۴ براساس پیش‌بینی موسسه بین‌المللی مطالعات انرژی، بین ۷۰ تا ۷۵دلار در نوسان خواهد بود. از همین رو طبق پیش‌بینی موسسه بین‌المللی مطالعات انرژی، هر بشکه نفت در هفته پایانی سال۲۰۲۴ تحت‌تاثیر عوامل مختلف، بین ۷۰ تا ۷۵دلار معامله می‌شود.

درخصوص عوامل افزاینده قیمت نفت در هفته پیش‌رو، ابتدا باید به تصمیم اوپک‌پلاس برای تاخیر در افزایش تولید اشاره کرد که با وجود گذشت چند هفته از اعلام این خبر اما همچنان بر بازار نفت سایه انداخته است، همچنین اعلام خبر انتشار ۴۱۱میلیارد دلار اوراق قرضه ویژه از سوی چین در سال۲۰۲۵ برای تقویت اقتصاد از جمله عوامل تحریک‌کننده سمت تقاضا در بازار نفت محسوب می‌شود.

در طرف مقابل انتشار خبر پیش‌بینی «جی‌پی مورگان» از کاهش قیمت نفت در سال۲۰۲۵ می‌تواند تاثیر کاهشی بر قیمت‌ها در هفته پیش‌رو داشته باشد.

تحلیلگران این بانک آمریکایی در هفته گذشته در یادداشتی نوشتند: با فرض اینکه اوپک‌پلاس سطح تولید را تا پایان سال ۲۰۲۵ در سطوح فعلی حفظ کند، قیمت نفت برنت تا پایان سال به زیر ۷۰دلار در هر بشکه سقوط خواهد کرد. اظهارنظر ترامپ مبنی بر سیاستگذاری وضع تعرفه بر کالاهایی اروپایی نیز از دیگر عوامل کاهنده قیمت نفت در هفته پیش‌رو به‌حساب می‌آید

«دونالد ترامپ» رییس‌جمهوری منتخب آمریکا در هفته گذشته، در پیامی در صفحه خود در شبکه اجتماعی «تروث»، اتحادیه اروپا را تهدید کرد در صورتی که کسری تجاری «بسیار بزرگ» آمریکا را با خریداری نفت و گاز آن جبران نکند، مشمول تعرفه‌های گمرکی واشنگتن خواهد شد.

در این میان «منتفی شدن تعطیلی دولت آمریکا» و «کاهش شاخص ادعاهای بیکاری» در این کشور در کنار «تداوم آتش‌افروزی‌های رژیم صهیونیستی» (شکننده بودن توافق آتش‌بس با حزب‌الله و تشدید درگیری‌ها با یمن)، از جمله عوامل افزاینده قیمت نفت در هفته پیش‌رو محسوب می‌شود.

بنا بر تحلیل موسسه بین‌المللی مطالعات انرژی اضافه بهای ژئوپلیتیکی قیمت نفت با مقداری کاهش به ۲تا ۳دلار رسیده است.

■ احیای اقتصاد متزلزل

خبرگزاری رویترز روز سه‌شنبه (چهارم دی) به نقل از دو منبع گزارش داد در حالی که پکن برای احیای اقتصاد متزلزل، محرک‌های مالی را افزایش می‌دهد، مقام‌های چین با انتشار ۳تریلیون یوآن (۴۱۱میلیارد دلار) اوراق خزانه ویژه در سال آینده میلادی (۲۰۲۵) موافقت کرده‌اند.

رایان فیتزموریس، استراتژیست ارشد کالایی در موسسه مارکس در این‌باره گفت: مصرف جهانی نفت در سال ۲۰۲۴ به بالاترین حد خود رسید، با وجود اینکه چین تقاضای کمتری داشت و ذخیره‌سازی‌های نفت در سطوح نسبتا پایینی به پیشواز سال آینده میلادی (۲۰۲۵) می‌رود.

انتظار می‌رود در آینده، داده‌های اقتصادی چین با اعمال اقدام‌های محرک اخیر در سال۲۰۲۵ بهبود یابد.

منابع تجاری روز دوشنبه گفتند که چین همچنین حداقل مجوز ۱۵۲میلیون و ۴۹۰هزار تن سهمیه واردات نفت‌خام را برای پالایشگاه‌های مستقل در دومین مرحله برای سال۲۰۲۵ میلادی تاکنون صادر کرده است.

بانک جهانی هفته گذشته پیش‌بینی خود درباره رشد اقتصادی چین در سال‌های۲۰۲۴ و ۲۰۲۵ را افزایش داد اما در عین حال اعلام کرد کاهش اعتماد خانواده‌ها و کسب‌وکارها، همراه با ضعف در بخش مسکن، در سال آینده میلادی (۲۰۲۵) هم ادامه خواهد داشت.

سرمایه‌گذاران منتظر نظرسنجی‌های شاخص مدیران خرید پی‌ام‌آی (PMI) چین که قرار است امروز(سه‌شنبه، ۱۱ دی) برگزار شود و شاخص خرید مدیران کارخانه‌ای آمریکا آی‌اس‌ام (ISM) برای ماه دسامبر۲۰۲۴ که روز جمعه (۱۴دی) منتشر می‌شود، هستند.

در اروپا، پس از آنکه ولادیمیر پوتین، رییس‌جمهوری روسیه روز پنجشنبه (ششم دی) اعلام کرد که امسال دیگر زمانی برای امضای قرارداد ترانزیت گاز به اروپا از خاک اوکراین باقی نمانده، امیدها برای قراردادی تازه در حال از بین رفتن است.

به گفته تحلیلگران، قاره سبز پس از دست دادن واردات گاز روسیه با خط لوله گاز طبیعی مایع شده (ال‌ان‌جی) بیشتری وارد خواهد کرد.

خبر

اعتراض ایران به احداث سد پاشدان روی هریرود توسط افغانستان

ایرنا- سخنگوی صنعت آب گفت: اثرات این اقدام یک جانبه طرف افغانی نه‌تنها تامین آب شرب و بهداشت چند میلیون نفر را متاثر می‌کند بلکه به آسیب گسترده محیط‌زیست پایین‌دست نیز منجر می‌شود.

عیسی بزرگ‌زاده ساخت و آبگیری سد پاشدان در حوضه مرزی و مشترک هریرود را باعث کاهش جریان طبیعی رودخانه مرزی هریرود و بروز خسارت‌های اجتماعی و زیست‌محیطی در مناطق پایین‌دست به ویژه ایراد آسیب جدی در تامین آب شرب شهر مقدس مشهد دانست.

بزرگ‌زاده با اشاره به پیوندهای چند بعدی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مشهد و هرات گفت: باورمان بر این است همه مردمانی که در یک حوضه آبریز زندگی می‌کنند دارای سرنوشت یکسانی هستند و اعمال هرگونه سختگیری و فشار به بخشی از مردمان حوضه آبریز، ناگزیر همه ساکنان حوضه را تحت تاثیر قرار می‌دهد

وی بیان داشت: ساکان حوضه آبریز هریرود در هر دو کشور ایران و افغانستان طی سالیان سال، از جریان طبیعی این رودخانه فرامرزی بهره‌مند شده‌اند و حقوق عرفی و تاریخی برای هر دو طرف ایجاد شده است. اثرات این اقدام یک جانبه طرف افغانی نه‌تنها تامین آب شرب و بهداشت چند میلیون نفر را متاثر می‌کند بلکه به آسیب گسترده به محیط‌زیست پایین‌دست نیز منجر می‌شود.

سخنگوی صنعت آب بیان داشت: جمهوری اسلامی ایران بارها از کانال‌های دیپلماتیک اعتراض رسمی خود را نسبت به اثرات منفی فرامرزی ناشی از اقدامات سدسازی یکجانبه طرف افغان در حوضه هریرود اعلام کرده و خواهان همکاری مشترک برای ارزیابی و کاهش این اثرات و انتخاب توسعه پایدار به جای توسعه مخرب بوده است.

وی افزود: اکنون نیز بر این باوریم که بهره‌برداری یک سویه و غیرمشارکتی از منابع آب حوضه هریرود به نفع هیچ یک از کشورها در بالادست و پایین‌دست نیست

بزرگ‌زاده در انتها ضمن تاکید بر ضرورت رعایت مفاد صریح و روشن حقوق بین‌الملل آب در بهره‌برداری مشترک از آب رودخانه مرزی هریرود، اظهار داشت: انتظار می‌رود مقامات سرپرستی افغانستان در چارچوب حقوق عرفی بین‌المللی و اصل حسن همجواری و روابط همسایگی دو کشور، همکاری و تدابیر لازم درخصوص استفاده منطقی و منصفانه از آب رودخانه مرزی هریرود را در بالادست به نحوی که به حقوق تاریخی و عرفی مناطق پایین‌دست آسیب وارد نشود، در دستور کار خود قرار دهند.

سخنگوی صنعت آب خاطرنشان کرد: در این راستا وزارت نیرو در کنار وزارت امور خارجه خواهان مذاکره فوری در این خصوص بوده و برای همکاری با طرف افغانی در یافتن راه‌حل‌های مشترک و قابل قبول برای کاهش اثرات فرامرزی سدهای پاشدان و سلما اعلام آمادگی می‌کند.

اجرایی شدن طرح تخصیص سوخت در مسیر

شانا- مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران گفت: طرح تخصیص سوخت در مسیر به‌صورت پایلوت اجرایی شده و به‌زودی برای ۲۷هزار ناوگان دیزلی بیش از ۵۰هزار تن اجرایی می‌شود.

کرامت ویس‌کرمی در برنامه‌ای تلویزیونی اعلام کرد: از ابتدای امسال تاکنون به طور میانگین روزانه ۱۲۰میلیون لیتر نفت‌گاز در کشور مصرف شده که ۹۰میلیون لیتر آن مربوط به مصارف غیرنیروگاهی و ۳۰میلیون لیتر آن مربوط به مصارف نیروگاهی بوده است.

وی ادامه داد: ۵۰درصد نفت‌گاز مصرفی کشور مربوط به بخش حمل‌ونقل است که عمده قاچاق سوخت نیز در همین بخش اتفاق می‌افتد.

مدیرعامل شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران افزود: سامانه سپهتن (طرح تخصیص سوخت بر مبنای پیمایش) هنوز اجرایی نشده است و تا زمانی که نتوانیم عملکرد واقعی ناوگان را رصد کنیم و اسناد حمل به صورت دستی صادر شود، قاچاق سوخت قابل کنترل نیست.

ویس‌کرمی گفت: طرح تخصیص سوخت در مسیر به‌صورت پایلوت اجرایی‌شده و به‌زودی برای ۲۷هزار ناوگان دیزلی بیش از ۵۰هزار تن اجرایی خواهد شد.

وی یادآور شد: بیش از ۱۶هزار ناوگان دیزلی کار انتقال سوخت در کشور را انجام می‌دهند که با اجرای یک طرح به‌صورت پایلوت در یکی از استان‌ها، تمامی ناوگان را به سامانه جی‌پی‌اس مجهز کردیم که در حال تعمیم آن به دیگر استان‌ها هستیم.

بنزین سوپر کالای لوکس و دهک بالا خریدار آن است

بازار- عضو هیات‌رییسه کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی گفت: آزادسازی قیمت بنزین سوپر اقدامی در راستای اصلاح اقتصادی و مدیریت مصرف سوخت است.

امید کریمیان با بیان اینکه آزادسازی قیمت بنزین سوپر نباید مقدمه‌ای برای افزایش قیمت سایر انواع بنزین و حامل‌های انرژی باشد، گفت: آزادسازی قیمت بنزین سوپر اقدامی در راستای اصلاح اقتصادی و مدیریت مصرف سوخت است اما نیاز به برنامه‌ریزی دقیق و مدیریت اثرات جانبی آن وجود دارد تا به اهداف خود دست یابد و از ایجاد نارضایتی اجتماعی جلوگیری شود.

وی با اشاره به افزایش قیمت بنزین سوپر وارداتی، گفت: با توجه به اینکه بنزین وارداتی سوپر جزو کالاهای لوکس محسوب می‌شود و دولت برای واردات آن به کشور ارز هزینه می‌کند، همچنین از آنجا که این کالا عموما توسط دهک‌های بالای جامعه خریداری می‌شود، افزایش قیمت آن بلامانع است اما باید منطقی باشد چراکه این افراد نیازمند بنزین یارانه‌ای نیستند بنابراین باید هزینه سوخت خودروهای لوکس خود را پرداخت کنند.

نخستین حلقه چاه گازی طرح اینفیل به‌زودی وارد مدار می‌شود

شانا- مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس با اشاره به شتاب روند عملیات اجرایی طرح حفاری چاه‌های درون‌میدانی پارس‌جنوبی و افزایش تعداد دکل‌های حفاری فعال در این طرح به چهار دکل گفت: طی یک‌ماه آینده، نخستین حلقه چاه گازی طرح اینفیل وارد مدار می‌شود.

تورج دهقانی با بیان اینکه هم‌اکنون چهار دکل حفاری در طرح حفاری چاه‌های درون‌میدانی و سه دکل دیگر نیز در سایر بلوک‌های گازی مشغول فعالیت‌های حفاری هستند، اظهار کرد: با اتکا به تدابیری که طی ماه‌های اخیر اندیشیده شده، شاهد سرعت‌بخشی در روند حفاری‌های این طرح خواهیم بود.

وی با اشاره به اینکه دکل‌های حفاری سحر ۱ و پاسارگاد ۲۰۰ در بلوک گازی سکوهای ۱۹A و ۱۹B پارس‌جنوبی مستقر شدند، گفت: با استقرار این دو دکل، شمار دکل‌های فعال در طرح اینفیل به چهار دکل افزایش یافته و با تحقق این اقدام، گام مهمی در عملیات اجرایی بسته‌های سوم و چهارم طرح حفاری چاه‌های درون‌میدانی پارس‌جنوبی برداشته شده است.

مدیرعامل نفت و گاز پارس با اشاره به اینکه پس از انجام فعالیت‌های مقدماتی، حفاری چاه‌های جدید آغاز می‌شود، بر نیاز به پایداری تولید گاز و پرهیز از وقفه در تامین انرژی کشور تاکید و اظهار کرد: طبق برنامه‌ریزی دقیق کارفرما، با حداقل زمان ممکن و مجوز یکبار توقف تولید، دکل‌های حفاری سحر ۱ و پاسارگاد ۲۰۰ به طور همزمان روی این دو سکوی گازی مستقر شدند.

دهقانی با بیان اینکه هم‌اکنون چهار بسته کاری طرح اینفیل به طور کامل در فاز اجرا قرار گرفته است، تصریح کرد: مطابق برنامه‌ریزی طی یک ماه آینده، حفاری نخستین چاه این طرح تکمیل و چاه آماده تولید گاز می‌شود.

وی افزود: در این طرح ۳۵حلقه چاه درون‌میدانی که در نقاط مختلف میدان پارس‌جنوبی هدفگذاری شده، حفاری خواهند شد و پس از بهره‌برداری شاهد افزایش تولید از میدان پارس‌جنوبی خواهیم بود.

جهان صنعت
سال بیست ویکم ■ سه‌شنبه۱۱دی ۱۴۰۳ ■ شماره ۵۷۰۵

یادداشت

جشن غیرمتعارف یا حق طبیعی؟

مصطفی آب‌روشن*– رقص به عنوان یکی از اشکال هنر و ابراز احساسات در بسیاری از فرهنگ‌ها و جوامع، جایگاه ویژه‌ای دارد. منع رقص و برخورد با آن می‌تواند به معنای نادیده گرفتن بخش‌هایی از فرهنگ و آداب و رسوم مردم باشد که ممکن است به تنش‌های اجتماعی منجر شود واکنش هیجانی مسوولان آموزش و پرورش شهرستان بابل به خاطر رقصیدن و شادی کودکانه در مدرسه با ادبیاتی همچون «احظار کردیم»، «برخورد می‌کنیم» و «ابلاغ می‌کنیم» نشان از یک رویکرد محدود و بسته به مقوله‌های فرهنگی و هنری است. این نوع رفتار نه‌تنها خلاقیت و ابراز احساسات کودکانه را سرکوب می‌کند، بلکه می‌تواند احساس ترس و اضطراب را در کودکان ایجاد کند. در دنیای امروز که تنوع فرهنگی و اجتماعی اهمیت زیادی دارد، ایجاد فضایی باز و پذیرنده در مدارس بسیار ضروری است.

ریشه افکار و رفتار غیرمسوولانه در آموزش و پرورش که پایکوبی جمعی را به عنوان یک «جشن غیرمتعارف» تلقی می‌کند، به عوامل تاریخی، فرهنگی و اجتماعی مختلفی برمی‌گردد.

در بسیاری از جوامع، رقص به عنوان یک شکل از ابراز احساسات در نظر گرفته می‌شود اما در برخی فرهنگ‌ها، رقص ممکن است به دلیل باورهای سنتی، محدود یا ممنوع شود.

در زمینه حکم فقهی رقص، دو دیدگاه کلی وجود دارد؛ از دیدگاه نخست، رقص به خودی خود حرام بوده اما در دیدگاه دوم رقصیدن زمانی حرام است که با کار حرامی همراه باشد یا موجب برانگیختن شهوت شود اما دیدگاه مشترک در این زمینه اینکه کودک غیربالغ، چه پسر و چه دختر در این زمینه تکلیفی ندارد. در جامعه‌ای که ممکن است به شدت محافظه‌کار باشد، رقص به عنوان یک عمل غیرمتعارف یا نامناسب در نظر گرفته می‌شود و این نگرش می‌تواند در سیستم آموزشی نفوذ کند.

عدم آگاهی از فواید رقص کودکانه در توسعه شخصیت و مهارت‌های اجتماعی می‌تواند باعث شود که برخی افراد شادی کودکانه را به عنوان یک جشن غیرمتعارف تلقی کنند.

آموزش و پرورش باید به ترویج تفکر انتقادی و پذیرش تنوع فرهنگی بپردازد. برخورد سختگیرانه با فعالیت‌های شادی‌بخش که طبیعتا جنبه‌وجوش‌های فیزیکی را به همراه دارد ممکن است به سرکوب احساسات و عدم آزادی بیان در میان دانش‌آموزان منجر شود. فعالیت‌های شادی‌بخش به بهبود سلامت روانی و عاطفی کودکان کمک می‌کند. منع این فعالیت‌ها ممکن است به ایجاد استرس و فشار روانی در بین دانش‌آموزان منجر شود.

بسیاری از جشن‌ها و مناسبت‌های فرهنگی شامل رقص‌های جمعی هستند. برخورد با این فعالیت‌ها می‌تواند به ایجاد فاصله بین نسل‌ها و کاهش ارتباطات اجتماعی منجر شود. رقصیدن دانش‌آموزان در حیاط مدرسه باید به عنوان یک فعالیت مثبت و خلاقانه دیده شود، نه به عنوان یک جرم. مسوولان آموزش و پرورش باید به جای سرکوب این نوع فعالیت‌ها، به تشویق و حمایت از آنها بپردازند. ایجاد فضایی باز و پذیرنده در مدارس نه‌تنها به رشد شخصیتی و اجتماعی دانش‌آموزان کمک می‌کند، بلکه می‌تواند زمینه‌ساز موفقیت‌های تحصیلی و فردی آنها نیز باشد. در نهایت، مسوولان آموزش و پرورش باید به این درک برسند که هنر و خلاقیت، بخش جدایی‌ناپذیر از آموزش و پرورش صحیح است و باید به آن بها داده شود.

سرکوب «خلاقیت» و «ابراز خود» در محیط‌های آموزشی می‌تواند آثار منفی زیادی بر پیشرفت علمی دانش‌آموزان داشته باشد. کودکان نیاز دارند در فضایی آزاد و بدون هرگونه قضاوت، احساسات کودکانه و خلاقیت خود را ابراز کنند. این نوع سرکوب می‌تواند منجر به کاهش اعتماد به نفس، اضطراب و حتی افسردگی در دانش‌آموزان شود. لذا به جای توبیخ مدیران مدرسه، مسوولان آموزش و پرورش باید به تشویق فعالیت‌های هنری و فرهنگی بپردازند و فضایی سالم و مثبت برای «ابراز خود» فراهم کنند.

* جامعه‌شناس

خبر

اثر آلودگی هوا بر قلب؛ از نارسایی تا حملات قلبی

مهر– آلودگی هوا به عنوان یکی از عوامل خطرناک برای سلامت عمومی، تاثیرات جدی بر بیماران قلبی دارد. پزشکان هشدار می‌دهند که بیماران مبتلا به بیماری‌های قلبی مانند گرفتگی عروق، فشارخون بالا و آریتمی‌های قلبی، در صورت قرار گرفتن طولانی‌مدت در هوای آلوده، در معرض خطرات بیشتری قرار دارند. در این مطلب به بررسی تاثیرات آلودگی هوا بر سلامت قلب و راهکارهایی برای پیشگیری از عوارض آن می‌پردازیم.

پَرگل نوروزی متخصص قلب و عروق، فلوشیپ آنژیوپلاستی– آنژیوگرافی اظهار کرد: آلودگی هوا می‌تواند فشارخون را افزایش دهد و خطر حملات قلبی یا سکته قلبی را برای بیمارانی که استنت قلبی دارند یا از مشکلات عروق کرونری رنج می‌برند، بیشتر کند. افرادی که دارای آریتمی قلبی هستند، ممکن است با افزایش تپش یا نامنظم شدن ضربان قلب مواجه شوند.

وی افزود: بسیاری از بیماران قلبی که از قبل مشکلات قلبی از قبیل گرفتگی عروق قلب یا فشارخون بالا داشتند با آلودگی هوا دچار تشدید این علائم می‌شوند و فشارخون این افراد بالا می‌رود، همچنین بیمارانی که دچار گرفتگی‌های عروق هستند و در قلب خود استنت دارند نیز می‌توانند دچار حملات قلبی شوند.

نوروزی ادامه داد: به بیماران قلب توصیه می‌شود تا در هوای آلوده پیاده‌روی نکنند و در منزل از دستگاه تصفیه هوا استفاده کنند. در مورد کسانی که فنر یا همان گرفتگی عروق دارند احتمال حمله، سکته قلبی و گرفتگی مجدد عروق بالاتر است و باید به طور مداوم چکاپ شوند.

به گفته وی هر دارو با داروی دیگر فرق می‌کند ولی به طور کلی وقتی دارویی نباشد، مجبوریم از داروهای ایرانی استفاده کنیم، البته خیلی از داروهای ایرانی شاید از بعضی داروهای خارجی هم بهتر باشند، اکثرا الان داروهای ایرانی با نمونه‌های خارجی برابری می‌کنند.

وی افزود: پزشکان به بیماران قلبی توصیه می‌کنند که از فعالیت‌های فیزیکی در فضای باز خودداری کنند. پیاده‌روی یا ورزش در هوای آلوده به شدت خطرناک است، همچنین از دستگاه تصفیه هوا استفاده شود و در صورت امکان، هوای داخل منزل را تمیز و تهویه مناسب فراهم کنند.

به گفته نوروزی مایعات کافی بنوشند چراکه مصرف مایعات، به ویژه آب می‌تواند به کاهش اثرات مضر آلودگی هوا کمک کرده و فشارخون را مرتب کنترل کند. بیماران باید فشارخون خود را مرتب اندازه‌گیری کرده و در صورت افزایش فشارخون به پزشک مراجعه کنند.

این متخصص قلب ادامه داد: کمبود داروهای قلبی، از جمله داروهای تنظیم فشارخون و وارفارین، که برای بیماران مبتلا به آریتمی یا کسانی که دریچه‌های قلبی تعویض‌شده دارند، حیاتی بوده، همچنان یک چالش جدی است. اگرچه داروهای ایرانی جایگزین در دسترس قرار گرفته‌اند و بسیاری از آنها کیفیت مناسبی دارند، پزشکان تاکید می‌کنند که بیماران نباید مصرف داروهای خود را به دلیل عدم دسترسی به برندهای خارجی متوقف کنند.

وی در پایان بیان کرد: در نهایت هرگونه تغییر در علائم، مانند افزایش یا کاهش غیرمعمول تپش قلب، باید جدی گرفته شود. بیماران قلبی در این شرایط باید سریعا به پزشک مراجعه کنند تا از بروز عوارض جدی‌تر جلوگیری شود. این توصیه‌ها در حالی مطرح می‌شود که آلودگی هوا در بسیاری از شهرهای ایران همچنان از مرزهای استاندارد فراتر رفته و به یک معضل جدی تبدیل شده است.

«جهان‌صنعت» بخشنامه وزارت بهداشت درخصوص استفاده مجدد از برخی وسایل پزشکی را بررسی کرد

عفونت‌های بیمارستانی

گروه جامعه– حوادث خبرساز چند روز گذشته در نظام سلامت مانند نابینایی ۹بیمار، فوت ۷۰بیمار دیالیزی و آتش‌سوزی بیمارستان‌ها، زنگ خطر جدی برای نظام سلامت به صدا درآورده است که شاید اصلی‌ترین دلیل بروز این حوادث نبود نظارت موثر از سوی سازمان‌های مربوطه است و همین اتفاقات بی‌اعتمادی مردم به سیستم درمانی را تشدید می‌کند. نابینا شدن بیماران بیمارستان چشم پزشکی، فوت ۷۰بیمار دیالیزی به دلیل استفاده از داروی بی‌کیفیت و آتش‌سوزی در بیمارستان قائم در رشت که باعث فوت بیماران شد، داغی بود که نظام سلامت بر دل هموطنان گذاشت. در بحث اصلی که می‌توان گفت عدم نظارت درست بر خدمات درمانی و پزشکی در سه حادثه اخیر نقش پررنگ‌تری را ایفا می‌کند، باید به این موضوع توجه داشت با تکرار این اتفاقات مسیر بی‌اعتمادی به پزشکان و کادر درمان آغاز می‌شود و از همین رو گاه افراد را مجبور به درمان خودسرانه می‌کند که ترجیح می‌دهند به جای اینکه جان خود را در دست پزشکان بسپارند برای درمان به سراغ فضای مجازی و افراد غیرپزشک بروند.

■ **آمار و وضعیت قصور پزشکی در ایران**

در ایران، آمارهای رسمی و غیررسمی نشان‌دهنده وضعیت نگران‌کننده‌ای در زمینه قصور پزشکی است. براساس اعلام پزشکی قانونی پرونده‌های بررسی شده در کمیسیون‌های تخصصی در سال ۱۴۰۰، ۳۰هزار و ۹۵۳ و در سال ۱۳۹۹، ۲۹هزار و ۳۱۳پرونده به ثبت رسیده که این آمار نسبت به سال‌های قبل رشد ۵/۶درصدی داشته است.

آمارهای غیررسمی حاکی از آن است که سالانه حدود ۴۵هزار نفر در کشور به دلیل خطاهای پزشکی و دارویی آسیب می‌بینند. برآورد می‌شود حدود ۳هزار نفر به دلیل این اشتباهات جان خود را از دست می‌دهند.

اردیبهشت ماه امسال معاون انتظامی سازمان نظام پزشکی کشور گفت: «سال گذشته ۱۰۰مورد پرونده پزشکی در هیات‌های انتظامی این سازمان تشکیل شده که در مقایسه با سال ۱۴۰۰، ۳۰درصد افزایش داشته که ۲۰درصد شکایت‌ها مربوط به جراحی زیبایی است.»

یکی از عوامل اصلی در افزایش شکایات و موارد قصور پزشکی در ایران، کمبود امکانات، فشار کاری بالا بر پزشکان و عدم رعایت استانداردهای درمانی است. نبود سیستم‌های نظارتی موثر و شفافیت در گزارش‌دهی موارد خطا نیز از مشکلات عمده در این حوزه به شمار می‌رود.

■ **ایجاد شکاف بی‌اعتمادی مردم به پزشکان**

رعایت حقوق بیمار و دریافت مطلوب خدمات سلامت حق بیمار است. اطلاعات باید به نحو مطلوب و به میزان کافی در اختیار بیمار قرار گیرد تا در این مسیر بهترین انتخاب صورت گیرد و فرد بیمار از خدمات درست در مراکز درمانی استفاده درست کند و با نهایت آرامش خاطر به درمان خود بپردازد

در مواقعی بی‌توجهی به بیمار باعث می‌شود تا شاهد نارضایتی افرادی باشیم که دچار بی‌اعتمادی و نگرانی از روند کار کادر درمان می‌شوند و اگر پزشکی هم کار خود را به درستی انجام دهد اینجاست که تر و خشک با یکدیگر می‌سوزند.

■ **وزارت بهداشت کجای کار قرار دارد؟**

وزارت بهداشت کجاست؟ سازمان نظام پزشکی کجاست؟ واقعا اگر چنین حوادثی در کشورهای دیگر رخ می‌داد مسوولان امر برای برخورد با چنین تخلفاتی چه می‌کردند؟ در ذهن نمی‌گذرد که کادر درمان یک بیمارستان با استفاده داروی اشتباه و وسایل پزشکی آلوده وارد عمل شود و حوادث مرگباری رخ دهد اما روسای این بیمارستان‌ها توبیخ یا برکنار نشوند! بلکه با صدور بیانیه این خطاهای فاجعه‌آفرین را توجیه کنند. چگونه می‌شود ۹بیمار در یک اتاق عمل توسط پنج جراح چشم پزشک عمل ساده آب مروارید انجام دهند و بعد از چند روز همگی کور و نابینا شوند؟ این در حالی است که اخیرا بخشنامه‌ای از وزارت بهداشت در فضای مجازی دست به دست می‌شود که در آن استفاده مجدد از برخی لوازم پزشکی به کادر درمان بیمارستان‌ها منوط به تایید وزارت بهداشت اجازه داده شده است. از قضا همین موضوع هم منجر به نابینا شدن ۹بیمار در بیمارستان نگاه شده است.

■ **بیمارستان بدون استریلیزاسیون اجازه فعالیت ندارد**

خسرو صادق‌نیت مشاور وزیر بهداشت و سرپرست حوزه وزارتی درباره بخشنامه سال۹۷ معاونت درمان وزارت بهداشت مبنی بر استریلیزاسیون و استفاده مجدد از برخی لوازم پزشکی ضمن تایید سلامت روند استریلزاسیون در بیمارستان‌های ایران گفت: سرنوشت این بخشنامه را باید از معاونت درمان پیگیری کنید اما آنچه مسلم است این بوده که بیمارستان بدون استریلیزاسیون اجازه فعالیت ندارد. برای استریل کردن وسایل پروتکلی وجود دارد که بیان می‌کند چه وسایلی و به چه نحوی استریل می‌شوند و ما چگونه از استریل شدن آنها مطلع می‌شویم. مشاور وزیر بهداشت و سرپرست حوزه وزارتی ادامه داد: وسایل مختلف بنا به جنس و نوع‌شان (پلاستیکی و غیرپلاستیکی) به شیوه‌های مختلف و با دستگاه‌های مختلف استریل می‌شوند. روی این وسایل اندیکاتوری وجود دارد که تغییر رنگ آن در فرآیند استریلیزاسیون نشان می‌دهد وسیله‌ای که در داخل پک قرار دارد استریل است. اگر آن نشان وجود نداشته باشد حتی اگر فرآیند استریلیزاسیون هم صورت گرفته باشد، وسیله را استریل به حساب نمی‌آورند و اجازه استفاده از آن را ندارند. اگر یک پک باز شود، حتی اگر مورد استفاده قرار نگیرد، نشانه استریل را نخواهد داشت و استفاده از آن مجاز نیست رییس پیشین بیمارستان امام خمینی توضیح داد: بنابراین هم وسیله‌ها موقع استریل کردن داخل پکی مخصوص قرار می‌گیرند و نشانه مخصوص باید وجود داشته باشد که حتی تاریخ نیز دارد و مشخص می‌کند که وسیله استریل شده تا چه زمانی استریل و قابل استفاده باقی می‌ماند.

■ **آیا استریل کردن چندباره برخی وسایل پزشکی علمی است؟**

وی در پاسخ به این سوال که آیا این استریل کردن چندباره وسایل پزشکی علمی است، گفت: خیلی از وسایل، نوع یکبار مصرف ندارند و تا زمانی که قابل استفاده باشند مرتبا آنها را استریل می‌کنیم و مورد استفاده قرار می‌دهیم. مشاور وزیر بهداشت و سرپرست حوزه وزارتی در مورد ارتباط احتمالی میان این موضوع با ماجرای رخ داده در بیمارستان نگاه توضیح داد: به‌طور کلی عفونت‌های بیمارستانی علل مختلفی دارند که یکی از آن علت‌ها می‌تواند خطای انسانی باشد. وی در توضیح این موضوع گفت: در روال بیمارستان‌ها بنا بر این است که خطاها به حداقل کاهش داده شوند و خطا در بررسی‌های بعدی کشف شود و با چندین روش جلوی آن گرفته می‌شود تا فرد را با یک خطا دچار عارضه نکنیم اما به هر حال خطای انسانی در همه فعالیت‌هایی که با دخالت انسان انجام می‌شود، رخ می‌دهد و در ارائه خدمات درمانی نیز احتمال بروز این خطا وجود دارد

او ادامه داد: ولی سیستم به گونه‌ای طراحی شده که این به حداقل خودش کاهش پیدا کند و ما در وزارت بهداشت و بیمارستان‌ها سیستم بررسی و ریشه‌یابی خطا و رفع علت و جلوگیری از تکرار آن را داریم.

■ **بخشنامه «استفاده مجدد از وسایل پزشکی» در بیمارستان‌ها که در سال ۹۷ ابلاغ شده است**

همایون سامه‌یح‌نجف‌آبادی عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس درباره بخشنامه سال۹۷ معاون درمان وزارت بهداشت مبنی بر استریلیزاسیون و استفاده مجدد از برخی لوازم پزشکی گفت: اسم «لوازم پزشکی یکبار مصرف» خود گویاست. اغلب لوازم یکبار مصرف مانند سرنگ، آنژیوکت و غیره قابل استریل نیستند. باید وسیله فلزی باشد، فاقد خلل و فرج و مجرایی باشد که خون، فرآورده‌ای دیگر یا بافت را در خود نگه دارد تا بتوان آن را استریل کرد. نمی‌دانم منظور بخشنامه چه بوده است. چنین بخشنامه‌ای را در آن زمان به خاطر دارم اما بعید می‌دانم اجرایی شده باشد.

نجف‌آبادی در واکنش به این احتمال که مفاد بخشنامه مذکور ممکن است منجر به فاجعه رخ داده در بیمارستان نگاه شده باشد، گفت: آنچه من از کلینیک نگاه می‌دانم این است که کلینیکی بسیار سطح بالا و گران‌قیمت است و مراجعان آن را افرادی با وضع مالی بسیار خوب تشکیل می‌دهند و نیازی به چنین کاری ندارد و به نظر من غیرمنطقی است که چنین کاری انجام داده باشد.

او ادامه داد: البته وقتی چیزی بخشنامه می‌شود برای تمام بیمارستان‌ها قابل اجراست اما مساله‌ای اینجا مطرح است که شاید این باشد که مشکلات مالی بیمارستان‌های دولتی، صدور چنین بخشنامه‌ای را ایجاب کرده باشد. البته من ندیده‌ام اما به خاطر دارم که چنین چیزی بود.

■ **نابینا شدن ۹ نفر در یک روز بی‌سابقه است**

نجف‌آبادی با تاکید بر اینکه نابینا شدن ۹نفر در یک روز بی‌سابقه است، گفت: قرار است تمام این مسائل در کمیسیون مطرح شوند و بررسی کامل از آنها صورت بگیرد. حتی اگر هم چنین بخشنامه‌ای در کار بوده باشد، قصور مسوولان بیمارستان را پاک نمی‌کند. حتی اگر چنین کاری کرده‌اند، باید مطمئن می‌بودند که تمام ست‌ها کاملا استریل و قابل استفاده است.

عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس در واکنش به اظهارات مسوولان وزارت بهداشت و نظام پزشکی مبنی بر اجتناب‌ناپذیر بودن چنین اتفاقاتی و مقایسه آن با خطای رانندگی گفت: از یک طرف می‌توان گفت که قصور پزشکی اتفاق می‌افتد اما من تا به حال نشنیده‌ام که ظرف یک روز در یک کلینیک ۹نفر به خاطر قصور نابینا شوند. این اهمال بسیار بزرگی بوده و مسوولان بیمارستان حتما باید جوابگوی آن باشند.

زاویه

بی‌اعتمادی مردم به کیفیت آموزش در مدارس

دانش‌آموزان ایرانی از کشورهای منطقه عقب‌تر هستند و در میان کشورهای جهان در انتهای جدول قرار دارند. این تقریبا خلاصه نتایج آزمون بین‌المللی تیمز (TIMSS) در سال ۲۰۲۳ است؛ آزمونی که هر چهار سال یک بار در زمینه‌های ریاضیات و علوم در پایه‌های چهارم و هشتم برگزار می‌شود و روی سه حوزه دانستن، به کار بردن و استدلال تاکید دارد.

در آزمون تیمز سطح پیشرفته نمره ۶۲۵، سطح بالا ۵۵۰، سطح متوسط ۴۷۵ و سطح پایین نمره ۴۰۰ است. در آزمون تیمز ۲۰۲۳ دانش‌آموزان ایرانی در ریاضی پایه چهارم نمره ۴۲۰ و در ریاضی پایه هشتم نمره ۴۲۳ را کسب کردند. دانش‌آموزان ایرانی در علوم پایه چهارم نیز نمره ۴۳۲ و در علوم پایه هشتم نمره ۴۱۹ را کسب کردند.

■ **جایگاه دانش‌آموزان ایرانی در آزمون تیمز ۲۰۲۳**

براساس گزارش نتایج آزمون، از کشورهای منطقه ترکیه، آذربایجان، ارمنستان، کویت، عمان، قطر، عربستان، قزاقستان، ازبکستان و بحرین در ارزیابی شرکت داشتند. ایران از ۵۸کشور شرکت‌کننده در ریاضی پایه چهارم در رتبه ۵۳قرار گرفت که تمام کشورهای منطقه به جز عربستان سعودی عملکرد بهتری نسبت به ایران داشتند. ایران از ۵۸کشور شرکت‌کننده در علوم پایه چهارم در رتبه ۴۹قرار گرفت و کشورهای عمان، ترکیه، امارات، ارمنستان، قطر، قزاقستان و بحرین عملکرد بالاتری نسبت به ایران داشتند. ایران از ۴۴کشور شرکت‌کننده در ریاضی پایه هشتم رتبه۳۱ را کسب کرد و کشورهای ترکیه، امارات، آذربایجان، قزاقستان، قطر و بحرین عملکرد بالاتری را نسبت به ایران داشتند.

■ **وقتی کتاب خواندن جای خود را به محتوای فضای مجازی می‌دهد**

اینکه چرا رتبه دانش‌آموزان ایرانی در آزمون بین‌المللی تیمز پایین بود دلایل مختلفی می‌تواند داشته باشد. جدا از دلایل صرفا آموزشی ماجرا مانند کیفیت منابع درسی و آموزشی در مدارس ایران می‌شود به دلایل جامعه‌شناختی این مساله هم اشاره کرد؛ مواردی که سامان سلامیان، مدرس و کارشناس آموزش به آن تاکید دارد. سلامیان در گفت‌وگویی با خبرآنلاین با تاکید بر دلایل جامعه‌شناسی نتایج دانش‌آموزان ایرانی در آزمون تیمز می‌گوید: «افزایش استفاده از فضای مجازی و رسانه‌های سرگرمی‌محور باعث کاهش زمان و تمرکز کودکان و نوجوانان بر آموزش مفید شده، همچنین در دهه‌های اخیر، کتاب‌خوانی و مطالعه آزاد در میان کودکان، نوجوانان و حتی بزرگسالان کاهش یافته است. این مساله بر مهارت‌های خواندن و درک مطلب تاثیر منفی گذاشته است.»

■ **اقتصاد ضعیف خانواده و اجبار برای کار کردن**

سلامیان بیان می‌کند: «توزیع ناعادلانه منابع آموزشی، معلمان متخصص کلاس‌های تقویتی خارج از مدرسه و زیرساخت‌ها بین مناطق مختلف (شهری و روستایی یا مناطق مرفه و محروم) منجر به افت کیفیت آموزش برای بخش بزرگی از جامعه شده است. این نابرابری به ضعف در یادگیری علوم پایه مانند ریاضی و خواندن و نوشتن منجر می‌شود. مدارس خاص در کلانشهرها بیشتر از مدارس دولتی امکانات دارند که این موضوع باعث می‌شود اکثریت دانش‌آموزان به آموزش باکیفیت دسترسی نداشته باشند.»

این کارشناس می‌گوید: «خانواده‌هایی که با مشکلات اقتصادی مواجه‌اند، توان مالی برای تامین نیازهای آموزشی (مانند کتاب، معلم خصوصی یا دسترسی به فناوری‌های آموزشی) ندارند. این وضعیت بر یادگیری کودکان تاثیر منفی می‌گذارد. در برخی خانواده‌ها، دانش‌آموزان مجبور به کار کردن هستند که این موضوع فرصت یادگیری آنها را محدود می‌کند.»

■ **تاکید بر کنکور به جای یادگیری!**

سلامیان ادامه می‌دهد: «جامعه ایران به جای تاکید بر یادگیری واقعی و مهارت‌آموزی، بیشتر بر دریافت مدرک و نمره تمرکز داشته است و این نگرش سبب شده دانش‌آموزان و حتی معلمان به عمق مفاهیم آموزشی توجه کمتری داشته باشند. وضعیت اقتصادی و اجتماعی نامناسب می‌تواند انگیزه دانش‌آموزان برای یادگیری را کاهش دهد چراکه آنها آینده‌ای روشن برای خود نمی‌بینند. تاکید زیاد بر آزمون کنکور و نادیده گرفتن یادگیری مهارت‌های پایه، تمرکز دانش‌آموزان را از موضوعات بنیادی مانند ریاضی یا خواندن منحرف می‌کند. در سال‌های اخیر، برخی ارزش‌های اجتماعی به سمت مشاغل پردرآمد و مهارت‌های سریعا قابل اجرا (مانند تجارت یا فناوری‌های کاربردی) متمایل شده‌اند. در نتیجه ارزش یادگیری علوم پایه مانند ریاضی کاهش یافته است.»

■ **کاهش اعتماد به آموزش رسمی در مدرسه‌ها**

سلامیان می‌گوید: «بی‌اعتمادی خانواده‌ها و دانش‌آموزان به کیفیت آموزش رسمی باعث کاهش انگیزه برای یادگیری در مدارس شده است. کاهش سرمایه اجتماعی، یعنی اعتماد و همکاری میان خانواده‌ها، معلمان و جامعه، باعث تضعیف فرآیند یادگیری شده است. معلمان نیز در جامعه جایگاه مطلوبی ندارند و این مساله بر انگیزه و عملکرد آنها تاثیر منفی گذاشته است.»

فرم اشتراک روزنامه

جهان صنعت

کلیه متقاضیان محترم می‌توانند هزینه اشتراک خود را براساس مبلغ مندرج در جدول ذیل:
به شماره شبا IR۳۴۰۱۳۰۱۰۰۰۰۰۰۰۱۶۷۹۸۶۶۴۸ بانک رفاه به‌نام محمدرضا سعدی (مدیر مسئول)
واریز و اصل سند بانکی مربوطه را به همراه فرم تکمیل شده به دفتر امور مشترکین روزنامه «جهان‌صنعت» یا به شماره ۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴ (تلگرام، واتس‌آپ، ایتا) و یا به آدرس ایمیل jahan1383@yahoo.com ارسال نمائید.
آدرس: خیابان شیخ‌بهایی جنوبی، روبروی مسجد بقیه‌الله اعظم، کوچه سامان، پلاک۴
تلفن: ۸۸۰۵۰۸۹۳–۸۸۰۶۰۳۱۷ نمابر: ۸۸۲۱۰۷۵۳

« فقط تهران بزرگ »

دوره اشتراک	۶ ماهه	یکساله
هزینه اشتراک (ریال)	۱۵/۰۰۰/۰۰۰	۳۰/۰۰۰/۰۰۰

شرایط اشتراک:
- ساعات تحویل روزنامه از ۶ الی ۱۱ صبح
- شروع اشتراک (متقاضیانی که درخواست خود را به طور کامل تحویل نمایند) اول و شانزدهم هر ماه می باشد.
- مبلغ مندرج در جدول فوق بابت روزانه یک نسخه اشتراک می باشد.
- لطفا کپی فیش بانکی را تا پایان اشتراک نزد خود نگهداری فرمائید.
- در صورت عدم تحویل روزنامه حداکثر تا ساعت ۱۴ همان روز اعلام فرمائید.

نام و نام خانوادگی : ..... شرکت / موسسه : ..... کدپستی : ..... تلفن : .....
ایمیل : ..... تعداد درخواستی : ..... مدت اشتراک: ۶ ماهه ■ یک ساله ■
آدرس : .....
شماره فیش بانکی : ..... بانک : ..... تاریخ واریز فیش : .....

«جهان‌صنعت» از آسیب‌های تداوم فعالیت اقامتگاه‌های سازمانی گزارش می‌دهد

رقابت دولت با بخش خصوصی

نادر نینوایی- مدت‌هاست که اقامتگاه‌های دولتی در هر گوشه و کنار کشور در حال فعالیت هستند و تبدیل به رقیبی نابرابر برای بخش‌خصوصی صنعت هتلداری کشور شده‌اند. اختصاص واحدهای اقامتی رایگان یا با هزینه بسیار پایین به کارمندان دولت در حالی اتفاق می‌افتد که از زمان ابلاغ سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی در سال۸۷ قرار بر این بوده که اقامتگاه‌های دولتی به بخش‌خصوصی واگذار شوند. هتلداران شهرهای مقصد گردشگری کشور از جمله در مشهد و شهرهای واقع در نوار ساحلی شمال کشور، بیشترین آسیب را از این موضوع دیده‌اند و بخش بزرگی از مسافرانی که باید جذب هتل‌ها و بومگردی‌های خصوصی شوند، در اقامتگاه‌های دولتی اسکان یافته‌اند.

در انتقاد به رقابت نابرابر بخش دولتی با بخش‌خصوصی، در روزهای اخیر یکی از اعضای هیات‌مدیره جامعه هتلداران ایران در جریان نشست با معاون گردشگری کشور، از فعالیت گسترده اقامتگاه‌های دولتی انتقاد کرد. وی همچنین تعداد واحدهای اقامتی دولتی در استان‌های فارس و مازندران را همسان با تعداد واحدهای اقامتی در اختیار بخش‌خصوصی در این استان‌ها قلمداد کرد.

حضور پرتعداد اقامتگاه‌های دولتی در شهرهای مقصد گردشگری کشور در حالی اتفاق می‌افتد که در ماده۲۳ قانون مدیریت خدمات کشوری آمده است که ایجاد و اداره هرگونه مهمانسرا، زائرسرا، مجتمع مسکونی، رفاهی، واحدهای درمانی و آموزشی، فضاهای ورزشی، تفریحی و نظایر آن توسط دستگاه‌های اجرایی ممنوع است. طبق تبصره یک همین ماده، فقط دستگاه‌هایی که براساس وظایف قانونی برای ارائه خدمات به مردم عهده‌دار انجام برخی امور خدماتی باشند با رعایت برخی ملاحظات از این ماده مستثنا هستند.

■ انتقاد عضو هیات‌مدیره جامعه هتلداران ایران

به گزارش «جهان‌صنعت»، حسن سیادتان، عضو هیات‌مدیره جامعه هتلداران ایران و رییس جامعه هتلداران استان فارس در جریان نشست هتلداران با معاون گردشگری، ضمن انتقاد از تداوم فعالیت واحدهای اقامتی دولتی در جای‌جای کشور، ابراز داشت: «یکی از چالش‌های اصلی بخش‌خصوصی هتلداری ایران واحدهای اقامتی دولتی است. این در حالی است که در مجلس شورای اسلامی مصوب شده که وزارتخانه‌های دولتی حق ایجاد واحدهای اقامتی را ندارند. من در این خصوص با نمایندگان شیراز هم نامه‌نگاری کرده‌ام و اعلام کرده‌اند که وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی باید موضوع را پیگیری کند.»

وی ضمن تشریح وضعیت نابسامان ایجاد شده در استان‌های فارس و مازندران افزود: «در حال حاضر در استان فارس تعداد واحدهای اقامتی دولتی با واحدهای اقامتی خصوصی همسان است و در استان مازندران نیز این وضعیت وجود دارد. این مراکز اقامتی دولتی، مخارج سنگینی هم برای دولت دارد و به نظرم وزارت گردشگری می‌تواند این موضوع را از طریق نامه‌نگاری با مجلس پیگیری کند.»

■ تعدد اقامتگاه‌های دولتی در مازندران

آنطور که پیش از این مهران حسنی، معاون گردشگری سابق اداره کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی مازندران گفته، دست‌کم ۱۱۷مجتمع و مهمانسرا با ظرفیت‌های اقامتی مختلف از زیر ۱۰نفر تا بیش از ۲هزار تخت در این استان متعلق به نهادها و دستگاه‌های دولتی است

و یک محل اقامت نیروهایی را دارند که برای انجام ماموریت کاری به مازندران سفر می‌کنند و با توجه به ضرورت‌های کاری و ماموریتی در ادارات چندان مدنظر نیستند ولی این موارد آمار بسیار کمی از ۲۴هزار تخت را به خود اختصاص می‌دهند.

حسنی گفته که بیش از ۲۳هزار تخت مربوط به مجتمع‌های تفریحی و اقامتی است که عمدتا با عنوان مرکز آموزش تحت استفاده کارکنان دستگاه‌های مختلف قرار دارد ولی کارکردشان اقامتی گردشگری است.

وی درباره ظرفیت‌های تفریحی و پذیرایی این مجتمع‌ها و مهمانسراها نیز گفت: در این ۱۱۷مجتمع که آمارشان به ثبت رسید به‌جز ۲۴هزار تخت اقامتی، مجموعا حدود ۱۳هزار ظرفیت پذیرایی شامل زیرساخت‌هایی همچون سالن‌های پذیرایی و رستوران نیز وجود دارد. به این موارد باید برخی تاسیسات مانند پارک، شهربازی، فضای تفریحی، امکانات ورزشی و زیرساخت‌های خدماتی مانند فروشگاه‌ها را نیز افزود که در بعضی از این مجتمع‌ها مورد استفاده مهمانان قرار می‌گیرد.

■ در برخی موارد نمی‌توان ورود کرد

انوشیروان محسنی بندپی، معاون گردشگری کشور درباره هتل‌ها و مرکزهای اقامتی بخش دولتی گفت: باید قبول کرد که در برخی موارد نمی‌توان ورود کرد. ورود در برخی کارها راحت نیست اما به قول کشتی‌گیرها می‌توان زیر یک خم‌اش رفت و متوقف‌اش کرد. من باخبر هستم که وزارت بهداشت در مشهد مشغول ساختن یک هتل است باید تلاش کنیم که این کار را در همین مرحله متوقف کنیم. در شرایطی که ما اولویت‌های بسیار ضروری در حوزه سلامت داریم، نباید وزارت بهداشت سایر وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها در ایجاد هتل‌های جدید دولتی ورود پیدا کنند.

وی ادامه داد: «در شرایطی که هتل‌ها و مهمانپذیرهای ما با ظرفیت ۲۵درصد پر می‌شوند و بیشتر هتل‌ها مسافر ندارند، حتی هتل‌ها و مسافرپذیرهای مشهد مسافر ندارند، باید ساخت این هتل در همین مرحله متوقف شود.»

آنطور که از شواهد امر بر می‌آید به سرانجام نرسیدن ماجرای واگذاری اقامتگاه‌های دولتی همچنان ادامه دارد؛ سریالی که با وجود تمام نقدهای مطرح شده و مخالفت‌های بخش‌خصوصی بی‌سرانجام مانده است. وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و نهادهای مختلف دولتی و نیمه‌دولتی سال‌هاست که برخلاف اصل ۴۴ قانون اساسی به ارائه خدمات در عرصه ارائه اقامتگاه ادامه می‌دهند و به نظر می‌رسد که توان مقابله با آنها و الزام به واگذاری اقامتگاه‌ها لااقل در توان وزارت گردشگری است

آنچه امروز در عمل شاید شدنی باشد، ایستادگی در برابر ساخت واحدهای اقامتی جدید دولتی است، اقدامی که به نظر می‌رسد معاون جدید گردشگری تلاش خود را برای مقابله با آن به کار خواهد گرفت.

گزارش ۲

جان تنها باغ جهانی مازندران در خطر است

طرح «الحاق باغ جهانی عباس‌آباد به حریم شهری بهشهر» چند سالی است که مطرح شده و با وجود مخالفت‌ها و نگرانی‌های میراث‌دوستان مبنی‌بر خروج این اثر از فهرست میراث جهانی یونسکو اما محدوده ۴۲۰هکتاری آن با پیگیری‌های چند ساله شهرداری بهشهر، از سوی شورای‌عالی معماری و شهرسازی مصوب و ابلاغ شده است. پرسش این است چرا میراث فرهنگی نتوانسته از این اقدام که خروج باغ عباس‌آباد را از فهرست میراث جهانی یونسکو به جریان می‌اندازد و زیست این باغ و جنگل هیرکانی را در تهدید قرار می‌دهد، مانع شود؟

حسین ایزدی، مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان مازندران درباره ابلاغ این طرح و نقش میراث فرهنگی در جریان الحاق باغ عباس‌آباد به بافت شهری بهشهر به ایسنا گفت: در حال حاضر، باغ عباس‌آباد یکی از هفت باغ جهانی ثبت‌شده ایران است. این باغ‌ها جزو میراث جهانی یونسکو بوده و جایگاهی جهانی دارند. سوای این، باغ عباس‌آباد در مازندران تنها میراث جهانی به شمار می‌آید که پایگاه جهانی هم دارد. در چنین سطحی، مدیریت واحد آن باید تحت نظارت میراث فرهنگی باشد. اگر این باغ از حوزه روستایی خارج شود و وارد حوزه شهری شود، دیگر حفظ، حراست و نگهداری آن مطابق با قوانین میراثی یونسکو نخواهد بود و این موضوع در روند حفظ و نگهداری این آثار تاثیر منفی می‌گذارد.

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان مازندران افزود: موضوع الحاق عباس‌آباد در دوران آقایان حسین‌پور و نوری، استانداران وقت مازندران مطرح و پیگیری شد. در جلسه شورای برنامه‌ریزی نیز بحث شد و تصمیم بر این شد که این موضوع دوباره در کارگروه‌های کارشناسی مطرح شود. در تمام این سال‌ها، میراث فرهنگی با الحاق مخالف بود اما با وجود مخالفت‌های وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی، شورای‌عالی معماری و شهرسازی وزارت مسکن به تصویب و ابلاغ این طرح اقدام کرد. در واقع، ما در این زمینه چاره‌ای جز پیگیری بیشتر نداریم و نامه اعتراض را فرستاده‌ایم.

ایزدی با بیان اینکه نگهداری مجموعه عباس‌آباد تحت نظارت انجمن حمایت از زندانیان است، در حالی که به حوزه آنها مربوط نیست و باید نظارت و حفاظت زیر نظر میراث فرهنگی باشد، تاکید کرد: با ابلاغ این طرح، در سال‌های بعد مجوزهای ساخت‌وساز هم داده می‌شود و عملا مسیر دسترسی را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد و منجر به خروج عباس‌آباد از فهرست جهانی خواهد شد. ما مخالف بوده و هستیم اما در نهایت شورای‌عالی معماری و شهرسازی وزارت مسکن این تصمیم را ابلاغ کرد. حتی آقای دارابی، معاون میراث فرهنگی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در این مورد مکاتبات خود را انجام داده و پیگیر این موضوع است. این باغ بخشی از هویت ما و فرهنگ ملی ماست. ما به شدت نگران هستیم که چنین اقدامی ممکن است به از دست رفتن این هویت منجر شود. به همین دلیل هم رسانه‌ها و خبرنگاران عزیزی که این موضوع را مطرح می‌کنند، می‌توانند کمک کنند تا این هویت حفظ شود.

مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان مازندران در ادامه گفت: استاندار کنونی مازندران پیگیر این موضوع است و حتی وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی نیز در این زمینه قول داده‌اند که این موضوع را در جلسه هیات دولت مطرح کنند. در صورتی که نیاز باشد رییس‌جمهور می‌تواند دستور دهد این طرح دوباره مورد بررسی قرار گیرد. ما تمام تلاش‌مان را می‌کنیم که این موضوع به طور کامل در شورای‌عالی معماری و شهرسازی دوباره بررسی شود

ایزدی بیان کرد: در این راستا، رسانه‌ها حتما تاثیر زیادی خواهند داشت. خبرنگاران عزیزی که این موضوعات را مطرح می‌کنید، کمک بزرگی به ما می‌کنید. کارزاری هم در این‌باره راه افتاده است، این نوع پیگیری‌ها و اطلاع‌رسانی‌ها می‌تواند در نهایت به حفظ این هویت تاریخی و فرهنگی کمک کند. ما همچنان امیدواریم که این تصمیمات به نفع میراث فرهنگی کشور باشد و در نهایت مشکلی پیش نیاید.

کارزار «درخواست جلوگیری از الحاق مجموعه جهانی عباس‌آباد (بهشهر- استان مازندران) به حریم شهری» به تازگی و پس از رسانه‌ای شدن موضوع الحاق این باغ به بافت شهری بهشهر، راه‌اندازی شده است که در متن آن که خطاب به مسعود پزشکیان، رییس‌جمهور این مطالبه مطرح شده است:«براساس مقررات ثبت ملی و جهانی میراث فرهنگی نسبت به باغ جهانی عباس‌آباد شهرستان بهشهر در استان مازندران و ضوابط مصرح وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی، از الحاق این مجموعه بی‌همتای تاریخی با وسعت ۴۲۰ هکتار که تماما پوشیده از جنگل‌های بکر هیرکانی است، به حریم شهر بهشهر جلوگیری شود.»

در ادامه این متن درباره اهمیت و جایگاه باغ عباس‌آباد نوشته شده است: «میراث جهانی باغ عباس‌آباد، بزرگ‌ترین و منحصربه‌فردترین باغ ایرانی است که در قلب جنگل‌های هیرکانی ساخته شده و شهرت جهانی دارد. عباس‌آباد عالی‌ترین نمونه باغ‌های تاریخی برون‌شهری بوده و براساس ضوابط ملی و جهانی نباید به محیط شهری الحاق شود.

همچنین جنگل‌های هیرکانی، به‌عنوان یکی از زیست‌بوم‌های کم‌نظیر زمین در فهرست میراث جهانی به ثبت رسیده است و دریاچه عباس‌آباد یکی از مهم‌ترین زیستگاه‌های زادآوری گونه ارزشمند و زادبوم وزغ تالشی است که ۹۰درصد پراکنش جهانی آن در ایران و خصوصا در باغ جهانی عباس‌آباد قرار دارد. این مجموعه با ماهیت تاریخی و طبیعی، تنها به خدمات روزانه در بخش گردشگری می‌پردازد و از هیچ ویژگی محیطی شهری برخوردار نیست.»

امضاکنندگان این کارزار از رییس‌جمهور همچنین درخواست کرده‌اند «براساس قوانین مجلس شورای اسلامی در حوزه ثبت و حفاظت از آثار ملی و تعهدات دولت جمهوری اسلامی در معاهده بین‌المللی میراث جهانی یونسکو، از الحاق غیرکارشناسانه این مجموعه به حریم شهر بهشهر جلوگیری کرده و مانع از خروج این مجموعه بی‌نظیر از فهرست جهانی شوید.»

در ادامه این متن آمده است: «بی‌شک الحاق این پهنه تاریخی و طبیعی به حریم شهر بهشهر می‌تواند سرآغازی برای تخریب آثار تاریخی، جنگل‌های هیرکانی و زیستگاه حیاتی جانوران و اکوسیستم طبیعی و بکر این محدوده باشد. همچنین خواهشمندیم مدیریت یکپارچه مجموعه میراث جهانی عباس‌آباد را به متولی قانونی و تخصصی خود (وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی) بازگردانید و طرح جامع حفاظتی و گردشگری پایدار برای این منطقه، به‌منظور حفاظت از میراث جهانی و طبیعی و بهره‌گیری شایسته از ظرفیت‌های اقتصادی و فرهنگی آن صورت پذیرد.»

خبر

وزیر گردشگری مطرح کرد

درخواست عربستان جهت افزایش پروازها به ایران

«**جهان‌صنعت**»- وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی از درخواست عربستان برای افزایش پروازها به مقصد ایران خبر داد و گفت: در آینده بنا داریم شرایط را برای حضور گردشگران سایر کشورها از جمله بحرین و کویت فراهم کنیم. سیدرضا صالحی‌امیری تاکید کرد: اراده دولت و شخص آقای رییس‌جمهوری و سایر ارکان نظام از جمله مجلس و قوه قضاییه برداشتن موانع از سر راه فعالان گردشگری است. وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی افزود: در دولت به صورت مستمر درباره مسائل حوزه گردشگری صحبت و رایزنی‌های لازم در حال انجام است و در جلسات مختلف موضوعات به صورت تخصصی مورد بررسی قرار می‌گیرد. از یأس و ناامیدی پرهیز کنیم و باید به صورت جدی به فکر جذب گردشگر باشیم. یکی از کارهای مهمی که از روز اول آغاز کردیم شناسایی حوزه‌های مختلف برای جذب گردشگر از کشورهای مختلف بود که در قدم اول کشورهای حوزه تمدنی نوروز در اولویت قرار گرفت و سپس به بررسی ظرفیت سایر حوزه‌ها پرداختیم و با مسوولان کشورهای مختلف در این خصوص مذاکرات و توافقات انجام شد و به صورت پیوسته ادامه دارد. صالحی‌امیری گفت: خوشبختانه پرواز عربستان به مقصد مشهد آغاز شده و عربستان درخواست افزایش پروازها را دارد. در آینده نیز بنا داریم شرایط را برای حضور گردشگران سایر کشورها از جمله بحرین و کویت فراهم کنیم.

او همچنین با بیان اینکه در مجموع در کل کشور حدود ۲۷۰۰پروژه با سرمایه‌گذاری ۵۷۰هزارمیلیارد تومان داریم، افزود: از این تعداد پروژه ۵۵۰پروژه، هتل است و بنا بر این است که سالانه ۱۰۰هتل را در کشور افتتاح کنیم. همچنین مقرر شده تا تسهیلاتی در اختیار سرمایه‌گذاران قرار گیرد. صالحی‌امیری بیان کرد: مجموعه آژانس‌ها و دفاتر و سایر بخش‌ها و مجموعه‌های زنجیره ارزش گردشگری موتور محرکه گردشگری ایران هستند و نمی‌توان توسعه گردشگری را بدون آنها در نظر گرفت. رسالت دولت حمایت از این مجموعه‌هاست.

«ارسی‌های فتحعلی شاهی و ناصری کاخ گلستان» بررسی شد

ایسنا-«بررسی تطبیقی ارسی‌های عمارت بادگیر و ایوان تخت مرمر- دوره فتحعلی شاه با ارسی‌های کاخ‌های شمس‌العماره، الماس و باب‌عالی دوره ناصرالدین شاهی» در کاخ گلستان انجام شد. مریم کیان، عضو هیات علمی پژوهشکده مردم‌شناسی و مجری این طرح گفت: در دوره ناصرالدین شاه قاجار، ساخت‌وساز و تعمیرات نوسازی در ارگ سلطنتی به دلیل فرسوده شدن کاخ‌ها رواج داشت. گاهی نیز این تعمیرات به تخریب یک دیوار و برداشتن یا جاگذاری تعدادی در و پنجره و ارسی محدود می‌شد. او با اشاره به اینکه ارسی‌های بر جا مانده در مجموعه کاخ گلستان که می‌توان آن را بزرگ‌ترین مجموعه ارسی در دنیا محسوب کرد، بیشتر به دوره فتحعلی شاه و ناصرالدین شاه مربوط است، اظهار کرد: با توجه به تفاوت‌های ساختاری و فنی میان ارسی‌های این مجموعه، این مساله مطرح شد که آیا می‌توان تمام بازشوهای بزرگ چوبی با تزئینات گره‌چینی، قواره‌بری و پارچه‌بری چوبی با شیشه‌های رنگی را ارسی نامید؟ عنوان این طرح پژوهشی در پانزدهمین جلسه شورای تخصصی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری به تصویب رسید و انجام شد. عضو هیات علمی پژوهشکده مردم‌شناسی افزود: از نظر فن‌شناسی، ساخت ارسی‌های کشویی قدری متفاوت از بازشوهای لولایی است؛ لنگه‌های ارسی در شیاری میان دولایه روکوب ارسی، بالا و پایین می‌رود ولی بازشوهای لولادار یا شبه‌ارسی‌ها، حول یک محور گردشی باز و بسته می‌شوند که امروزه آن را پنجره می‌نامند. کیان گفت: در این پژوهش این نتیجه حاصل شد که تغییرات در شکل فنی یک شی کاربردی نمی‌تواند ماهیت آن را تغییر دهد، چون به هر حال این ارسی‌های کارکرد بازشو (در- پنجره بزرگ) دارند. در نهایت شاید بتوان ارسی‌های لولادار را شبه‌ارسی نامید

سند ملی توسعه صنایع‌دستی رونمایی شد

«**جهان‌صنعت**»- معاون صنایع‌دستی وزارت میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی گفت: سند ملی توسعه صنایع‌دستی یک گام برای تحقق و توسعه اهداف برنامه هفتم توسعه است و باید مردمی شود.

مریم جلالی در مراسم رونمایی از سندملی توسعه صنایع‌دستی اظهارداشت: همه به دنبال توسعه و رونق صنایع‌دستی هستیم زیرا صنایع‌دستی یک شاه‌کلید است. در تدوین سند شاهد همکاری همه دستگاه‌ها به ویژه شورای‌عالی انقلاب فرهنگی است. وی افزود: تصمیم و هدف ما این است که این سند مردمی باشد. سند ملی توسعه صنایع‌دستی در حقیقت یک گام برای توسعه اهداف برنامه هفتم توسعه است. ما امروز شاهد وفاق در جامعه هستیم و در سند ملی توسعه صنایع‌دستی به دنبال وفاق هستیم. معاون صنایع‌دستی وزارت میراث فرهنگی ادامه داد: این سند در حقیقت بازگوکننده ارزش‌های صنایع‌دستی است که انتقال‌دهنده فرهنگ و هنر است. ضمن اینکه در حقیقت مهم‌ترین ابزار شبکه‌سازی برای ایجاد اشتغال صنایع‌دستی است و نقش مهمی در این‌باره ایفا می‌کند.

ج د و ل ۲ ۱ ۲ ۹ ۲

افقی:
۱- یکی از انواع صندوق سرمایه‌گذاری - از انواع مشارکت در قانون تجارت که بین عده‌ای تشکیل می‌شود و کار آن تولید کالا یا فروش آن است
۲- جنس پارچه روپوشی - ژنراتور برق مستقیم - زشت‌روی و کریه‌منظر
۳- دعا و مناجات به درگاه حق - شیرینی عروسی و جشن تولد - فرامین و دستورها
۴- تیره و فاقد شفافیت - واحد پول کشورترکیه - مظهر ظلمت - به طور ناگهانی
۵- شاعر معاصر فقید کشورمان و مولف کتاب کوچه - از مراحل عرضه کالا
۶- نصف رتیل - تیغه شیشه‌ای زیر میکروسکوپ آزمایشگاهی - رفیق سفر - جامه ابریشمی
۷- بیهوش و حواس‌پرت - نوعی فوتبال و والیبال در کنار دریا - کار معمول منظم و مکرر
۸- شرم و حیا - رفتار مهرآمیز و دلجویانه - پرنده‌ای شبیه کبک با پرهای رنگین و صدای خوش
۹- کوچگاه تابستانی ایلات و عشایر - رشته‌های نازک از پوست یا ساقه گیاهان - از انواع ریاست
۱۰- چای را خوشبو می‌کند - نوعی پرداخت نقدی - ضرورت قالیبافی - خیس و مرطوب
۱۱- جناح راست در میدان نبرد - از سوره‌های مبارکه قرآن کریم
۱۲- محدوده اماکن متبرکه - منحصربه‌فرد - واحد پول کشورآفریقای جنوبی - حرف تردید و شرط
۱۳- منبع انرژی چراغ قوه - سرمایه پایدار - دارای حرفه یکسانند
۱۴- ورم عضوی روی پوست - پرنده‌ای سخنگو - سیگنال الکتریکی ناخواسته
۱۵- محل تلاقی انتشار اوراق مالی که برای نخستین‌بار مورد معامله قرار می‌گیرد - سعی و کوشش بسیار

عمودی:
۱- ششمین نهادپولی غیردولتی اقتصادی کشور که از دی‌ماه سال ۱۳۸۴ آغاز به فعالیت کرد - قسمت شیشه‌ای لامپ برق
۲- کار مشتری و در مقابل فروش - نرخ کاهش ارزش پول - رب‌النوعی در آیین هندوها
۳- حساب کردن اعداد - دختر به لفظ انگلیسی - دارای کیفیت برتر و نام یکی از انواع سهام
۴- کنایه از شخص نامعین - دودمان - از اقسام زیتون - صدای کافی و موزون
۵- آبشاری در شهرستان سردشت استان آذربایجان غربی - گرانبها و با ارزش
۶- از افعال ربط - بیرون کشیدن شمشیر از غلاف - اشاره به دور ادبی - ویتامین انعقاد خون‌ساز
۷- از بخش‌های انفرادی در ورزش تیر و کمان - نوشته‌ای برای تحویل کالا یا پول توسط شبکه بانکی - نوعی آینه یا عدسی مقعر
۸- نام افزودن غیراصلی - صفت ابرو به شکل کمان - فیلسوف و ریاضیدان انگلیسی و نویسنده تاریخ فلسفه غرب
۹- درخت انگور - پاکیزگی - لقب موروثی اشرافی در اروپا
۱۰- زمینه و موضوع اصلی - مشورت و تبادل نظر - خوشحال و مسرور - آوای شگفتی
۱۱- وسیله لوازم کار - سود و منفعت
۱۲- در زبان عربی بر سر کنیه مردان می‌آید - قوم پیرو تورات - نشانه قدم - به رخ کشیدن نیکوکاری
۱۳- امانت و سپرده‌ها - بیم و هراس - زرنیخ سفید
۱۴- بخش پایین لاله گوش - نقض عهد - قوم سرخپوست آمریکای مرکزی
۱۵- یکتای پول مشترک اروپای متحد - مجموعه فعالیت‌هایی که یک شرکت در فرآیند تولید یک محصول صنعتی یا ارائه یک خدمت انجام می‌دهد

۱۵۰۶

حل سودوکو ساده

۶	۹	۳	۲	۷	۱	۸	۴	۵
۱	۴	۷	۳	۵	۸	۹	۶	۲
۵	۲	۸	۶	۹	۴	۳	۱	۷
۴	۶	۱	۷	۳	۵	۲	۸	۹
۳	۸	۹	۱	۶	۲	۵	۷	۴
۷	۵	۲	۸	۴	۹	۱	۳	۶
۸	۱	۶	۹	۲	۷	۴	۵	۳
۲	۷	۵	۴	۸	۳	۶	۹	۱
۹	۳	۴	۵	۱	۶	۷	۲	۸

حل سودوکو سخت

۱	۳	۹	۶	۵	۲	۸	۷	۴
۷	۸	۵	۹	۴	۱	۲	۶	۳
۲	۴	۶	۳	۷	۸	۹	۵	۱
۸	۲	۳	۱	۶	۴	۵	۹	۷
۶	۹	۱	۷	۲	۵	۴	۳	۸
۳	۶	۴	۵	۱	۹	۷	۸	۲
۹	۷	۲	۸	۶	۳	۱	۴	۵
۵	۱	۸	۲	۳	۷	۶	۲	۹
۴	۵	۷	۴	۸	۶	۳	۱	۲

جواب جدول شماره ۲۹۲۰

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	ع	م	ر	ا	ن	ش	هـ	ر	هـ	ا	ی	ج	د	ی	د
۲	ب	ا	ن	ک	س	ا	م	ا	ن	■	د	و	ب	ر	ا
۳	ا	ن	د	■	■	ب	ا	ز	د	هـ	■	ز	ی	ا	د
۴	د	د	■	پ	و	ل	■	ک	س	■	د	■	ر	ق	هـ
۵	ا	هـ	ا	ر	■	و	ن	■	هـ	ا	ن	و	ی	■	و
۶	ن	■	م	و	م	ن	■	ن	■	م	ا	ت	■	ک	ر
۷	■	چ	و	ی	ا	■	ت	ا	ت	ا	ر	■	ب	ا	ز
۸	ا	ل	ا	ن	■	ب	و	ی	ل	ر	■	ر	و	م	ی
۹	ش	ا	ل	■	ب	ر	ی	ا	ن	■	ش	و	ر	ا	■
۱۰	ع	د	■	ت	ر	ن	■	ب	گ	و	ن	ی	ا	■	آ
۱۱	هـ	■	ا	ا	ر	ا	د	ت	■	ر	ی	■	ن	ا	م
۱۲	ا	ت	م	■	ت	■	ن	ر	■	ت	و	ن	■	هـ	و
۱۳	ی	ا	ر	د	■	ا	س	ف	ا	ر	■	■	س	و	ز
۱۴	ک	ی	ا	ر	ا	■	ی	و	خ	ا	ر	ی	ب	ا	ش
۱۵	س	پ	ر	د	هـ	گ	ذ	ا	ر	ی	م	ر	ک	ز	ی

طراح: محمود کیمیایی

۱۵۰۷

سودوکو ساده

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:
۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود

	۳	۹					۵	
۷		۱						
			۹		۶			۸
۱						۲	۴	
			۸	۶		۷		
۴	۵							
					۳	۵	۶	۲
		۸		۵				۱
			۷					۳

		۷				۸		
				۸		۲	۹	
	۹		۳	۵				
	۲							
۳		۸						۱
۱				۷	۸			۲
							۱	
			۶		۹	۴	۸	۱
	۶		۹		۴			

سودوکو سخت

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

سودوکو
سودوکو(Sudoku)یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

جهان صنعت

۱۱دی۱۴۰۳ ۲۹جمادی‌الثانی ۱۴۴۶ ۳۱دسامبر ۲۰۲۴ سه‌شنبه

عضو انجمن صنفی روزنامه‌های غیر دولتی و تعاونی مطبوعات

شماره ۵۷۰۵ - سال بیست و یکم

آیین نامه اخلاق حرفه‌ای: http://www.jahanesanat.ir

پایان نامه

صاحب امتیاز و مدیر مسوول: محمدرضا سعدی

تلفن تحریریه: ۸۸۰۴۲۳۵۸- ۸۸۰۵۰۸۹۳- ۸۸۰۶۰۳۱۷

نمابر: ۸۸۲۱۰۷۵۳

تلفن سازمان آگهی‌ها: ۸۸۰۵۰۲۸۶-۸۸۰۵۰۶۸۴

نشانی: خیابان شیخ بهایی جنوبی، روبه‌روی مسجد بقیه‌الله- بن‌بست سامان- پلاک ۴

شماره پیامک: ۳۰۰۰۸۳۸۸

روابط عمومی: ۸۸۰۳۹۸۹۴

لیتوگرافی و چاپ: ایرانچاپ

www.jahanesanat.ir jahan1383@yahoo.com

سینمای جهان

«شیرشاه» در جهان تاخت

«موفاسا» با ۶۳/۸ میلیون دلار تعطیلات کریسمس را از آن خود کرد، اما «سونیک ۳» هم پابه‌پای آن جلو آمد. فیلم زنده «موفاسا: شیرشاه» دیزنی و «سونیک خارپشت ۳» از پارامونت همپای هم با نزدیک شدن به پایان یک سال پر پیچ‌وخم در گیشه، تاج تعطیلات را به دست آورند. «موفاسا» با ۶۳/۸میلیون دلار در صدر تعطیلات پنج روزه (چهارشنبه تا یکشنبه) قرار گرفت، در حالی که فروش ۶۰/۴میلیون دلاری برای قسمت سوم «سونیک» رقم خورد. هر دو فیلم آخر هفته پیش افتتاح شدند و «سونیک ۳» در هفته افتتاحیه از «موفاسا» پیش‌افتاد و در نهایت تا روز یکشنبه، مجموع فروش داخلی آن به ۱۳۷/۶میلیون دلار رسید. در خارج از آمریکا هم این فیلم ۷۴میلیون دلار فروخت تا در مجموع ۲۱۱/۵میلیون دلار در سراسر جهان فروش کرده باشد. با وجود استقبال از «موفاسا» در طول هفته کریسمس این فیلم در آمریکا تاکنون ۱۱۳/۵میلیون دلار تا یکشنبه فروش داشته و از «سونیک ۳» عقب‌تر است اما با فروش خارجی ۲۱۴/۵میلیون دلاری مجموع فروش خود را در جهان به ۳۲۸میلیون دلار رسانده است. این دو فیلم به‌شدت بازار روزهای تعطیلات و کریسمس را تحت‌تاثیر قرار دادند و در جذب خانواده‌ها، موفق ظاهر شدند. در عین حال «نوسفراتو» یک فیلم ترسناک خون‌آشامی از رابرت اگرز، افتتاحیه چشمگیر ۴۰/۳میلیون دلاری را در پنج روز به‌دست آورد و بسیار فراتر از انتظار ظاهر شد چون افتتاحیه یک فیلم ترسناک در کریسمس چندان با اقبال روبه‌رو نمی‌شود. در کل، فروش پایان سال ۲۰۲۴ موفق بود و کسری سال‌به‌سال که از اواسط نوامبر ۱۱درصد بود به ۴درصد درست قبل از کریسمس کاهش یافت. پیش‌بینی می‌شود که فروش سینماهای آمریکا در فاصله یکم ژانویه ۲۰۲۴ تا پایان سال یعنی ۳۱دسامبر، بین ۸/۷۵ تا ۸/۷۶میلیارد دلار باشد که کاهشی ۳/۳ تا ۳/۲درصدی را نشان می‌دهد.

بازیگران برتر قرن بیست‌ویکم بدون مریل استریپ و برد پیت

فهرستی از برترین بازیگران قرن بیست‌ویکم به انتخاب ایندیپندنت بریتانیا جنجالی شده و سوال‌های متعددی برانگیخته است.

نشریه ایندیپندنت ۶۰بازیگر برتر قرن بیست‌ویکم را رتبه‌بندی کرده است. در صدر فهرست آنها فیلیپ سیمورهافمن فقید قرار دارد که قطعا از بزرگان دنیای بازیگری است اما سوالی که وجود دارد این است که آیا او از دنیل دی لوئیس برتر بود؟ در این فهرست عجایب دیگری هم هست و آن این که نام مریل استریپ هم در آن وجود ندارد. برد پیت هم نیست و همین‌طور نیکلاس کیج، گری اولدمن، هیث لجر، راسل کرو، کیلین مورفی، بردلی کوپر و جیک جیلنهال. در همین حال دو بازیگر جوان با سابقه کاری کم یعنی دنیل کالویا و فلورانس پیو در ۱۰نفر برتر جای گرفته‌اند و سوال دیگر این که آیا استون که در رتبه دوم جای گرفته می‌تواند از کیت بلانشت در جایگاه هشتم و ایزابل هوپر در جایگاه سیزدهم بالاتر باشد؟ حضور تام کروز در جایگاه ۶۰، تام هنکس در جایگاه ۴۸ و رالف فاینس در ردیف ۵۳ هم سوال ایجاد می‌کند. در هر حال فهرست منتخب ایندیپندنت بریتانیا برترین بازیگران قرن بیست‌ویکم را چنین رتبه‌بندی کرده است و ۱۰ تای نخست این لیست را می‌بینید: «فیلیپ سیمور هافمن/ اما استون/ دانیل دی لوئیس/ دنزل واشنگتن/ نیکول کیدمن/ دانیل کالویا/ سانگ کانگ هو/ کیت بلانشت/ کالین فارل/ و فلورانس پیو».

تئاتر

«عدم» تا ۵ بهمن روی صحنه تئاتر شهرزاد است

نمایش «عدم» به کارگردانی محمدرضا علایی تا ۵بهمن‌ماه در پردیس تئاتر شهرزاد روی صحنه است. نمایش «عدم» نوشته و کارگردانی محمدرضا علایی و به تهیه‌کنندگی سیاوش معینی اجرای خود را از سوم دی در پردیس تئاتر شهرزاد آغاز کرده است و تا ۵ بهمن‌ماه روی صحنه خواهد بود. «عدم» قصه خانواده‌ای است که برای رسیدن به آرزوهایشان حدومرزی ندارند اما مسیر ناهموار زندگی آنها را از مقصد دور می‌کند و... . در یادداشت کارگردان برای این نمایش آمده است: «نوشته‌ایم برای خلأ، آری برای خلأ، برای یافتن معنای سکوت و برای عَدم اعتنای طبیعت، برای جاده‌های پیموده شده اما نه در ناخودآگاه در جاده‌های کُشتارِ نفس، کُشتارِ فلسفه و پذیرفتن ... ظرف‌های خالیِ ما نشانه بی‌چیز بودن نیست! دست‌های خالی دارایی ماست. فضایی برای پُر شدن با هر آنچه ارزشمند است. عَدم، ظرفیت پذیرش ارزش‌هاست.» بازیگران و عوامل نمایش عبارتند از: روزبه اختری، مجتبی واشیان، سپهر محمودی، ابولفضل وزیری، ساره رشیدی، طاهره بهرامی‌نهادفر، دستیار یک کارگردان و برنامه‌ریز: سارا سعادت‌نیا، دستیار دوم کارگردان: رامیلا نگهبان، منشی صحنه: ساغر صالح، موسیقی: امیرحسین احمدی، گروه صحنه و لباس: خانه معماران چَم، مسوول طراحی و اجرا: سولماز غفاریان، همکار طراحی: نرگس لطفی، همکار اجرا: پریا هندی، ساخت تیزر: محسن ظهرابی و مهدی زندپور، طراح نور: فرشاد نصیری، طراح پوستر: محسن شاهنده، طراح گریم: پریا پیوستی، اجرای گریم: پریا پیوستی، سیدامیرحسین اسدی، عکاس: رعنا صنعتی، مدیر صحنه: علی اصغر بوربور، دستیار صحنه: الهه نیکویی و مدیر روابط عمومی و رسانه: رضا مقدمی. این اثر نمایشی تا ۵ بهمن ساعت ۲۰ در سالن شماره ۲ پردیس تئاتر شهرزاد روی صحنه است. علاقه‌مندان برای تهیه بلیت این اثر نمایشی می‌توانند به سایت تیوال مراجعه کنند.

موسیقی

شورای سیاستگذاری جشنواره موسیقی نواحی معرفی شدند

معاون امور هنری طی احکامی جداگانه اعضای شورای سیاستگذاری هفدهمین جشنواره موسیقی نواحی را معرفی کرد.

نادره رضایی حکم اعضای شورای سیاستگذاری هفدهمین جشنواره موسیقی نواحی را صادر کرد که عبارتند از: منصوره ثابت‌زاده، هوشنگ جاوید، بابک خضرایی، محمد مرآتی و احمد صدری. اعضای شورای سیاستگذاری در نشستی دبیر هفدهمین دوره جشنواره موسیقی نواحی را انتخاب می‌کنند.

تلنگر

cartoonmovement منبع

جهان در انتظار ۲۰۲۵

صدای پای جشنواره فیلم فجر

رفع ایرادات پوستر و مخابره برخی سیگنال‌ها

گروه فرهنگ و هنر– رفع ایرادات پوستر جشنواره فیلم فجر در کنار تصمیم‌هایی چون کاهش محسوس افراد بی‌ارتباط در بدنه هیات انتخاب و قطعی شدن سیمرغ مردمی برای این دوره، سیگنال‌های مثبتی را مخابره می‌کند که مهم‌ترین پیامد آن، می‌تواند اعتمادسازی میان مردم و هنرمندان با بدنه مدیریتی جشنواره باشد. مدیریت سینمایی کشور در اقدامی قابل‌تحسین، صدای انتقادها درباره طراحی عجیب پوستر جشنواره فیلم فجر را شنید و دستور به بازطراحی و رفع عیب‌های آن داد. این رویکرد تاکنون در ادوار مختلف جشنواره تجربه نشده بود. پیش از این نیز در سال‌هایی، اعتراض‌ها و انتقادهایی نسبت به پوستر جشنواره مطرح شده بود که با بی‌تفاوتی مدیران سینمایی کشور مواجه می‌شد به همین دلیل تصمیم اتخاذشده کنونی، شجاعت بسیاری را می‌طلبید که در عوض پیام‌های مهمی را به طرف‌های مختلف جشنواره مخابره کرد.

آنچه در این روند رخ داد، تثبیت گزاره «شنیدن صدای انتقادها» بود. پوستر جشنواره به محض رونمایی، آماج انتقادها و اعتراضات صریحی قرار گرفت. انتقادهایی که پیوسته ادامه داشت و بر ایرادات وارد بر اجزای پوستر صحه می‌گذاشت. انتظار می‌رفت مطابق روند معمول، گوش شنوایی برای شنیدن این اعتراض‌ها وجود نداشته باشد اما انتشار یک‌باره خبر رفع عیب‌های پوستر، در عین ناباوری، خود خبرساز شد و سیگنال مثبتی را مخابره کرد. سیگنال‌های مثبت از آن جهت که این رویکرد به اعتمادسازی میان مردم و هنرمندان با بدنه مدیریتی جشنواره منجر و سبب شد تا دیوار ترک‌خورده اعتماد دوطرفه با سیاستگذاران جشنواره فیلم فجر، تا حدی ترمیم یابد. فرآیندی که پیشتر با انتخاب و جای دادن حداقلی مدیران دولتی در هیات انتخاب و البته قطعی شدن بخش پرطرفدار سیمرغ مردمی برای این دوره، پی‌ریزی شده بود با این تصمیم، از صلابت و قدرت بیشتری برخوردار شد. بررسی رخدادهای چند هفته قبل، نشان می‌دهد که صدای اعتراض‌ها و انتقادها شنیده می‌شود و این امید را تقویت می‌کند که از تکرار اشتباهات مترقبه ادوار قبلی در روزهای قبل و حین برگزاری جشنواره، جلوگیری به‌عمل آمده و به این ترتیب ضریب اشتباهات در برگزاری جشنواره فیلم فجر کاهش یابد. پذیرش نقص و تلاش برای رفع آن هرچند خرق عادت بود و به بازطراحی پوستر در این دوره منجر شد اما باید زنگ هشداری برای جلوگیری از تکرار امری باشد که می‌تواند پایه‌های اقدام حرفه‌ای متناسب با قدمت جشنواره را تحت‌الشعاع قرار داده و بیش از امتیازآوری برای جشنواره، به موردی در جهت تخطئه این رویداد تبدیل شود. آنچه تا به امروز در مسیر برگزاری جشنواره فیلم فجر رخ داده، قابل تحسین است و در ادامه نیز می‌تواند به محک دگرگونه‌ای برای «قطعیت بر روی انتخاب‌های درست و منطقی» به‌عنوان مهم‌ترین شاخصه عیار مدیریتی تیم جشنواره تبدیل شود، همچنان که این امید را در دل زنده می‌کند که این رویداد در حال ورود به چهل سالگی خود، از مرحله آزمون و خطا عبور کرده باشد و به تثبیت روند برسد.

گزارش ۲

موتور شفاف‌سازی وزارت ارشاد کی روشن می‌شود؟

بیش از چهارماه از حضور سیدعباس صالحی در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌گذرد و با تاکیدهایی که در راستای شفاف‌سازی از این وزارتخانه شنیده می‌شود، می‌توان این انتظار را داشت که در آستانه برگزاری جشنواره‌های فجر، گزارش مالی رویدادهای مشابه سال گذشته منتشر شود. صالحی در دوره قبلی تصدی‌گری خود در وزارت ارشاد پیشتاز امر شفاف‌سازی به‌خصوص در انتشار گزارش‌های مالی بود و حسین انتظامی را – که الان معاون توسعه مدیریت و منابع وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است– به عنوان دبیر کمیسیون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات، مامور پیگیری این موضوع کرد. در آن مقطع گزارش‌های متعددی از صدور مجوزهای فرهنگی و هنری، میزان حمایت‌ها از اشخاص حقیقی و حقوقی برای فعالیت‌های فرهنگی و هنری و نیز هزینه‌های مالی صرف شده برای برگزاری رویدادهای متعدد ارائه می‌شد. معاونت هنری و سازمان سینمایی ازجمله زیرمجموعه‌های وزارت فرهنگ و ارشاد بودند که گزارش‌هایی را در راستای شفاف‌سازی منتشر می‌کردند و به‌جز ارقام منتشر شده برای حمایت از تولید در سینما و تئاتر، گزارش‌هایی جزئی را از هزینه‌کرد جشنواره‌های گوناگون فیلم و تئاتر در دسترس عموم قرار می‌دادند. انتشار این نوع گزارش‌ها پس از پایان دولت دوازدهم متوقف و سامانه «شفاف‌سازی» به یک بخش زینتی در سایت وزارت فرهنگ و ارشاد تبدیل شد. دلیل توقف انتشار این اطلاعات بارها از مسوولان مربوطه در وزارتخانه پرسیده شد اما هیچ‌گاه پاسخ روشنی ندادند و حتی در یک مورد، مسوول رده بالایی از وزارتخانه نسبت به کلیت این ماجرا و اینکه در سایت وزارتخانه سامانه شفاف‌سازی وجود دارد، اظهار بی‌اطلاعی کرد. به این ترتیب شفاف‌سازی به طریقی که پیش‌تر دیده شده بود، به‌خصوص در دو حوزه سینما و تئاتر عملیاتی نشد، به‌جز یک‌بار که آن هم چند ماه قبل و در آخرین روزهای فعالیت دولت سیزدهم بود که بنیاد سینمایی فارابی با مدیریت وقت مجید زین‌العابدین گزارشی را درباره حمایت‌های این بنیاد از فیلمسازان و فیلمنامه‌نویسان منتشر کرد اما حالا که دوباره عباس صالحی بر مسند وزارت ارشاد نشسته و حسین انتظامی را هم– که در مصاحبه‌هایی از نگاه افراطی خود به شفافیت با تاکید بر مقدم بودن شفافیت در بخش دولتی گفته– کنار خود دارد. انتظار می‌رود که روند انتشار گزارش‌هایی با موضوع شفاف‌سازی مثل سابق از سرگرفته شود. البته به نظر می‌رسد در این زمینه انجام اقداماتی– جدا از نامه‌نگاری‌های اداری و دستوری– آغاز شده ولی هنوز تا رسیدن به شفافیت آن روزها، فاصله زیاد است. در همین چند ماه ابتدایی شروع فعالیت دولت جدید، در دو حوزه سینما و تئاتر چند جشنواره ازجمله جشنواره‌های فیلم کوتاه تهران، سینما حقیقت، تئاتر کودک و نوجوان همدان، تئاتر خیابانی مریوان، تئاتر عروسکی تهران– مبارک برگزار شده و جشنواره تئاتر صاحبدلان نیز در حال برگزاری است که درباره دخل و خرج عجیب برخی از آنها به‌خصوص با توجه به کیفیت برگزاری حرف‌وحدیث‌هایی شنیده می‌شود. همچنین در آستانه برپایی دو جشنواره تئاتر و فیلم فجر به‌جاست که گزارش مالی دست‌کم دوره‌های ۴۱ و ۴۲ جشنواره‌ها منتشر شود؛ این توقعی است که نه‌تنها برای جشنواره‌های فجر بلکه برای کل مجموعه‌های وابسته به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان سینمایی مطرح شده است.

تیرماه امسال انجمن تهیه‌کنندگان مستقل سینمای ایران در نامه‌ای به وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با اشاره به حضور حسین انتظامی(رییس سابق سازمان سینمایی) در ایجاد بنای شفاف‌سازی در سازمان سینمایی، خواستار صدور دستور وزیر به مدیران زیرمجموعه وزارتخانه شدند تا به روال دوره قبل (وزارت صالحی)، نسبت به ارائه گزارش شفاف مالی در کلیه بخش‌ها به‌خصوص سازمان سینمایی اقدام شود. در بخشی از این نامه نوشته شده بود: «بدون شک شفاف‌سازی عملکرد مالی بنیادها و بخش‌های زیرمجموعه خصوصا بنیاد سینمایی فارابی، مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی، سینماشهر، صندوق اعتباری هنر و... ازجمله اعلام و انتشار اسامی تولیدات با قید میزان مشارکت دولت، میزان دریافتی افراد و مدیران پروژه‌ها، هزینه‌های مترتب بر حضور مدیران و نمایندگان زیرمجموعه‌ها در رویدادها و فستیوال‌های بین‌المللی، جهانی، یادگاری مهم از دوران وزارت حضرتعالی خواهد بود.»

در این زمینه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی آبان‌ماه امسال در گزارشی با یادآوری نخستین دستورالعمل شفاف‌سازی در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در خردادماه ۱۳۹۷، تاکید کرد: اطلاعات هزینه‌کرد دستگاه، دستورالعمل مصوب واحدهای مختلف به صورت متمرکز، گزارش حسابرسی یک‌سال اخیر (۱۴۰۲) واحدهای مشمول شفاف‌سازی، فهرست مشخصات رسانه‌ها، ناشران و... که کاغذ دریافت کرده‌اند، هزینه‌کرد آخرین رویدادهای فرهنگی، هنری(ملی یا استانی)، رویدادهای فرهنگی شامل نمایشگاه رسانه‌ها، نمایشگاه کتاب و قرآن و جشنواره‌های فجر ازجمله اطلاعاتی است که در سامانه شفاف‌سازی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتشر می‌شود. بنابراین با توجه به وعده داده شده و نیز درخواست‌ها و تاکیدهای مطرح شده، انتظاری غیرمعقول نیست که اهالی فرهنگ و هنر بدانند چقدر از بودجه‌های مصوب در این سال‌ها تخصیص داده شده و مهم‌تر از آن، چگونه خرج شده است، به‌خصوص در حوزه سینما و تئاتر که همواره حاشیه‌هایی بیش از دیگر حوزه‌ها داشته‌اند.

گزارش

تعطیلی موزه هنرهای معاصر خوزستان توسط فرد غیرفرهنگی

نماینده وزیر ارشاد در انجمن خوشنویسان ایران در خوزستان گفت: زیبنده و در شأن مردم خوزستان نیست که فردی با نداشتن سابقه فرهنگی و هنری، موزه هنرهای معاصر را که متعلق به هنرمندان است تصرف و اجازه استفاده از آن را ندهد.

رضا زدوار شامگاه یکشنبه در بازدید از نمایشگاه نقاشی «سردیار» که در گالری پونه اهواز در حال برگزاری است، اظهارکرد: در نمایشگاه سردیار آثاری در سبک‌ها و سیاق مختلف از جانب نقاشانی برجسته از سراسر استان ارائه شده است که نشان از سطح آگاهی و معرفت نقاشان خوزستانی بوده و قابل مقایسه با سال‌های گذشته نیست.

او با بیان این‌که عامل این پیشرفت و ارتقا، وجود دانشگاه‌های هنری در اهواز و دیگر شهرهای خوزستان است، ادامه داد: فعالیت گالری پونه و گشایش آن در راستای حمایت از هنرمندان را باید به فال نیک گرفت. نماینده وزیر ارشاد در انجمن خوشنویسان ایران همچنین با اشاره به نبود اراده لازم در متولیان فرهنگ و هنر خوزستان و به‌ویژه استانداران پیشین در بازپس‌گیری موزه هنرهای معاصر اهواز، گفت: این موزه متعلق به هنرمندان مظلوم تجسمی بوده و هست و این هنرمندان می‌توانستند آثار خود را در آن فضای استاندارد و بی‌نظیر ارائه دهند اما افسوس که مسوولان استان در این سال‌ها نتوانسته‌اند این موزه را از چنگال فردی غیرفرهنگی و هنری که به اسم سرمایه‌گذار آن را تصرف کرده و به تعطیلی مطلق کشانده، نجات دهند. به هر حال زیبنده و در شأن مردم خوزستان نیست که فردی با نداشتن سابقه فرهنگی و هنری، به این شکل فضایی را که متعلق به هنرمندان است تصرف و چراغ گالری‌های آن را خاموش و درهای آن را به روی هنرمندان ببندد و اجازه استفاده از آن را ندهد. او ادامه داد: از استاندار جدید خوزستان می‌خواهم مشکل موزه هنرهای معاصر اهواز را رفع کند و بسیار خوش‌بین هستم که با درایت دکتر موالی‌زاده مشکل موزه هنرهای معاصر اهواز حل و باعث شادی دل هنرمندان تجسمی‌کار خوزستان شود. رئیس انجمن خوشنویسان خوزستان با اشاره به کمبود گالری در خوزستان، عنوان کرد: خوزستان و شهرستان اهواز باوجود ظرفیت‌های غنی هنری و فرهنگی و با داشتن هنرمندان فاخر و برجسته به‌ویژه در عرصه هنرهای تجسمی، از این موضوع رنج می‌برد؛ پیشنهاد می‌کنم مسوولان با الگو قراردادن نگارخانه پونه و مدیران آن که زحمت بسیاری کشیده‌اند، در عرصه فرهنگ و هنر پا پیش بگذارند و با ایجاد چنین گالری‌های زیبایی، تلاش کنند فضاهای فرهنگی شهر را برای استفاده شهروندان و هنرمندان ارتقا دهند. او همچنین از تلاش‌های پونه فلسفی‌پور و محمد ارزانی زوج فرهنگ‌دوست در ایجاد و گشایش گالری پونه، قدردانی کرد.

خبر

مهران مدیری و الناز شاکردوست همبازی شدند

مهران مدیری و الناز شاکردوست به‌زودی به‌عنوان اولین بازیگران فیلم سینمایی «کج پیله» جلوی دوربین می‌روند. فیلمنامه سینمایی «کج پیله» به تهیه‌کنندگی و کارگردانی هاتف علیمردانی، مدتی قبل پروانه ساخت گرفته و با پیوستن مهران مدیری و الناز شاکردوست به گروه بازیگران، وارد مرحله پیش‌تولید شده است. فیلمبرداری این فیلم سینمایی اوایل بهمن‌ماه در تهران آغاز خواهد شد و سایر بازیگران این پروژه نیز به‌زودی معرفی خواهند شد. «کج پیله» دهمین فیلم سینمایی هاتف علیمردانی پس از فیلم‌های «به خاطر پونه»، «مردن به وقت شهریور»، «کوچه بی‌نام»، «هفت ماهگی»، «آباجان» و «ستاره بازی» خواهد بود و فیلمنامه آن توسط هاتف علیمردانی به نگارش در آمده است.

امین حیایی بازیگر صدرعاملی شد

محمدرضا کریمی‌صارمی معاون تولید کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان با اشاره به ثبت نام فیلم «زیبا صدایم کن» در جشنواره فیلم فجر گفت که امین حیایی یکی از بازیگران این فیلم است. معاون تولید کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان عنوان کرد: کانون امسال با فیلم «زیبا صدایم کن» ساخته آقای رسول صدرعاملی در چهل‌وسومین جشنواره فیلم فجر ثبت نام کرده است و ما این فیلم را به دبیرخانه جشنواره تحویل داده‌ایم. همچنین با یک فیلم دیگر هم در جشنواره ثبت‌نام کرده‌ایم که در حال تدوین است و اگر آماده نمایش شود آن را هم برای بازبینی به جشنواره ارائه می‌کنیم. وی درباره همکاری با رسول صدرعاملی توضیح داد: رسول صدرعاملی از بزرگان سینمای ایران هستند. حدود سه سال پیش من کتاب «زیبا صدایم کن» نوشته فرهاد حسن‌زاده را به ایشان پیشنهاد کردم. وقتی آقای صدرعاملی این کتاب را خواندند ظرف ۳،۴ روز به من جواب دادند و گفتند برای ساخت یک فیلم سینمایی کتاب خیلی خوبی است. البته داستان «زیبا صدایم کن» به سینمای آقای صدرعاملی هم نزدیک است. کریمی‌صارمی درباره وضعیت این فیلم بیان کرد: حدود یک ماه است که فیلمبرداری «زیبا صدایم کن» تمام شده است و عوامل شبانه‌روز تلاش می‌کنند تا این فیلم به جشنواره برسد. معاون تولید کانون با اشاره به حضور امین حیایی در فیلم «زیبا صدایم کن» درباره دیگر بازیگران این فیلم گفت: بازیگر اصلی «زیبا صدایم کن» برای اولین‌بار است که فیلم سینمایی بازی می‌کند. امین حیایی نیز در این فیلم نقش‌آفرینی کرده است. همچنین بازیگران نوجوانی نیز در «زیبا صدایم کن» ما را همراهی کردند که بازیگران حرفه‌ای نیستند.